

**İmralı'da
Dokuz Gün**

M.Sait Yıldırım

AramAnı

Editör:

Mizanpaj: Newal BULUT

Kapak Tasarımı:

Baskı:

Baskı ve Cilt:

Gün Matbaacılık

Reklam Film Basım Yayın San. Tic. Ltd. Şti.

Beşyol Mah. Akasya Sok. No: 23/A

Küçükçekmece-İstanbul **Tel:** 0 (212) 580 63 81

ISBN:

Aram Basım Reklam ve Yayıncılık

Huzurevleri Mah. Sıtkı Göral Cad. Kurdi-Der Binası Kat3/3

Kayapınar / Diyarbakır **Tel:** 0 (412) 238 30 71

email: info@aramyayinevi.com

www.aramyayinevi.com

**İMRALI'DA
DOKUZ GÜN**

M.Sait YILDIRIM

AramRoman

İTHAFNAME

Bu kitabı
iki küçük şehide,
her biri iki ölümsüz kahramanın adını
hakkıyla ve layıkıyla taşıyan,
kendileri küçük
yürekleri kocaman
iki yiğide
ithaf ediyorum...

Adı Soyadı: Salih Doğan
YILDIRIM
(Cumali)
Ş. Tarihi: Ağustos 2006

Adı Soyadı: Mazlum
Hayri YILDIRIM
(Mahir Piling)
Ş. Tarihi: Eylül 2014

ÖN BİRKAÇ SÖZ

Niçin yazdım?

En başat nedenimin duyduğum acı olduğunu söyleyebilirim.

Kürt halkı ve Özgürlük Hareketi ile onların dostlarını, sevenlerini baz alarak söylersem, her ölümünün isteyip de bulamadığı, her şeyden çok arzulayıp da ulaşamadığı bir şansı yakalayıp, çok kısa bir sürede, göz açıp kapayıncaya kadar bunu tekrar yitirmek nedir, nasıl bir duygudur, nasıl can acıtıcıdır düşündünüz mü hiç?

Öncelikle bu acı kamçıladi beni. Bu acı yazdırdı bana.

İmralı'da kaldığım sürece düzenli günlük tutacaktım. Bunu daha gitmeden önce planlamıştım ve yola çıktığım günden başlayarak yazmaya başladım. Dokuzuncu ve son günün günlüğünü Ada'dan dönüşte getirildiğim Bolu F Tipi cezaevinde yazmaya başladım. Yazdım, yazdım, yazdım... O son güne dair ne varsa en ince ayrıntısına kadar her şeyi yazdım. Ve bitti. Ama bir türlü yazma işini sonlandırıp noktayı koyamadım, bunu yapamadığımı fark ettim. Bitmesini istemiyordum. Yazmak; İmralı'yı, Önderliği yaşamaya devam etmektir. Ve ruhen yaşıyordum Ada'yı... Yazarak yaşamaya devam etmek istiyordum. Sanki nokta koyup bitirsem, nefesim kesilecek, artık soluk almayacakmışım, ölecekmişim gibi geliyordu. Ruhum bedenimi terk edecekmiş hissine kapılıyordum.

İşte bu duygu kitap fikrini doğurdu.

Fikir, karara nasıl dönüştü?

Ada dönüşü geldiğim Bolu cezaevinde o sıra 120'ye yakın arkadaş kalıyordu. F Tipi cezaeviydi. Ve ben yirmi bir yıllık cezaevi yaşamımda -İmralı'yı saymazsak- F Tipi cezaeviyle ilk kez tanışıyordum. Bulunduğun üç kişilik hücredeki iki arkadaşın dışında

kimseyi görme olanağın yoktur. Bolu'ya geldiğimin ertesi günü, 120 arkadaşın neredeyse istisnasız tümü not yazıp Önderliğin, Ada'nın durumunu sormuştu. Her birine ayrı ayrı cevap yetiştirmeye kalksam, bu pek mümkün olmayacaktı. Çareyi üç-beş sayfalık bir ortak metin yazmada buldum ve bu yazı sırayla bütün odalara, arkadaşlara -F Tipi koşullarının zorladığı yaratıcılıkla- ulaştırıldı. Bolu için sorunu böylece çözmüş olduk.

Ama aradan birkaç gün geçmeden diğer cezaevlerindeki arkadaşlardan mektup, faks, kart yağmaya başladı. Kısa sürede sayısı düzineleri buldu. Ve her arkadaş doğal olarak Önderliği merak ediyor, soruyor, canlı tanışından öğrenmek istiyordu. Neler sormuyordu ki arkadaşlar... Sağlık durumunu, bulunduğu koşulları, ne okuduğunu, ne izlediğini, ne yiyip ne içtiğini ve daha akla gelebilecek her ayrıntıyı soruyordu arkadaşlar. İlk etapta en azından her cezaevine bir faks ya da mektupla ulaşıp kısa ve genel bir bilgilendirme yapmaya çalıştım. Fakat sorulan, merak edilen onca soru ve duruma bu yolla, yani bir faks veya mektupla yeterli yanıt olunması imkânsızdı.

Kitap fikrinin karara dönüşmesinde önemli bir etken bu oldu. Yoldaşların, Önderliği sevenlerin bu haklı beklentilerini yanıtsız bırakmak olmazdı. Ama bir yandan hâlâ bir ikirciklik ve kararsızlık da sürüyordu. Kendimi tam ikna edemiyordum. Olur mu olmaz mı; gerek var mı, yok mu; uğraşacak vakit bulabilir miyim, bulamaz mıyım? Bu ve benzer sorular etrafında bir-iki hafta kadar da bir iç tartışma süreci oldu. Bir türlü kendimi tam ikna edip net bir karara ulaşamıyordum. Bir gün “tamam, kesin yazmak gerekir” diyor, ertesi gün “acaba gerçekten ihtiyaç var mı?” diyerek tekrar kararsızlaşıyordum. Baktım böyle olmayacak, bu ikircikli ruh halinden kurtulamayacağım, en iyisi kendimi bağlamanın bir yolunu bulayım dedim. Ve tuttum Bolu'dan Önderliğe bir faks yazdım. İmralı günlerini bir kitap çalışması kapsamında yazacağımı belittim. Böylece bu sözle kendimi bağlamış ve yazmaya mecbur etmiş oldum. İkirciklik sorunu da bu şekilde aşılaraq karar netleşmiş oldu.

Kendi açımdan problem kalmamış, mesele hallolmuştu. Ancak birçok insanın aklına şöyle bir soru gelebilir pekala.. Nereden bak-san dokuz günlük kısa bir zaman dilimi. Ve bunun da hepsi değil, topu topu altı, yedi saatlik bir bölümü birlikte geçirilmiş. Burada yazacak ne olabilir, yahut yazılmaya değer mi bu kısacık an?

Buna tereddütsüz yanıttım, “evet, yazılır” olacaktır. Bahse konu Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan, halkını ve yoldaşlarının ifadesiyle Serok APO ise; değil dokuz gün, dokuz saat, dokuz dakika bile yanında kalmış, O'nunla yaşamış olsan yazılmaya değer çok şey vardır ve olur. Yeter ki bunu hakkıyla anlayabilen ve yazabilen olsun.

İnsanlık tarihinde büyük kişilikler, toplumları tarafından çok sevilen, kitlelerin ölümüne bağlı olduğu önderler, yine tarihe ve insanlığa yön veren çığır açıcı devrimci liderler vardır. Ama on binlerce insanın adını haykırarak, son nefesini verdiği; veya genç-yaşlı, kadın-erkek yüzlerce insanın gözünü kırpmadan uğruna bedenini ateşe vererek cayır cayır yaktığı başka bir lider var mıdır? Doğrusu bu, araştırılmaya değer bir sorudur. Burada bir hakikat, bir sır var ki, bu ne sevenlerin yüceltici övgüleriyle ne de karşıtlarının karalayıcı sövgüleriyle anlaşılabilir. Ciddi ve kapsamlı araştırma gerektiren bir realitedir. Kuşkusuz nedenleriyle birlikte aydınlatılması önemlidir. Ve bu, sorumluluk sahibi cesur tarihçiler ve toplum bilimciler tarafından el atılmayı bekleyen bir konudur. Dolayısıyla O'na dair önemsiz gibi görünen küçücük bir gözlem bile, ilerde araştırmacıların işini kolaylaştırıcı bir rol oynayabilir ve önemlidir.

Ayrıca O'nu görmenin büyük umudu ve özlemiyle yaşayıp görmeden gözü açık gidenler kadar, O'nu bir an görebilmek uğruna dünyalar verecek milyonlar var. O'nunla birlikte kalma şansı bulan, böyle bir ayrıcalığa sahip her insan bir yükümlülük altındadır bence. Önder APO'yu insanlara anlatma yükümlülüğü.. Her birimizin yapabildiği kadar kendisini bütün insanlara anlatmamızı, böylelikle onun bir parçasını, O'nda somutlaşan hakikatin bir yönünü halka, topluma taşımamızı istiyor. O bizim hakikatimizi biliyor. Yani O'nu tam anlayamadığımızı, temposuna ulaşamadığımızı, doğru uygula-

yamayacağımızı ve yeterli yansıtamayacağımızı biliyor. Ama yine de anlatmamızı istiyor, “beni anlatın, anlatmalısınız” diyor, anlatabildiğiniz kadar.

O’nun bu yaklaşımıdır bana yazma gücü ve cesaretini veren. Hakkını verebilecek miyim? Buna bütün içtenliğimle ve peşinen “hayır” diyeceğim. O’nu tam olarak anlatmaya ve yansıtmaya kavrayış düzeyim ve kapasitem yetmiyor. Bunun bilincindeyim. Elimden geleni yaptım sadece, takdir okuyucunuzdur.

Şunu da belirtmek istiyorum ki, yürekten inancım ve tereddütsüz kanaatime göre Başkan APO insanlığın tüm olumlu değerlerinin bileşkesidir. Dolayısıyla O’nda, O’nun o çarpıcı derecede sade ve bilge kişiliğinde bütün insanlığa hitap edecek, bütün insanlığı kapsayıp kucaklayacak okyanus enginliği ve büyüklüğünde bir öz, cevher mevcuttur. Bunu yansıtabilecek gücüm ve kapasitem olmadığını yukarıda ifade ettim. Ama karınca kararınca bu muazzam deryadan bir tek damla bile taşıyabildiysem, sizlere ulaştırabildiysem, amacın hasıl olduğunu söyleyebilirim. Ve bu benim açımdan erken kopuş acısını hafifletecek, hem mutluluk hem de gurur vesilesi olacaktır.

MÜJDE

Gecenin bir yerinde birileri tarafından sarsılarak uyandırılmaya çalışılırken, derin ve karanlık bir kuyudan gün yüzüne çıkar gibi ağır ağır uykudan uyanıklığa geçtiğimi hissediyorum. Neden sonra beni sarsıp uyandırmaya çalışanın oda arkadaşım Andok olduğunu algılayabiliyorum. Bu nasıl derin bir uyku ki, genelde ufak bir “tık” sesine uyanan ben, tavşan uykulu olmakla hep anılan ben, oda arkadaşımın sarsa sarsa çağırmasıyla zar-zor uyanıyor, kendime gelebiliyorum..

O sıralar bedeninde ve ruhumda tavan yapan stres nedeniyle uyku zaten haram olmuş, doğru düzgün uyuyamıyordum. Haftalar ve aylardır İmralı’ya gidişi bekliyorduk. Gün oluyor bir olay, bir haber, bir açıklama üzerine “tamam işte, bu kez gidiyoruz” deyip havalara uçuyordum. Başka bir gün tersine bir rüzgâr esince de, solmuş, içine büzülmüş yahut selam verene çatan aksi, çekilmez biri olup çıkıyordum. Araftaydım adeta, parçalanmış gibiydim. Bedenim burada Amed cezaevinde, ama ruhum İmralı’daydı çoğu zaman. O nedenle, her ne kadar dışa yansıtmamaya gayret etsem de, aslında günlük yaşamdan, rutin çalışma ve işlerden neredeyse kopmuştum.

Bu hal uyku düzenime de etki ediyor, bozuyordu ister istemez.. Oda arkadaşlarımdan en az bir iki saat sonra ve çoğunlukla saat ikiye doğru yatağıma giriyordum. Ancak bu, yatağa girer girmez hemen uyuduğum anlamına da gelmiyordu. Gündelik vaziyete bağlı olarak değişkenlik arz etse de, ille ki yastık ve battaniyelerle de küçük çaplı bir cenkten sonra anca uyuyabiliyordum. Fakat işte o gün, aylardan sonra ilk kez voleybol oynamıştık. Kaç zamandır hep birlikte bir voleybol maçı yapalım diye arkadaşların ayarla-

masıyla, ortak etkinliğe çıktığımız bilgisayar yerinden erken ayrılıp D-5 kısmına birlikte geldik. Aceleyle birer çay içtikten sonra, hazırlanan takımlarla beraber sahaya indik. Voleybol oynamak için ideal bir havaydı.

Takımları oluşturup maça başladık. Bizim kısımdaki genç arkadaşlarla yaptığımız çekişmeli maçlara epey zamandır ara vermiştik. Kış boyunca hemen hiç oynamamıştık. Gençlerin oldukça istekli ve canlı başlamalarına bakılırsa bugün maçımız yine hayli çekişmeli geçeceğe benziyordu. Son dönemlerde sıkça yaptığım gibi, maç esnasında bir yandan da içimden yine totem yapıyordum. Kimseyle paylaşamıyordum ama, haftalardır bu bende bir alışkanlık halini almıştı. Beklenmedik, farklı bir durumla karşılaştığımda, buna hemen kendimce bir anlam yüklüyordum, Ada'ya gideceğimizin bir işareti olarak görmek, yorumlamak istiyordum. Örneğin, uzun zamandır gelmeyen ve görmeyi hiç ummadığım birini ziyaret yerinde gördüğümde; beklemediğim bir arkadaştan bir mektup aldığımda; yahut izlediğim filmin bir sahnesi, okuduğum kitabın bir sayfasında Ada'yı, Önderliği çağrıştıracak bir şey gözüme iliştiğinde hep böyle anlamlar yüklüyor, kendimce bir şeylere yoruyordum. Şimdi de aynı şeyi voleybol oyunu esnasında yapıyordum... "Aylardan sonra bu ilk voleybol oyunumuzdur, bir şeylere işaret olabilir" diye geçiriyordum içimden, "bir şeyler"imin ne olduğu da belliydi zaten...

Beş setlik çekişmeli, kıran kırana bir maçta karşı takımı yenmesine yendik ama, biz de yorgunluktan haşat olduk. Çoktandır, neredeyse kış boyu top oynama, spor yapma gibi etkinliklerden de uzak kaldığımdan, yorgunluğun yanı sıra vücutta hamlık da oluşmuş, iyice ağırlaştırmıştı.

İşte bu yorgunluk ve hamlığım etkisiyle olmalı, davetsiz bir misafir gibi akşam erkenden uyku basmıştı. O gece ilk kez oda arkadaşlarımdan önce, saat henüz on bir bile olmadan yatağa girmiştim. Ve şimdi gecenin bir vaktinde, oda arkadaşım Andok beni sarsa sarsa işte bu taş gibi ağır uykudan uyandırmaya çalışıyordu. Neden sonra hayli zorlanarak kendime gelip yarı uykulu ve biraz da sinirli bir sesle

"Nedir, ne oluyor ya," gibi bir şeyler mırıldandığımda Andok'un;

"Heval kalk, kalk! Müdür kapıda, senle görüşmek istiyor," dediğini algılayabildim.

Bu ses, bu sözler beni kendime getirmeye yetti de arttı bile. Başımın aşağı bir kova soğuk su boca edilse ancak böyle bir etki yaratabilirdi. Hemen fırladım yataktan.

Tarih 13 Mart 2015... Vakit gece yarısını geçmişti biraz, saat biri beş geçiyor. An itibarıyla aslında artık 14 Mart gününe girmiş durumdayız. Gecenin bu vaktinde cezaevi müdürünün oda kapısına gelip çağırmasının anlamını çözmek için müneccim olmak gerekmiyor. Bir anda her şeyi kavıyorum ve o taş gibi ağırlık tüy gibi hafifliğe dönüşüyor.

Hemen yataktan fırlayıp öyle eşofman altı ve atletle kapıya çıktım. Birkaç gardiyanla birlikte cezaevinin ikinci müdürü Hasan Bey kapıda duruyordu. Güleç bir yüz ifadesi ve ses tonuyla,

"Haydi gözün aydın yarın gidiyorsun, nereye olduğunu biliyorsun zaten, beklediğin yerdir," diyerek müjdeyi verdi.

İki oda arkadaşım Andok ve Serdar da arkamda durmuş, benim kadar merak ve heyecanla müdürün ne söylediğini duymaya, anlamaya çalışıyordu. Bir an ne diyeceğimi, ne yapacağımı bilmez bir tavırla onlara döndüm. Göz göze geldik. Onların da ağzı kulaklarında ve gözleri ıslı ıslı... "Tamam, yanlış duymamışım" diye geçiriyorum içimden. Ve müdüre dönerek,

"Yarın ne zaman? Sabah erken mi? Ringle mi, uçakla mı?" diye peş peşe sıraladım sorularımı.

Müdür, heyecanımı ve tez canlılığımı anlayışla karşıladığını hissettiren bir tavırla tek tek ve açıklıkla yanıtladı sorularımı. Yarın saat on bir uçağıyla gideceğimizi, saat onda hazır olmam gerektiğini belirtti. Duymak istediğimizi fazlasıyla duymuş olmanın yarattığı hoşnutlukla "Tamam," dedik ve teşekkür ederek müdürü uğurladık.

Onlar kapıyı kapatıp sürgüyü de çekerek gürültüyle kilitleyip gittikten sonra, üçümüz bir an öylece ayakta durup birbirimize bakakaldık. Sonra Andok'a dönüp, "Hele bir çimdik at bana, rüya filan görüyor olmayayım?" dedim sevinçle.

“Yok heval,” diyor Andok, “Üçümüz aynı anda aynı rüyayı göremeyiz, bu gerçeğin ta kendisi”

“Sonunda rüya gerçek oldu ha, gidiyoruz yani?” diye soran gözlerle baktım.

“Valla öyle heval, bu iş tamamdır artık.”

Artık kimseyi uyku tutmayacağını bildiğimizden, çayımızı koyduk. Bir yandan da üşümek için üstümüze bir şeyler giyiyor-duk. Bu haber sanki üçümüze çok gelmişçesine, yan odadaki arkadaşlarımızı uyandırıp onlarla paylaşalım mı diye bir ara kendi aramızda tartıştık. Sonra vazgeçip sabah erkenden sürpriz yapmaya karar verdik. Bu arada ben bir yandan da televizyonu açıp haber kanallarını dolaşıyorum, sanki müdürün az önce gelip kapıdan verdiği bu haberi saat başı bültenlerinden de okuyacakmı-şız gibi bir beklentiyle.

O gece umduğum gibi olmadı, beklediğimiz haberi bültenlerde duyamadık. Ama bir şeyi artık çok iyi biliyordum. Haftalar, aylar, hatta yıllardan beri beklediğim her şeyden çok arzuladığım ve hayal ettiğim an nihayet gelmişti işte...

İmralı’ya Önderliğin yanına gitme meselesi ve bundan kaynaklı beklenti ve heyecanımın tarihçesi altı yıl öncesine dek geriye uzanı-yordu. Bir grup arkadaşın İmralı’ya gideceği konusu ilk kez 2009 yı-lında gündeme gelmişti. Bu çerçevede gitmek isteyen arkadaşların kendini önerebileceği belirtilmiş, öneriler alınmıştı bütün cezaevlerin-den. Ben o tarihte iki nedenden ötürü öneride bulunmamıştım. Bir kere Ada’ya ancak ağırlaştırılmış müebbet cezası almış olanların, yani hukuki durumları Önderlik’le her açıdan uyumlu olan arkadaşların gö-türüleceğini düşünüyordum. Benim durumum bu kritere uygun de-ğildi. Çünkü ben eski TCK’nin 125. maddesinden yargılanarak idam cezası almış ancak bu cezası müebbetle çevrilmiş konumdaydım. Yani mevcut durumda ağırlaştırılmış değil, normal müebbet cezalıydım.

İkinci nedenim, birazcık daha özgün ve özeldi. İki binli yıllar sonrasında parti içinde ortaya çıkan tasfiyeci-çete eğiliminin etki-leri ve uzantıları zindan sahasına da yansımıştı. O dönemlerde bu sahada söz ve yetki sahibi olan kimi tasfiyeci kişiliklerle ciddi sorun

ve çatışmalar yaşamıştık. Partide ulaşamadığımız, ulaşma çabaları-nın engellendiği o süreçte belli bir kırılma durumu da söz konusu olmuştu. Dönemin bilinen genel sıkıntılarından ötürü, sağlıklı bir netleşmenin gerçekleşmesi yıllara sarkmıştı. Ben de bu netleşmeye katkı sunması amacıyla 2008 yılında ilk kez hareket yönetimimize hitaben kapsamlı bir rapor yazmıştım. Buna dair bir geri dönüş beklentisindeydim. Bu gerçekleşmeden İmralı’ya Önderliğin ya-nına gitme önerisinde bulunmayı parti kültürü ve etiğimizle pek bağdaştıramamıştım.

Fakat öneride bulunmamış olmama rağmen, o tarihte Ada’ya gideceği söylenen on iki kişilik listeye benim de adım dâhil edil-mişti. Bana bu haberi cezaevinin “hobi” diye tabir ettiğimiz ortak etkinlik alanında veren yetkili arkadaş, “Gerçi siz öneride bulun-mamıştınız ama konseyimiz sizi de listeye dâhil etmiş,” demişti. Bu söylemi ile aslında kendimi neden önermediğimi merak ettiğini de ima ediyordu. Yukarıda andığım her iki gerekçemi kısaca an-lattım arkadaşşa. Beni dinledikten sonra,

“Al sana en güzel geri dönüş, raporuna bundan daha iyi bir cevap olur mu?” dedi.

Düşündüm biraz.. Arkadaş çok haklıydı gerçekten. En anlamlı yanıtı böylece almış oluyordum partimden. Ve o andan itibaren artık hobi alanında değildim; kanatlanmış ruhum, bu beton yığı-nından çekip gökyüzünün mavi derinliklerine doğru çoktan uçur-muştu beni.

O zamanki 12 kişilik listede Amed cezaevinde iki kişi yer alı-yordu; Şakir Akkurt arkadaş ve ben. Diğer arkadaşların da yarı-dan fazlası değişik zamanlarda, farklı yerlerde birlikte kalmış olduğumuz, dolayısıyla yakından tanıdığım arkadaşlardı. Kalanları da gıyaben tanıyordum.

Örgütsel kanaldan durumu öğrendiğimiz günlerde, yazılı ve gör-sel medya organlarında da konu haber olmuş ve isimlerimiz açık-lanmıştı. İlk büyük heyecanımız da o tarihte başlamıştı. Olurdu, olmazdı; şu zamanda, yok bu zamanda olacak; şu sayıda veya bu sa-yıda kişi gidecek diye yığınla söylenti ve spekülasyon eşliğinde me-

sele haftalarca gündemde kalmıştı. Bir ara on iki değil, dokuz kişinin Ada'ya götürüleceği söylendi. Sonra bu sayı altıya düşürüldü. Altı kişilik listede de ismim yer aldığı için heyecanım kesintisiz devam ediyordu.

Sevinç ve coşku muza ortak olan arkadaş ve aile çevrelerimiz heyecanımıza heyecan katıyordu. Bir yandan bulunduğumuz alandaki arkadaşlarla bol bol tartışıyor, kimi zaman hayal gücünün sınırlarını zorlayan yorum ve güzellmelerle Önderlik'le karşılaşma anının tablosunu çiziyor, böylece sevincimizi paylaşıp büyütüyorduk. Bir yandan da listede adı bulunan arkadaşlara kutlama ve "gözün aydın" mesajları gönderiyor, onlarla yolculuk hazırlıkları üzerine düşünce alış-verişinde bulunuyorduk. İçerde arkadaşlar cezaevinin müzmin hastalığını depreştirerek son hatıra fotoğraflarını çektiirmek amacıyla her fırsatta kolumuzdan tutup bir yerlere sürüklerken, benzer bir durumu da görüşlerde aile çevrelerimiz ve ziyaretçilerimizle yaşıyorduk. Burada duygusallık dozu daha yükseklere de seyreliyordu özellikle açık görüş günlerinde. Birlikte fotoğraf çektiirmek isteyenler, Önderliğe özel selam ve çok özel mesaj gönderenler görülmeye değerdi. Hele hele O'nu görece ve O'na dokunacak diyerek gözlerimize, ellerimize dokunup Önderliğe dokunmuşçasına, "Serok'u böyle kucakla benim için," diyerek boynumuza sarılan analar, çocuklar.. O bir saatlik açık görüş zamanını, heyecanımızı kat kat artırıp doruğa çıkaran gurur verici bir kutsallığa dönüştürdü adeta. Bir yandan da Önder APO'ya layıkıyla nasıl iletebilirim düşüncesiyle kaygılarımın arttığını, omuzlarımdaki yükün ağırlaştığını hissettiriyordu.

Günlerce ve haftalarca bu coşku halesinde estik yaşar ve dolaırken, bir sabah aniden İmralı'ya beş hükümlünün götürüldüğü haberiyle sarsıldık. Götürülenlerden dördü bizim arkadaşlar, biri de Türkiye sol hareketlerinden birine mensup bir arkadaştı. Ama bunlardan hiçbirisi devletle, adalet bakanlığıyla daha önce konuşulup tartışılan ve üzerinde mutabakata varılan isimlerden değildi. Söz konusu arkadaşların kendilerinin de herhangi bir bilgisi ve haberi olmadan, gecenin bir vakti "Haydi kalk İmralı'ya gidiyorsun"

diyerek uykudan uyandırılıp götürülmüşlerdi. Böylece altı yıl önceki o bir mevsimlik umut, hayal ve heyecanımız da sona ermişti.

2013 yılında, yani o ilk heyecanlı bekleme döneminden yaklaşık dört yıl sonra İmralı'da yeni bir süreç başlamıştı. Bu yeni sürecin başlamasında zindan direnişinin de tarihi bir rolü olmuştu.

2012 yılı, her cephede savaş ve mücadelenin tırmandığı ve şiddetlendiği bir yıl olmuştu. Her şeyden önce Önder APO'nun İmralı'daki eşsiz direnişi, uygulanan bütün hukuksuzluk ve baskılara rağmen sürüyordu. Uygulanan tecrit politikası son kertesine vardırılmış ve 2011 yılının ortalarından itibaren avukatların Ada'ya gidişi de durdurulmuştu. Buna rağmen tavizsiz ve kararlı direnişle halka, gerillaya, zindanlara büyük bir güç, azim ve moral veriyordu. Önderliğinden aldığı bu büyük moral ve güçle gerilla, savaşta yeni bir aşama kaydederek alan tutma stratejisini başarıyla uygulamaya başlamıştı. 2012 yılı gerilla cephesinde nitel anlamda kendini aşmayı ifade eden bir taktikle savaş yürütölmekteydi. Gever'den Şemzinan, Çelê, Qilaban alanına kadar sınır boylarında yüzlerce kilometrelik geniş alanların gerilla denetiminde olduğu gerçeği, düzen yanlısı medyada da açıkça dile getirilen ve işlenen bir olguydu. Diğer yandan daha içerilerde, özellikle Erzurum eyaletinde ve yoğunluklu olarak da Çewlik çevresinde gerçekleşen kapsamlı ve nitelikli eylemler, devletin karadan asker sevkiyatı yapabilme imkân ve yeteneğini bile ortadan kaldırmıştı. Ve bu gelişmeler hem Türkiye hem de Kürdistan'da geniş yankılar uyandırmış, halklarımız ve demokrasi güçleri üzerinde son derece olumlu etki yaratmıştı.

Bu durum aynı şekilde zindan cephesinde de olumlu etkisini göstermiş, iki binler sonrasında tasfiyeci eğilimin adeta üzerine ölü toprağı serptiği zindan yapımızda belirgin bir canlanma ve dirilmeye yol açmıştı. Zindan sahasında 2012 yılının başlarından itibaren yoğun bir eylemlilik tartışması yürütölmekteydi. Denilebilir ki, iki binli yılların başından beri zindan yapımızdan ilk kez bu boyutta bir eylem talebi yükseliyordu. Genelde hemen tüm kadro ve yurtseverler, zindan cephesinden de Önderlik direnişine ve sürece

omuz verme, bu anlamda kendi sorumluluğuna sahip çıkma, bunun için de gerilla cephesindeki atılım paralelinde ve ona denk güçlü bir eylemsel hamle yapmanın gereğine inanmaktaydı. Yükselen eylem talep ve önerileri de bu sorumluluk duygusu ve inançtan kaynaklanıyordu.

Yürütülen bu tartışmalar çerçevesinde 2012 yılının başlarında genel bir SAG (süresiz açlık grevi) eylemlilik planlaması yapılarak yürürlüğe konuldu. Newroz sürecine kadar çeşitli boyutlarda devam ettirilerek mart ayının sonlarında sonuçlandırılan bu eylem, belli bir etki yaratsa da beklenen sonuçları doğuramadı. Gerek planlama ve eşgüdüm yönleriyle, gerek eylem yöntemi açısından ve gerekse sonuçlandırma biçimi bakımından hareket yönetimimiz tarafından da eleştiri konusu olan bu eylemle planlanan ve hedeflenen amaca tam olarak ulaşamadı.

Bunun üzerine 2012 Newroz sürecinden başlayarak, partimizin söz konusu eleştirileri de göz önünde bulundurularak sürece denk yeni bir eylem planlaması üzerinde yoğunlaşma ve tartışma gündeme geldi. En alttan en üste kadar tüm cezaevi bileşenlerinin birkaç aylık tartışmaları çerçevesinde, içinde Ö.O. (ölüm orucu) ve SAG boyutları da bulunan yeni ve daha kapsamlı bir eylem planlaması yapılarak konseyimize sunuldu. Ö.O. dışında sunulan planlama hareket yönetimimizce de uygun görüldü ve hazırlıklar hızlandırıldı. 14 Temmuz veya 15 Ağustos tarihlerine denk gelecek şekilde başlatma eğilimi vardı. Ancak çeşitli nedenlerle eylem bir süre daha gecikmeli olarak 12 Eylül 2012 tarihinde başlatıldı.

Temel talebi “Önder APO’nun muhatap olarak kabul edilmesi” biçiminde ifade ve ilan edilen SAG eylemimiz 68 gün sürdü. Bu, zindan tarihimizde 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi’nden sonra yeni bir eylemsel zirve anlamına geliyordu. Direniş kararlılıkla sürerken, devlet açlık grevlerinin sonlandırılması için Önderliğin ayağına gitmek zorunda kaldı. Ve Önderliğin tek bir mesajı ve çağrısıyla 68. gününde sona erdirilen SAG eylemliliği; dosta da düşmana da Başkan APO’nun gücünü ve tartışmasız Önderlik gerçekliği ile konumunu bir kez daha göstermiş oldu.

Bu kez direniş amacına ulaşmıştı. Eylemle hedeflenen sonuç elde edilmiş ve zindanlar 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi ile uluslararası komplo sürecinde “Güneşimizi karartamazsınız” şiarıyla gerçekleştirilen eylemsel hamle ardından üçüncü tarihi direnişini de büyük bir başarıyla gerçekleştirmiş ve sürece denk bir rol oynamıştı. Nitekim bu direniş hamlesinin bitiminden kısa bir süre sonra, devletin Önder APO’yu tartışmasız muhatap olarak kabul ettiği yeni görüşme ve diyalog süreci 2013 yılının hemen başlarında başlamıştı.

Bu yeni görüşme süreci ilk başlarda belli bir dönem değişik isimlerden oluşan ikili, üçlü heyetlerin Ada’ya gidişi biçiminde devam etti. Ancak daha sonra zaman içinde hem heyet sabitleşti, hem de devlet heyetinin de katılımıyla İmralı’da çözüm amaçlı ortak görüşmelere geçildi. Kamuoyunda “çözüm süreci” olarak anılan ve adlandırılan süreç böylece başlamış oldu. Ve işte bu çözüm sürecinin ilerleyen bir aşamasında, gözlem heyetinin yanı sıra İmralı’da bir sekreteryaya oluşumu ve buna bağlı olarak da Ada’daki arkadaşların değişimi konusu gündeme geldi.

Başlangıçta oluşacak sekreteryaya için dört kadın ve dört erkek arkadaşın Ada’ya gideceği konuşuluyordu. Bu çerçevede ilgili kurumlar tarafından uygun isimlerin belirtilmesi için çalışma başlatıldı. Bu çalışma devam ederken, bir yandan da yine çeşitli söylem ve yorumlar almış başını gidiyordu. Ada’ya gidecek arkadaş sayısı, niteliği, hukuksal durumu; ayrıca gidecek grubun içinde kadın arkadaşların yer alıp almayacağı gibi konularda pek çok spekülasyon dolaşıma konulmuştu. Sonuçta her olasılık göz önünde bulundurularak üç ayrı liste oluşturularak hareket yönetimine sunuldu. Listelerden biri dört kadın ve dört erkek arkadaştan; diğeri, tümü ağırlaştırılmış müebbet cezası alan sekiz erkek arkadaştan; üçüncüsü de, içlerinde hem normal hem de ağırlaştırılmış müebbet cezasının yer aldığı sekiz erkek arkadaştan oluşturulmuştu.

Bu kez tabi ki kendini en başta önerenlerden biri oldum. Hem de oldukça ısrarcıydım. Ne de olsa 2009 yılından kalma kazanılmış bir hak söz konusuydu benim için. Bu hakkımı hatırlatmakta da geri durmadım. Ancak yarı şaka, yarı ciddi bir hukuk mücadelesi

yürüteceğim yolundaki tehditlerime(!) rağmen, sağolsun yetkili kurumlarımız beni hiçbir listeye dâhil etmedi.

Oluşturulan bu isim listeleri konseyimiz tarafından değerlendirilerek Ada'ya gidecek sekiz arkadaşın kimler olduğu netleştirilecekti. Tam da bu aşamada benim açımdan inanılmaz hoş bir sürprizle karşılaştım. Zindanda oluşturup önerdiğimiz listede ismim yer almadığı halde, konseyimiz tarafından ben de Ada'ya gidecek sekiz kişilik gruba dâhil edilmişim. Bu durumu, henüz konseyimizin yazılı kararı cezaevine ulaşmadan, özel bir kurye aracılığıyla öğrenmişim.

2014 Mayıs ayının son günlerinde, doğrudan Cuma arkadaş tarafından gönderilen bir sözlü mesaj ulaştı. Sekretarya işlevi için Ada'ya gidecek arkadaşlar arasında benim de yer alacağım, buna göre hazırlıklı olmam isteniyordu. Böylece umut ve hayal dünyanın bahçesinde rengârenk çiçekler yeniden gövmeye başladı. Ve yeni bir heyecan girdabında buluverdim kendimi.

Bir kez daha Önderlikle buluşma, yaklaşık çeyrek yüzyıl sonra O'nu tekrar görme şansı doğmuştu. Bundan daha mutluluk verici bir haber, bundan daha anlamlı ve güzel bir müjde olabilir miydi?

Böylece beş yıl aradan sonra İmrâlı'ya gidiş meselesiyle bağlantılı yeni bir beklenti, yeni bir heyecan ve yeni bir serüven dönemine bir kez daha kapıyı aralamış oluyordum.

Kuryeden bu müjdeli haberi aldıktan bir hafta kadar sonra, dışarıdan yeni bir haber daha aldık. İmrâlı cezaevine sevk talebinde bulunmak üzere hemen adalet bakanlığına dilekçe vermem isteniyordu. Doğrusu bu talep bize biraz garip gelmişti. Bir yandan “tamam, bu iş oldu, bu sefer gidiyoruz” diye sevinçten içi içine sığmaz bir coşkuyu yaşarken, öte yandan “bu sevk dilekçesi yazmak da nerden çıktı, yine bir pürüz mü var acaba?” diyerek kafamda yığıla soru işaretlerini büyütüyor, iç karartıcı ve korkutucu tablolar çiziyordum. Elhak böyle karamsar tablolar yaratmada da üstüme yoktu zaten.

Böyle sözlü ve deyim yerindeyse ayaküstü bir haber üzerine hemen harekete geçip sevk dilekçesi vermek doğru olur muydu?

Gidecek gruptaki diğer arkadaşlara da başvuru yapmaları yönünde bir haber gitmiş miydi? Neden yazılı bir notla ve gerekçesi belirtilerek değil de, böyle sözlü ve tekil bir biçimde haber gönderiliyordu? Buna benzer daha pek çok soru işareti vardı ve bunların hiçbirine tatmin edici bir yanıt bulamıyorduk. Bu haberi gönderen dışarıdaki kuruma sorduk bütün bunları, fakat bir türlü yanıt alamadık. Gruptaki diğer arkadaşlara yazıp “size de sevk dilekçesi verin diye bir haber ulaştı mı?” diye sorabilirdik ama bunun yanıtını almanın günlere, belki haftalara sarkacağını biliyorduk oysa bana haber geldiği gün, hemen yarın dilekçe vermem istenmişti.

Tam bir kararsızlık ve açmazda kalmışım. Bu ruh haliyle üç gün bekledim, dilekçe yazmadım. Belki bir bilgi, aydınlatıcı bir not gelir diye umut ettim, bekledim. Üçüncü gün yanımdaki arkadaşlarla durumu değerlendirdik. Bir karar vermek durumundaydık, böyle kararsız beklemek olmazdı. Değerlendirme ve tartışmamızdan şöyle bir ortak görüş oluştu; Ada'ya gitmek için sevk dilekçesi yazmak pek mantıklı değil, anlaşma olmuştaysa zaten götürürler. Yine dilekçe yazmamız yönünde haber gönderen kurumumuzun da böyle sözlü ve tekil değil, yazılı ve daha anlaşılır biçimde haber göndermesi gerekiyordu. Ancak bütün bunlara rağmen bilmediğimiz durumlar da olabilir. Yarın bir gün parti, “size acil haber ulaştırdık neden başvurmadınız?” derse ne cevap vereceğiz? Daha da önemlisi zamanında başvuru dilekçesi yazmamış olmamızdan dolayı bir olumsuzluk durumu yaşanırsa bu daha kötü ve riskli olabilirdi.

Bu görüşten hareketle ertesi gün, yani bize söylenenden dört gün sonra dilekçe verme yönünde karar aldık. Ve perşembe günü adalet bakanlığına dilekçe yazıp İmrâlı F-Tipi cezaevine sevk talebinde bulundum. Bu haber Amed D-Tipi cezaevinde ve ziyaretçi ailelerimiz arasında yeniden bir dalgalanma yarattı, 2009 yılındakine benzer bir heyecan ortamı ve hareketlilik tekrardan doğdu. Sevinçliydim yine, hazırlıklar yapıyordum. O arada bir yandan da kafamızdaki soru işaretlerine cevaplar bulmak, durumu netleştirmek için çabalıyorduk. Ne var ki aradan iki haftadan fazla zaman geçtikten sonra, bir yanlış anlama olduğu anlaşıldı.

Gerçek şuydu: Ada'ya gidecek grubun arasına benim ismimin de dâhil edildiği bilgisi konseyimiz tarafından dışarıdaki kurumumuza bildirilince, onlar bunu sevk için başvuruda bulunmam gerektiği şeklinde anlamış. Ve bu nedenle de aceleyle bana haber göndererek “yarın dilekçe ver” talebinde bulunmuştu. Aynı günlerde, verdiğim sevk dilekçesinin yanıtı da Adalet Bakanlığı'ndan gelmiş, “kapasite doluluğu” gerekçesiyle talebim reddedilmişti.

Ama gelişmeler o denli hızlıydı ki, yaşanan yol kazası ve tersliklere rağmen, beklentimiz devam ediyor, yürek çarpıntıları dinmek bilmiyordu. Sekretarya konusu basında sıklıkla gündeme gelmeye başlamış, olumlu olumsuz yönlerden tartışılır olmuştu. Medyada yer alan bu haber, tartışma ve gelişmeler beklenti ve heyecan rotamızda da grafiğin inip çıkmasına, kimi zaman sert ve keskin dönüşler yaşanmasına neden oluyordu. Amed'in kavurucu yaz sıcağı yetmiyormuş gibi bu İmralı'ya gidiş heyecanı da nabız kamçılایan bir etki yaratıyordu. 2014 Amed'inin o sıcak yaz günlerinde yeni bir haber daha yayıldı. Buna göre İmralı'ya sekiz değil, beş arkadaş götürülecek ve bunlardan dört isim hükümet heyetiyle konuşulup üzerinde mutabakat sağlanmış ve netleştirilmişti. Beşinci kişi ise, henüz tartışılıyor deniliyordu. Benim açımdan iyi haber, netleştiği belirtilen dört isim arasında adımın yer alıyor olmasıydı. Diğer üç arkadaş ise Nasrullah Kuran, Çetin Arkaş ve Veysi Aktaş'tı.

Bu haberin duyulduğu sıralarda tabiri caizse bir vurgun daha yedik. Yine Ada'ya sevk yazmamız isteniyordu. Ama bu kez dış kurumumuz üzerinden konsey adına yazılı bir talimat gelmişti. Kısa bir not biçimindeydi ve birkaç gün içinde Ada'ya götürüleceğimizi belirtiyordu. Üstelik bu notu bana ileten kurumumuz, diğer ilgili arkadaşlara da bu haberi ve notu en kısa sürede benim ulaştırmamı istiyordu. Hemen harekete geçmeliydim, yani bir alarm durumu yaşamaya başladık adeta. Adı geçen arkadaşların bulunduğu cezaevlerine ulaşmamız gerekiyordu. Olanaklarımızı seferber ettik. Bilgiyi gerekli yerlere zamanında ulaştırdık.

Ama ben bu sefer deneyimliydim. Sütten ağzı yananın ayrıntı üfleyerek içmesi kabilinden temkinli yaklaşıyor ve sevk dilekçesi yazmakta hiç acele etmiyordum. Yazılı not gelmiş olmasına rağmen, nedense içimden bir ses bu defa da bir yanlış anlaşılma olabilir diyordu. Notu diğer arkadaşlara göndermesine gönderdim ama, kendim dilekçe yazmadım.

Nitekim çok geçmeden, iki gün sonra temkinli davranmakta haklı olduğum anlaşıldı. Bu sefer de Kandil'e gidip dönen bir arkadaşımızın kızkardeşinin sebep olduğu bir karışıklık yaşanmıştı. Yükselen heyecan dalgamız böylece bir kez daha inivermişti.

Bu tür durumlara ve gelişen böylesi ani haberlere karşı artık bir nevi bağışıklık kazanmıştım. Onun için de, beni her gördüğünde “Heval bir gelişme var mı, ne zaman gidiyorsunuz?” diye soran arkadaşlara, “Valla artık kulaklarımı bu türden haberlere kapatmış durumdayım, ne zaman idare kapıya gelip ‘Haydi kalk gidiyorsun’ derse o zaman tamam deyip kalkacağım,” biçiminde cevap veriyordum. Böyle de yapmaya çalıştım gerçekten. Başka türlü yürek mi dayanır bu gelgitli dalgalara?

Ancak ne yaparsam yapayım, her ne kadar dışa vurmamaya, kimseye belli etmemeye çalıştıysam da, kendi içimde bu heyecanı hep yaşıyor ve fırtınayı dindirmeyi hiç beceremiyordum. Bu konuya ilişkin gelişmeleri dikkatle takip ediyordum. Örneğin, Önderliğin 15 Ağustos 2014 tarihinde heyetle görüşmesinde söylediği “Buradaki arkadaşlar bir hafta içinde götürülecekler,” sözü, benim için yine coşku grafiğinin tavan yapmasının gerekçesi oldu. Öyle ya, o arkadaşların götürülmesi demek bir hafta, bilemedin iki hafta içinde bizim Ada'ya gideceğimiz anlamına geliyordu. Zaten buradan hareketle arkadaşların “ haydi gözün aydın, artık gidiyorsun” tarzı söylemlerini de yine sıkça duyar olmuştum.

Bunun da üzerinden haftalar, aylar geçmeye başladı. Ağustos'u, Eylül'ü, Ekim'i geride bıraktık, halen bekliyorduk. Bazen hükümetten birilerinin olumsuz söz ve söylemlerini duyunca neredeyse tümünden umudu kesecek düzeye geliyordum. Böyle durumlarda hemen karamsarlık şaheseri tablolar üretmeye başlıyordum ka-

famda. Süreç bozulacak zaten, belki daha şiddetli bir savaş gündeme gelecek ve o zaman zaten ne müzakere, ne sekreteryaya, ne de Ada'ya gitme diye bir şey kalır ortada.. Böyle umutsuzluklar yaşadığım anlar da olmuyor değildi. Fakat bir küçük gelişme, duyum veya haberle umutsuzluk hemen yerini umuda bırakıyordu.

Yılbaşına doğru yine böyle umutsuzluk bulutlarının ağırlığının hissedildiği günlerde kardeşim görüşe gelmişti. Bir hafta sonra yılbaşı açık görüşü olacaktı. Gelmeden bir gün önce İmrallı heyetinde yer alan vekillerimizden biriyle karşılaşmış, kardeşime “Yılbaşında boşuna Amed’e açık görüşe gitmeyin, çünkü yılbaşından önce İmrallı’da olacaklar,” demiş. Haydi gel bu haberi duy da heyecanlanma!

Böyle böyle 2014 yılını, yılbaşını, Ocak ve Şubat aylarını da geride bıraktık; halen yerimizdeyiz. Şimdi bir umut, bir ihtimal belki Newroz öncesinde götürürler diyorduk. Zaten Newroz’a kadar gitmezsek, artık Haziran seçimlerine kadar bir gelişme olmayacağına kesin gözüyle bakıyorduk. Kısacası, beklenti grafik eğrimizin yine belirgin şekilde aşağıya doğru seyrettiği günlerdeydik.

İşte 13 Mart’ı on dörde bağlayan o gece yarısında müjdeyi böyle bir gelgitli ruh hali içerisindeyken aldık. Ve o gece sabaha kadar uyumadan, bir yandan eşyaları toplamaya çalışırken, bir yandan da oda arkadaşlarımla geçen ayların bu acı-tatlı anılarını tazeliyorduk. Artık rüya gerçek olmuştu ve neşemize diyecek yoktu.

Amed zindanında kapılar sabahın erken vaktinde, saat altı sıralarında açılıyordu. Rutin kalkış yani rojbaş saatimiz ise 7.30’dı. Saat altıda kapı açılır açılmaz oda arkadaşlarımdan biri, “Valla rojbaş bekleyemem, diğer odaları hemen uyandırıp herkese haber vereceğim,” diyerek çıktı odadan. Yan yana üç odada toplam on kişi kalıyorduk. Aynı şekilde alt katta da üç odamız vardı. Birkaç dakika sonra önce üst kat odalarında, ardından da alt katta gürültü ve şamata sesleri yükselmeye başladı. Herkes ayaklanmıştı. Normalde öğlen yemeğine yani saat on ikilere kadar yataktan kalktığı hiç görülme-yen Tahir bile ayakta-ydı; herkesten önce kalkmıştı.

Üst katın üç odasında kalan arkadaşlarla, nispeten daha genişçe olan ve genelde çaylı, sohbetli zamanlarda bir araya geldiğimiz orta

odaya doluştuk yine. Sohbetler neşe doluydu, herkesin yüzü gülüyordu. Benim şahsımda Önderliği görme heyecanı tüm arkadaşları sarıvermişti sanki, her bir arkadaş kendisi Önderliğin yanına gidecekmiş gibi keyifli ve coşkuluydu. Benim mutluluğumu içtenlikle paylaşmanın da bir belirtisiydi bu cıvıl cıvıl sohbet ortamı. Tabii olayın siyasal boyutunu anlamlandırmanın da bu sevinçte payı olduğunu belirtmek lazım. Arkadaşların coşkusu, salt bireysel sevincimi paylaşmaktan ibaret değildi. Yani olayın genel boyutunun da yarattığı pozitif bir etki söz konusuydu.

Çünkü bizim İmrallı’ya gidiyor olmamız, çözüm sürecinde ileriye doğru atılmış somut bir adım anlamına gelmekteydi. Son dönemde heyetin üç kişiden beş kişiye çıkarılması ardından, sekreteryanın da oluşumu, bununla eşzamanlı olarak gözlemci heyet meselesinin çözüleceği konusunda ortak irade beyanında bulunulmuş olması, bütün bunlar kuşkusuz diyalog aşamasında resmen müzakere sürecine geçiş demektir. Bu sabahki sevinçte bu genel siyasal kavrayış ve algının da payı bulunduğu açıktı.

Bir tek Tahir düşünceliydi bu sabah ve onun bu durgun, düşünceli hali de bana dokunuyor, yüreğimin derinlerinde bir yerde ince, keskin bir sızı hissediyordum. Tahir; arkadaşım, yoldaşım ve aynı zamanda kuzenimin oğlu, yeğenimdi yani. 2007 yılında bir grup akraba, akran gençle birlikte Hewlêr Üniversitesi’ne kayıt yapıp Güney Kürdistan’a gitmişlerdi. O gruptan gerillaya katılan tek delikanlı Tahir olmuştu. Üç yıla yakın, kendi tabiri ile “Dola Kokê başta olmak üzere” çeşitli alanlarda kalmıştı. Dağda hastalanmış, 2011 yılında tedavi olması için Kuzey’e, ailesinin yanına gönderilmek istenirken her nasıl olmuşsa Duhok’ta KDP’nin eline düşmüştü. KDP’nin işkenceli zindanlarında ne kadar zaman tutulduğunu kendisi de hatırlamıyor. Sonra KDP tarafından Silopi’de TC askerlerine teslim edilmiş ve burada da bilinen işkenceli sorgu faslından geçmiş. Mart ayı sonlarında tutuklanıp Diyarbakır D-Tipi cezaevine getirildiğinde artık o eski Tahir değildi. Akli dengesi altüst olmuş durumdaydı. Avukatı mahkemede hiç konuşmamasını, tahliye olup eve gideceğini tembihlemişti. Ancak hâkimin “Tedavi olup iyileştikten sonra ne yapacaksınız?”

sorusuna, “Tabii ki de ideolojik ve siyasal mücadeleme kaldığım yerden devam edeceğim,” yanıtını vermişti Tahir. Bu haliyle tek celsede kendisine 12 yıl ceza verilmişti. Ve cezası yargıtayca da onaylandı. Dört yıldır bizimle yani sağlıklı insanların tutulduğu ağır koşullarda kalıyor ve sağlık durumunun bu koşullarda düzelmesi olanaksız. Benim yakınımnda, yanımda kalmak onu kısmen rahatlatıyor, o nedenle geldiğinden beri hep aynı kısımda birlikte kaldık. Biliyorum, için için gitmemi hiç istemiyor. Bana söylemiyor ama bazen sözü edildiğinde diğer genç arkadaşlara, “Bence Sait arkadaşın İmralı’ya gitmememsi, burada kalması daha uygun olur,” diyormuş. İşte bu özgün durumundan ötürü, Tahir yoldaşın bu sabahki durgun ama vakur hali, bunca sevinç dalgası ve ısıltı arasında gelip ulaşıyor bana, yüreğimi burkuyor.

Fakat odanın ve ortamın bu sabahki baskın havası neşe ve sevinç, Tahir’le gözlerimiz buluştuğunda, sanki, işin dramatik boyutu ikimizin sırrı olarak kalsın fikrinde anlaşılmışçasına, hafif bir tebessüm yüzlerimizi yalayıp geçiyor. Ve ortamın coşkulu atmosferine bırakıyoruz kendimizi. Her arkadaş diğerine sıra vermeden içindeki sevinci döküyor orta yere. Önderliğe özel selam, sevgi, saygı bildirenler; kendilerinin yerine de nasıl sarılıp kucaklamam gerektiğini uygulamalı tarif edenler; her konuda tembihlerini peş peşe sıralayanlar; hatta yaklaşan Haziran seçimleri ve kimi adaylar konusunda “Bunu mutlaka Başkan’a ilet,” diye pozitif ve negatif görüş ifade edenler; hatta yıllar önce bazı anaların yaptığı gibi, Önderliği görecektik, O’na dokunacak diye gözlerime, ellerime dokunalar... Öyle ki, sevincimiz neredeyse yüksek duygu dozajlı bir mistik seremoni havasına bürünecek...

Bu şamatalı sohbetlerle kahvaltı vaktinin nasıl çabucak geldiğini anlayamamıştık. Nöbetçi arkadaşın “Heval kahvaltı hazır,” uyarısıyla ancak fark edebildik vaktin nasıl hızlı aktığını. Ve hep birlikte güle eğlene yemek salonu olarak kullandığımız ara yerdeki masalara geçtik. Uzunca bir zamandan beri belki de ilk kez, Kobanê gazisi yaralı arkadaş ve Tahir’in de katılımıyla, D-5 kısım olarak tam tekmil kahvaltı masasındaki yerini almıştı. Arkadaşlar, Da Vinci’nin son

akşam yemeği tablosuna nazirede bulunarak “son sabah kahvaltısı” şakaları arasında sohbetlerini sürdürüyordu. Bir arkadaş, “Yarınki kahvaltıyı belki Önderlik’le yaparsınız,” diyor, bir başkası “Biraz Amed ekmeği götürsen acaba vermezler mi Başkan’a?” gibi parlak önerilerde bulunuyordu. Benim kafamda ise, arkadaşların en uçuk tahmin ve önerilerine dahi rahmet okutacak cinsten tablolar uçuşuyordu. Ama arkadaşlar gibi dillendirmiyordum ben. Sanki söze döksem tılsımı bozulacak, gerçekleşmeyecek kaygısıyla susuyordum. Böyle şen ve karmaşık duygularla kahvaltıyı tamamlayıp uzunca ön koridorda ikişerli sıra halinde voltaya geçtik.

Diğer kısımlara da haber vermek, hazırlıklarımızı tamamlamak için sabah sayımının gelmesini bekliyorduk. Voltada da şaka ve espri faslı sürüyordu. Bir ara, “Bugün sabahtan başlayarak Ada’daki her anı yazacak, günlük tutacağım. Bunun için eşyalarımın arasına birkaç kalın defter de koyalım” diyecek oldum. Genç arkadaşlardan her biri bir yandan atılarak, “Heval benim adımla mutlaka bugünkü günlüğe geçir”, “heval beni unutma” vb. söylemlerle yarışa girdiler adeta.

O arada sayım vardiyası da girdi kısma. Peşlerinden biz de bir arkadaşla ana maltaya çıktık. Temsilci arkadaş da C-5 kısmından çıkardık. C ve D kısımlarının alt ve üst odalarının tümünü dolaşarak arkadaşlarla vedalaştım. İdare kısmının öte tarafındaki I, F ve H bloklarını dolaşmamıza, “Zaman kalmadı, asker kapıda bekliyor,” gerekçesiyle izin verilmedi. O bloklardan üç beş arkadaşla ancak revirde görüşüp vedalaşabildik.

Zaman giderek daralıyordu. Uçağa yetişmek için en geç saat 10’da çıkmamız gerektiğini ve bu nedenle askerlerin acele ettiği belirtiliyordu. Temsilci arkadaşın depodan getirdiği iki valizi alıp tekrar D-5 kısmına döndük. Akşamdan torbalara yerleştirdiğimiz eşyaları, Andok pratikliğiyle hemen iki valize yerleştirdi. Böylece eşyalar dağınıklıktan da kurtulmuş oldu. Kitapları zaten akşamdan iki karton kutuya yerleştirip ipe güzelce bağlamıştık.

Sıra, uzunca bir zamandır aynı kısımda birlikte kaldığımız arkadaşlarla vedalaşmaya gelmişti. Hepimiz havalandırmaya indik.

Belli ki D-5’le vedalaşmak diğer kısımlarla olduğu kadar kolay olmayacaktı. Biraz Hababam Sınıfı duygusallığıyla tek tek arkadaşlarla vedalaştık. O arada bir arkadaş, “Bugün 14 Mart heval, tarihi bir gün, bundan böyle dünya sağlık günü değil de, çözüm sürecinde önemli bir dönüm günü olarak anılacak,” dedi. Ve gökyüzüne bakarak, “Bak havada bir tek bulut yok, doğa da bugünün anlamının farkında,” diye ekledi.

Kapıları açmış bizi bekleyen gardiyanlar, “Haydi arkadaşlar, asker çağırıp duruyor, uçağa yetiştiremezler,” diyerek acele etmemizi istiyordu. Son defa el sallayıp çıkarken bir alkış kopardı arkadaşlar. Göğsüm ve boğazımın iyice tıklandığını, gözlerimin yandığını fark ediyordum.

Hepimiz bir dahaki görüşmemizin Önderlik’le beraber ve özgür koşullarda olması dileğini ve umudunu taşıyorduk.

Sonunda temsilci ve diğer iki arkadaşla beraber aşağı kattaki çıkış kapısının bulunduğu yere geldik. Asker ve gardiyanlar x-ray cihazı ve duyarlı kapının bulunduğu alanda bizi bekliyordu. Uçak almaz gerekçesiyle kitap kolilerini bırakmak zorunda kaldık. Bilahare Ada’ya kargo ile göndereceklerini söylediler. Biraz ısrar edip dayattıysak da asker bunun mümkün olmadığını, uçağın bu kadar bagaj almayı kabul etmediğini söyledi. Yapacak bir şey yoktu, kitap kutularını bıraktık, son üç arkadaşla da kucaklaşıp vedalaştık. Valizler x-ray cihazından geçirildi ve ben de duyarlı kapıdan çıktım.

YOLCULUK

Tarih 14 Mart 2015 ve saat 10.30...

Diyarbakır D-Tipi Cezaevi’nden ilk kez ellerim kelepçelenmeden çıktım. Sekiz yıldır bu cezaevinde kalıyordum. Hastane, mahkeme vb. gerekçelerle pek çok defa dışarı çıkmışlığım vardı. Ama her çıkışta duyarlı kapıdan geçince kelepçe takılır öyle çıkılırdı. Bu defa bir ilki yaşıyordum, kelepçesiz çıkıyordum.

Özel jandarma ringi kapıda çalışır vaziyette bekliyordu. Askerlerin de yardımıyla valizleri alarak araca bindik. Ve araç hızla ana çıkış kapısına doğru hareket etti. Jandarmaya ait ring aracı diğer klasik cezaevi ringlerinden farklı, minibüsten bozma bir araçtı. Askeri haki renge boyanmış, içerde arka sıra koltuklarının önüne bir tel kafes çekilmiş, iki bölüm haline getirilmişti. Arkadaki bölümde ben, önde de kalabalık bir grup asker yerleşip oturmuştuk. Askerler sivil kıyafet giymişler ve ellerinde uzun namlulu silahlar yoktu. Tabancalarını mont ve gömlek altında görünmeyecek şekilde bellerinde taşıyorlardı. Oturduğum yerden hem ön camdan yolu hem de her iki yan pencerelerden dışarıyı rahatlıkla seyredebiliyordum. Bu cezaevi koşullarında pek nasip olmayan lüks bir yolculuk sayılırdı. Uzunca bir zamandan sonra ilk defadır ki Amed caddelerinde bu şekilde kenti ve insanları seyrederken geçiyordum.

Artık hayal deryasına dalmanın önünü kim alabilirdi? Yönümün İmralı’ya, Güneş’e doğru olduğunu düşündükçe, aslında Amed caddelerinden arabayla geçmiyor, daha uçağa binmeden uçuyordum..

On dakika kadar süren bu keyifli yolculuk terminal binasının önünde yavaşlayıp durmamızla sona erdi. Bu, aynı zamanda Amed havaalanı ve terminalini de ilk görüşümdü. Araçtan indik, yine

sivil kıyafetli, kısa saçlı askerlerin yardımıyla valizleri alarak içeriye, yüksek tavanlı bekleme salonuna girdik. Sıra sıra koltuklara oturan insanların arasından geçerek ilerideki boş bir sıraya yöneldik. Gerçi ellerimde kelepçe yoktu, askerler de sivil kıyafetliyidiler; yani bir hükümlü ve nöbetçi asker görünümünü vermiyorduk. Ama yine de, iki kişinin önde yol açması, kafiye halinde yürüyüşümüz, bir grup alabros tıraşlı genç arasında ak saçlı birinin geçişi etraftakilerin dikkatini çekmiş olmalı ki, insanlar dönüp bakıyor, durumu anlamaya çalışıyorlardı. Kenardaki boş sıraya geçip oturduk. Askerlerden ikisi bilet işlerini ve uçuş işlemlerini tamamlamak üzere ellerinde biletler ve başka bazı evraklarla gişelerin bulunduğu tarafa yöneldi. Görevlilerden biri sol yanıma oturmuş, diğerleri de etrafımızda ayakta duruyor sağı solu kolaçan ediyorlardı.

Dün gece müdüre uçakla nereye kadar gideceğimizi, İstanbul üzeri mi Bursa üzeri mi gideceğimizi sormuştum. Ancak müdür bir cevap vermemişti. Şimdi önümde ayakta duran ve timin komutanı olduğu anlaşılan kişiye,

“Bursa’ya mı, İstanbul’a mı gideceğiz?” diye sordum. Soğuk bir tavırla,

“Bilmiyorum,” diye yanıtladı. Bunun üzerine yanımda oturan araya girerek,

“Biliyoruz ama söylememiz yasak,” şeklinde bir izahta bulunma ihtiyacı duydu.

“Anlıyorum,” dedim ben de kısaca.

Soruyu ilk yönelttiğim ayaktaki sorumlu arkadaşına dönerek, “O anladı zaten durumu,” dedi. Senin izahta bulunmana gerek yoktu gibisinden.

Ellerimin kelepçesiz ve açık oluşu, terminal salonunun kalabalık hali askerleri biraz tedirgin etmiş, telaşlandırmıştı sanki. Onların bu pür dikkat tetikte ve telaşlı hallerini görünce biraz rahatlatmak istedim. Yanımda oturana dönerek sorumlunun da duyacağı bir sesle,

“Siz elbette ki dikkatli olacak, tedbirlerinizi alacaksınız. Ama rahat olmanız için söylüyorum, şunu bilin ki, şu anda beni burada bırakarak arkanızı dönüp gitseniz de ben hiçbir yere gitmem. Hatta

arkanızdan koşar, paçanızdan tutar ve beni götürmeniz gereken yere götürün diye ısrar ederim,” dedim.

Yanımda oturanın daha bir şey demesine kalmadan, ayaktaki komutanları başını sallayıp gülerek,

“Bilmez miyim,” dedi, inanmış bir edayla.

Bu arada bilet, bagaj işlemlerini yapanlar döndü ve hep birlikte uçağa binmek üzere harekete geçtik. Çıkış kapısının açılmasını beklemek üzere kuyruğa giren yolcuların yanından geçerek özel bir kapıdan aprona çıkışımız yine dikkat çekmiş ve meraklı gözlerin bize çevrilmesine yol açmıştı. Cezaevinden çıktığımızdan beri sokaklarda, terminal binasında ve şimdi de kuyruktaki yolcular arasında hep bir tanıdık sima aradı gözlerim. Yok, göremedim kimseyi. Çıktık kapıdan. Pistte krem renkli bir Anadolu Jet uçağı yolcularını almaya hazır bekliyordu. Kuyruğa yakın arka kapısından merdivenleri tırmanarak tüm yolculardan önce bindik uçağa. Üçerli iki sıralı koltuklarıyla mütevazı bir uçaktı.

Tam 24 yıl aradan sonra tekrardan bir uçak yolculuğu yapıyordum. En son 1992 yılı Ocak ayının ilk günlerinde Cemal arkadaşla birlikte Rotterdam’dan Frankfurt aktarmalı bir uçak yolculuğuyla Şam’a gitmiştik. O devasa büyüklükteki lüks uçakların yanında bu Anadolu Jet uçağı her haliyle pek sönük kalıyordu ya, yine de hava yoluyla yapılan bir yolculuktu işte. Birlikte havaalanına gelen askerlerden bir kısmının geri döneceğini, en fazla üç dört askerinin eşlik edeceğini düşünmüştüm. Ama öyle olmadı. Kafilenin hepsi benimle birlikte uçağa bindi ve koltuklara yerleşti. En arkadaki sağlı-sollu iki sıra, yani toplam 12 koltuk bize ayrılmıştı. Koltuklarımızdan biri boş kaldı. Bu demektir ki on askerle yolculuk yapıyordum.

Bizden sonra diğer yolcuların da yerlerini almasıyla, saat 11.20’de kapılar kapandı, anonslar yapıldı ve uçak ağır ağır harekete geçti. Anonslar Türkçe ve İngilizce yapıldı. En arkadan şöyle biraz doğrulup yolcuların profiline bir göz attım. İngilizce bilen sekiz on kişi belki çıkabilirdi bu yolcuların arasından, ama en az dörtte üçünün Kürtçe bildiği üzerine bahse girebilirdim. Ama devlet Kürtçe bir anons yapmayı bile halen sorun gibi ele alıyor, sa-

kıncalı buluyordu. İşte size bu devlet ve bu zihniyetle işimizin ne kadar zor olduğunun sıradan ve basit bir göstergesi!

Uçuş pistinin başına geldiğimizde uçağın bekleme süresi gereğinden fazla uzadı. Bu can sıkıcı beklemenin yolcuları meraklandırdığını kaptan pilotlar da anlamış olacak ki, bir anons daha yapıldı. Askeri uçuş nedeniyle zorunlu bir bekleyiş olduğu söylendi. Yani her “ne havaalanı yaptık” diye AKP hükümeti yıllardır demagoji yapa dursun, koskoca Amed kentinin bile henüz sivil bir havaalanı yoktu. Sivil uçuşlar da askeri havaalanından yapılıyordu. Pistin başında yaklaşık on dakika kadar bekledikten sonra saat 11.30’da motorların çalışması hızlandı ve kısa sürede havalandık.

Beyaz bulutların üzerine çıkınca kalkış anının sarsıntıları dindi; şimdi rahat bir süzülme pozisyonunda yol alıyordu uçak. Sol taraftaki son sıranın pencere kenarındaki koltukta oturuyordum. Pencereden bulut kümelerini ve bulutlar arasından aşağıdaki zirveleri, karlı dağları seyrediyordum. Keban baraj gölüne varmadan Murat nehri boyunca uzanan karlı sıradağ zinciri, Genç’ten Maden, Guleman, Palu’ya doğru uzanan dağ silsilesi olmalı... Dağların alt eteklerine doğru karların eridiği, doğanın canlanmaya, yeşermeye başladığı bu alanlarda, gerilla da artık yavaş yavaş kış üstlenmesinden hareketli bahar sürecine geçiş hazırlığındadır diye geçiriyordum aklımdan. Gerilla yaşamında bu mevsimin sıkıntıları ve zorlukları kadar, nasıl da bambaşka bir coşkusu, apayrı bir tadı vardı... Ve ben nasıl da özlemişim o yaşamı.. Şimdi gökyüzünden kuşbakışı seyrederken dağları, yüreğimdaki özlemin büyüklüğünü daha iyi fark ediyordum ve bu özlem ateşi daha bir yakıyordu içimi.

Özlemlerin en büyüğü ve benzersiz olanı ise, kuşkusuz Önder APO’ya duyulan özlemdi. Ve şimdi zaman hasretin vuslata dönüşeceği “an”dı. Hızla İmralı’ya doğru, Önderliğe götürüyordu beni bindiğim uçak. Rotası her ne kadar batıya dönük de olsa bu uçak aslında Güneş’e doğru yol alıyor. Her an her saniye biraz daha O’na yaklaşıyordu. Ama böylesine rahat, dingin ve sarsıntısızca süzülen uçağın aksine, ben bir duygu türbülansı içindeydim. Ruhumda fırtınalı

bir gel-git durumu yaşanıyordu. Çok gerilere, yıllar öncesine sürük-lüyordu anılar beni. Önderlik’le ilk karşılaştığımız, O’nu ilk gördüğüm an bütün canlılığı ve detaylarıyla canlanıyordu belleğimde.

1992 yılının Ocak ayıydı. Avrupa’dan Ortadoğu’ya, Önderlik Sahası’na gitmenin telaşını yaşıyordum. O günlerde de bugünküne benzer bir duygu türbülansına kapıldığımı iyi hatırlıyorum. Yıllardır devam etmekte olan PKK-Düsseldorf Davası’ndan bir süre önce tahliye olmuşum. Ama haftada iki gün kesintisiz olarak devam eden duruşmalara tutuksuz olarak katılıyordum. Katılmak zorundaydım. Çünkü kefaletle serbest bırakılmışım. Bir yandan da Önderlik Sahası’na gitme yönünde partiye öneride bulunmuş ve her fırsatta önerimin kabulü için uğraşıyordum. Nihayet istemim gerçekleşmişti ve hazırlıklarımızı da tamamlamıştık. Bu yılbaşında Cemal arkadaşla birlikte gidecektik. Hem benim devam etmekte olan mahkeme durumum, hem de Cemal arkadaşın konumu nedeniyle direkt Almanya’dan çıkış yapmak yerine daha uygun ve az kullandığımız bir rota tercih edilmişti. Hollanda’nın bir liman metropolü olan Rotterdam’dan Şam’a gitmemiz daha uygun görülmüştü. Yanımızda genç bir şervan adayı arkadaş da vardı.

Sorunsuz bir yolculuk olmasını düşünmüş, ona göre planlama yapmıştık ama, pratik pek de düşündüğümüz gibi olmamıştı. Hem yolculuğun ilk ayağı olan Rotterdam havaalanında, hem de son ayağı Şam havaalanında sürprizlerle karşılaşmıştık.

Yolculuk için Almanya’dan Rotterdam’a karayolu ile gitmiştik. Geceyi Rotterdam’da Karakoçanlı bir ailemizin evinde geçirmiştik. Ailenin gerilla saflarındaki oğulları Zeynel kısa bir süre önce Botan’daki bir çatışmada şehit düşmüştü. Zeynel arkadaş çok genç ve çok sevilen bir gerillaydı. Şehit düşerken ailesine yazıp henüz gönderme fırsatı bulamadığı bir mektup cebindeymiş. Vurulduğunda kendi kaniyle ıslanan bu mektup orijinal haliyle Serxwebûn’da yayınlandığında, Avrupa’daki tüm yurtsever kitlemiz üzerinde büyük bir etki yaratmıştı. Bu olayın etkisinin halen bütün tazeliğiyle yaşadığı o geceyi Haydar amcanın evinde yüksek bir duygusal at-

mosferde geçirmiştik.

Ertesi gün arabasıyla bizi almaya gelen yurtsever çalışanımızla birlikte Haydar amca ve eşi de bizi yolcu etmek üzere Rotterdam havaalanına gelmişti. Dış hat yolcularının geçiş yapacağı son turnikelerin önünde onlarla kucaklaşıp vedalaştık. Ama onlar turnikelerin önünde beklemeye devam ediyorlardı. Pasaport kontrol noktasından sorunsuz geçip geçmediğimizi anlamak için bekleyeceklerdi. Dış hat yolcularının arasına karışıp pasaport kontrol noktasına doğru ilerliyorduk. Önce Cemal arkadaş, ardından genç şervan adayımız sorunsuz geçtiler kontrolden. Önümdeki iki üç yolcudan sonra, gişenin arkasındaki memura pasaport ve biletimi uzattım. Bilet ve pasaportu inceleyen görevli, bir pasaport sayfasındaki bilgilere ve fotoğrafa bir yüzüme bakarak kuşkuyla bir yüz ifadesiyle yaşımı sordu. Durumu anlamıştım. Adama kırık dökük Almancamla biyolojik yaşımın resmi yaşımdan büyük olduğunu, doğduğum ülkede çocukların yıllar sonra nüfusa kaydedildiğini anlatmaya çalışıyordum. Anlatıklarım pek ikna edici gelmemiş olmalı ki, adam pasaport ve biletimi rulo haline getirip yanındaki genişçe bir borudan aşağı doğru itti. O arada görünmeyen birilerine de borudan seslenerek bir şeyler söyledi. Ardından bana dönerek ve eliyle de yan taraftaki bir odanın açık kapısını işaret ederek kibar bir tavırla oraya geçip beklememi rica etti.

Bir an şoke oldum, öfkeden ateş bastı her yanıma. İçimden Veli'ye veryansın edip, "imansız, senin diğer bacağını da ben kırmaz mıyım" diye söylenerek gösterilen odaya doğru yürüdüm. Geride Haydar amcalar ve ön tarafta da Cemal arkadaş merakla geçişimdeki problemi, neler olup bittiğini anlamak üzere bakıyorlardı. İçeri girdiğimde iki üç zencinin de odada beklediğini görünce, "tamam işte, ben de şüpheliler grubundayım" deyip geçtim, koltuklardan birine oturdum. Bir yandan da Veli'ye saydırmaya devam ediyordum. Veli arkadaş (nam-ı diğer Topal Veli) bu tür teknik işlerle uğraşan Êzdi kökenli bir arkadaşımızdı. Hem dalında yetenekli, hem de sempatik sevilen bir arkadaştı. Benim için ayarladığı işçi pasaportundaki kişi 28 yaşındaydı. Ben ise o tarihte 37 yaşın-

daydım, üstelik saçlarımdaki aklar o tarihte de hayli fazlaydı. Veli arkadaşla Düsseldorf'taki Berxwedan bürosunda bu durumun sorun yaratabileceğini değerlendirip kaygılarımı belirttiğimde, o her zamanki sempatik lakaytlığıyla,

"Heval sen hiç merak etme, bu pasaport kapı gibi sağlamdır. Yaş meselesinde şüphelenirlerse 'biz emekçiyiz, Kürdistan'da öyle sizin gibi domuz etiyle semirme imkânı bulamıyoruz' dersin, hiçbir sorun çıkmaz" gibi şeyler söyleyerek beni ikna etmeye çalışmıştı.

Böyle oturup zenci kaderdaşlarıma bakarak içimi tam karartmış, içimde Önderlik sahasına gitme umudunu kırıp dökmüş ve Veli'ye nasıl acımasız bir hesap sorayım diye planlar kuruyorken, odaya giren bir görevli pasaport ve biletimi uzatıp beni beklettikleri için özür diledi ve yoluma devam edebileceğimi söyledi. Sevinçle ayağa fırladım, geri dönüp Haydar amcalara el salladım, ilerde merakla bekleyen Cemal arkadaş da bir "sorun yok" işareti göndererek valizlerimi alıp körüğe doğru ilerledim. Diğer bacağı şimdilik kırılmaktan kurtulan Veli arkadaş da bir anda tekrar o sevimli ve sempatik görünümünü almıştı.

Bu hengâmeyi atlattıktan sonra bindiğimiz uçak Şam'a doğru havalandı. Yine Önderliğe götürüyordu beni. O'nu ilk görüşüm olacaktı. O zaman da yine Başkan APO'yla karşılaşmanın heyecanını üst seviyede yaşıyordum. Gerçi Serxwebûn ve Berxwedan gazetelerimizin de çıkarıldığı basın-yayın alanında çalıştığım, bir dönem de bu faaliyetleri koordine görevi yürüttüğüm için Başkan'la çok sık bir ilişkimiz vardı. Telefonla her an ulaşabiliyorduk ve O da sıkça bizi arıyordu. Ancak O'nu ilk kez doğrudan görecektim, o nedenle çok heyecanlıydım. Uçakta Cemal arkadaş soru yağmuruna tutmuştum adeta. O'nunla nasıl karşılaşacaktık, ne yapmalıyım, ne demeliyim, nasıl davranmalıyım gibi sonu gelmez sorularına sabırla ve sevecenlikle yanıt veren Cemal arkadaş bir yandan da beni yatıştırmaya çalışıyordu. "Kaygılanma, rahat ol" diyordu, "Önderliğin kendisi zaten rahat bir ilişki ortamı hazırlıyor, sana iş bırakmıyor." Büyük olasılıkla zaten eve vardığımızda Başkan'ın kendisinin kapıyı açacağını ve bizi kapıda karşılayacağını söylüyordu.

Ama böyle olmadı. Şam havaalanında da bizi bir sürprizin bekleyeceğini hiç düşünmemiştik. Planımıza göre Şam'a indiğimizde gümrük kontrolünden geçerken Cemal arkadaş önde gidecek ikimiz onu takip edecektik. Valizlerin kontrolden geçirildiği bantlardan hangisine yönelirse biz de aynı banda gidecektik. Muhtemelen karşılayan arkadaşlar karşıdan Cemal arkadaş'a hangi banttardan geçmesi gerektiğini işaret edeceklerdi. Yanımızda dürbün, telsiz gibi çok miktarda askeri malzeme ve gazete, dergi gibi yayınlar bulunduğu için, bu şekilde ayarlanmış bir dostun arama yaptığı bandı kullanarak sorunsuz geçecektik.

O arada bir terslik oldu. Eskiden gümrükten içeri geçmeden her yolcunun mark, dolar, sterlin gibi bir cins dövizden bir miktar bozdurup Suriye parası alma gibi bir zorunlu uygulama varmış. Daha önceleri buradan geçiş yapan Cemal arkadaş bu uygulamanın halen var olduğunu sanıyordu. Biz bu döviz bozdurma yerini arayıp neden sonra bu uygulamanın artık kaldırılmış olduğunu öğreninceye kadar, yolcuların hepsi geçmiş, üçümüz en arkada kalmıştık. Dört, beş sıra bandın olduğu yere vardığımızda tek tük kalan son yolcular da geçiyorlardı. Diğer bantlar boş olmasına rağmen, ikişer adet kocaman ve ağır valizlerimizle Cemal arkadaşın arkasından aynı banda yöneldik. İlk Cemal arkadaşın valizlerini açtılar. İçeriğinin zenginliği ve çeşitliliği biraz dikkat çekse de, o sorunsuz geçti. Karşı tarafta iki arkadaşın bizleri beklemekte olduğunu fark ettim. Genç yol arkadaşımız önümdeydi. Onun valizleri bandın üzerinde açıldı, benzer askeri malzemelerle tıkabasa doluydu. Hemen benim de valizleri açmam istendi. Aynı manzara ortaya çıktı; gelişmiş askeri dürbünler, Japon malı telsizler, küçük radyolar, askeri giysiler etrafa saçılınca ortalık Amerikan pazarına dönüştü. Bu durum, etraftaki görevliler ve muhaberat elemanlarının oraya toplanmasına yol açtı. Biz hemen geçemedik, beklememizi söylediler. Cemal arkadaş karşılayan arkadaşlar, uzaktan işaretlerle sakin olmamızı, ilgilenenlerini anlatmaya çalışarak gittiler. Biz ise, eşyalarımızla beraber arka taraftaki boş bir odaya alındık.

Böylece Önderliğin evine birlikte gitme planımız sekteye uğradı. Biz havaalanından iki, üç saatlik beklemenin ardından gecenin

hayli geç vakti çıktık. Ve o gece artık Önderliğin kaldığı eve değil başka bir parti evine gittik, orada misafir edildik. Şoför Hamit ertesi gün öğlen saatlerinde beni almaya geldi. Şam'ın başka bir semtinde, yüksek apartman bloklarının olduğu ve daha seçkin bir mahal olduğu anlaşılan bir yerde, bloklardan birinin önünde durduk. Asansörle dokuz ya da onuncu kattaki eve vardığımızda, kapıyı söylediği gibi Başkan değil başka bir arkadaş açtı. Arkadaki bir oturma odasına geçtik. Cemal arkadaş evdeydi. Evde ayrıca Hamza Bindal (Şehit Hamza arkadaşın sonradan saflarımızdan ayrılan kardeşi) ve birkaç kadın arkadaş da vardı.

Önderlik büyük salonda çalışıyor dediler. Sesimizi çok yükseltmemeye dikkat ederek sohbet ediyorduk. Başkan'la aynı mekânda, aynı evden olduğumu düşündükçe heyecandan kalbim davul çalıyordu sanki. Sabırsızlıktan yerimde duramıyordum. Oturduğumuz odanın penceresinden Hafız Esat'ın tepedeki sarayı uzaktan görüyordu. Avrupa'dan birlikte getirdiğimiz askeri dürbünlerden birinin marifetini denemek için saraya dürbünle baktık biraz. Ama bu, sabırsızlık ve heyecanımı dindirmeye yetmiyordu.

Evin genişçe salonunun iki kanatlı büyük kapısı boydan boya buzlu camdan yapılmıştı. Arada sabırsızlanıp kaldığımız odanın kapısından salona göz atıyordum. Bazen oturduğu yerden kalkıp volta atıyor ve sesli konuşuyordu Başkan. Buzlu camdan silüetini görebiliyordum. Aniden kapıyı açıp beni orada öyle yakalayabilir kaygısıyla içeri geçiyordum tekrar.

Evde sigara içilmesi sadece mutfakta mümkündü. O da kapı kapatılıp pencere açık tutulmak koşuluyla. Bir ara sigara içmek için miydi, başka bir gerekçeyle miydi tam hatırlayamıyorum, arkadaşların hepsi mutfağa gitti. Odada yalnız kaldım. Sigara kullanmıyordum o tarihlerde. Dip tarafta oturmuş bir dergiyi karıştırıyordum. Odanın kapısı açıktı. Öylece eğilmiş dergiye daldığım bir an derginin beyaz sayfasına yansıyan ışıktaki bir kırılma, belli belirsiz bir kararım hissettim. Gayri ihtiyari kafamı kaldırıp kapıya baktığımda, Başkan bütün görkemliliğiyle kapının içinde öyle dimdik, elleri arkada bağlı ayakta durmuş ve gülümseyerek bana bakıyordu. Ok gibi fırladım yerim-

den hemen, karşısına geldiğimde Başkan elini uzattı; tokalaştık ve öpüştük. Halen sağ ellerimiz kenetliyen kendimi tutamadım, sol elimle O'nun sağ kolunu dirsekle omuz arasından kavradım, sıktım. Gülererek bana söylediği ilk söz;

“Saçlarını emperyalizmin zindanlarında mı böyle beyazlattın?” sorusu oldu.

“Hayır, Başkan'ım,” dedim, “Önceden, daha lise çağlarında başlayan bir durum.”

O halen öyle kapının içinde ben de O'nun karşısında ayakta duruyordum. Ayaklarında terlik ve gri bir pantolon vardı; üzerine de fotoğraf ve görüntülerinden çokça gördüğümüz koyu haki renkte, dirsekleri yamalı cinsten bir kazak giymişti. Karşısında resmi duruşumu bozmadan O'na, gözlerine bakıyordum. Yine gülümseyerek,

“Avrupa emperyalizmi, Avrupa yaşamı zorladı sizi değil mi?” diye sordu.

Kurduğu soru cümlesiydi ama cevap vermemi beklemiyordu. Durumumuzu yakından izlediğini, bildiğini ifade eden sözlerle konuşmasını sürdürüyordu.

“Sizleri o kadar uyardık, anlayan kim? Hatta kendiniz yazıp çiziyordunuz, Berxwedan'da, emperyalistlerin her an yöneleceğini söylüyordunuz, ama işte kendinizi koruyamadınız, tedbir almadınız. Abbas, Fuat, hepinizi bir bir yakalayıp içeri attılar...”

Söylenenleri ne kadar duyuyor ne kadar anlıyordum, bundan pek emin değildim. tepeden tırnağa süzüyordum Başkan'ı; O'nu ve söylediklerini kutsal bir su gibi içmek istiyor ve o gemi azıya almış duygusallığımla O'na sarılmamak, kucaklayıp sıkmamak için kendimi zapt etmeye çalışıyordum. Düşüncesi, sözleri, fikirleri kadar, fizikiyle de müthiş çekici diri ve güzeldi Başkan. Bedeninden etrafına enerji yayıyordu sanki. Keskin bakışlı gözleri ışıltılı. Böyle kısa bir süre ayakta sohbetimizi duyan arkadaşlar mutfaktan gelince içeri geçip oturmuşuk.

Lübnan'ın Helvê köyü yakınlarındaki Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitmeden önce o evde birkaç gün kalmıştık. Önderliğin

günlük çalışma programı ayrı ve yoğunu. Yemeklerini de genellikle ayrı yiyordu. Birkaç kez öğlen ve akşam yemeklerini birlikte yemiştik. Yeşil acı biber O'nun sofrasının vazgeçilmeziydi. O'nunla sofraya otururken bizler de bu acıdan payımızı alıyorduk tabii. Zaman zaman kaldığımız odaya gelip bizlerle sohbet ediyor, genel siyasal değerlendirmelerde bulunuyor, değişik alanlardan gelen raporlardan örnekler vererek mücadele sorunlarından söz edip değerlendirmeler yapıyordu. En çok öfkelenildiği şey, yersiz ve anlamsız kayıpların verilmesiydi. Bunu asla kabullenemiyordu.

Bir akşam yine kaldığımız oturma odasına geldi, gecenin geç vaktlerine kadar oturup bizimle sohbet etti. Gece boyu bir yandan onu can kulağıyla dinlerken, bir yandan da oturduğu divandaki her hareketini izliyor, gözlerimi ondan alamıyordum. Genellikle Başkan ve Cemal arkadaş konuşuyor, arada bizim de katıldığımız oluyordu. Arkadaşlar hem Başkan'ın hem de her birimizin önüne büyükçe bardaklarda portakal suyu ve çerez tabakları da koymuşlardı. Önderlik arada bir atıştırıyordu. Ama O'nun dışında hiçbirimiz ne meyve suyu ne de çerez tabaklarına dokunmuşuk. Başkan gecenin ilerlemiş vaktinde kalkıp yatak odasına giderken, hepimiz ayağa kalkmış onu geçirmiştik. O çıktıktan sonra henüz ayaktaydık ki, Cemal arkadaş bana dönüp gülererek ve biraz da sitemkâr bir sesle sehpanın üzerinde duran portakal suyu ve çerezleri işaret etti,

“Sen niye yemedin? Sen almadın diye biz de dokunmadık,” dedi.

Gerçi ben Önderliğe O'nun söz ve hareketlerine kilitlenmiş halimle önümdekilere dönüp bakacak gibi değildim. Diğer arkadaşlar alsa bile onlara bakarak alır mıydım, bilemiyorum doğrusu. Ancak şimdi oturup hep birlikte afiyetle yemeye, içmeye koyulduk.

O akşamki sohbetimizin konusu ağırlıklı olarak emperyalist Avrupa ülkelerinin yönelimleri, özellikle de Alman devletinin giderek pervasızlaşan saldırılarıydı. Hareketimize ve mücadelemize yönelik saldırılarda Alman devleti yıllardır başı çekiyordu. 1980'li yılların ortalarından itibaren Türk özel timlerini Almanlar eğitiyor, gerillaların takibinde kullanılmak üzere Türkiye'ye eğitilmiş kurt köpekleri gönderiliyordu. 1987 yılı ortalarında ve '88 başlarında birçok ev ve kurum

binalarımıza baskın düzenlenerek tutuklamalar yapılmış, Düsseldorf davası adıyla yıllardır yargılamalar sürdürüyordu. Diğer Avrupa ülkeleri de Almanya'nın bu tutumuna bakarak bize karşı tavırlarını sertleştiriyorlardı. Cizre gibi yerlerde şehitlerimizin cenazelerinin Alman Leopard tanklarının arkasına bağlanarak sürüklenmesi vahşeti, adeta bardağı taşıran damla misali sabır sınırlarını zorluyordu.

Önderlik o geceki sohbette bütün bunları öfkeyle dile getirirken, bir ara bana dönerek, "ARGK adına bir bildiri yaz ve yarın Berxwedan'a faksla, tercüme edip hemen Almanya'da dağıtsınlar," dedi.

Çerçevesini de temel hatlarıyla çizdi: Mücadelemize yönelik bu düşmanca tutumunu devam ettirmesi halinde ARGK olarak, Alman devletini bundan sonra savaşın bir tarafı olarak göreceğimizi ve dünyanın her yerindeki Alman kurum ve kuruluşlarının hedef alınacağını belirtiyoruz. Bu, Alman devletine savaş ilan etmek demektir. Ve çok heyecanlandırmıştı bizi.

O gece arkadaşlar yattıktan sonra ben oturup Önderliğin çizdiği çerçevede iki sayfalık bir bildiri yazdım. Ertesi sabah Cemal arkadaşla gösterdim, birlikte okuyup üzerinde bazı düzeltmeler yaptık. Avrupa'ya fakslamadan önce Başkan'a sormak üzere saat on bire doğru kapıyı tıklatıp çalıştığı salona girdim. Bildirinin hazır olduğunu söyleyip kâğıdı uzattım. Elimden alıp şöyle bir önlü arkalı baktı, ama okumadı. Düşünceliydi. Belli ki bir şeyler tartıp biçiyordu. Epey bir süre bekledikten sonra, kâğıdı tekrar geri vererek,

"Hemen göndermeyelim, kalsın hele şimdilik," dedi.

O bildiri hiç gönderilmedi zaten.

Bir başka akşam, bu kez Başkan'ın gündüzleri sürekli çalıştığı, evin geniş salonunda oturmuştuk. O tarihlerde henüz büyük telsiz cihazlarımız olmadığı için, eyaletlerle düzenli muhabere imkânı yoktu. Geçen yıl Avrupa'da, uzun mesafe görüşme yapılabilecek telsiz cihazları için arayışa girmiştik, temin etmeye çalışıyorduk. Fakat bulmak çok kolay değildi. Doğu Alman ordusundan kalan malzemeleri, sosyalizme inanmış kimi mensupları aracılığıyla temin etme olanağı vardı. Ama aradığımız cinsten cihazlar bulmak zordu. Yine dünyanın çeşitli ülkelerinde askeri malzeme satan şirketlerin katalogların-

dan araştırıyorduk. O sıralarda henüz bulabilmiş değildik. Ancak yeni yeni bir iki deneme cihazı temin edilmişti.

Sonraki yıllarda saflarımızdan kaçıp itirafçılaşan Şemo, o zaman Amed Eyaleti'ndeydi ve Önderlik oradaki durumları öğrenmek, bunun için tekmil almak istiyordu. Bir telefon randevusu ayarlamıştı. O gece için Kulp taraflarındaki bir köy evinin telefon numarasını göndermişlerdi Başkan'a. Şemo o akşam verilen telefonun başında Önderliğin aramasını bekleyecekti. O tarihte henüz Avrupa'da bile cep telefonu diye bir teknoloji kullanıma girmemişti, yoktu. Normal klasik telefonlar kullanılıyordu. Telefon oturduğumuz salondaydı. Saat dokuz sıralarında Amed Eyaleti'nin verdiği numarayı aramaya başladım. Başkan ve diğer arkadaşlar da salonda oturuyorlardı. Bir yandan Önderliğin konuşma ve değerlendirmelerini dinliyor, bir yandan da sürekli numarayı çeviriyordum. O dönemlerde ülkelerarası otomatik arama sistemi Avrupa'da hayli pratik ve sorunsuz çalışıyordu. Fakat Türkiye'nin, özellikle de Suriye'nin uluslararası hatları çok sağlıklı çalışmıyordu. O nedenle de numarayı bir türlü düşüremiyorduk.

Gecenin ikisine doğru nihayet düşürebildim numarayı ve akşamdan beri elimde ısınmış ahizeyi Başkan'a uzattım. Hemen alıp konuşmaya başladı. On beş, yirmi dakika kadar konuştu, arada Şemo'ya sorular soruyor, cevap istiyordu. Mikrofon açık olduğu için karşıdakinin sesini bizler de duyuyorduk. Şemo'nun konuşma tarzı zaten ağır, Önderliğin sorularına ııı... ııııh.. diye kelimeleri uzatıp kem-kum ederek cevap veriyordu. Ve konuşmanın orta yerinde hat kesiliverdi. Ben tekrar ahizeyi alıp numarayı çevirmeye başladım. Önderlik ayaktaydı, çok öfkeli ve kızgındı, salonun ortasında volta atıyor, bir yandan da yüksek sesle söyleniyordu:

"Ben kendimi yoğunlaştırmış, yoğunlaştırmış füze hızına, temposuna ulaştırmışım. Ama karşımdaki eşek hızıyla yürüyor. Ne yapacağım, nasıl birlikte yürüyeceğim sizlerle?"

O gece bir daha hattı düşüremedik. Yarım saat kadar daha çevirdim numarayı, Başkan bırak dedi, vazgeçtik aramadan.

Önderliğin o gece Parmaksız Zeki'ye hitaben söylediği o söz bir daha hafızamdan hiç silinmedi. Çünkü içerdiği hakikatin bütün

boyutlarıyla o söz sadece bir kişiye söylenen yahut bazı kişiler için geçerli olan bir söz değildi. Şehitleri ve yaşayanlarıyla hareketin grup döneminden bugüne kadar PKK tarihinin bütün zamanlarının istisnasız tüm yol arkadaşları için geçerli olan bir hakikatin ifadesiydi. Ve yine denebilir ki, başından sonuna PKK tarihinin bütün zamanları için geçerli olmak üzere bizlerin, yani PKK kadro ve militanlarının en temel ve en yakıcı sorunu hep bu olmuştur: Yani Önderliğin tarz ve temposuna ulaşamama, O'nun hızına ayak uyduramama ve hep O'nun çok çok gerisinde seyretme...

Bunun bir trajedi olduğu kesindi. Ama kimin? Önder APO'nun trajedisi miydi? Biz Apocu militanlar PKK kadrolarının trajedisi miydi? Yoksa Kürt halkının trajedisi miydi? Belki her üç boyutuyla da trajik bir durumun ifadesiydi. Çünkü hepsi için de gerçeklik payı büyüktür.

O, her zaman bize şunu söylemiyor muydu?

“Geriliklerinizle, neredeyse ışık hızıyla düşünüp yaşadığımı bir türlü anlamayan, buna ayak uyduramayan tarz ve duruşunuzla beni çok zorluyorsunuz, nefessiz bırakıyor, boğuyorsunuz.”

İşte bu hakikatimiz, en sonunda uluslararası komployla O'nu İmralı çarmihına maruz bırakan “yetmez yoldaşlık” gerçeğimiz, dönüp böylesine acımasız bir şamar gibi çarpmıştı suratımıza. Şimdi bu kadro trajedisini iliklerine dek yaşayan birisi olarak, Ada'ya esasında kendimle, kendi hakikatimle yüzleşmeye gidiyordum. Ve bunun benim açımdan pek de kolay bir yüzleşme olmayacağını da bilincindeydim. Ağır bir vicdani ve ahlaki baskı hissediyor, Önderliğe hesap vermem gerektiğini düşünüyordum. Çünkü O'na söz vermişim; O'nunla sözleşen binlerce, belki de on binlerce yoldaşlarından biri de bendim. Dolayısıyla bu sözün gereğini ne kadar yaptığımı, yapılmadıysa bunun neden ve niçininin izahını doğru yapmadan, bunun yetkin bir muhasebesi yapılmadan ve bu bağlamda Önderliğin huzurunda bir netleşme sağlanmadan, bizden beklenen sekreteryaya misyonunu hakkıyla yerine getirmek şurada kalsın, İmralı'da, Önderliğin yanında kalmak bile benim için helal bir hak olamazdı. Bu bilinçle hedefleşmem gerektiğini

düşünüyordum. Binlerce arkadaşımın umut ve hayal ettiği bu şans ve bu fırsat partim tarafından eğer bana sunulmuşsa, o halde ben de soylu evlada yaraşır bir tutumla bu tarihi şansı doğru kullanmalı, ona denk bir hedefi önüme koymalıydım. Hedefimi bu temelde netleştirdim; Önderliğin huzurunda tepeden tırnağa arınmak ve İmralı'da kendi üçüncü doğuşumu gerçekleştirmek.

Daha az öncesine kadar fırtınalı duygular girdabında gelgitli, karışık bir ruh hali içindeyken; şimdi, bu iç kararlaştırmanın verdiği ruhsal dinginlik ve huzurla anılar okyanusunun mavi sonsuzluklarına doğru yelkenleri şişirmiş tam yol ileri süzülüyordum.

Bu kez 1992 yılının Nisan, Mayıs aylarındayız. Bekaa Vadisi'nin çoğunlukla kayalık ve taşlık, yer yer de ağaçlı sırtlarında baharı yaşıyoruz. Bu yıl hemen hemen bütün Ortadoğu coğrafyasında amansız bir kış yaşandı. Biz de Mahsum Korkmaz Akademisi'nin sakinleri olarak bu zorlu kıştan payımıza düşeni aldık. Akademi'ye su tankerle geliyordu ve bu coğrafyada ilk kez kardan yollar kapandığı için, haftalarca banyo yapacak su bulamadık. Çeteler sardı her yanımızı, bitlendik yani. Öyle ki, yemek ve çay yapmak, içmek için bile su bulamayıp kar suyuna muhtaç olduğumuz günler oldu. Yine yolların kapanabileceği gibi bir ihtimal hiç kimsenin aklına gelmediğinden, kış için ekstradan yiyecek stoku da yapılmamıştı. Bu nedenle yarı aç, yarı tok günlerimiz çok oldu. Yahut mutfak sorumlusu Şehit Zeynel arkadaşın dam küreği ile kazana kar atıp eriterek suyunda pişirdiği lop lop makarnaya sevindiğimiz günler de oldu.

Böylesine sıkıntılı ve zorlu bir kışın ardından gelen baharın tadı ve güzelliği de bir başka oluyordu. Ocak ayının ortalarına doğru gelip katıldığımız devrenin eğitimi Mart'ta tamamlanmış, düzenlemeleri yapılmış ve bu düzenlemeler çerçevesinde arkadaşlar görev alanlarına gönderilmişti. Mart ayında yeni devremiz başlamıştı. Mahsum Korkmaz Akademisi tarihi rol ve misyonunun artık sonlarına gelmişti. Akademi'nin Bekaa'daki son demleriydi artık. O nedenle her devrenin sayısı çok kalabalıktı; beş yüz, altı yüzü buluyordu.

Önderlik her eğitim devresinde zamanının önemli bir bölümünü Akademi'de geçiriyordu. Bizatihi devrelerin eğitimine katılıyor, kap-

samlı çözümler yapıyor, dersler veriyordu. Bununla da kalmayıp yoğun bir çalışma temposuyla devredeki bütün arkadaşların düzenlemelerini yapıyor, kimin hangi alanda görevlendirileceğini ayarlıyor; alanlara gidecek gruplarla ve tek tek arkadaşlarla konuşuyor, hepsini yine kendisi yolcu ettikten sonra dönüp aynı tempo ve yoğunlukla yeni devrenin eğitimine başlıyordu.

Mart ayında başlayan bizim devremizin ortalarına doğru gelinmişti artık. Şimdi benzer bir hareketli ve heyecanlı havayı biz de yaşamaya başlamıştık. Devre eğitimlerimiz bir yandan bütün yoğunluğuyla devam ederken her arkadaş bir de düzenlemesine ilişkin önerilerde bulunuyor, gönlünce bir düzenleme olması yönünde uğraşıyor ve bunun heyecanını yaşıyordu. Aynı şey benim için de geçerliydi. Benim tekrar Avrupa'ya geri gönderilme olasılığımın çok yüksek olduğunu biliyordum. Ama ne yapıp edip ille ülkeye gitme konusunda kararlıyım.

Avrupa'dan Akademi sahasına geldiğim vakit, daha önce geçirdiğim fiziki rahatsızlıklardan ötürü, bırakalım gerilla yaşamına ayak uydurabilmeyi, beş on basamak merdiveni dahi zorlanarak tırmanabiliyordum. O nedenle ilk günlerde ve haftalarda, normal arazi yürüyüşlerinde bile grubun arkasında nefes nefese kalıyor, adeta sürünerek gruptan kopmamaya gayret ediyordum. Zindan çıkışlı Yasin arkadaş (Doğan Kılıç, bir yıl sonra Serhat'ta şehit düşecekti), bana takılıyor, beni kızdırmaya çalışıyordu hep. "Boşuna kendini zorlama, baksana sen elli metrelik bir rampayı bile çıkamıyor, namus belasına kendini zorlayıp yürüyorsun," diyerek takılıyor, ülkeye gitme hayalinden vazgeçmemi öneriyordu. Doğrusu çok haksız da sayılmazdı. 1978 yılında, Ankara'da henüz öğrenciyken tıp fakültesi hastanesinde ameliyat olmuşum ve beni ameliyat eden hoca "Uçağa binmeyeceksin, yüksek rakımlı dağlara çıkmayacaksın," diye sıkı sıkıya uyarmıştı.

Ama Akademi sahasında bir mucize gerçekleşti sanki. İlk başlarda zorlandım evet, ama günden güne açıldım. Önce yürüyüşte, sonra sporda, ardından tüm askeri eğitimlerde Şehit Yasin arkadaş da hayretler içinde bırakarak grubun aktif ve dinamik elemanla-

rından biri olup çıktım. O 1992 kışının yarı aç, yarı tok ve bitlenmiş koşullarında bu "mucize" nasıl gerçekleşti ben de anlayamadım. Şimdi düşündüğümde herhalde ideolojik motivasyon, moral ve maneviyat ile dağın tertemiz, steril hava koşullarının yarattığı bir durum olduğu sonucuna varıyorum.

Her neden kaynaklı olursa olsun, önemli olan fiziki durumumun ülke sahasına gitmenin önünde bir engel olmaktan çıkmasıydı. Artık kimse beni tutamamalı, mutlaka ülkeye gitmeliydim. Cemal arkadaş da Akademi'deydi o dönem. Önce onu ikna etmeliydim. Bir ara bu konuyu heval Cemal'le konuştum. Kendisi ülkeye gitme önerime sıcak bakıyordu ama, "Başkan hayatta seni göndermez, Avrupa'daki durumu, basın-yayın faaliyetlerindeki ihtiyacı biliyorsun," diyerek, Önderliğin muhtemel yaklaşımı konusundaki fikrini de açıkça söylüyordu. Her şeye rağmen Önderlik'le bu meseleyi konuşması ve O'nu ikna etmeye çalışması konusunda anlaştık.

Güneşli ve serin bir bahar günü, öğle yemeği sonrasında Başkan bir grup arkadaşla voleybol oynuyordu. Biz de onların voleybol maçını seyrediyorduk. Başkan çok formdaydı, Cihat arkadaş (Erdal Gedik, 1994'te Dersim'de şehit düştü) pasördü, iyi top kaldırıyordu ve Başkan'ın her vuruşu sayı olunca seyircilerden alkışlar yükseliyordu. Voleybol maçı bittiğinde Başkan, Cemal arkadaşla beni yanına çağırdı. Yönetimdeki arkadaşlardan da birkaçı geldi. Sahanın kenarında, ayakta Önderliğin etrafında yarım ay şeklinde halka yapmış, dinliyorduk. Başkan bana dönerek;

"Ülkeye gitmekte ısrar ediyormuşsun Mehmet Sait, ne ülkesi, bak daha yeni raporlar geldi, Berxwedan cadı kazanına dönmüş," diyerek, Avrupa'ya gitmem gerektiği imasında bulundu. Böyle dedi ama, ben O'nun bu söyleminden hem Cemal arkadaşın konuyu kendisine aktardığını anladım, hem de bu imalı söyleminin aksine Başkan'ın benim ülkeye gitme önerime sıcak bakacağını hissettim. Bu algıdan ve sezişten aldığım cesaretle ülkeye gidiş önerimi daha da pekiştirici ifadelerle dile getirdim. Öyle ayaküstü üç beş dakika kadar diğer arkadaşlara da bir şeyler söyledikten sonra, aniden kolumdan tutup,

“Gel, seninle futbol maçına dâhil olalım, biraz da futbol oynayalım,” dedi.

Az önce biten voleybol oyunundan dolayı halen hafif terliydi yüzü, ama çok enerjik duruyordu. İki elinin parmaklarını saçlarından geriye doğru geçirirken zapt edilmez bir güçle yerinde duramaz gibiydi. Böyle an’lara tanık olunca, öğretmenlerinin O’na neden “cıva gibi” yakıştırması yaptığını, bunda ne kadar haklı olduğunu daha iyi anlıyordu insan. Ben ise, havalara uçuyordum, o an değil futbol maçı, Lübnan’ın bütün dağlarını aşacak güçte hissediyordum kendimi. Çünkü Önderliğin bu davetinin ülkeye gidişime onay anlamına geldiğini anlamıştım. O arada Cemal arkadaşla göz göze geldiğimizde algımın sağlamasını onun bakışında da yapmıştım.

Futbol sahasında iki takım çoktandır oynuyorlardı. Oyna girip karşılıklı takımlarda yerimizi alınca, o ruh halimle Başkan’a bela gibi yapıştığımı hatırlıyorum. Genellikle arkadaşlar çok ısrarlı girişmiyordu Başkan’ın ayağına, ama ben tam tersine elimden geleni yaparak topu ayağından almaya çalışıyordum. Goller atmasına yine de engel olamamıştım; çalım atamayınca beni iterek geçiyor ve gollerini atıyordu. Olsun, gol yemek kimin umurunda; ülkeye, gerillaya gidiş vizesini almıştım ya!

Devre bitiminde düzenlemem ülkeye, önerim üzerine Amed Eyaleti’ne yapılmıştı. Akademi’deki her eğitim devresinde olduğu gibi, bizim devrenin bu son safhalarında da Önderliğin yine geceli gündüzlü çok yoğun bir çabası ve mesaisi söz konusuydu. Yüzlerce kişilik devre bileşiminin tümünün platformlarına ve son söz verme oturumlarına katılmıştı. Ayrıca her eyalete, her bölgeye ve her çalışma alanına gidilecek alanın çalışmasına ilişkin perspektifler geliştirmişti. Önderliğin bu konuşmaları genellikle kasetlere kaydedilerek grupla birlikte ilgili alana da gönderilirdi. Bu perspektifler o alan faaliyetlerinin temel pratik yol göstericisi olurdu. Yine bu özgün toplantılarda gruptaki arkadaşlardan her biriyle de diyaloglar geliştirip, her bireyin durumuna ilişkin de daha özel tavsiye ve uyarılarda bulunurdu. Grubun yolcu edileceği gün tüm Akademi yapısı sahada içtimaya geçer, vedalaşma konuşmaları ya-

pılıp son mesajlar verilirken de Başkan sahada hazır bulunurdu. Ardından misafirhane binasının şahin resimli ve Agit arkadaşın posterinin bulunduğu duvarın önünde Önderlik’le resimler çekilir; her arkadaşla Başkan ayaküstü bir iki dakikalık kısa sohbet de yapar ve bu an kameraya kaydedilirdi.

Amed Eyaleti’ne gidecek yirmiye yakın arkadaştan oluşan grubumuz da, tüm bu aşamalardan sonra 24 Mayıs günü, sahada içtima düzeninde bulunan yüzlerce arkadaşın alkışları arasında yola çıkmıştı. Başkan da etrafındaki birkaç güvenlikçi ve yönetimdeki bazı arkadaşlarla birlikte grubumuzu yolcu etmek için vadinin başına kadar bize eşlik ediyordu.

İşte tam burada, bu son ayrılış noktasında çok önemli ve çok özel bir an yaşanıyordu. Burada, ülkeye gidecek grup ve Önderlik’le beraber onları yolculamak üzere gelen arkadaşlar tekrar vedalaşıyor, Önderlik ise yirmi, otuz metre kadar ilerde, tam vadiye inilecek yerde yalnız duruyor. Her arkadaş tek tek gidip o yerde Başkan’la vedalaşıp geçiyor. Böylece Akademi’den ayrılırken en son vedalaştığın kişi O oluyor. O son kısacık an’da sen Başkan’la tek başınasın, söyleyeceklerini sadece O duyuyor ve O’nun söylediklerini de sadece sen duyabiliyorsun. Bu an’ı tarif etmek çok zor. Ayrıca herkes için ortak bir tarifi var mı, onu da bilemiyorum. Ama kendi açımdan ne anlam ifade ettiği sorulacak olursa, o kısacık zaman dilimi için ilahi bir sözleşme anı; kendi benliğinin ve ruhunun Önderlik benliğiyle “bir”leştiği, “bir” olduğu an; yahut özgürlük yürüyüşünde nirvanaya erişme an’ı denebilir. Hatta belki de bunların hepsinin toplamı demek daha uygun olabilir. O an çırpılıp ruhuyla adeta bir trans halinde oluyor insan. O’nunla beraber bir ışık hâlesi içinde yoğrulurcasına ruhsal doyumun, samimiyyetin, sonsuz özveride bulunma arzusunun ve sevginin doruğunu yaşıyorsun. Ve sen O oluyorsun.

Benim için tarihi anlam ifade eden 24 Mayıs 1992 gününün o ayrılık anında, birkaç kısa cümle ile kararlılığımı, Önderliğe ve partiye bağlılığımı, Önderlik çizgisinin zaferine olan inancımı vurguladığımı hatırlıyorum.

O ise, bana;

“Başarı, başarı.. Başarılı haberlerini bekliyorum. Gerçek bağlantı başarı sahibi olmaktır,” demişti.

Ardından son kez kucaklaşmış ve göz pınarlarımda da birikip yanaklarımdan aşağı yuvarlanmaya hazır sabırsız ve aceleci gözyaşlarımdan daha hızlı bir tempoda Bekaa Vadisi’nin sarp yamacından aşağıya doğru akmaya başlamıştım. Tam gözden yiteceğimiz an dönüp baktığımda, ıslak gözlerimin oluşturduğu sis perdesinin arkasından Başkan bize hâlâ el sallıyordu.

Başkan APO, yurtdışına çıktığı 1979 yılından, 1998 yılı 9 Ekim’inde tezgâhlanan uluslararası komplo sürecine kadar yaklaşık yirmi yıl, kendi öz çaba ve emeğiyle yarattığı olanaklarla Ortadoğu sahasında böyle benim gibi binlerce arkadaşı eğitti, donattı ve ülke sahasına gönderdi. Bizlerden isteği, ülke topraklarında O’na da bir yer hazırlamamız, bizim de Kürdistan toprakları üzerinde O’nun için bir yer açmamızdı. Eğer bunu başarabilseydik, uluslararası komplo gibi uğursuz bir laneti; hiçbir zaman, hiçbir koşulda akla ve hayale getirmediğimiz Önderliğin esareti gibi ağır ve dayanılmaz bir felaketi yaşar mıydık?

Dolayısıyla İmralı’da, Önderliğin huzurunda bir de bu yönüyle zorlu bir kendimle yüzleşme anının olması gerektiği kesindi. Üç yıla yakın gerilla pratiği ve ardından 53 günlük bir sorgudan geçerek 20 yıllık zindan yaşamı ve pratiği.. Diye bilirim ki, bütün bu süreçlerde, Önderliğin o son sözleri hep kulaklarımda çınladı. Ama şimdi bir muhasebe yapma vakti. En son görüşmemizin üzerinden geçen bu ateşten yirmi üç yılda ne kadar başarı haberi ulaştırabilirdim O’na? Ne kadar ulaştırabildik? Eğer en yakın, en çok bağlı olduğumu ve sevdiğini söyleyen yoldaşları olarak O’nu bu denli yalnız bırakmamış olsak, her birimiz kendi cephemizden bazı başarılı haberleri ulaştırmış olabilseydik, öyle tek başına komplocu güçlerin hedefi haline gelir miydi? Şimdi O’na doğru yol alırken, on altı yıldan beri çarmıha gerili olduğu İmralı Adası’na her geçen saniye biraz daha yaklaşırken, bu sorular adeta eziyordu yüreğimi. Ve ağır vicdani baskıdan kurtuluş yolu ararcasına, altımızda küme

küme yayılmış beyaz ve gri bulutlara dalıp gidiyor, arasında kaybolmak, yitip gitmek istiyordum.

Sağ yanımda oturan askerin koluma dokunup bir şeyler söylemesiyle, bulutlar arasındaki bu yarı düşünsel ve yarı düşsel gezintiden geri dönüyorum. Bir kadın ve bir erkek iki kabin görevlisi yolculara servis yapıyorlar. En arka sırada oturduğumuz için bizden başlatılıyor servis işi. Bir çay ve bir sandviç aldım, bir de su. Bu arada epey susadığımı fark ederek suyu kafaya diktim önce. Askerler önlerini çeşit çeşit kek ve sandviçlerle doldurmuşlar, bana da başka çeşit isteyip istemediğimi sordular, teşekkür edip almayacağımı söyledim. Amed’den havalanışımızın üzerinden yaklaşık yirmi dakika geçmiş henüz. Tahminen Malatya-Kayseri arası bir yerlerde olmalıyız.

Bir ara askerlerin hummalı yeme içme faaliyetlerine takıldı gözlerim. Sonra yine dönüp pencereden bulutları seyre daldım. Bir yandan da bugün Ada’ya ulaşip ulaşamayacağımızı, Önderliği görüp göremeyeceğimizi düşünüyor, kestirmeye çalışıyordum. Sabah Amed’de arkadaşlarla kahvaltı ederken, “Bu akşam yemeğini, olmasa da yarın sabah kahvaltısını İmralı’da, belki de Başkan’la birlikte yiyor olacağız,” gibi sohbetlerimizi hatırladım da, çok mu iyimseriz acaba diye düşünmeye başladım. Saate bakıyorum, daha yeni 12’yi biraz geçmiş; akşama daha çok var. En uzak mesafeden gelen benim. Diğer arkadaşlar da İstanbul’a getirilmiş olsa, öğleden sonra bir deniz aracıyla İstanbul’dan hareket etsek, akşam olmadan İmralı’da oluruz pekala.. Bakarsın HDP heyeti de bugün gidiyor olabilir, kim bilir belki İstanbul’dan aynı deniz aracıyla birlikte de gideriz. Bu düşüncelerle çayımın son yudumu olarak pet bardak ve ambalaj atıklarını önümdeki koltuğun ceplerine sıkıştırdım. Ve yine iç dünyama dönüp bulutları seyre daldım.

Altımızdaki küme küme beyaz bulutları gâh varlıklara, belli cisimlere, gâh haritadan bir yerlere, bir ülkeye, bir kıtaya benzetiyordum. Ve bu oyun beni alıp on altı yıl geriye, 15 Şubat 1999’a, o kara güne götürdü. On dört Şubat’ı on beşe bağlayan gece gör-

düğüm rüya aklıma geldi. O dönemde Erzurum cezaevindeydim. Başkan APO, dokuz Ekim günü Suriye'den çıkmış Avrupa'da Yunanistan, Rusya, İtalya arasında adeta mekik dokuyordu. Türk medyasının bütün kanalları neredeyse günün 24 saati Önderliğin peşine takılmış durumdaydı. Bir yandan kirli ve çirkef bir yalan, karalama kampanyası yürütürken, bir yandan da envai çeşit spekülasyonlarla ortalığı bulandırıyor, kafa karışıklığı yaratıyordu. Bulduğumuz cezaevinin koşulları son derece elverişsizdi, o nedenle kendi kaynaklarımızdan bir bilgi alabilme olanağımız yoktu. Bir tek parti radyosunu dinleyebiliyorduk. Ağırlıklı olarak da ölçsüz bir düşmanca yayın yapan düzen medyasından verilen günlük bilgi ve haberleri süzgeçten geçirmek suretiyle Önderliğin durumu hakkında bilgilenmeye, O'na dair gelişmeleri izlemeye çalışıyorduk. Bütün partili yoldaşlar ve yurtsever insanlarımız gibi yüreklerimiz avuçlarımızda gün gün, saat saat ne olup bittiğini anlamaya çalışıyorduk. Kimi zaman olumlu bir gelişme haberi aldığımızda tarifsiz bir sevinçle havalara uçuyor, olumsuz bir gelişme olduğunda ise, derin kaygılara kapılıyor, yemek ve uyku düzenimiz bozuluyordu.

Önderliğin Roma'dan ayrıldığı andan itibaren belirsiz ve kaygılı bekleme durumlarımız daha da ağırlaşmıştı. Roma-Atina-Moskova arası geliş gidiş haberleri, bir ara Önderliğin bir Orta Asya ülkesinde olduğu yönündeki söylemler, hatta Ermenistan'a Karadağ'a gideceği yönündeki spekülasyonlar almış başını gidiyordu.

Belirsizlikler uzayıp arttıkça tehlikenin büyüklüğü daha iyi görülebiliyor ve bu durum da kaygı ve endişelerimizi kat kat artırıyordu. Hemen tüm Avrupa ülkelerinin de ABD ve İsrail gibi bu komplonun içinde yer aldığı artık açıkça anlaşılabilirdi. Başkan APO, Roma'daki son günlerinde kimi dostlarla yaptığı bir görüşmesinde "bu işin Ankara'da sonlanabileceği" yönünde söylemde bulunmuştu. Komplo çemberinin daraldığını görüyordu Önderlik. Dönemin İtalya başkanı D'Alema'nın İngiltere, Fransa ve Almanya gezileri sonuçsuz kalmıştı. Aynı günlerde Avrupa başkentlerinde durmadan tur atan ABD dışişleri bakanı, pozitif eğilimi olsa bile hiçbir Avrupa ül-

kesinin olumlu bir adım atmasına izin vermiyor, bunun için her ülkeye dönük özgün baskı araç ve argümanlarını devreye koyuyordu.

Öyle bir an geldi ki, ABD ve Avrupa'nın başını çektiği kapitalist modernist dünya sisteminin Kürt Halk Önderi Öcalan'ın şahsında, Kürt halkına reva gördüğü insanlık dışı ve dehşet verici politika ve tutumları bütün çıplaklığıyla açığa çıktı. Termometrelerin eksi otuzları gösterdiği bir gece, Başkan APO'yu taşıyan özel uçak Minsk havaalanında adeta rehin alınmış, Önderliğin uçaktan inmesine bile izin verilmiyordu. Yunanistan dahil hiçbir Avrupa ülkesi Başkan APO'yu taşıyan uçağın kendi havaalanlarına inmesine izin vermiyordu. Ve bunu peşinen ilan ediyorlardı. Bir ara uçağın Minsk'ten kalkarak Hollanda'nın başkentine ineceği ve Önderliğin orada resmi iltica talebinde bulunacağı yönünde haberler yayılınca, Hollanda hükümeti derhal bir açıklama yapmış ve buna asla izin verilmeyeceğini, gerekirse F-16 savaş uçakları kaldırılarak gelecek uçağın Hollanda hava sahasına girmesine engel olunacağını ilan etmişti.

Kuşkusuz bu salt Hollanda hükümetinin değil, tüm kapitalist sistemin yani modern dünyanın bir tutumu, Kürdistan halkına bakışının çıplak ifadesiydi. Sistem temsilcilerinin yüzlerindeki parlak demokrasi ve özgürlük cilasının altındaki gerçek simanın ne denli çirkin olduğunu gösteriyordu. Ve insanın kanını donduracak bir gayri insani ve gayri ahlaki tutum, canavarca bir zulüm örneğiydi. Adeta yeryüzü denilen bu gezegende elli milyonluk Kürt halkına, bu halkın önderine yer yoktur deniliyordu. Bir vakitler (1940'lı yıllarda) ırkçı, kafatasçı Türk faşistleri Kürtler için "ayranımızı kabbartmasınlar, gidip Afrika'da kendilerine yurtluk bulsunlar" demişlerdi. Şimdi de kapitalist dünyanın hegemon efendileri daha da ileri giderek adeta "bu dünyada size yer yok, uzaya gidin, başka gezegenlerde kendinize yaşam alanı arayın" diyerek benzer bir insanlık dışı, utanç verici tutum sergiliyordu.

Tam da bu dönemde ve böyle bir ortamda, Şubat ayının ilk haftasından itibaren Önderlik'ten haber alınamaz olmuştu. Hepimiz büyük kaygı ve merak içindeydik. Her an başına olumsuz bir şey gelir diye dayanılmaz bir sıkıntı girdabında adeta kıvranıyorduk.

İşte böyle uğursuz, kasvetli bir dönemde, 14 Şubat'ı 15'e bağlayan gece kâbus gibi bir rüya görmüştüm. O dönemde günlük notlar tuttuğum bir ajandaya da yazdığım bu rüyayı bir daha hiç unutmadım.

Dağlık bir alanda bir gerilla birliği olarak üstlenmiştik. Bulduğumuz arazi gerilla konumlanmasına fazla elverişli değildi. Olası bir çatışma halinde ciddi sıkıntılar yaşanabilecek bir yerdi. Bundan ötürü tedirgin, kaygılı ve tetikte bekliyorduk. Ve çevremizde de düşman kuvvetlerinin olduğunu biliyorduk. Zaman zaman uçak ve helikopterleri de “orada olduğunuzu biliyoruz” havasında üzerimizden uçuyordu. Henüz yağış yoktu ama, her an yağacakmış gibi kapalı ve kasvetli bir hava vardı. Bir ara hemen yan tarafımızdaki dolun (vadi) yamacına doğru bir skorski helikopter alçalmaya başladı. Belli ki oraya inmek istiyordu. Ama arkasından kocaman bir bulut kümesi de sanki helikoptere bağlıymış gibi çekiliyordu. Helikopter yere yaklaştıkça o bulut kümesi de kendi içinde deviniyor, kaynıyor, giderek bir insan suretine bürünüyordu. Bu devinim biraz daha devam ettiğinde o koyu gri renkli bulut kümesi açık ve net bir Başkan APO portresine, O'nun silüetine dönüştü. Ve ben avazım çıktığı kadar “hayır!” diye haykırmamla birlikte, kan ter içinde uykudan uyandım.

Saat gecenin 03'ü olabilir miydi? Bilmiyorum. Çünkü saate bakmamıştım. Ama bildiğim, o gece bir daha gözüme uyku girmedi. Kafamdan geçen bin bir türlü kara tablo ile sabaha kadar yatağında kaygıyla kıvranıp durdum.

Ve ertesi gün 15 Şubat'tı. Kürt ve Kürdistan tarihine kara gün olarak geçen 15 Şubat... Birbirimize söylemeye cesaret edemesek de günlerdir işlerin ters gittiğini, Önderliğin başına bir şey geldiğini veya gelebileceğini hepimiz anlamış gibiydik zaten. Herkes içine, içinin derinliklerine çekilmişti adeta. Son günlerde daha da sıkıcı bir hal alan rutin bir zindan gününe başlamıştık. Öyle ki kimse kimseyle konuşmak, tartışmak, bir şeyler paylaşmak istemiyordu. Hatta birbirimizin yüzüne dahi bakmıyor, bakamıyor, göz göze gelmekten kaçınıyorduk. O denli içe dönmüş durumdaydık. Benim ise, gece gördüğüm rüyaya takılmıştı aklım. Kafamdan uzaklaştırmak, atmak istiyor, bir türlü beceremiyordum.

Bazen bir arkadaşa anlatsam mı diye düşünüyör, sonra alalecele bu düşünceyi kafamdan kovuyordum. Anlatsam bir uğursuzluk olacak gibi... Anlatsam gerçek olacaktı sanki. Bu korkuyla da anlatmaktan vazgeçiyordum.

O uğursuz 15 Şubat sabahı, sistem medyasının bütün kanalları bir başka hava yansıtıyordu. Açık, net bir şey söyleyen yok, ama her biri de sanki bir şeyler biliyormuşçasına gizemli hal ve tavırlar içindeydi. Bizimse tir tir titriyordu yüreğimiz, bir şeyler olduğunu fark ediyorduk... Derken Başbakan Ecevit'in saat 11'de açıklama yapacağı haberiyle ortalık çalkalandı. Tüm TV kanallarında sunucu ve yorumcular birbirleriyle yarışmasına, ağızlarından salyalar akıtarak konuşuyordu. Bizlerde eli böğründe, taş gibi ağır, hani bıçak vursalar kanı akamaz denilen donmuş bir vaziyette belirtilen saati bekliyorduk.

Ve nihayet işte beklenen saat geldi. Bütün TV kanalları kamehanelarını başbakanlık binasının girişindeki dar salonda, konuşma kürsüsünün karşısında konumlandırmış, canlı yayına geçmiş açıklamanın yapılmasını bekliyordu. Çok geçmeden Başbakan Ecevit yan kapıdan göründü, küçük ve sarsak adımlarla kürsüye doğru ilerledi. Cebinden bir kâğıt çıkardı; elleri belirgin bir şekilde titriyordu. Ve yine çok bariz titreşim bir ses tonuyla,

“... Abdullah Öcalan, dün gece saat sıfır üç itibarıyla Türkiye'dedir,” dedi. Türkiye sözcüğünün ilk hecesini belirgin bir sert vurgu ile telaffuz ederek... O an başka bir şey duymadım, anlamadım. Kafamda korkunç bir uğultu vardı sadece. TV'nin önünden kalkıp üç beş metre gerideki yattığım hücreye attım kendimi. Kapının arkasındaki köşede sırtımı kalorifere verip çömeldim. Yüreğimdaki korkunç acıyı başka türden bir acıyla hafifletmek geldi aklıma. Kafamı geriye doğru olanca gücümle vurdum radyatöre, canımın başka türlü yanmasını, acımasını istiyordum. Ama hayret, en küçük bir ağrı dahi duymamıştım. Ensemden sırtıma doğru bir böcek yürüyormuş hissine kapıldım, elimle kontrol ettiğimde ince bir kan sızıntısı olduğunu anladım.

TV'nin önünden kalktığım andaki yüz ifademde bir dehşet belirtisi mi fark ettiler, yoksa radyatörden çıkan ses mi duyuldu, bi-

lemiyorum; o anda her biri en az benim kadar zorlanan, benim kadar canı yanan arkadaşlar kendilerini unutup benim derdime düştüler sanki. Birkaçı peşimden hücreye geldi. Benim öylece kalorifere yaslanmış sakince çömeldiğimi görünce rahatlamış gibi durup birbirlerine baktılar. Gözlerimden süzülen yaşları gördüler, ama ensemden sırtıma doğru süzülen kanı fark eden olmadı. Böylece oturup bir süre sessizce birlikte akıttık gözyaşlarımızı birbiri-mizden bu kez hiç saklamadan.

Kafamı bir yerlere çarparak yahut beton duvarı yumruklayıp canımı yakarak yüreğimdeki dayanılmaz acıyı vücudumun değişik yerlerine dağıtıp hafifletmenin nafiye çabası içinde olduğum o an, nereden aklıma geldiyse, birden Mani ve Şahpur'a ilişkin okuduğum bir anekdot belirdi hafızamda. Yanlış hatırlamıyorsam Mani'yi anlatan "Işık Bahçeleri" adlı kitapta geçiyordu. Mani'nin yaşadığı çağda bölgenin en güçlü hükümdarı Şahpur, bir gün merak ettiği Mani'yi görüşmek üzere sarayına davet eder. Şahpur'un debdebeli, göz kamaştırıcı sarayının girişinde, yoksul sayılabilecek mütevazı kıyafetiyle Mani biraz heyecana kapılır, tedirgin olur. Yanındaki mihmandarı bu durumu fark edince dönüp Mani'ye şöyle der;

"Rahat ol Mani, hiç heyecanlanma. Eğer bin yıl sonra tarihler Şahpur'dan bahsedecekse, sen bugün bu saraya uğradığın için bahsedecektir."

İşte o kara günde, o uğursuz açıklamayı yapan TC'nin başbakanı Ecevit'e içimden şöyle seslenmişim;

"Şunu bil ki ey Ecevit, senden de eğer bin yıl sonra tarihler bahsedecekse, Başkan APO'yla yolunun kesiştiği bu an, yaptığın bu uğursuz açıklama nedeniyle olacaktır."

O gün acılarımı bir nebze de olsa hafifleten bu duygularımı yıllar sonra İmralı'ya yazdığım bir mektupta Önderlikle de paylaşmışım. Ne var ki gönderilen çoğu mektuplar gibi, bu mektubumun da adresine ulaşip ulaşmadığını bilemiyordum, öğrenememişim.

Artık ne gam, işte kendim İmralı'ya Başkan APO'ya gidiyordum. Belki günün birinde o mektubumun akıbetini de sorma şansı bulur-

dum. Bunu düşündükçe içim içime sığmaz oluyordu. Epey vakittir seyredip hayallere daldığım o uçsuz bucaksız beyaz bulut topakları arasından bu kez Önderliğin gülümseyen yüzünü, neşeli bir yüz ifadesiyle bana el sallayışını görür gibi oluyordum. Öyle ki, kaldırıp kendimi o yoğun beyaz bulutların içine atıyordum.

Kemerlerin takılmasını isteyen anons sesiyle, gâh hüznü gâh keyifli bir rüya gördüğüm uykudan çocuk huysuzluğuyla uyanırcasına tekrar "an" a dönüverdim. Ve ben de kemerimi bağladım. Yolculuğun sonuna geldiğimiz anlaşılıyor, ama hâlâ nereye ineceğimizi bilmiyordum. Tam da bu merak içinde durumu anlamaya çalışırken birden aşağıda denizi, Marmara adalarını ve biraz daha ilerideki boğazı fark ettim. Anlaşılıyor durum, İstanbul'a ineceğiz. Şehrin üzerinden iyice alçalmaya başladık ve birkaç saniye sonra da Sabiha Gökçen Havaalanı'na iniş yaptık. Eskiden uçağın lastikleri piste değdiğinde yolculardan bir alkış yükselirdi. Bakıyorum şimdi alkışlayan yok, geçen çeyrek asırlık zaman belli ki bu geleneği de değiştirmiş.

Bizim ekip, yani en arkadaki sağlam soltu iki sırayı işgal eden askerler ve ben, tüm yolcular indikten sonra kalktık yerimizden. Körükten doğrudan terminal binasına geçen yolcuların aksine, uçağın kapısında hafifçe aralanan körüğün boşluğundan uzatılan daracık bir merdivenden aşağıya, aprona indik. Aşağıda bir sivil polis ekibi sivil araçlarıyla bizi bekliyordu. Sivil bir arabanın arka koltuğuna geçmem istendi. Valizlerimi sordum, "Siz geçin biz alırız," dedi görevlilerden biri. İşaret ettikleri yere geçip oturdum. Direksiyonda ufak tefek gençten bir sivil polis oturuyordu. Bizim Amed ekibinden biri de gelip yanıma oturdu. O esnada birkaç metre ötemizde cep telefonundan biriyle konuşan ekip komutanının sesini duydum. "Bursa H-Tipi cezaevine teslim edilecek," diyordu. Anladım ki artık yönümüz Bursa'ya olacak.

Birlikte geldiğimiz ekip ile havaalanında bizi karşılayan sivil polis ekibinin heyecanlı konuşmaları ve koşturmaları ardından bindiğimiz araçlarla alanın çıkışına doğru hareket ettik. Orada resmi üniformalı ve silahlı bir grup asker, bir cezaevi ring aracının yanında bizi bekliyordu.

Anlaşılan lüks misafirliğimizin sonuna gelmiştik. İndik polisler ait sivil araçtan, ellerimi kelepçeleyip ringe bindirdiler. Kelepçesiz uçak lüksünden sonra mavi ring pek de çekilmez geliyordu ya, gideceğim son durağı düşündükçe bunun bir önemi kalmıyordu. Ring hücresi tozlu, bakımsız, berbat haldeydi, oturulacak gibi değildi. Kelepçeli ellerimle zar zor cebimden çıkardığım kâğıt mendille koltuklardan birini oturulabilecek şekilde temizledim. Ama oturmadım; el kadar-cık küçük ring penceresinden dışarıyı seyre, asker ve polislerin hareketlerini izlemeye koyuldum. Acaba diğer arkadaşlardan birileri de getirilmiş olabilir mi diye merak ediyordum. Fakat ortalıkta kimse yoktu, görünürde buna dair bir işaret de bulunmuyordu. Kısa bir bekleyişin ardından kapılar kapanıp ring hareket edince, anladım ki Bursa'ya kadar tek başıma yolculuk edeceğim.

Araç Kurtköy'den çıkıp ana yola girerek doğuya, İzmit'e doğru yöneldi. Güney yakasını yani deniz yakasını göremiyordum, sol taraftaki ufak pencereden yolun kuzey kesimini seyreterek ayakta yolculuk yapıyordum. Acaba feribotla doğrudan Yalova'ya mı geçecektik, yoksa körfezi dolanan kara yolunu mu takip edecektik? Bunu anlamaya çalışıyordum bir yandan da. Feribotla geçilse yol yarı yarıya kısalacaktı belki, bu sıkıcı yolculuk daha erken bitecekti. O nedenle ringin sağa doğru direksiyonu kırıp feribot limanına dönüp dönmeyeceğini merakla takip etmeye çalışıyordum. Uzunca bir süre anayoldan dosdoğru devam edince artık karayolundan İzmit'e doğru seyredeceğimiz anlaşılıyordu. İzmit merkezden geçip Körfez'i dolanarak Gölcük ve Değirmendere'yi de geçtikten sonra, oturup biraz uyumayı denedim. Bursa'ya varmamız saatleri bulacaktı. Dün gece zaten hiç uyumadan sabahı etmiştik. Buna yol yorgunluğu, günün heyecanı ve stresi bir de yağmura gebe kara bulutların havayı erkenden karartan etkisi de eklenince uyku hayli çekici gelmişti. Başımı öndeki koltuğa yaslayıp ne kadar uyuyabildim, böyle ne kadar zaman geçti bilemiyorum ama, pat pat omzuma düşüp boynumu ıslatan damlalar telaşla uyanmama neden oldu. Dışarıda yağmur yağmaya başlamış ve iyice kararmaya yüz tutmuştu hava. Camın buğusunu silerek göz attım dışarıya, Yalo-

va'nın kıyısından geçiyorduk. Epey hızını artırmıştı yağmur. Tabii içeri düşen damlalarda aynı paralelde hızlanmıştı. Ringin daracık hücresinde damlaların düşmediği bir yer arandım. Artık oturmak ve uyumak zaten mümkün değildi. Hiç değilse ıslanmadan bu yolculuğu bitirmeye bakıyordum. Bursa H-Tipi cezaevinin önüne kadar böyle ayakta ve damlalarla dans ederek geldim. Ring cezaevinin önünde durunca saate baktım, 17'ye geliyordu. İstanbul'dan buraya yolculuğumuz yaklaşık dört saat sürmüştü.

BURSA'DA MOLA

14 Mart günü akşamına doğru yağmurlu bir havada Bursa cezaevinin kapısından, valizlerimi askerlerin yardımıyla taşıyarak giriş yaptım. Bilinen rutin işlemler çerçevesinde x-ray cihazından, duyarlı kapıdan geçiş esnasında gardiyanlarla konuşurken, cezaevi yetkililerinin bizlerin geleceğini bekledikleri anlaşılıyordu. O arada benden iki saat önce iki arkadaşın gelmiş olduğunu da öğrendim. Muhtemelen Nasrullah ve Çetin arkadaşlardır, öyle tahmin ediyordum. Tahminimi doğruladı sorduğum gardiyanlar.

Girişteki arama işlemleri tamamlanınca görevli başgardiyan, diğer arkadaşlarımdan eşyalarını içeri almadıklarını, benim de istersem valizlerimi açtırmadan onların eşyalarının yanına bırakabileceğimi söyledi. Havlu, terlik, diş fırçası gibi lazım olacak bir iki parça eşyayı yanıma alabileceğimi de ekledi. Ama ben teşekkür edip hiçbir şey almadan valizlerimi bırakıp içeri geçeceğimi söyledim ve öyle yaptım.

Bursa cezaevi, H-Tipi denilen bir cezaevidir. Bu cezaevlerinden Türkiye'de zaten dört adet var. Diğer üçü de Eskişehir, Erzurum ve Gaziantep'tedir. Daha önce yıllarca Erzurum H-Tipi'nde kaldığımdan, Bursa cezaevi de bana tanıdık geliyor. Bu cezaevlerinin hem eski koğuş sistemli hali, hem de iki binli yıllardan sonra hücrelere dönüştürülen haline aşinaydım. Eskinin bir koğuşu, şimdi ortasında uzunca bir koridor bulunan sağlı, sollu dörder olmak üzere toplam sekiz hücreye dönüştürülmüştü. Giriş salonundan sola dönünce B-Blok denilen kısımlara gideceğimizi anlamıştım. Ve oradan da ilk sol koridora dönerek, hücrelere dönüştürüldükten sonra M-kısmı olarak adlandırılan bölüme yöneldik. Soldaki ilk hücrenin kapısı biraz da gürültüyle açılıp içeri girdiğimde, kar-

şimda, açılan kapıdan kimin gireceğini görmek için meraklı gözlerle bakan Çetin ve Nasrullah arkadaş duruyordu. Bu ilk göz temasıyla birlikte hepimizin yüzüne bir gülümseme dalgası yayıldı.

Her iki arkadaşla da ilk kez yollarımız kesişiyordu. Daha önce birbirimizi hiç görmemiştik. Ama birbirimizi gıyaben tanıyor, her açıdan yıllarca beraber kalmış gibi de tanışıyorlardık. Özlem ve sevinçle kucaklaştık. Daha doğru düzgün hal hatır bile sormadan, oturup susamışçasına koyu bir sohbete başladık. Sanki saatlerdir süren bir sohbete ani bir zorunluluktan ötürü ara verip tekrar bir araya gelenlerin “eee nerede kalmıştık” deyip konuşmalarına kaldığı yerden devam etmeleri gibi, öyle aşına bir sıcaklıkla kendimizi derin bir sohbete kaptırmış gidiyorduk.

Bu arada ben onlara kısaca yol öykümü özetledim. Onların da benden iki saat kadar önce buraya ulaştıklarını öğrendim. Bulundukları Nazilli E-Tipi cezaevinden, onlara dün akşam saat altı, yedi civarında sevk haberi verilmiş; yani benim gibi gece yarısı uykudan uyandırılarak değil. Bu sabah erkenden de ringle yola çıkmış ve öğleden sonra Bursa'ya ulaşmışlar. Her iki arkadaş da Bursa cezaevinin müdavimlerinden, daha önce Bursa'da uzun süre kaldıkları için, alanın ve personelin çoğunu tanıyorlar. Gardiyanlar da onları tanıyor. Hatta daha ilginç bir tesadüf, Çetin arkadaş Bursa cezaevinden ayrılmadan önceki son döneminde uzun bir süre şu an bulunduğumuz odada kalıyormuş. Bitişindeki odada Sabri arkadaş, onun da bitişğinde Nasrullah arkadaş kalıyormuş.

“Yani sizinki bir nevi yuvaya dönüş sayılır,” diyerek biraz takıldım onlara. Bu Ada yolculuğunun öngününde tatsız ve ilginç bir durum daha yaşamıştık. Ben sonbaharda aşı olmama rağmen gribe yakalanmıştım. Grip birlikte musallat olan öksürük kronikleşmiş, kullanmadığım ilaç, önüne gelenin tavsiye ettiği ot vb. kalmadığı halde öksürük bir türlü geçmemişti. Bu halimle Ada'ya nasıl giderim diye telaşlanıp duruyordum. Fakat bir hafta kadar önce Nazilli'ye gidip dönen avukatlarımızın söylediklerini duyunca telaşım bir kat daha arttı. Çetin arkadaşın safra kesesi ameliyatı olduğu, henüz dikişleri bile alınmadığı için avukat görüş yerine eşofmanla geldi-

ğini söyledi. Dahası, Nasrullah arkadaşın da top oynarken birisiyle çarpışıp kaşını yardırdığını, kaşına dikiş atıldığını ekledi. “Bu ne ya!” diye isyan etmişim bu haberleri duyduğumda. Kendi öksürüğüme çare ararken bir de böyle haberler duymak ne şanssızlıktı! Hepimiz böyle yara bere içinde nasıl Önderliğin huzuruna çıkacaktık? Ve Önderlik bu halimizi görünce, “ bu partide sağlam bir arkadaşımız kalmamış mı?” diye sorsa haksız mı olacaktı?

Neyse ki şimdi Bursa'da bir durum değerlendirmesi yapınca, vaziyetin o kadar da vahim olmadığını, durumu biraz toparlamış olduğumuzu görmüş ve keyiflenmiştik. Çetin arkadaş dikişlerini aldırması, ciddi bir problemi kalmamıştı. Nasrullah arkadaşın yarılan kaşı da tümünden iyileşmiş gibiydi, en azından bir hasar izi göze çarpmıyordu. Benim öksürüğüm de hemen hemen geçmiş gibiydi, en azından dikkat çekmeyecek kadar azalmıştı. Sohbetimizde bu konuya takılmıştık biraz.

Neticede beş kişilik ekibimizden üçü şu anda hazır kıta bir araya gelmiştik. Dördüncü kişinin de Veysi Aktaş arkadaş olduğunu biliyorduk. Ama grubumuzun beşinci elemanının kim olduğu konusunda bir netlik yoktu, rivayetler muhtelif. Bol bol tahmin yürüterek spekülasyonlarda bulunduk. Kalan iki arkadaşımızın da bu akşam yanımıza Bursa'ya getirileceği beklentisindeydik. Ancak gardiyanlar bize Kırıkkale'den yarın bir kişinin geleceğini söylediler. Tamam, bu zaten bildiğimiz Veysi arkadaşta, böylelikle teyit edilmiş oluyordu. Ayrıca bir şey daha netleşmiş oluyordu, bu geceyi Bursa'da geçireceğimiz ve İmrallı'ya bugün artık ulaşamayacağımız...

Arkadaşlar yanlarına bir radyo almışlardı fakat odada TV yoktu. Akşam vardiyasının başgardiyanlarından Çetin ve Nasrullah arkadaşların tanıdıkları çıkınca, hem bize çay yolladılar hem de onların yardımıyla benim valizimdeki televizyonu alıp odaya getirdik. Madem bu akşam kalıcıydık, bir yandan sohbetlerimizi sürdürürken bir yandan gelişmeleri de izlemiş olurduk. Nitekim haber bültenlerinde sekreteryanın İmrallı'ya gittiği, gideceği yönünde haber ve yorumlar da yer almaya başlamıştı. Bizde bu haberleri dikkatle izliyor, gelecek beşinci arkadaşın kim olabileceğine dair bilgi yahut emarelere rastlaya-

bilmeyi umuyorduk. Bir önceki gün ve geceden kalma uykusuzluk ve yol yorgunluğuna rağmen geç saatlere kadar oturduk.

Kuşkusuz bizlere uykuyu ve yorgunluğu unutturan en büyük ve ortak heyecanımız, Önder APO'yla buluşacak olmamızdı. Nasrullah ve Çetin arkadaşlar daha önce Önderliği hiç görmemişler. Doğallıkla onlar daha farklı bir heyecan ve merak içindeler. “Senin tuzun kuru” diyorlar bana. “Daha önce Başkan’la kalmışsın, nasıl hareket edeceğini biliyorsun, biz nasıl yapacağız?” diye serzenişte bulunuyorlardı. Ben de onlara şöyle hafiften “ağır abi” havalarında, ne yapılması, nasıl hareket edilmesi gerektiğini, Önderliğin öyle aşırı duygusal ve sulu gözlü tavırlardan hoşlanmadığını anlatmaya çalışıyordum. Son Avrupa’dan Şam’a giderken Cemal arkadaşın uçakta bana anlattıklarını ve Önderlik’le ilk karşılaşmanın hikâyesini anlattım. Sonuçta kestirme çözüm yolunu Nasrullah arkadaş buldu.

“Tamam, Başkan’la görüşeceğimiz zaman seni öne veririz. Sen nasıl hareket edersen biz de öyle davranırız.”

Onun bu muzipliğine ben de,

“Oldu, tamamdır. Bana takılın gerisini düşünmeyin,” diyerek ağır abi havalarımı sürdürdüm.

Saatler gece yarısını epeyce geçtikten sonra, Nasrullah arkadaşın ev sahipliği sorumluluğuyla hazırladığı yataklarımızda uyumak üzere yukarı çıktık.

15 Mart Pazar gününe uyandığımızda henüz başka gelen olmamıştı. Öğlene kadar da kimse gelmedi. Öğlen yemeğinden sonra bir ara yukarıya, uzanmaya çıktım. Bir süre dalmış olmalıyım ki, aşağıda gürültüyle açılan kapı sesine uyandım. Konuşmalardan yeni bir misafirimizin geldiği anlaşıyordu. İndim baktım, gelen Veysi arkadaştı. Onunla da ilk kez birbirimizi görüyorduk. Ama diğer arkadaşlarla önceden birlikte kalmışlar, tanışıyorlardı.

Veysi arkadaş yalnız gelmişti. Oysa bizim dün akşamki tahmin ve yorumlarımıza göre, ekibimizin beşinci elemanı Xebat (Ömer Hayri Konar) arkadaş olabilirdi. O da Sincan F-Tipi cezaevinde kalıyordu. Veysi de zaten Kırıkkale’deydi, dolayısıyla ikisi birlikte getirilir diye düşünüyorduk. Veysi yalnız gelince, beşinci kişinin

kim olacağına dair yeniden kafa yormaya başladık, yeni yeni isimler, yorum ve spekülasyonlar havada uçtu. Neyse ki, iki saat kadar sonra kapıdan bir arkadaş içeri girdi de bu yaratıcı yorum ve kehanetlerimiz son buldu.

Gelen kısa boylu, esmer tenli ve sevimli, sempatik görünümlü yeni misafirimizle tek tek kucaklaştık. Bir yandan da Çetin arkadaşla kaş, göz işaretiyle arkadaşın kim olduğunu birbirimize sorarcasına bakiştık. Xebat arkadaş diyeceğim ama, fotoğraflarından daha uzun boylu ve cüsseli olması gerektiği düşüncesindeyim. O nedenle biraz tereddütlü bir ifadeyle yavaşça “Herhalde heval Xebat’tır,” dedim. Yine de kendisine sorduk ve teyit ettirdik; evet beşlinin son elemanı da Ömer Hayri Konar arkadaştı. Ona bizleri tanıyıp tanımadığını sorduk. Şöyle bir alıcı gözüyle hepimizi süzdükten sonra Çetin, Nasrullah ve Veysi arkadaş tahmin etti. Sıra bana gelince biraz şaşkın ve kararsızca duraladı. Pek de emin olmayan bir ifadeyle,

“Munzur arkadaş mı acaba?” dedi.

Onun ufak tefek oluşu beni şaşırttığı gibi, belli ki benim de ak saçlarım onu ikirciliğe düşürmüştü. Halbuki bu beşli grup içinde yolları kesişen ikimizdik. Ve şimdi ikimiz de birbirimizi tanıyamamıştık. Aslında bu çok da garipsenecek bir durum değildi. Çünkü 1992 yılı Temmuz ayının başlarında hayli ilginç bir karşılaşmamız olmuştu. Biz o tarihte bir grup arkadaşla Akademi sahasından yola çıkmış ülkeye, Amed Eyaleti’ne geliyorduk. Haftanın üzeri Cudi’ye, oradan da Besta’ya geçmiştik. Besta’da birkaç günlük dinlenme ardından Çıray ve Gabar’a doğru yolumuza devam ediyorduk. Bir gece önce TRT radarına yakın bir arazide asker pususuna takılmış, ama pusuyu kayıp vermeden atlatmıştık. Dolayısıyla gece yürüyüşlerinde çok daha dikkatli ve tetikteydik. O gece Çıray’a doğru hareket halindeydik. Ay görünmüyordu gökyüzünde, yıldızlar da bulutların arkasında kaldığı için gece hayli karanlıktı. Mesafeyi daraltmış sessizce yürürken, bir an öncülerimiz “Karşıdan gelenler var,” diye uyardı bizi. Hemen olduğumuz sırtta yere yatıp mevzilendik. Kulak verdik geceye, evet aşağıdan bize

doğru gelenler vardı. Biraz daha yaklaştığında öncümüzün sert ve gür sesli komutu gece karanlığını yırttı:

“Bisekine! Tu kî yî?”*

Karşıdan, “Em heval in, heval,”** cevabı gelince, rahatladık. Kalktık yerlerimizden. Sekiz, on kişilik bir gruptu gelenler. Bize ulaştıklarında Xebat arkadaş olduğunu öğrendik. O da Amed Eyaleti’nden Önderlik Sahası’na gidiyordu, bundan haberdardım. Bizim Amed’e doğru yolda olduğumuzdan da o haberdardı. Ama Botan’ın bu zifiri karanlık gecesinde yollarımızın kesişeceğini bilenimiz yoktu.

Yarım saat kadar oturduk. Avuçlarımızın içinde tuttuğumuz sigaralar eşliğinde, o karanlık gecede birbirimizin yüzünü hiç görmeden bir yarım saat kadar sohbet ettik. Sonra vedalaşarak ayrıldık ve herkes kendi yoluna devam etti. İşte Xebat arkadaşla ilk ve son karşılaşmamız böyle olmuştu. O nedenle şimdi bir kez daha yollarımızın kesiştiği Bursa cezaevinde birbirimizi tanıyamamış olmamız gayet anlaşılırdı.

Tanışma faslımız tamamlandıktan sonra, plastik masamızın etrafına oturup yeniden sohbeti koyulaştırdık. Hepimizin ağzı kullaklarındaydı, yüzler gülüyordu, müthiş sevinçliydik. Hayallerimizin gerçeğe dönüşmekte olduğu bir an’ı yaşıyorduk, nasıl neşeli olmayalım ki? O akşamı da bir yandan keyifli şakalar, esprilerle şamata içinde, bir yandan da izlediğimiz haber bültenlerindeki gelişmeleri değerlendiren, yorumlayan sohbet ve tartışmalarla geçirdik.

O akşam bir ara yarı resmi ilk toplantımızı da gerçekleştirdik. İmralı’da cezaevine girişte karşılaşabileceğimiz olası uygulamalar, tutum ve dayatmaların ne olabileceği ve buna karşı nasıl tavır takınmamız gerektiği konusunu tartıştık. Her olasılığı göz önünde bulundurarak enine boyuna tartıştık, değerlendirdik ve tutumumuzun ne olması gerektiği yönündeki politikamızı netleştirdik. Saatler yine hayli ilerlemiş ve vakit gece yarısını çoktan geçmişti. Yukarıda altı üstlü iki ranzamız vardı, bir kişilik de yer yatağı yaptık ve bu günü de böyle tamamlayıp uyumaya çekildik.

* Dur! Kimsin?

** Biz arkadaşız, arkadaş.

16 Mart pazartesi günümüz, Bursa’da daha ne kadar kalacağımız, Ada’ya ne zaman hareket edeceğimiz sorusu ve tartışmalarıyla başladı. Kahvaltıda bir durum değerlendirmesi yaparak saat 10’a doğru cezaevi birinci müdürünü çağırıp bu meseleyi netleştirme kararı aldık. Bekleyiş ve belirsizliğin bu kadar uzaması üzerine artık sabırsızlanıyor, hatta pirenemeye başlıyorduk. Kararlaştırdığımız saatte nöbetçi gardiyan aracılığıyla, birinci müdürle görüşme talebimizi bildirdik. Ve yaklaşık on dakika sonra yanındaki birkaç görevliyle beraber odaya geldi. Tokalaşma, tanışma ve hal hatır sorma faslı ardından, kendisinden Ada’ya ne zaman gideceğimiz konusunda net bilgi istedik. Nedense yola çıktığımız andan beri hiçbir görevli yol güzergâhı, zamanlama vb. konularda net bilgi vermiyordu. Bu konuda hep yuvarlak cümleler kullanıyor, muğlak veya ketum davranışlar sergiliyordu. Israrlı talebimiz karşısında müdür yine orta karar bir söylemle; “Saatini bilemem ama bu gece mutlaka İmralı’da olacaksınız,” diye bilgi verdi. Bu, şimdilik bizim için tatmin edici, yeterli bir bilgiydi.

Zaten konu medyanın gündemine de yerleşmişti. Neredeyse tüm haber kanalları saat başı bültenlerinde, sekretarya görevi için yeni bir grup PKK’nin İmralı’ya gittiği yönünde haber veriyordu. Çeşitli yorum ve spekülasyonlarla da bezenerek servis ediliyordu bu haberler. Artık gruptaki tek tek arkadaşların isimleri de zikrediliyor ve her birimiz hakkında doğrularla yanlışlar karıştırılarak bilgiler de sunuluyordu. Bu haberler bizim için o günün beklemekten ve belirsizlikten kaynaklı stresini atmaya yarayan iyi bir şamata gerekçesi olmuştu. Nasrullah için “PKK’nin cezaevi sorumlusu”, Ömer Hayri için “PKK’nin Ortadoğu sorumlusu”, benim için “PKK’nin Avrupa sorumlularından ve 18 yıldır cezaevinde” deniliyordu. O arada iki koca yılımızı da bir kalemde yutuvermişlerdi. Ama en ilgi çekici ve popüler kişi Çetin’di galiba. “Çetinkaya mağazasına molotof atıp bilmem kaç kişinin ölümüne yol açan kişi” söylemleriyle üzerine basa basa, ballandıra ballandıra adeta kamuoyunun gözüne sokularak bir imaj yaratılmak isteniyordu.

Artık her birimiz bir yandan Çetin arkadaşı sözlü salvolarımızın hedefi yapmış, durmadan atış yapıyorduk.

“Ya bu ‘terörist’ nerden içimize sızdı?”

“Heval, ister misin şimdi bu Çetinkaya teranesi yüzünden AKP alelacele bir anket yapıp bizi Ada’ya göndermekten vazgeçsin...”

“Valla durum ciddi, yolumuza taş konabilir!”

“En iyisi Çetin arkadaşı biz veto edip geri gönderelim.”

Özellikle Nasrullah arkadaşın yaratıcılığıyla o sıkıntılı günü hayli renklendirerek vakit geçirmiştik. Saatler ilerledikçe sabırsızlanıyorduk yine de. Müdürün söyleminden hareketle öğleden sonraki saatlerde yola çıkacağımızı ve akşama Ada’ya ulaşacağımızı varsayıyorduk. Fakat vakit ilerleyip saat akşamın yedi, sekiz sularına geldiği halde halen bir gelişme olmayınca, “Yine ne oluyoruz” kaygıları eşliğinde yeni yorumlar geliştirmeye başladık. Bu saatten sonra herhalde artık kosterle yolculuk olmaz, helikopterle götürebilirler düşüncesi gelişti. Gece ilerledikçe sabırsızlık giderek tedirginliğe de yol açıyordu. Yoksa müdürün sabahki sözleri oyalama amaçlı bir söylem miydi? Kafamızda çeşit çeşit uğursuz kara tablolar belirse de, kimse bunları dillendirip paylaşma niyetinde değildi. Paylaşmak, konuşmak bir tersliğe yol açacaktı sanki. Şom ağızlılığın alemi yoktu.

Gece saat on birleri de geçip henüz bir ses, seda çıkmayınca, arkadaşlar yukarıya yatmaya çıktılar. Çetin arkadaşla ben kaldık aşağıda. Nihayet gecenin saat birine doğru kapımız açıldı ve bir gardiyan hazırlanmamızı ve on dakika sonra gelip çıkaracaklarını haber verdi. Yukarıdakiler de zaten tavşan uykusundaydı. Kapı sesiyle birlikte toparlanıp aşağıya indiler. İçerideki ufak tefek eşyalarımızı aldık, gelirken girişte bıraktığımız valiz ve torbalara yerleştirdik. Yine rutin arama ve işlemlerden geçerek gecenin ıslak ve loş karanlığında, askerlerin telaşlı koşuşturmaları eşliğinde kapıda beklemekte olan ring aracına bindik. Valiz ve eşyalarımız da askerler tarafından araca atılıp kapılar kapandı ve ring hareket etti.

Ömer Hayri, Nasrullah ve ben aynı hücredeyiz, diğer iki arkadaş öndeki hücredeler. Bizim olasılıklar üzerine tartışmalarımız hiç bitmiyor. Bu kez de, acaba limana mı, yoksa bir askeri birliğin helikopter alanına mı götürecekler merakı ve ikilemi içindeyiz. Yakın bir yerlerde durursak, bu helikopter alanına geldik ve heli-

kopterle gideceğiz demektir; yok ring yolculuğu on, on beş dakikayı geçip daha da uzarsa, o zaman da ufukta limandan kosterle gidiş görünüyor demektir. Nasrullah arkaaş zaten ayakta ve gözlerini ringin küçük penceresine dayamış vaziyette dışarıyı kolağan ediyordu. “Bursa’dan çıktık,” diye bilgilendirdi bizi bir ara. Bir süre sonra da “Aha işte Mudanya’ya hoş geldiniz tabelası,” diyerek merakımızı gidermiş oldu. Durum netleşti, yolculuğumuz Mudanya’dan kosterle ve deniz yoluyla devam edecekti.

MUDANYA: YÜREK YARASI KÜRTLERİN...

Bir süre sonra ring aracı yavaşladı, bir iki zikzak çizerek durdu. Doğrulup yerimden ben de ringin daracık penceresinden dışarıya bakmaya çalıştım. Anlaşılan bizi taşıyan araç Mudanya limanına girmiş, iskeleye kadar çıkmıştı. İskelenin kenarındaki tek katlı binanın girişinde bazı görevliler bekliyordu. Anlaşılan onlar da gecenin bu vaktinde olağandışı bir yolculuğun hazırlığı için burada olduklarının farkındaydılar. Meraklı bakışlarından bunu okumak zor değildi. Binanın önü aydınlıktı, içeride ışıkları yanmakta olan salonda da birileri vardı. O arada bulduğumuz ringden çıkan iki astsubay, arkalarında birkaç er ve ellerinde dosya, belge gibi kâğıt tomarları olduğu halde binaya girdiler. Yolculuk için gerekli işlemler yapılıyordu anlaşılan.

Binanın sağ tarafında bir parça deniz görünüyordu. Bu kirli ve çalkantılı maviliğin bittiği yerde de bir kıyı şeridi uzanıyordu. İnceden bir yağmur çiseliyordu dışarıda. Bundan olmalı belki, kıyı şeridi boyunca yanan sokak lambalarından etrafa loş ve zayıf bir sarı ışık yansıyor. Kıyı boyunca uzanan caddenin öbür yanında ise binalar yükseliyordu. Gecenin bu vaktinde çoğu karanlıktaydı. Kimi apartman dairelerinde ışıklı pencereler de göze çarpıyordu.

Pek de yabancı gelmiyordu bana bu mekân. Evet, gecenin bu loş ve ölgün ışığında bile bu kıyı şeridinin o bildik Mudanya kordon boyu olduğu fark edilebiliyordu. Sanki o kıyı şeridinde bir zamanlar yaşamış, dolaşmış, gezinti yapmışım. O kadar tanıdık geliyordu... Evet evet... Bu mekân o lanetli mekânın ta kendisi. 1999 yılı Haziran'ında Önderliğin mahkemesi İmralı Adası'nda başladığı dönemde, sıra sıra canlı yayın araçlarının konumlandırıldığı, birbirleriyle yarışarcasına

günler boyu o iğrenç ve can sıkıcı yayınların yapıldığı mekân. İnaniyorum ki, hiçbir Kürt bireyinin kolay kolay unutmayacağı ve bir daha asla görmek istemeyeceği filmin setiydi bu yer.

O tarihte Erzurum cezaevindeydik yine. Ve belli başlı bütün televizyon kanallarından sabahtan akşama kadar bu kordonda yapılan canlı yayınları tarifsiz bir acıyla izliyorduk. Yargılama burada yapılıyordu. İmralı Adası'nda mahkeme binası olarak tanzim edilen salonda bir mahkeme görülmüyordu zaten. Tam bir tiyatro sahnesine dönüştürülmüştü o salon ve belirlenen bir mizansen çerçevesinde bir oyun oynanıyordu. Hem de didaktik, epik ve dramatik boyutları da düşünülerek kurgulanan, ama sonuçta pespaye bir yeşilçam ürünü olmaktan öteye geçemeyen bir oyun... O sahnedeki tek sahici, hakiki ve etkileyici aktör Başkan APO idi. Devletin aleyhteki bütün çaba ve uğraşlarına rağmen, Mudanya iskelesinin kordon boyunca gün yirmi dört saat küfür ve karalama kampanyası yürüten düzen medyasının histerik çırpınmalarına rağmen gerçek değiştirelemiyordu. Bu hakikat belki o günlerde herkes tarafından o kadar kolay görülemiyordu; ama bugün, üzerinden on altı yıl gibi bir zaman geçtikten sonra artık hemen herkes tarafından çok daha açık ve net olarak görülmekte, kabul ve teslim edilmektedir.

Mahkeme adı altında İmralı Adası'nda böyle bir trajikomik tiyatro oyunu sahnelenirken, aynı anda Mudanya sahilinde de bir film çekimi yapılıyordu sanki. Sabah erkenden canlı yayın araçları boy boy çanak antenlerini kurarak sahilde dizi dizi yerlerini alıyor, kameraman ve spikerler en iyi yeri kapmak için koşuşturuyordu. Ünlü kanalların ünlü spikerleri ve duayen enkırmınları ise, Ada'ya gidip duruşmaları yerinde izleme ayrıcalığına sahiptiler. Sabah saatlerinde özel tahsis edilmiş deniz otobüsüyle Ada'ya götürülüyor ve akşama doğru geri dönüyorlardı. Deniz otobüsü kıyıya yanaştığında bir yarışır başlardı. Yekdiğerinden önce kamera karşısına geçip ekrana çıkmak için nefes nefese bir yarışa girişilirdi. Kıyı şeridi bir anda çığırtkanların sesiyle inleyen bir pazar yerine dönüşürdü. Fakat yarış doğru ve objektif haber verme, hatta sadece haber verme yarışı bile değildi. Karalama, hakaret ve küfür yarışıydı. O curcuna ve atmosfer

fer içinde insani, ahlaki, hukuki değer adına bir kırıntıya dahi rastlamamız mümkün değildi. Her biri kendini doğal bir hâkim ve mahkeme yerine koyarak histerik bir ruh haliyle ve ağızlarından salyalar akıtarak bir halkın önderine ceza biçiyor, dil uzatıyordu.

Bu yarışa boyalı basın irili ufaklı bütün gazeteleri de attıkları iri puntolu manşet ve sürmanşetlerle dâhil oluyorlardı. Yani Mudanya sahilindeki panayır kepezeliği ve sefaletinin tablosunu ertesi gün gazetelerin birinci sayfalarında görürdünüz.

Tabii ki bu manzara, insanlığın ilk kez tanık olduğu bir durum değildi. Tarihte böyle sefalet örnekleri hiç de az yaşanmamıştı. Baskıcı, otoriter rejimlerin en vahşi, en kanlı uygulamaları hemen daima böyle histerik kitlelerin alkışları ve sevinç çığılıkları eşliğinde hayata geçirilmiştir. İsa'nın çarmıha gerilişinden Bruno'nun ateşe atılışına, Ortaçağ engizisyon mahkemelerinden 20. yüzyıl faşizminin kanlı uygulamalarına kadar, tarih bunun sayısız örnekleriyle doludur. 20. yüzyıl sosyal bilimcilerince “faşizmin kitle ruhu” olarak tanımlanıp tahlil edilen bu zihniyet, kimi edebiyat ve sinema eserlerinde de, sanatın yaratıcı gücü kullanılarak, çok çarpıcı sahneler biçiminde canlandırılmıştır. Bunun etkileyici bir örneğini, İskoç halkının özgürlük mücadelesine öncülük eden önderleri William Wallace'un yaşamını konu alan “Cesur Yürek” filminde izlemiştik. Benzer bir sefalet tablosu son derece yaratıcı bir anlatımla ifade ediliyordu. Komplo ile yakalanıp, pişmanlık göstermediği için işkenceli ölüme mahkûm edilen William Wallece, İngiliz krallığının vahşi işkence tezgâhına cellatlar tarafından bağlanmış ve en ağır işkencelere maruz kalırken, etrafta hastalıklı bir zevkle bu olayı izleyen topluluk, bir yandan da histerik bir ruh haliyle “öldür, öldür” diye bağırıp tempo tutarak celladı teşvik ediyor, cesaretlendiriyordu.

En çok bilinen ve insanlığın yüreğini binlerce yıldır acıtan örnek ise, İsa'nın yaşadığı serüvende görülmüştü. Hz. İsa, Kudüs'ün başkâhinleri tarafından suçlanıp dönemin Romalı valisi Pilatus'un önüne çıkarılır. Vali Pilatus, İsa'nın suçsuz olduğunu anlar ve her Fısıh Bayramı'nda adet olduğu üzere halkın istediği bir tutukluyu serbest bırakma geleneği çerçevesinde onu salıverme eğilimindedir. Ancak

Kudüs halkı İsa yerine haydut ve katil Barabba'nın serbest bırakılmasını ister; İsa'yı ise işkenceli çarmıha gönderir.

Kudüs halkının günümüzde halen acılardan bir türlü yakasını kurtaramayışının, atalarının bu lanetli tutumundan bağımsız olduğunu kim iddia edebilir? Bu ibret verici olay İncil'de şöyle geçer:

Halk bir araya toplandığında Pilatus onlara, "Sizin için kimi salıvermemi istersiniz, Barabba'yı mı, Mesih denilen İsa'yı mı?" diye sordu. ... Başkahinler ve ileri gelenler, Barabba'nın salıverilmesini ve İsa'nın öldürülmesini istesinler diye halkı kışkırttılar.

Vali onlara şunu sordu: "Sizin için hangisini salıvermemi istersiniz?"

"Barabba'yı" dediler. Pilatus, "Öyleyse Mesih denilen İsa'yı ne yapayım?" diye sordu.

Hep bir ağızdan, "Çarmıha gerilsin!" dediler.

Pilatus, "O ne kötülük yaptı ki?" diye sordu.

Onlar ise daha yüksek sesle "Çarmıha gerilsin!" diye bağrışıp durdular. (...)

Bunun üzerine Pilatus onlar için Barabba'yı salıverdi. İsa'yı ise kamçılattıktan sonra çarmıha gerilemek üzere askerlere teslim etti.

1999 yılının o Haziran günlerinde Mudanya sahil şeridinde, aynı histerik ruh hali ve sefil yaklaşımla Türk medyasının namlı, şanlı temsilcileri de, Kudüs başkahinlerinin iki bin yıl önce oynadığı uğursuz rolü oynuyor, aynı sefalet örneğini bir kez daha sergiliyordu.

İnsanlık tarihinde böyle trajik örnekler çoktur. Fakat şu da çok iyi biliniyor ki, tarihin nihai ve kalıcı hükmü hiçbir zaman o sefil güruhlardan yana olmamıştır. Hakikat hükmünü er geç icra etmiştir. Sırtında çarmıhıyla Golgota'ya tırmanan İsa'yı aşağılayıp onunla alay edenler, "Haydi Tarı'nın oğluysan kurtar kendini!" deyip üzerine tükürenler; yahut salyalı ağızlarıyla "öldür, öldür" diye bağrışıp cellatları kışkırtan zavallılar, tarihin çöplüklerinde çürüyüp gitmişlerdir. Ama İsa, W. Wallece gibi tarihe damgasını vurmuş kişilikler yaşıyorlar ve insanlık var oldukça da yaşayacaklardır.

Başkan APO ve Kürt örneğinde tarihin hükmü nispeten çok daha kısa sürede, üzerinden asırlar geçmesine de gerek kalmadan netleşmiş durumdadır. 99'dan bugüne geçen on altı yıllık bir zaman dilimi bile pek çok gerçeğin toplum tarafından anlaşılmasına yetmiştir. O günlerde yağlı urgan ve idam laflarını ağızlarından eksik etmeyen ve adeta "ölümlerden ölüm beğen" havalarında hareket eden devlet temsilcileri, iktidar erkini elinde tutanlar, bugün Başkan APO'yu muhatap kabul etmek zorunda kalmışlardır. Bir anlamda tükürdüklerini yalayarak başmüzakereci konumundaki Kürt Halk Önderi Öcalan'ın önünde diz çökmüşlerdir. Yine '99 Haziran'ında sahibi, yöneticisi veya yazarı oldukları gazetelerin manşetlerinde, yahut Mudanya sahillerinde canlı yayın yapan TV kanallarının ekranlarında en ahlaksızca saldırılarla kırk milyonluk bir halkın liderine küfürler yağdıran, asla hak etmediği sıfatlar yakıştıran, zalimane spekülasyonlar ve iğrenç yalanlar uydurarak o yüce insanı karalama yarışına giren sefil kişiliklerin büyük çoğunluğu, bugün Türk-Kürt barışının gerçekleşmesi, Türkiye'nin aydınlık geleceğinin inşası, toplumun demokrasi ve özgürlük sorunun çözümünde Öcalan'ın nasıl hayatı önemde bir role sahip olduğunu yazıp söylemektedirler.

Bu tablo, sadece onbeş onaltı yıllık bir zaman zarfında, yani toplumsal ve siyasal tarihin kısacık denilebilecek bir zaman diliminde ortaya çıkmış bir gerçeklik, yahut hakikatin küçük bir parçasıdır. Hiç kuşkusuz güneş kadar çarpıcı hakikatin bütünü gelecek nesiller tarafından çok daha kapsamlı ve derinlikli görülecek, anlaşılacaktır.

O sisli ve yağmurlu gecede Mudanya iskelesinde, bizi İmralı Adası'na götürecek kostere binmek üzere ring aracında beklerken, bir yandan böyle düşünceler geçiyordu kafamdan. Ama öte yandan iliklerime dek hissettiğim vicdani burukluk bıçak gibi sancıya dönüşüp yüreğimin en derinine saplanırcasına nefesimi kesiyordu adeta... Önderliğimizin uluslararası, bölgesel ve yerel çakallara böyle hoyratça yem edilmesi bizim de suçumuz değil miydi? O'nun hiç de hak etmediği bunca pervasızca saldırılara maruz bırakılması; düşmanın, bizi öfkeden çılgına çeviren onca ahlaksız spekülasyon-

ları ve zulmü biraz da bizim eserimiz, bizim yetmez yoldaşlığımızın ürünü değil miydi? O, her birimizi büyük emeklerle eğitip kendi canından bir parça gibi ülke topraklarına uğurlarken, bizden beklediği “Siz de benim için ülke topraklarında bir yer hazırlayın,” istemine doğru yanıt olabildik mi? Bir parça özgür vatan yaratıp O’na bir yer hazırlayabildik mi?

Ne gariptir ki, Önderlik’le buluşmanın kıyılarına gelip dayanmışken ve O’nu tekrar görmeye bu kadar yakınlaşmışken, bir yönüyle vicdani ve ahlaki sorumluluk muhasebesinin yükü dayanılmaz bir ağırlığa ulaşıyordu. Bu, gerçekten zorlayıcı bir durumdu. Ama beri taraftan da bu ağır yükün altından nasıl kalkabileceğimin en doğru yol yöntemini de O’nunla buluştuğumda yine ondan öğrenebileceğimi biliyordum. Ve bu bilinç serin bir yel gibi içimi ferahlatırken, bir an önce O’na ulaşma yönündeki sabırsızlığımı da alabildiğine arttırıyordu.

YOLCULUĞUN DENİZ ETABI

Asker ve görevliler işlemlerini tamamlamış olacak ki, ringin kapısını açmaya geldiler. Bizi kostere alacaklar. Önce komşu hücredeki Veysi ve Çetin arkadaşları aldılar. Arkasından bulunduğumuz hücrenin kapısı açıldı ve ben çıktım. Halen yağmakta olan yağmur yerde küçük küçük su birikintileri oluşturmuştu. Ayaklarımı ıslatmamaya çalışıyordum. İskeletin sağ tarafında, bindiğimiz ring aracının hemen üç adım ötesinde koster motorları çalışır vaziyette bekliyordu. Kosterden iskeleye doğru uzatılan yarım metre enindeki tahta köprü, belirgin bir eğimle aşağı doğru iniyordu. Kolumdaki askerlerden biri, “Kafanızın çarpımasına dikkat edin,” deyince hafiften başımı eğerek eğimli tahtadan geçerek kostere bindim. Astsubayın yol göstermesiyle sağ tarafa yönelerek benden önce içeri alınan Veysi ve Çetin arkadaşların yanına, uzunca bank gibi kanepeye oturdum. Arkamdan Xebat ve Nasrullah arkadaşlar gelip karşımızdaki kanepede yerlerini aldılar. Eşyalarımız askerler tarafından ringden kostere taşınmıştı. Hepsinin kollarında değişik değişik pırpırları bulunan bir grup asker de bizim sol tarafımızdaki kanepelere geçip oturdular. Belli ki özel seçilmiş görevlilerdi.

Kosterin bu bölümü, içine sonradan üzeri muşamba döşeli bank gibi uzunca kanepeler monte edilmiş bir depo görünümündeydi. Yan taraflardaki bütün pencereler gri boyalı sac levhalarla kapatılmış, böylece içerisi kör bir zindan hücresine dönüştürülmüştü. Dışarıyı görebileceğin nokta büyüklüğünde dahi bir açıklık bırakılmamıştı. Oysa biz olası bir koster yolculuğunda yolculuk boyunca denizi ve etrafı seyrederek gideceğimizi düşünmüş, böyle hayal etmiştik. Ancak işte klasik devletçi zihniyette hayallere bile

yer bırakılmadığı gerçeği bir kez daha Marmara'nın soğuk rüzgârı gibi yüzümüze çarpmış, bizi gerçekler dünyasına geri getirmişti.

O sırada aklıma “yıllardır Ada’ya giden avukatlar ve ailelerimiz hep bu hücreye çevrilmiş depo bozuntusu mekânda mı yolculuk ettiler?” sorusu takıldı. Eğer öyleyse hayli can sıkıcı bir durumdu bu. Ve bu durum o anda için için bir öfke duymama yol açmıştı. Fakat sonradan durumun böyle olmadığını anlayacaktım. Ada dönüşünde gündüz gözüyle kosteri görmüş, üst katta normal bir yolcu bölümünün bulunduğunu fark etmiştim.

Koster Mudanya iskelesinden hareket ettiğinde saatler tam gecenin 02.30’unu gösteriyordu. Arkamızda bizimle sırt sırta vermiş kanepede oturan komutana yolculuğun ne kadar süreceğini sorduk. İki buçuk saat süreceği yanıtını verdi. Bu duruma göre sabah beşte İmralı’da olacaktık.

Yolculuğumuzun son bölümü, yani deniz etabı da böylece başlamış oluyordu. Gecenin bu ilerlemiş saatinde hava iyice soğumuştı. Oturduğumuz yerde Çetin arkadaşla birbirimize sokularak ısınmaya çalışıyor, bir yandan da diğer arkadaşlarla sohbet ediyorduk. Çok istekli bir sohbet değildi nedense. Bir tek Xebat arkadaş sohbette istekliydi, bizleri de o sürüklüyordu adeta. Kalanlarımız içe dönük bir haleti ruhiye içindeydik; daha çok kendi kendimizle kalmak, içimizin derinliklerine doğru yolculuk yapmak eğilimindeydik. Her birimiz açısından çok tarihi anlam içeren bir “an” söz konusuydu. Ve sanki dış dünyadan kopup bu anın yoğunluğunu bütün benliğiyle duyumsama arzusundaydık. Önderliğe gidiyorduk, O’nunla buluşmaya adım adım yaklaşıyorduk. Yılların büyük özlemi, arzusu, hayali, sevinci, kederi, üzüntüsü adeta bir duygu festivali oluşturmuş, duygular resmigeçidi gibi bir araya gelip içimizdeki heyecanı büyütüyordu.

Mücadele tarihimizin böylesine önemli ve kritik bir sürecinde Başkan APO’yla buluşmak hiç şüphesiz bizler açısından ulaşılması kolay olmayan bir şans, bir ayrıcalık olduğu kadar, ağır bir yükümlülük ve sorumluluk anlamına da geliyordu. Hareketimizin önerileri dikkate alınmayıp devlet tarafından bir bakıma bu öne-

rilerin hilafına ve rastgele seçilerek Ada’ya götürülen önceki arkadaşların durumu, konumu ve dolayısıyla da yükümlülükleri farklıydı. Şimdi ise, yürütülmekte olan demokratik çözüm ve barış süreci kapsamında neredeyse bir yıldır devlet ve hükümet temsilcileriyle yürütülen tartışmaların, yani çetin bir mücadelenin sonucunda sekreteryaya misyonuyla Ada’ya gidiyorduk.

Birçok kişi farkında değildi belki, birçok insan İmralı’da uzlaş, barış görüşmelerinin olağan bir seyrinde yürütüldüğünü sanıyordu. Evet, nihai hedef barıştı, ama mevcut durumda İmralı’daki masanın etrafında amansız bir mücadele yürütülmekteydi. Kimi zaman şiddeti dağdakini bile geride bırakan bir savaşım söz konusuydu. Bu mücadelenin bir tarafında devlet vardı. Hükümetiyle, askeri-siyasal-ekonomik bütün kurumlarıyla; binlerce özel danışmanları, uzmanları, diplomatları ve entelektüelleriyle donanımlı dört başı mamur devletin karşısında ise tek başına Başkan APO vardı. Ve Başkan APO, tek kişilik bir ada hapishanesinde, üç beş metrekaRELİK bir hücrede dünyadan izole edilmiş durumda, son iki üç yıla kadar dış dünyayı salt bir FM kanallı radyodan takip edebilen koşullarda tutulmaktaydı. Şimdi, diyalogdan müzakere sürecine geçilecek olan bu dönemde sekreteryaya işleviyle Ada’ya giden bir grup olarak rol ve misyonumuzu anlamaya çalışırken, bu kapsamda düşünmemiz gerektiğine inanıyordum. Kuşkusuz bunu belirtirken, böylesine devasa bir eşitsizliği ortadan kaldıracağımız gibi bir abartılı yaklaşım içinde değildim. Sadece grubumuz açısından nasıl azami bir ciddiyetle meseleye yaklaşmamız gerektiği, misyonu doğru anlamamızın önemi açısından ele alıyordum.

Öte yandan Önderliğimiz onaltı yıldan sonra ilk kez, içeride ve dışarıda çeşitli düzeylerde parti sorumluluğu üstlenmiş kadrolarıyla doğrudan görüşme olanağı bulacaktı. Buna göre beklentilerinin olacağı muhakkaktı. Uluslararası komplonun son ayağı ve etabının Kenya’da uygulamaya konduğu 1999 Şubat’ı sonrası yıllarda dünyada, bölgemizde ve Kürdistan’da çok şey yaşanmıştı. Ve bunların mücadelemize doğrudan veya dolaylı etkileri olmuştu. Özellikle 2000’li yılların başlarında partimizin içinde boy veren tasfiyecî-çete

eğiliminin saflarımızda büyük bir tahribat yarattığı biliniyordu. Kuşkusuz bu tehlike yine Önderliğin çabası ve müdahalesiyle bertaraf edilmişti. Fakat Önderliğin o sürece ilişkin birçok açıdan mutlaka bilmek, anlamak istediği hususlar olacaktı. Bizler parti kadroları ve Önder APO'nun yoldaşları olarak en büyük yetmezliğimiz olarak gördüğümüz ve acısını duyduğumuz olgu, O'nu hep yalnız bırakmış olmamız değil miydi? Öyleyse geçmişte yapmadığımızı en azından bu kez, tarihin bu kritik aşamasında yapabilmek, Önderliğin beklentilerine cevap olmak gerekiyordu. Zaten aylar önce Ada'ya gidecekler arasında olduğumuzu öğrendiğimiz günden beri, en temel yoğunlaşma konularımızın başında bu husus geliyordu. Bunun için kendimizi ayaklandırmak, kanatlandırmak gerektiğini, bunun zorunluluğunu anladım.

Bir de kendi açımdan özgün olarak ele aldığım, düşünüp tasarladığım hususlar vardı. Bazı özelliklerim de vardı yani. Kırk yıllık mücadele tarihimizde şöyle bir çarpıcı, dramatik gerçeklik var: Yüzlerce, hatta binlerce yoldaşımız; kadın, erkek, genç, yaşlı çok sayıda adsız kahramanımız Önder APO'nun adını haykırarak son nefeslerini vermişlerdir. Ve bu binlerce arkadaşımızın en büyük arzusu bir kez Önderliği görmek, O'na sarılmak ve gözlerine bir defa olsun bakabilmektir. Ancak bu arzuları gerçekleşmeden şehit düştüler, yüreklerinin en nadide köşesinde saklı o büyük hasretlerini birlikte toprağa götürdüler. Kimisi birkaç satırlık mektupla bu özlemlerini bırakıp gittiler, birçoğunun bu şansı da olmadı.

İşte bu kahramanlardan birisine, Mirze SEVİMLİ arkadaşına on yedi yıl önce verdiğim bir sözüm var. O'nun sözlerini, yüce duygularını bulacağım ilk fırsatta mutlaka Başkan APO'ya ulaştıracaktım. Mirze SEVİMLİ yoldaş, bir "Güneşimizi karartamazsınız!" sürecinin eylemcisi ve şehididir. 9 Ekim 1998'de uluslararası komplo sonucu Önderliğin Suriye'yi terk ettiği dönemde Erzurum cezaevinde birlikte kaldığımız bir arkadaştı. Kelimenin tam anlamıyla hakiki bir isimsiz kahramandı. 90'lı yılların başlarında 14 yaşındayken gerillaya katılmak istemiş ancak yaşı küçük olduğu için geri gönderilmiştir. Bir yıl sonra 1991'de artık yeteri kadar büyüdüğünü

iddia edip kendini dayatarak gerilla saflarına katılmıştır. Okul okumadığı halde, gerillada kısa sürede gelişip takım komutanlığına yükselmiştir. Her açıdan soyadı gibi sevimli ve yoldaşları tarafından da çok sevilen bir arkadaştı.

Eylem yapmayı planladığı gün, en sevdiği gömleğini, en güzel eşyalarını koğuş arkadaşlarına hediye ettiğini sonradan öğrendik. Tabii eylem planladığı anlaşılmasın diye bu işi uygun gerekçelerle, hediye verdiği arkadaşların bir diğerinden haberi olmadan yapmıştı.

Ondaki ölümle adeta alay eden çelikten irade ve sarsılmaz kararlılık, ancak yüreği ateşten gerçek kahramanların sahip olabileceği ve sergileyebileceği cinstendi. Eylem planladığı günün öğleden sonraki saatlerinde, yani planladığı eylemden sadece birkaç saat önce koğuş arkadaşlarıyla güle oynaya futbol maçı yapmıştı. Oyun sırasında öylesine hayat dolu ve neşelidir ki, hiç kimsenin aklına Mirze arkadaşın o akşam böyle bir eylem yapacağı gelmez. Ölümün üzerine böylesine yığılma yürüyüp ölümü sıradanlaştıran militanlık örneklerine PKK hareketi dışında rastlamak çok nadirdir. Mirze yoldaş, eylemini kesin sonuç alacak şekilde, çifte silah kullanılarak, hem iple hem ateşle planlayıp gerçekleştirmişti. Erzurum'un o soğuk Ekim sonu sabahında zindan koridorlarından Palandöken dağlarının doruklarına doğru yanık insan eti kokusu yayıldığında, düşmanın nasıl bir korku ve panik yaşadığına, o işkenceci faşist gardiyanların fareler gibi nasıl telaşla sağa sola koşuşturduklarına, biz geride kalan yoldaşları o gün tanıklık etmiştik.

Bu kahramanca eylemiyle ölümsüzleşirken geride bıraktığı mektubunda Mirze SEVİMLİ yoldaş, çok da düzgün olmayan Türkçesiyle Önderliğe hitap ederken o sade ve içten duygu ve düşüncelerini şöyle ifade etmişti:

Başkanım, kendimi size tanıtmak istiyorum. Ben 1977 doğumluyum. Diyarbakır-Bismil, Eller köyünde dünyaya geldim. Ailem fakir olduğundan dolayı ben okul okumadım. Ailemin idaresini sağlamak için köyde çiftçilikle çalışıyordum. (...)

Başkanım, ben seni görmek için kırsalda arkadaşlara çok öne-

ride bulundum. Fakat bir türlü seni görmek nasip olmadı. Başkanım benim tek isteğim seni bir sefer görmektir. Ama senin yanına gelmek için yaptığım öneri arkadaşlar tarafından uygun görülmedi. Başkanım, bu mücadeleye tek başına başladın. Kürt halkının tarihi baş aşağıya giderken tarihi tek başına bugüne kadar getirdin. Bugün artık halk bilinçlenmiş, dünya da kalksa Kürtlere karşı hiçbir güç dayanmayacaktır. Eskiden iki Kürdü yan yana getiremezdin, ama Başkanım, bugün sen milyonlarca halkı ayağa kaldırmışsın. Düşman da çok senden korkuyor. (...)

Başkanım, bu eylemde sonuna kadar kararlıyım. Sana büyük bir mektup yazmak istiyordum. Fakat siyasi konusunda zayıf olduğumdan dolayı fazla yazamıyorum. Başkanım, sen şehitlere sürekli sahip çıkıyorsun. Sonuna kadar şehitleri koruyorsun. Yine insanları çok özgürleştiriyorsun. (...) Sen var oldukça Kürt halkının sırtı yere gelmeyecek.

İşte bu mektubun sahibi Mirze SEVİMLİ arkadaş, 17 yıl önce eylemini yaptığı gün ve halen o kutsal naaşı kaldırılmamışken, Erzurum cezaevinde bir söz vermiştim. Eğer bir gün bana nasip olursa Önderliği görmek, hem ikimizin adına O'na bakacak, sarılacaktım, hem de Şehit Mirze yoldaşın bu kahramanca eylemini ve bıraktığı mektubun içeriğini Önderliğe aktaracaktım. Ve şimdi bu imkân doğmuştu, sözümün gereğini yapabileceğim an yaklaşıyordu. Mirze arkadaşın o gülümsemeyle bana gülümsediğini hissediyordum ve buda sevincimi bir kat daha artırıyordu.

Kuşkusuz en tepeden en alta kadar tüm PKK mensupları ve kadın, erkek kadro arkadaşlarımız başta olmak üzere, halkımızın her kesiminden milyonlarca insan, esaret koşullarında olmasının da ağır vicdani sorumluluğu ve etkisiyle, Başkan APO'yu görmenin, O'nunla buluşabilmenin büyük ve tarifsiz özlemi içerisinde. Bunun nasıl derin ve hakiki bir özlem olduğunu kendi yaşadıklarımın iyi biliyordum. Beş yıl önce, 2009-2010 sürecinde İmralı'ya gidecekler arasında basında adlarımız geçtiğinde, Diyarbakır cezaevinin görüş mahallinde ailelerimizin sıcak duygu selini nasıl yan-

sıttığını önceki bölümde anlatmaya çalıştım. Kısacası zindanlardaki ve dağlardaki yoldaşlar ile yediden yetmişe halkımızın bu coşkun sel misali özlem ve sevgilerini Önderliğe layıkıyla aktarabilmenin sorumluluğunun da omuzlarımıza yüklendiğinin bilincindeydim.

Bu soğuk, kasvetli ve yağmurlu gecede külüstür kosterin kör hücreye dönüştürülmüş bölmesinde Ada'ya doğru yol alırken, aynı zamanda bir de iç yolculuk yapıyor ve bu iç yolculukta da bütün bu sorumluluklarımızın gereğini yapmanın yol ve yöntemlerini bulmaya çalışıyordum.

Dışarıda neler olup bittiğini, denizin, rüzgârın, havanın ne âlemde olduğunu bu kapalı mekânda göremiyor, pek anlayamıyorduk. Yolculuk sakın başlamıştı. Ancak bir süre sonra dalgalar büyümüş olmalı ki, kosterin gıcırtilı sesler çıkararak yalpalamasını, giderek beşik gibi sallanmaya başlamasını bizler de yarı uykulu halimizle iyiden iyiye fark etmiştik. Şimdi sarsıntılar daha da artmıştı. Bu arada bir gemi görevlisi elinde bir miktar naylon poşetle bulunduğumuz bölmeye girdi ve poşetleri astsubaya uzatarak,

“Midesi bulan, kusan olursa birer tane verisin,” dedi ve geldiği kapıdan tekrar çıkıp gitti. Asker, oturduğumuz tarafa döndü, elindeki poşetleri işaret ederek isteyip istemediğimizi soran gözlerle baktı.

“İhtiyaç olursa isteriz, şu an gerek yok,” dedik.

Dönüp yanındaki bir iki askere birer tane verdi. Gecenin ilerlemesiyle birlikte kosterin içi giderek daha fazla soğuyordu. Üzerimde Amed mevsimine uygun, sadece gömlek ve ceket vardı. Neden üzerine daha kalınca kazak benzeri şeyler almadım diye içten içe kızıyordum kendime. İster misin zorbela atlattığın grip ve öksürük belası şimdi yeniden geri dönsün... Nasıl da bunu düşünüp tedbir almadığıma, düşüncesizliğime veryansın ediyordum. Bu arada hem bizim hem de askerlerin cephesinde herkes uykunun kapısını aralamışken, Çetin arkadaş fırsattan yararlanıp askerden eşyalarımız arasında bulunan yastığını istedi. Komutan itiraz etmedi, bir asker gönderip getirtti yastığı. Bu iyi oldu. Çetin'le ikimiz yastığı omuz ve baş hizasında aramıza sıkıştırdık. Başlarımızı yaslayıp dengeyi tutturunca, birbirimize daha da sokularak ısınmaya çalışıp yumduk gözlerimizi. Çal-

kantılı Marmara sularında koster İmralı'ya doğru ilerlerken, bizler de tekrar iç yolculuğumuza döndük.

Ada'ya yaklaştıkça Önderlik'le aramızdaki mesafe kapandıkça sevincim gibi heyecanım da artıyordu. Önderliğin yanında olacağım, O'nunla aynı havayı soluyacağım düşüncesi gururlu bir esriklik duygusu yaratıyordu. Çünkü Başkan APO'nun yanında olmak, yapılmakta ve yaratılmakta olan tarihin başat sayfalarında yer almak demekti. Bunun için de azami ciddiyet, çaba, dikkat gerekiyordu. Bir de olabildiğince objektif olmak.

Bundan bir kaç ay önce, bir ara yine Ada'ya gitme ihtimali ve söylemi arttığında konseyimize kısa bir rapor yazmış, özgün olarak belirtecekleri bir şey, yahut bir perspektiflerinin olup olmadığını sormuştum. Kısa süre sonra Cuma arkadaştan aldığım yanıtta, özet olarak, her alanda mümkün olduğu kadar Önderliğe objektif bilgi sunmamızın önemine dikkat çekmişti. Benzer hususları Amed cezaevindeki arkadaşlarımla da yoğunlaşma ve hazırlık amaçlı tartışıyor, onların fikirlerini, katkılarını alıyordum. Bu konudaki etkileyici ve unutulmaz sohbetlerimizden biri, şahadetinden sadece bir hafta, on gün kadar önce Lütfi TAŞ arkadaşla yaşanmıştı. Lütfi arkadaş, 2009'da Habur'dan girişleri olay yaratan barış grubunda yer alan gerilla arkadaştı. Ak saçları ve sempatik tavırlarıyla otobüsün üzerinde kitlelere el sallayışı hafızalara kazınmıştı. Ortak alanda sohbet imkânı bulduğumuz bir gün ona;

“Heval Hawar, belki yakında İmralı'ya gideriz. Selamlarınızı zaten ileteceğiz, onun dışında Önderliğe aktarmamı istediğin bir şey var mı? Barış grubunun bir üyesi olarak da bir mesajın olursa iletebilirim,” dediğimde, mütevazı ve anlamlı bir cevap vermişti;

“Misyonumun gereğini tam yapamadığım için ben Önderliğe selam gönderme hakkını bile kendimde görmüyorum.” Fakat ardından eklemişti;

“Dışarıdaki ve içerdeki durumları mutlaka Başkan'a objektif bir temelde iletmeniz.”

Şehit Hawar (Lütfi TAŞ) arkadaş, Barış Grubu olarak bilinen o olaylı gelişmelerden sonra bir süre, -yanılmıyorsa bir yıla yakın- dışarıda kalmış, o dönem bir ara basın çalışmalarında da yer almıştı. Bilindiği üzere daha sonra gruptaki birçok arkadaşıyla birlikte tutuklanıp cezaevine konmuştu. Hem dışarıda hem içeride tanık olduğu yetersizlikler karşısında çok öfkeliydi. Özellikle dışarıda Önderlik çizgisi ve parti ölçülerinin bu denli aşındırılmış olmasına bir türlü anlam veremiyor, kabullenemiyordu. İşte bu durumların Önderliğe objektif ve detaylı olarak iletilmesini istiyordu.

Hareket yönetimimizin ve şehit yoldaşlarımızın bu yöndeki beklenti ve talimatlarını en iyi nasıl yerine getirebileceğim konusunda düşünüyordum. Salt kendi açımdan da değil, grup olarak yapacaklarımız üzerinde yoğunlaşıyor, her arkadaşın hangi alanda ve nasıl bir katkı sunabileceği hususunu da düşünmeye çalışıyordum. Nasrullah ve Çetin arkadaşlar hemen hemen tüm yıllarını batıdaki metropol cezaevlerinde geçirmişler. Kürdistan'daki durum onlara sınırlı yansıyabilmiştir. Ancak her ikisi de uzun yıllar Sabri arkadaşın yanında kalmışlardır. Saha çalışmasında fiili olarak uzun süre bulunmuşlardır. Dolayısıyla zindan yapısı, zindanların durumunu ve bu alanda var olan temel sorunları en iyi bilen arkadaşlardır. Her yönüyle hakim oldukları zindan cephesine ilişkin kapsamlı bilgilendirmeyi bu arkadaşlar yapabilirler.

Xebat arkadaş, içimizde Önderliğe belki de en çok ihtiyaç duyduğu önemli konularda somut bilgiler aktarabilecek tek arkadaş konumundadır. 2004 yılında Suriye devleti tarafından komplovari bir yakalanma ile Türkiye'ye teslim edildiğinde, Küçük Güney faaliyetlerinden birinci derecede sorumlu arkadaşdır. Suriye ve Rojava alanının durumunu, komplo sonrası yıllarda o sahada olup bitenleri Başkan'a aktarması çok önemliydi. Daha da önemlisi 2000'li yılların başında yaşanan parti içi sorunlar; emperyalizm ve bölge gericiliğinin partiyi bölme, içten zayıflatıp yıkma çabaları ve bunun bir ürünü, uzantısı biçiminde ortaya çıkan, Osman ve Botan gibilerinin başını çektiği tasfiyeci-çete pratiği hakkında somut ve kapsamlı bilgiler Xebat arkadaş tarafından Önderliğe sunulabilirdi. Bu hususlarda Başkan'ın merak ettiği, soracağı pek çok şey olacağı muhakkaktı. Ve bu bilgileri o dönemde yaşananlara birçok boyutuyla bizzat tanık olan Xebat arkadaş aktarabilirdi.

Veysi, en az tanıdığım arkadaştı. Doğrusu özelliklerini fazla bilmiyordum. Orada yürütülecek sekreteryaya çalışmalarına teknik boyutta katkı sunabilecek yetenekleri bulunan bir arkadaş olduğu belirtiliyordu.

Bana gelince, yirmi yıllık cezaevi döneminin tümünü hep Kürdistan'daki zindanlarda geçirmiştım. Son on yılın hemen bütünü de Amed cezaevinde geçirmiştım. Dışarıdaki legal siyaset alanı ve bir bütün Kuzey saha ve Türkiye çalışmalarının, bu alanlarda geçmişte ve günümüzde yaşanan sorunları en yakından izleme olanağı bulabilen kişi durumundaydım. Ayrıca belirttiğim bütün bu alanlarda en tepeden en alta kadar hemen her düzeyde yer alan kadro, sempatizan ve yurtseverlerimizden yüzlercesi tutuklanıp bulunduğumuz alana getirilmiştir. Onları tanıma ve anlattıklarını dinleme şansına sahip oldum. Dolayısıyla dışarının durumunu, yaşanan sorunları ve kaynakları konusunda Önderliğe sunabileceğim bilgi ve değerlendirmeler olacaktı.

Bilindiği üzere Kuzey saha çalışmalarımızda ideolojik-siyasal doğrultu sorunumuz yıllardan beri bir türlü çözilemiyor, bu amaçla sık sık müdahaleler yapılıyor ama istenen ve beklenen sonuç bir türlü alınamıyordu. Hele hele siyasetimizin merkezi konumundaki Amed'de yaşanan savrulma ve aşınmaların salt güncel yönüyle değil gelecek açısından da yaratabileceği sorun ve tahribatın boyutunu içerden bile gözlemleyebilmek mümkündü. Bir düşünürün, "Fazla kurnazlık ruhun yitirilmesine yol açar" şeklindeki özdeyişi, neredeyse bizim siyasetimizin bir gerçeği haline gelmiştir. Gerçekten de APOCU ruhun yitirilmesi gibi ciddi bir tehlike ile yüz yüze olma durumu var, 28 Haziran 2014 tarihli mektubunda Önderliğin işaret ettiği gibi, "Tümüyle etkimizde olması gereken kurumlarda PKK'nin ideolojik-politik çizgisinin esamesi bile okunmamaktadır." Özellikle bu durumun nedenleri bağlamında, ideolojik-politik doğrultuyu sağlama görev ve misyonuyla yükümlü kadrolarımızın orta sınıf siyaset anlayışları tarafından deyim yerindeyse nasıl esaret altına alınıp etkisizleştirildiği gibi konularda Önderliğe sunulmasında büyük yarar gördüğümüz du-

rumlar vardı. Bu hususlarda salt kendi düşünce ve görüşlerimi değil, Önderlik'le buluşma hazırlığı çerçevesinde Şehit Hawar gibi daha birçok arkadaşla yaptığımız tartışmaların sonuçlarını da Başkan'a doğru aktarma yükümlülüğü benim omuzlarımdaydı.

Yine bu konuyla ilgili çok önemli bir görev de, yurtsever insanlarımızın feryadının Önderliğe ulaştırılmasıdır. Kırk yıldan beridir mücadelenin yükünü her boyutuyla omzunda taşıyan yurtseverlerimiz ve ailelerimiz var. Evlatlarını şehit vermişlerdir, köyleri evleri yakılmıştır, bütün maddi manevi varlıkları, ekonomik imkânları ellerinden gitmiştir; kendileri, eşleri, kardeşleri, çocukları zindanlara atılmıştır. Yine de Önderliğe, partiye bağlılıklarında en ufak bir sarsıntı olmadan en önde fedakârlık yapmaya devam etmektedirler. Tek kelimeyle bu mücadelenin asıl sahibi olan halkımızdan bahsediyorum. Değişik zaman dilimlerinde zindana gelen bu nitelikteki onlarca yurtsever insanımızın, Ada'ya gitme ihtimalimizi öğrendiklerinde bazıları yakamdan tutup sarsarak "Bunları mutlaka Serok APO'ya iletmelisin!" diye anlattıkları var. Mücadelenin asıl sahiplerinin kenara itilip dışlanması, birçok yerde emeksiz ve çabasız türedilerin söz, yetki ve karar sahibi konumuna getirilmesinin gelecekte nasıl onulmaz yaralar açacağı yönündeki kaygılarını mutlaka iletmeliyim Önderliğe. Bu yurtsever kitlelerimizi en çok zorlayan ve inciten bir durum da, ideolojik-ahlaki doğrultuyu oturtarak bu olumsuzlukları düzeltmekle sorumlu olan kadrolarımızın kolaylıkla orta sınıf anlayışlarının etkisine girerek yarattıkları büyük hayal kırıklığıdır. Bütün bunlar saygıdeğer yurtsever insanlarımızın omuzlarımıza yüklediği bir sorumluluk olup, bunları Önderliğe aktarmak kaçınılmaz bir boyun borcumdur.

Ve çok özgün bir konu olarak, ilk fırsatta Önderlik'le birlikte ele alıp tartışmak gerektiğine inandığım bir konu da Çewlik'in* durumudur. Mevcut haliyle Çewlik, Kürdistan'ın bağrında bir yara gibidir. Nitekim Önderlik de son dönem görüşme notlarının birinde Çewlik için "Ya Elazığ gibi olur ya da Botan'laşır," demişti. Tarihi açıdan Şeyh Sait hareketinin merkezi olma gibi bir realitesi söz konusudur. Coğrafik açıdan 1980'lerden beri gerilla savaşının neredeyse Botan yoğunluğunda yürütüldüğü ve yüzlerce seçkin

şehidin kanıyla alanın karış karış sulandığı gerçeği var. Yine demografik açıdan Kürt nüfusunun en yüksek yoğunlukta olduğu Kürdistan illerinden biri, belki de en başta gelenidir. Bütün bunlara rağmen düzen partilerinin kalesi olma gibi bir konumda oluşu kabul edilecek bir durum değildir. Bursa’da kaldığımız gece bu konuyu biraz Xebat arkadaşla da tartışmıştık. Hatta çelişkiyi daha da somutlaştırmak için biraz ironi de katarak, “Şu anda beşi HDP heyeti ve beşi de biz sekreteryaya grubu olmak üzere toplam on kişilik İmralı ekibinin üçü Bingöllüdür; bu oran bile orta yerde kabul edilmez bir çelişki olduğunu göstermiyor mu?” diye sormuştum. İlk uygun fırsatta Önderlik’le birlikte değerlendirip bir çözüm üretebilmeliyiz diye düşünüyordum.

Bu iç yolculuğumu kim bilir daha nerelere, hangi ücra duraklara kadar sürdürecektim ki, kosterin gıcırtilı sarsıntısıyla tekrar an’a döndüm. Hızında belirgin bir değişiklik oldu, yavaşladı sanki. Baktım, diğer arkadaşlarda da bir kıpırdama oldu. Uyuyanlar, yahut benim gibi iç yolculuk ormanının derinlerine dalmış olanlar gözlerini aralayıp doğruldular. Ne oluyor gibisinden göz göze gelip de saate baktığımızda henüz dördü gösteriyordu. Askerin söylediğine bakılırsa daha bir saatlik yolumuz kalmış olmalıydı. Ancak yan tarafımızdaki askerlerde de bir hareketlenme olunca toparlanmaya başladık biz de.

“Geldik mi?” diye sorduğumuzda,

“Evet,” diye yanıtladı görevli.

Sevindik. Söylenenden bir saat daha erken varmış olduk Ada’ya.

ADA’YA VARIŞ... İŞTE İMRALI!

17 Mart 2015, Salı. Saat 04.00... Alacakaranlık bir şafak vakti. Koster İmralı iskelesine yanaştı ve durdu. Biz henüz kör hücredeyiz, bir şey görebilmiş değiliz. Askerin söyleminden anlıyoruz bunu. Az sonra arkamızdan kapıların açıldığını fark ettik. Askerlerle birlikte biz de ayağa kalktık. Bir astsubay,

“Herkes bir parça eşya alsın inerken,” dedi.

Önden Xebat arkadaş gitti. Biraz aralıklı gitmemiz isteniyordu. Arkasından ben hareketlendim. Yan tarafta istif edilmiş eşyalarımızın arasından rastgele bir valiz alarak kapıya yöneldim. Uyku ile uyanıklık, hayal ile gerçek arası garip duygular içerisindeydim. Sanki kendimin de içinde rol aldığı bir filmi perdeden seyreliyor gibiydim. Zamanın ve mekânın dışındaymışım gibi bir his vardı içimde. Yanı başımdaki askerlerin yönlendirmesiyle ilerliyordum. Yine kosterden uzatılan o dar tahta köprüden kafamı eğip bu kez yokuş yukarı birkaç adım tırmanarak iskeleye çıktım.

İşte İmralı Adası’na ayak basmışım nihayet. Artık şafak söküyor olmalıydı ki, ortalık etrafı tanıyıp algılayabilecek kadar aydınlanmıştı. Sabahın bu alaca karanlığı ve ürpertici serinliğinde televizyonlardan görüntülerini bolca izlediğimiz İmralı Adası’nın iskelesi tanınabiliyordu. Daha iyi seçebilmek için gözlerimi kısarak etrafa baktım. İskeleye, denize, karşıda siluet gibi görünen tepeye, alt eteklerine doğru koyu bir gölge içinde belli belirsiz seçilebilen bina ve ağaçlara, önceden kaldığım ama uzun zamandır uğramadığım tanıdık bir kampa, köye geri dönüyormuşum hissiyle göz gezdirdim. Bu aşinalık duygusu, Ada’yı TV ekranlarında sık sık görmüş olmaktan mı kaynaklanıyordu, yoksa yıllar yılı ruhen kendimi hep burada, Ön-

derliğin yanında hissettiğimden mi kaynaklanıyordu? Doğrusu o an bunu kestirebilecek durumda değildim.

İki taraftan koluma giren askerlerin uyarısıyla içeriye doğru yürümeye başladık. Kelepçeli ellerle valizi taşımak her adımda biraz daha zorlaşsa da, zorlandığımı askerlere belli etmemeye çalışarak yürüyör, bir yandan da çevreyi gözetlemeye devam ediyordum. İskelenin hemen bitiminde, soldaki ilk küçük binaya yöneldik. Tek katlı bu bina askeri kontrol noktasıydı. İçeriye, bekleme salonu olduğu anlaşılan yere girince valizi bırakıp Xebat arkadaşın yanındaki bir sandalyeye iliştim. Bir an bakışlarımız buluştu. “İşte sonunda Önderlik’le buluşma hayalimiz gerçekleşiyor” diyen bakışlardı bunlar. Sadece karşılıklı gülümsedik. Konuşmaya, söz söylemeye gerek yoktu ki!

Karşımızdaki duvarın berisinde yan yana iki kapının üzerine kadın ve erkek tuvaleti tabelası asılıydı. Sırtları o duvar ve kapılara, yüzleri bize dönük iki asker, elleri arkasında bağlı, bacaklar yana doğru açık, ciddi ve donuk bir yüz ifadesi takınmış bekliyordu. Bizim gibi aralıklı gelen diğer üç arkadaşın gelişi beş, on dakikayı buldu. Kalan eşyalarımızı da yine askerler getirip önümüze istiflediler.

Yüzbaşı rütbeli bir asker burada durumu kontrol ediyor, askerleri oraya buraya yönlendirerek giriş işlemleri için ayarlamaları yapıyordu. Biz daha önce Bursa’da iken, girişte yaşanabilecek olası uygulamalar karşısında nasıl hareket edeceğimizi konuşup kararlaştırmıştık. Onur kırıcı dayatmalar olursa tavır koyacaktık. Yüzbaşı kendi hazırlık ve ayarlamalarını yaparken, biz de göz, kaş işaretleriyle kararımızı teyit ettik. İmralı’ya girişte yapılan uygulamalar, titiz, hassas ve ayrıntılı arama ve benzer işlemler konusunda çok şey dinlemiştik. Doğallıkla üzerimizde bir gerginlik hali mevcuttu. Ama bunu belli etmemeye çalışıyorduk. Derken yüzbaşı bizlere dönüp,

“İsmi ni okuyacağım eşyalarını alarak gelsin kapıya,” dedi. Sağdaki demir çubuklu turnikeyi andıran kapıyı işaret ediyordu.

Bursa cezaevi giriş-çıkışında eşyalarımızın birbirine karışmış olduğunu, burada ayırtmamızın zor olacağını belirtince,

“Tamam,” dedi yüzbaşı, “Eşyalar kalsın, sonra getirelim.”

Ve başta oturan Çetin arkadaşına “gel” diye işaret etti. Kelepçeyi açtıktan sonra içeri geçmesini söyledi. Bizler de arkasından meraklı bakışlarla ne tür uygulamalar olacağını anlamaya çalışıyorduk. Turnikeli kapıdan içerisini görebiliyorduk. Tahmin ettiğimizden çok daha kısa sürede onun işlemleri tamamlandı. Arkasından ben çağrıldım. Elimdeki kelepçe açıldıktan sonra turnikeli kapının yanındaki normal kapıdan girdim. İçerde soldaki uzunca bankonun arkasında ve daha gerideki masalarda bazı sivil kıyafetli kişiler otuyordu. Önümde bir duyarlı kapı ve x-ray cihazı vardı. Duyarlı kapının önünde durdum. Normalde her zaman cezaevinin girişinde yapıldığı gibi üzerimdeki kemer, saat, gözlük türü eşyaları çıkarıp plastik kaba bıraktım. Ceketimi de çıkarıp üzerine bırakarak duyarlı kapıdan geçtim. Arkada, kapı yerine önüne uzunca bir perde gerili hücre vardı, oraya alındım. Hücresinin orta yerine 5-10 santim yüksekliğinde bir metrekarelik kadar bir tahta bırakılmıştı. Başka bir görevliyle birlikte hücreye giren yüzbaşı, son derece nazik bir üslupla,

“Lütfen ayakkabılarınızı çıkarıp şuraya geçin,” dedi, tahtayı işaret ederek.

Çıkardığım ayakkabıları x-ray cihazından geçirmek üzere bir asker aldı. Yüzbaşı elle normal bir üst araması yaptı. Ardından yanındaki görevli de el dedektörüyle yokladı üstümü. Geri getirilen ayakkabılarımı giydim. X-ray’den geçirilen eşyalarımı aldım, kemeri takıp ceketimi giydim. Arkadaki masada oturan memurun yanına doğru yürüdük. Ayaküstü kimlik bilgilerime dair bazı sorular sordu, yanıtladım. Bu kadar, işlem tamamlanmıştı. Doğrusu bu kadar seri ve sorunsuz olması sürpriz olmuştu.

Arka kapıdan çıktık. İki yandan kollarıma girip sıkıca kavrayan ve önden, arkadan eşlik eden bir grup askerle birlikte yürümeye başladık. İki yanı tel örgülü ve ağaçlı uzunca, dar bir yolu yürüdük, bozuk beton zeminli küçük bir alanı da geçtik ve tekrar bir açıklığa çıktık. Hava henüz tam aydınlanmamıştı, ama etrafı artık açık seçik görebiliyordu insan. Bir an başımı kaldırıp karşıya baktığımda hafif yokuş gibi meyilli bir beton zeminin bitiminde o çok tanıdık tablo çarptı gö-

zûme. Üzerinde “İmrâlı F-Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevi” yazılı tabela ve altında kocaman bir demir kapı, araç giriş kapısı... Yanında da yine demirden normal ebatta bir kapı.

Askerlerin arasında ağır ağır yürüyüp yirmi otuz metre mesafeden bu duvar, tabela ve kapılara bakarken, kutsal bir mabede girildiğinde duyulan türden bir huşu duygusuyla vücudumda tepeden tırnağa bir karıncalanma ve tüylerimin gerilip dikleştiğini hissettim.

Ve bir anda kendimi yine zaman ve mekanın dışına atılmış buldum. Benzer bir duyguyu iki kez daha yaşadığım geldi aklıma. İlkinde, daha yirmili yaşlardayken bir turist rehberinin eşliğinde Ayasofya’yı gezerken yaşamıştım. Daha içeri adım atar atmaz Ayasofya’nın devasa heybeti insanda bir huşu duygusu yaratıyordu. Hele Hızır hikâyesini duyduğumda bu duygu bir kat daha yoğunlaşmıştı. Girişte bir yerlerde kocaman bir sütunda insanın sağ elinin başparmağını kavrayacak boyutta ve belli ki pek çok kişinin denemesi sonucu etrafı tunç renkli bir parlaklığa bürünmüş bir boşluk vardı. Ziyaretçilere bilgi veren mihmandar, bu boşluğun Hızır Aleyhisselâm’ın elinin izi olduğunu, buradan kavrayıp Ayasofya kilisesinin yönünü tam kibleye doğru döndürecekken, birilerinin içeri girmesi üzerine işinin yarıda kaldığını rivayet ediyordu. Sonra birçok meraklı gibi başparmağımı o boşluğa yerleştirdiğimde elim sütunu öylesine kavramıştı ki, biraz zorlasam Hızır Aleyhisselâm’ın yarım bıraktığı işi ben tamamlayabilirim gibi bir his doğmuştu içime. Daha sonra Ayasofya’yı garip bir trans halinde dolaşmıştım.

Uzun yıllar sonra bu duyguyu ikinci kez 1992 yılında Mahsum Korkmaz Akademisi’ne ilk girdiğim anda yaşamıştım. Şam-Beyrut yolunun geçtiği o ünlü Bekaa Vadisi’nin bir yerinde arabadan atlayıp hızla vurduğumuz o dik yokuştan nefes nefese bir tırmanışla Akademi’ye yürüyorduk. Yokuşun başından Akademi sahasına kadarki yaklaşık bir kilometrelik yol bana çok tanıdık geliyordu. Kuru bir nehir yatağı gibi, tabanı yumuşak toprak ve iki yanı yer yer kayalık ve seyrek bodur makilerle çevrili bu yerler askeri eğitim alanı olarak kullanılıyordu. Pentatlon, alçak sürünme telleri, tüneller, at-

lama çemberleri vb. askeri eğitimlerde kullanılan düzeneklerle bezenmiş bu arazide Akademi öğrencilerinin yaptığı sayısız eğitim ve tatbikat görüntüleri geliyordu Avrupa’ya. Çok seyretmiştik. Şimdi bu arazide yürüyünce, yüzlercesi şehit düşmüş nice kahraman yoldaşların görüntüleri geliyordu gözümün önüne. Sanki oradaydılar, ruhları oralarda dolaşıyor ve bize “hoş geldiniz” der gibiydi. Böyle olağanüstü bir duygu sarmalı içinde yürüyüp tam Akademi’nin merkezi alanına giriş yapacağımız yere vardığımızda, revir ve redaksiyon bürosu olarak kullanılan tek katlı, küçük binanın duvarına uzaktan okunabilecek şekilde yazılmış iki, üç satırlık bir yazı karşılamıştı bizi. Kelimesi kelimesine hatırlayabilmem güç, ama mealen içeriği şöyleydi;

“Her şeyi zorla elinden alınmış bir halkın mensubusun. Bura, halkının elinden zorla gasp edilen bütün değerlerini düşmandan nasıl söküp alacağını öğrenmeye geldin.”

Bu satırları okuduğumda, son birkaç yüz metrelik yürüyüş esnasında yoğunlaşan duygularımın adeta taşıdığını, vücudumun karıncalandığını ve bir duygu halesi içinde uçacak gibi olduğumu hissettim.

Şimdi, bu serin ve puslu İmrâlı şafağında Başkan APO’nun, yani kırk milyonluk bir halkın ölümüne bağlı olduğu liderinin on yedi yıldır tutulduğu mekânın önünde de böyle bir huşu içindeydim. Belki Akademi’de olduğu gibi her devresinde yüzlerce öğrenci eğitilmemişti burada. Ama dokuz ciltlik savunmalar kapsamında olağanüstü bir çaba ve emekle ortaya çıkarılan muazzam bir ideolojik, felsefik, düşünsel külliyat, beyinsel üretim söz konusuydu. Ulaşılan bu düşünce düzeyi, Akademi’deki seviyenin bile çok üstünde, her yönüyle insanlık tarihinde gerçekten bir zirve niteliğinde olduğu gibi, sadece Kürt halkı için değil, tüm bölge halkları ve insanlık için de bir gelecek ve yaşam ışığı, perspektifi olmuştur.

Yaklaşık otuz metrelik yolu askerlerin arasında bu düşüncelerle geçip sağdaki küçük kapıdan içeri girdik. Avludan geçerek birkaç basamak merdiven tırmanıp cezaevi kapısından girdik. Burada bildik kıyafetleri içinde gardiyanlar ve sonradan cezaevinin ikinci müdürlerinden biri olduğunu öğrendiğimiz gençten bir sivil karşıladı

bizi. Askeri kontrol noktasındakine benzer bir saygılı davranışla yapılan aramadan, duyarlı kapı ve x-raydan tekrar geçtik. Karşıdaki duvarına büyükçe bir bayrak sarkıtılmış ve yanına da Atatürk resmi asılmış genişçe bir salona müdürün eşliğinde girdik. Duvarın dibinde Atatürk resminin altında bir masa, arkasında ve önünde birkaç sandalye var. Salonda başka mobilya vb. eşya bulunmuyor. Belli ki, o masa ve sandalyeler bu sabah bizi karşılamak üzere geçici olarak konulmuş. Masadaki görevli işlemleri yaparken, müdürle de ayaküstü ilk diyalogumuz başlıyordu.

Otuzlu yaşlarda, atletik yapılı, kumral ve sempatik görünümlü müdür incelikli bir üslupla yaşımı sordu. Söyledim. Sonra Çetin arkadaşı kastederek,

“Senden önce geçen arkadaşın tansiyonu çok yüksek çıktı, neden acaba?” diye sordu.

“Çok normal değil midir?” sorusunu yönelttim ben de ona ve devam ettim;

“Önderliğimizle buluşmanın bizim için ne anlam ifade ettiği ve nasıl bir heyecan yarattığını tahmin edersiniz herhalde.”

Hak verir anlamda gülerken kafa salladı.

“Bir de benim tansiyonumu gör, çok daha yüksek olacağı kesin,” dedim.

“Sanmam,” dedi, “Sen daha sakın duruyorsun.”

Ona değil ama, “sen bir de bana sor” diye geçirdim içimden. Kendi tansiyon ibremin çok daha yükseklerle vurduğundan eminim. Artık bütünüyle Başkan APO’nun aurasında, yani etki ve çekim alanındayız. Adeta kokusunu duyuyor ve her an bir yerden sesini duyacakmışım gibi etrafa bakınıyordum. Böyle bir anda heyecan duymamak ne mümkün!

Buradaki işlem birkaç dakika içinde bittikten sonra, gardiyanlar eşliğinde bir iç salona geçip oradan da sağa dönerek iki yanında hücre kapıları bulunan bir koridora girdik. Sağ yandaki kapıların üzerine sırayla 1, 2, 3 numaraları yazılı. Solda ise 4, 5, 6 nolu hücreler var. Belli ki, giden arkadaşların boşalttığı ve bizim kalacağımız hücreler bunlar. Koridordan ilerlemeye devam ederek hücreleri geçtik. Sağ sıra-

daki üç nolu hücrenin yanındaki kapıdan girdik bir odaya. Revirdi burası. Masanın arkasında, yatağından kaldırılıp getirildiği her halinden anlaşılan, gece kıyafetleriyle yaşlı, uzunca ak-kır sakallı bir doktor oturuyordu. Masanın berisinde ise, karşılıklı iki sandalyenin birinde, doktorun tam tersine diri ve uyanık, takım elbise ve kravatıyla tam tekmil göreve hazır havada bir memur oturuyordu. Onun karşısındaki boş sandalyeye de ben geçip oturdum.

İlk söze başlayan, karşımda grand tuvalet oturan adam oldu. Sosyal yaşam uzmanı olduğunu ve eğer kabul edersem UYAP’a kaydedilmek üzere bazı kişisel sorular sormak istediğini söyledi. Her cezaevi girişinde uygulanan bir rutindi bu. Kimlik bilgilerinin ötesinde, hangi yemekleri seviyorsun, hobin var mı gibi bir yığın füzuli sorular soruluyor.

“Gerek yok,” deyip, adamın sorularına cevap vermeyi kabul etmediğimi belirttim.

“Peki, siz bilirsiniz,” dedi adam, üstelemedi hiç.

Sonra yaşlı doktor sağlıkla ilgili bir takım sorular sordu; cevapladım. Var olan sorunlarımı kısaca anlattım. Bu arada tansiyonumu ölçmek için cihazı koluma bağladı. Ben de merak ediyor ve yüksek olacağını da tahmin ediyordum. Evet, yanılmamıştım. Beklediğim gibi yüksek çıktı; 20/11... Doktor bir tansiyon hapı almamı önerdi. Baktım, elindeki ilaç zaten benim sürekli kullandığım haplardan. Kabul ettim ve uzatılan bir bardak suyla aldım ilacı.

Revirdeki işlem de böylece tamamlandıktan sonra çıkıp geriye, hücrelere taraf döndük. Ben 2 nolu hücreye geçtim. Benden önce gelen Çetin arkadaş baştaki 1 nolu hücredeydi. Yan tarafımdaki 3 nolu hücre boş bırakılmıştı. Önderliğin 2009’dan 2013’e kadar yaklaşık beş yıl bu hücrede kaldığını daha sonra öğrenecektik. Benden sonra aynı işlemlerden ve aynı yoldan geçerek gelen arkadaşlar da karşı sıradaki 4, 5 ve 6 nolu hücrelere yerleştirildiler. Vakit henüz sabahın beşi gibi.. Dünya daha yeni yeni tam aydınlanmaya başlıyor.

İMRALI'DA İLK GÜN VE İLK GECE

Kalacağım 2 nolu hücreye girdim ve kapı kapandı üzerime. Kapı arkasında durup hücreye şöyle bir göz gezdirdim. Karşıdaki pencere yarı açık, havalandırma kapısı kapalıydı. Soldaki yatağın ayak ucuna iki adet gri, kalitesiz battaniye katlanıp düzgünce bırakılmış. C.T.E. damgalı. Bu Ceza ve Tevfik Evleri Genel Müdürlüğü'nü simgeleyen harfler oluyor. Yatağın baş ucunda bir yastık, üzerine açık mavi renk bir çarşaf ve nevresim katlanıp konmuş. Sağ tarafta mutfak eviyesi var, musluğun üst hizasına gelecek şekilde duvara iki kapılı küçük bir mutfak dolabı monte edilmiş. Tuvalet ve banyo kısmının kapısı da o köşeden açılıyor.

İki, üç günlük yolculuk macerası, onca koşuşturmaca, heyecan, stres nedeniyle yorgun ve uykusuzdum. Çarşafı öyle rastgele döneğün üzerine sererek, ayakkabı ve ceketimi çıkarıp uzandım. Ceketini yorgan yerine göğsüme serdim ve kapadım gözlerimi. Koridordan bir süre, benden sonra gelen arkadaşların hücrelerine alınıp yerleştirilmelerinin gürültüsü, kapı sesleri geldi. Sonra ortalık tam bir sessizliğe büründü.

Uyumuşum. Mazgal sesi ve gardiyanın çağırmasıyla uyandım. Kahvaltı veriliyordu. Saate baktım, altı buçuktu. Demek ki, bir saat kadar uyumuşum. Sadece pet bardaktan verilen çayı içtim, diğer kahvaltılıklara dokunmadım hiç. Yolculuk boyunca en çok çay sıkıntısı ve çay arayışımız söz konusu olmuştu. Günün belli saatlerinde çay içme alışkanlığı, cezaevi yaşamının vazgeçilmezlerinden. Hele demli çay içme alışkanlığınız varsa, küçük bir aksama hemen keskin bir baş ağrısına yol açardı. Bir pet bardaklık, biraz da soğumuş çay pek de yeterli gelmedi ama en azından bir çay tadı almış olduk.

Saat sekize doğru, eşyalarımızı almak üzere tek tek çağırmaya başladılar. Çıktım. Giriş işlemlerimizin yapıldığı salonda eşyalarımız darmadağın duruyordu. Sağda solda valizler, torbalar, yere serili çarşaf lar üzerinde iç içe karışmış haliyle eşyaların görünümü pazar yerini andırıyordu. Gardiyanların başında bu işe şafak vakti bizi karşılayan ikinci müdür nezaret ediyordu. Belli ki benden önce gelip eşyasını alan arkadaş olmuş, ama ben sonuncu da değilim. Çünkü başka arkadaşlara ait eşyalar da vardı. Valizler içeri verilmediği için kendi eşyalarımı toplayıp iki büyükçe siyah poşete koydum. Önderliğe hediye olarak getirdiğim iki kalem takımı müdürün elindeydi. Ne amaçla getirildiğini anlamış olmalı, ben söylemeden davranıp almış. Önderliğe vereceğini söyledi gülümseyerek.

Bu arada küçük bir kutunun içindeki tespih ile yanındaki iki taş ve iki adet meşe palamudu bir gardiyanın elindeydi. Getirip müdüre gösterdi. Müdür de bana dönerek,

“Nedir bunlar, senin mi?” diye sordu.

“Evet, bana ait,” dedim ve taşlarla palamutları işaret ederek, “Manevi anlamı var, Önderliğimize vermek istiyorum.”

Müdür, elinde biraz evirip çevirdikten sonra kararsız bir tavırla kutuyu bana uzatıp;

“Hele bunlar şimdi kalsın, sonra bakınız,” dedi. Ben de fazla üstelemeden geri aldım.

Taşlar ve palamutların hikâyesine gelince; geçen yıl Güney’e gidip dönen bir dostum, bunları Kandil’den getirmişti. Palamutlar Kandil ormanlarının meşelerinden koparılmıştı. Badem büyüklüğündeki taşlardan biri Şehit Karasungur arkadaşın mezarından, diğeri de aynı şehitlikteki adı bilinmeyen bir şehidin mezarından alınmıştı. Ada’ya gidersem Başkan’a götürüyüm diye aylarca yanımda saklamıştım. Bu küçük kutumla beraber eşyalarımı alarak hücreye döndüm.

Hücrelerin yıkanması, temizlenmesi gerekiyordu. Ancak ne fırça, çekpas ne de temizlik malzememiz vardı. Diğer arkadaşlardan da devreye girenler oldu. Müdür, yardımcı olacağını söyledi. Burada haftada bir ve perşembe günleri kantin yazılabilir dendi, ama

ilk bir defa için bugün yazarsak yarın malzeme getireceklerini söylediler. Bazı arkadaşların yanında tursil, sıvı deterjan vardı; bunu pet bardaklarla bölüşmemize izin verildi. Bir arkadaşın eşyaları arasındaki bir iki bulaşık süngerini de parçalara ayırarak bölüştürdük. Böylece yarına kadar idare edecektik. İdarenin çekpas ve fırçasını sırayla kullanarak yıkadık hücrelerimizi. Diğerlerini bilmem ama benim hücrem öyle bir seferlik sadece suyla yıkandığında temizlenecek gibi değildi. Berbat haldeydi ve steril bir temizlik şarttı. Artık deterjan, çamaşır suyu vb. temizlik malzemeleri gelene kadar böyle idare edecektik.

Yıkamadan sonra bir yandan ortalığı toparlayıp, yanımdaki çarşaf ve nevresimlerle yatağı düzeltirken, bir yandan da aklım hep Başkan’la görüşme olayındaydı. Ne zaman, nerede ve nasıl görüşeceğimizi, görüşmenin bugün olup olmayacağını merak ediyordum. Havalandırma kapısı sekizde açılmıştı. Ortalığı biraz da alelacele toparlarken, fazlalıkları geçici olarak havalandırmanın bir köşesine bıraktım. Her an Önderlik’le görüşmeye çağırabilecekleri düşüncesiyle giyinik ve hazır olmam gerekir diyordum. Saat on civarlarında bir ara uğrayan ikinci müdüre sordum. Net bir cevap vermedi,

“Bugün olmayabilir de,” dedi. Ee, ne demek şimdi? Bu, olabilir anlamına da geliyordu. Heyecanlı ve sabırsızdım. Diğer arkadaşlar da aynı durumda olmalıydı. Herkesin temizlik işini şimdiye kadar bitirmiş olması gerekiyordu. Onları bir yoklamak üzere havalandırmadan seslenip arkadaşlarla ilişkilene, kimin hangi hücrede olduğunu anlama faslı başladı. Düşündüğüm gibi Çetin arkadaş, yanımdaki 1 nolu hücredeydi. Diğer yanımdaki 3 nolu hücre boştu. Diğer üç arkadaş karşı sıradaki hücredeydiler. Çetin’in karşısındaki 4 noluda Nasrullah, benim karşımdaki 5 noluda Xebat ve onun bitişindeki 6 nolu hücrede de Veysi arkadaş kalıyordu. Karşıdakilerle ancak çok bağırınca birbirimizi duyabiliyorduk, ama yan komşum Çetin arkadaşla daha rahat sohbet edebiliyorduk. Bu arada Çetin’den F-Tipi tecrübesinin ürünü olan yeni bir yöntem de öğrendim: havalandırmanın orta yerinde üzeri ızgara kapaklı olan rögardan konuşma... Böylece fazla yüksek sesle konuşmaya gerek kalmıyordu,

ayrıca havadaki gibi sesler dağılıp zor anlaşılabilir hale gelmeden daha “kaliteli” bir konuşma imkânı olabiliyordu. Çetin arkadaşla ilk denemeyi yaparken, bu hattımızın dinleniyor olabilme ihtimalini göz önünde bulundurmak gerektiğini de hatırlattık birbirimize.

Hepimizin şu anki en büyük merakı Başkan’ı bugün görüp görmeyeceğimizdi. Herkes birbirine bunu soruyordu ama kimsenin net bir yanıtı yoktu.

Bu beklentiyle günü yarıladık. Mazgalı açan bir gardiyan öğle yemeği için kap istedi. Ben soran gözlerle etrafa bakınırken, gardiyan eviyenin üzerinde duran metal tabldot kabını işaret etti. Hani o bildiğimiz çok gözlü, geniş metal servis tabağı... Sabah temizlik yaparken gözüme ilişmiş, ne işe yarayacağı konusunda biraz kafa yormuş ve lazım olabilir diyerek yıkamıştım. Bir köşesine “2” rakamının yazılı oluşu da dikkatimi çekmişti. Kabı mazgaldan uzattım gardiyana. Aldı, mazgalı tekrar kapatıp gitti. Birkaç dakika sonra tekrar açtı mazgalı, bu kez yemek konmuş kabımı geri bıraktı. Yemek dağıtma sisteminin nasıl olduğunu böylece öğrenmiş oldum. Üzerinde hücre numarası yazılı özel kabından herkese üç öğün yemek bu şekilde dağıtılıyordu.

Aklıma hemen “acaba Önderliğe de benzer bir şekilde, bu kaptan mı yemek veriliyor?” sorusu takıldı. Sonra heyetle bir seferinde görüşmeye geçmeden önce yemek yerken, yemeğin bu şekilde servis edildiğini görüşme notlarından okuduğumu hatırladım. Muhtemelen Başkan’a da üç öğün yemeğin bu şekilde verildiği sonucuna vardım.

Yemek tabağını masaya bıraktım, plastik çatal ve kaşığı da alarak oturdum. Önderliğin de şu anda aynı yemekleri yediğini düşünerek, günlüğüme mönüyü de yazmanın uygun olacağı kanısına vardım. İmralı Adası’ndaki ilk günümüzün, yani 17 Mart 2015 gününün öğle yemeği mönüsü; mercimek çorbası, kızartma, pilav ve yoğurttan ibaretti. Yine Başkan’la görüşme anını hayal ederek ve onunla birlikte yemek yiyebilme günümüz ne zaman gelecek gibi düşüncelerle yemeye başladım.

Öğleden sonra televizyonumun getirilip takılacağını ikinci müdür sabah söylemişti. O arada ben de uygun bir yer bakındım,

daracak hücrenin neresine bırakılabileceğini düşünürken, duvara monte edilmesinin en kullanışlı yöntem olacağı kanısına vardım. Yemekten sonra teknisyen matkap, tornavida vb. aletlerle gelip çalışmaya başladı. O çalışırken hücre kapısı açıldı, başka gardiyanlar da girip çıkıyordu. İkinci müdür de uğradı bir ara. Diğer arkadaşlar da birlikte getirmiş olsa onların televizyonlarını da bugün takılacağını, ama bu durumda onlara ancak yarın Mudanya’dan temin edileceği gibi şeyler söyledi. Benim beraberimde getirmekle nasıl iyi ettiğimi filan ekledi.

Ada’da pek anlayamadığım, değişik bir sistemle çalıştırılıyordu televizyon. Normalde TV’nin anten ve elektrik bağlantı kabloları takıldı mı tamamdır. Cihaz çalışır. Fakat burada televizyona başka ek bir cihaz da bağlanıyordu. Televizyon önce kendi kumandası ile açılıyor, ama daha sonra kanal, ses değişimi vb. işlemler takılan cihazın kumandasıyla yönetiliyordu. Dikkat çekici, farklı bir uygulamaydı. Muhtemelen kontrol amaçlıydı. Monte işlemi bitirilip bahsettiğim cihaz da bağlanınca artık televizyonum çalışıyordu. Toplam 17 kanal izlenebiliyor ve bunlar idarenin tercihleri. Örneğin, İMC kanalı izlenenler arasında yok. CNN, NTV, Habertürk gibi bilinen haber kanallarının yanı sıra Kanal-D, Star, Show, Atv, Kanal7 ve TRT kanalları izlenebiliyor sadece.

Görevliler televizyonu takma işlemiyle uğraşırken biz de ikinci müdürle bir taraftan ayaküstü sohbet ediyoruz. Olumlu bir insan, pozitif yaklaşım sahibi ve en önemlisi de Önderlik’ten bahsederken son derece saygın bir üslup kullanıyor. Bugün Önderlik’le görüşmemizin olup olmayacağını sordum tekrar. Bu defa net konuştu, bugün olmayacağını söyledi. Artık umutlar yarına kalıyordu...

Müdür çıktı. Arkasından teknisyen ve gardiyanlar da malzemeleri toplayıp çıkma hazırlığı yaparken, gardiyanlardan biri;

“Bak, ortalığı kirlettik, sabah o kadar da temizlemek için uğraşmıştın,” dedi. Diğer bir gardiyan;

“Bu odayı ilktir böyle temiz gördük,” dedi. Gerçekten sabah hücreye girerken kirlilik benim de dikkatimi çekmişti ve burada kimin kaldığını merak etmiştim. Son konuşan gardiyana;

“Bu odada hangi arkadaşımız kalıyordu,” diye sorduğumda, adam kulağıma eğilerek fısıltıyla,

“Ş.P. kalıyordu, ama hocam kusura bakma ya, o çok düzen-sizdi, yani inan kokudan kapısına yanaşamazdın,” dedi.

Hem üzüldüm bunu duyunca, hem hayıflandım, hem de öfkelendim. Yirmi yıllık cezaevi yaşamımda temizlik ve düzen konusunda bir PKK mensubu hakkında devlet görevlilerinden ilk kez böyle bir ifade işitiyordum. Üstelik Önderliğin bulunduğu alanda böyle bir imaj nasıl yaratılır? Dahası Önderlik beş yıl bu koridorda, hem de bu odanın bitişiğindeki 3 nolu hücrede kalmış. Yeni yerine geçişi, görüşmelerin düzene girmesiyle beraber, yani son bir yılda olmuştur. Bir gün karşılaşırsam yakasından tutup Ş. arkadaşına, bu Apoculuğa yakışmayan pasaklı yaşamının hesabını mutlaka sormalıyım diyorum kendi kendime.

İmralı Adası'ndaki ilk günümüz böyle geçti. Ve şimdi günün tükenmekte, ilk akşama ve geceye devrilmekte olduğu vakitteyiz. Akşam yemeği dağıtımı ve diğer günlük rutin işlerin tamamlanmasından sonra ortalık derin bir sessizliğe bürünmüştü. Ağır, kasvetli bir sessizlikti. İmralı'nın bu ilk akşamında, belki bugün Önderliği görememiş olmanın da etkisiyle yoğun ve garip duygular sarmalı içindeydim. Umut, sevinç, hüznün, kaygı karışımı ruh halimle bir duygusal anaforda gibiydim. Bir yandan bağırarak, haykırmak, slogan atmak, türkü söylemek isteğiyle dolu bir kabına sığmazlık, bir yandan da dokunsan ağlayacak türden bir yürek kabarması... Tarifi zor bir hal özcesi.

Başkan'ın burada tam on altı yıl ve bunun ilk on yılını da tek başına nasıl geçirdiğini düşünüyordum. O yıllar geliyor gözlerimin önüne... Sağlığından ve yaşamından endişe duyduğumuz uzun tecrit ve izolasyon dönemleri, zehirlenme olayı ve duyumları, saçlarının kazıtılması, düşmanca ve kinci bir ruh halinden kaynaklı kaba ve insanlık dışı davranışlara maruz kalma... Bu mekânda her biri amansız bir mücadele ve direnişle geçen böyle kaç gün, kaç gece geçti. Böylesi her bir güne ve geceye Önderlik ne kadar duygu, düşünce sığdırdı? Ne savaşlar, mücadeleler yürüttü o anlarda, ne taktikler, stratejiler geliştirdi?

Cemal arkadaşın bir yerde okuduğum bir değerlendirmesi geldi aklıma. Önderlik dışında kim olsa İmralı koşullarına dayanamaz, ama Önderlik dayanır diyordu. Nedenini ise şöyle izah ediyordu: Önderlik tek başına bir ordu gibidir. Her an cephede ve karşı-cephe ile savaş halindedir. İdeolojik, siyasal, kültürel vb. her alanda karşıtlarıyla sürekli bir cenk içindedir. O nedenle hiçbir zaman sıradan bir insan gibi daralma, sıkılma gibi bir sorun onun açısından asla söz konusu değildir.

Bu tespitin ne kadar önemli ve Başkan APO'nun başat özelliklerinden birini ne kadar iyi ifade ettiğini, o ortamın havasını soluduğum bu ilk günün akşamında daha iyi anlıyordum.

Zaten böyle olmazsa bırakalım ciltler dolusu düşünce, fikir üretmek, nefes alıp yaşamak, on yedi yıl bu çürütücü fiziki koşullara dayanmak bile mümkün olmazdı. İçinde bulunduğum hücreye bakıyorum. Muhtemelen 3x4 toplam on iki metrekarelik bir alan. Bunun iki metrekaresi banyo ve tuvalet olarak ayrılmış, üç metrekarelik alanı yatak ve dolap dolduruyor, iki metrekare kadarını da mutfak eviyesi işgal ediyor, ayrıca bir küçük masa ve bir sandalyenin kapladığı yeri de hesaplarsak, geriye kala kala iki üç metrekarelik bir hareket alanı kalıyor. Bu denli dar bir alanda ve dünyadan izole edilmiş koşullarda bu kapsamda bir düşünsel üretim ve en içinden çıkılması zor politik sorunlara çözüm üretmek, sıradan insanların ve piyasada lider diye boy gösteren kişilerin yaklaşım ve ölçüleriyle bakılıp anlaşılabilir bir durum değildir. Bu ancak Başkan APO'nun “mekânlara sığmayan” önderliksel özellikleriyle mümkün olabilir.

Bu hakikat, salt İmralı süreci açısından geçerli bir durum değildir, en başından beri Önderliğin tarzı ve yürüyüşüne damgasını vuran bir hakikattir. Bu gerçekliğe başka zamanlarda da tanıklık etme şansı bulmuş biriyim.

1992 yılı Mart ayında Mahsum Korkmaz Akademisi'nde idik. O günlerde Türkiye'den bir grup gazeteci-politikacı dost gelmişti Akademi'ye. Misafir kaldıkları günler 8 Mart Dünya Kadınlar Günü etkinliklerine denk gelmişti. O günlerde Önderlik de Akademi'de idi.

Ve 8 Mart vesilesiyle kadın sorunu üzerine iki gün süren kapsamlı çözümler yapılmıştı. İki gün boyunca altı yüz kişilik Akademi bileşimiyle birlikte misafir dostlarımız da Önderliğin değerlendirmelerini dinlemişti. İkinci günün sonunda, konuyla ilgili söylemek istedikleri olup olmadığı sorulduğunda, dostlardan biri söz alıp hayret ve şaşkınlığını gizlemeden şunları söylemişti;

“İtiraf etmeliyim ki, gözlerim ve kulaklarımla tanıklık etmem, böyle ‘ilkel’ bir dağ başı ortamında bu kadar derinlikli felsefik-düşünsel değerlendirmeler yapılabileceğine, yapıldığına kolay inanmazdım. Günümüzde uygarlığın en şatafatlı merkezlerinde ve buradaki üniversitelerde bile bu düzeyde ileri düşünceler göremezsiniz. Doğrusu biraz şaşkıyım halen.”

Evet, O gerçekten mekânlara sığmayan bir önderliktir. Aradan geçen 23 yıl sonra, O’nu Marmara’nın ortasındaki bu küçük adada “tek kişilik cezaevi”ne hapsederek sınırlandırabileceğini sananlar acaba bugün bu gerçeği anlayabildiler mi?

Böyle düşünceler içinde Önderliği ne kadar özlediğimi derinliğine duyumsarken, bir yandan da bu kadar yakınına gelip halen O’nu görmemiş olmanın sıkıntısını yaşıyordum. Amed cezaevinde üç gün önce vedalaşarak ayrıldığım arkadaşlarım geldi aklıma. Neler neler tembih etmemiş, neler dilememişlerdi ki? Onlar şimdi Önderlik’le çoktan görüştüğümüzü düşünüyor, bu konuda zengin hayal güçleriyle bol bol yorumlar yapıyor. Zira onlarla vedalaşıp Amed’den ayrıldığım 14 Mart günü akşamında Başkan’ı göreceğimiz kanaati hakimdi. Nerede? Üç gündür yollarda “süründüğümüzü” kıyısına, yanı başına kadar geldiğimiz halde O’nunla halen görüşemediğimizi nereden bileceklerdi?

Bir de aile bireylerini düşünüyorum. Aylardır Ada’ya getirilmemizi neredeyse benim kadar heyecanla bekleyen kardeşlerim ve yeğenlerimin şimdi nasıl ellerini ovuşturarak İmralı’ya ziyarette gelme planları yaptıklarını, belki sıra kavgasına bile başlamış olabileceklerini tahmin ediyorum. Onların da bu şanstı yararlanıp Başkan’ı görmeyi umut etme sevinci ve heyecanı görülmeye değerdi doğrusu. Ada’ya gelebilme umudu ve iddiası herkesten çok olan ama son za-

manlarda hastalığının daha da zorladığı ablamın, Nafê’nin, Amed’de yaptığımız son açık görüşte “Seni bir daha görebilir miyim?” diyerek hüznlenmesi ve o duygulu gözlerle bakışı da bu ilk İmralı akşamında gelip buldu beni; değdi, dokundu yüreğime azıcık.

Daldan dala düşüncelere dalıp gitmişken böyle, bir ara açık pencereden martı sesleri duyar gibi oldum. Önce şaşırdım biraz, yanlış olduğunu sandım. Sonra denizin ortasında olduğumuz aklıma gelince, neden olmasın dedim. Acaba denizden yana kulağıma çalınan martı sesi mi gerçekten? Pencereye yaklaşıp kulak kabarttım, evet yanlışlık yok. Duyduğum martı sesleriydi. Durup şöyle bir düşüneyim dedim, en son nerede ve ne zaman mantı sesi duyduğumu hatırlayabilir miyim acaba ? Geriye doğru hafızamı yokladım bir süre, bulmam zor olmadı. En son martı seslerini yirmi altı yıl önce, 1990 yılında Düsseldorf cezaevindeyken duymuştum. İlginç bir tesadüf, bu kadar zaman sonra yine cezaevinde duyuyordum. Orada seslerini dinlediğim Ren nehrinin şamatacı martılarıydı. Avrupa’da ve Almanya’da “yüzyılın davası” olarak adlandırılan PKK-Düsseldorf Davası kapsamında tutuklananlardan biriydim. İki yıl kadar Almanya’nın çeşitli cezaevlerinde tutulmuş ve mahkemenin başladığı 1990’da Düsseldorf cezaevine getirilmiştim. Hitler döneminden kalma eski tip bir cezaeviydi. Kentin ortasından geçen Ren nehrine yakın bir yerdeydi. Tutsaklar akşam yemeğinde verilen kalitesiz ve pek yenilecek cinsten olmayan, Almanların “wurst” dedikleri sucuk-salam türü yiyecekleri pencereden dışarıya atarlardı. Ne zamandan beri tutsaklar ve martılar arasında bir ilişki ve sözleşme yapılmış bilemiyorum, ama bu akşam yemeği saatini ezberlemişti martılar. Tam o saatte yüzlerce martı sürüler halinde büyük bir gürültü, kulak tırmalayan bir şamata ile cezaevinin pencerelerine üşüşürlerdi. Beş, on dakika kadar süren canhıraş bir kavga gürültüden sonra, her şeyi silmiş süpürmüş olarak dönüp giderlerdi. Ve ortalığı derin bir sessizlik kaplardı. Bu, istisnasız her gün aynı saatte yaşadığımız bir seremoni, bir ritüel gibiydi.

Ren nehri martıları kadar şamatacı değil ama, çeyrek asır sonra ilk kez martı sesini de bu ilk İmralı akşamında duymuş oluyordum. Bu ironik bir tesadüf müydü? Ren nehri ve Marmara mar-

tılarının bu çakışması, Önderliği İmralı'ya taşıyan uluslararası kom-
ploda Almanya-Türkiye ortaklığının mitolojik bir anlatımı ve ifa-
desi miydi?

Bitmek bilmeyen bu ilk İmralı gecemizde üzerinde düşünül-
meye değer bir soruydu bu.

İMRALI'DA İKİNCİ GÜN O BÜYÜK GÜN VE TARİHİ BULUŞMA...

Ve nihayet 18 Mart 2015 Çarşamba gününe uyandık. Benim
için çok daha özel bir gün. İlginç, güzel, hatta harika bir tesadüf:
Bugün benim doğum günüm...

Aslında ben yaşlardaki bir Kürt bireyinin, bırakalım doğduğu
günü, doğduğu yılı dahi net olarak bilmesi pek sık rastlanan bir
durum değildir. Zaten ben de doğum yılım konusunda çok net
değilim. Şu an kimlikte 1952 diye yazıyor. Ama eskiden kullanılan
o defter gibi çok sayfalı nüfus cüzdanımda, doğum tarihimin kar-
şısına “asli:1955, tashih:1952” diye yazıyordu. Yani 1955 yılında
doğmuşum, sonradan bu 1952 olarak düzeltilmiş. Bu düzeltme
olayı, yaşam öykümle bağlantılı bir durum.

Köyümüzdeki ilkokula kayıtsız bir şekilde, ablama ve benden
büyük amca çocuklarıma takılarak gitmişim. Öğretmenler de duru-
muma bakıp her yıl bir üst sınıfa geçirmişler. Böyle mişli geçmiş ki-
piyle anlatıyorum, çünkü ben ilkokul yıllarımda dördüncü sınıfa
kadarki dönemini çok az hatırlıyorum. Büyüklerden duyumlara dayalı
anlatıyorum. Dokuz, on yaşlarında ilkokulu bitirip, ortaokula kaydım
yapılmak istendiğinde, “yaşı küçük” gerekçesiyle reddediliyor. Bunun
üzerine ailem mahkemeye başvurarak 1955 olan doğum tarihimi 1952
olarak düzelttiriyor. Böylece o zamanın geçerli kuralı olan on iki yaş
şartı yerine getirildikten sonra kaydım yapılmış oluyor.

Ama doğum günümü kesin ve net olarak biliyorum. Bunu, okuma
yazma bilmeyen annemin özel ilgisi ve hafızası sayesinde biliyorum.
Geleneksel Kürt ailesinde erkek çocuk önemli. Ailenin ilk iki çocuğu
kız olmuş, yani benden önce iki ablam doğmuş. Annemin üçüncü

çocuğu erkek doğmuş ama bu görmediğim abim ben daha doğmadan bir yaşında ölmüş. Onun ardından tekrar erkek çocuk olarak ben doğmuşum. Ve annem doğum günümü, “bizim hesabımızla 5 Mart günü” diye hafızasına kazımış. Bizler büyüüp biraz dünyayı algılamaya başladığımızda, annem bu tarihi her fırsatta söyleye söyleye ben ve kardeşlerimin belleğine de yerleştirdi. Benim çocukluk yıllarımda bizim köyde takvim hep “bizim hesabımız” ve “hükümet hesabı” diye ifade edilirdi. Örneğin birine bugün ayın kaçını diye sorulsa, “bizim hesabımızla ayın ikisi, hükümet hesabıyla on beşi” diye cevap verirdi. “Bizim hesap” denilenin Rumi takvim, “hükümet hesabı”nın ise miladi takvim olduğunu ve bu iki takvim arasında on üç günlük bir fark olduğunu çok sonraları anladım. İşte annemin “bizim hesabımızla Mart’ın 5’i” diye bizim belleğimize kazıdığı doğum günümün 18 Mart olduğunu böyle öğrendim.

Bursa’da geçirdiğimiz ve henüz Ada’ya ne zaman hareket edeceğimizin belli olmadığı o akşam, diğer arkadaşların yatmaya çıktığı, alt katta Çetin arkadaşla baş başa sohbet ettiğimiz bir sırada, nerden aklına estiyse, “Benim doğum tarihim 24 Mart,” dedi. Bununla, Önderlik’le buluşmamızın kendisi açısından ne kadar da özgün ve anlamlı bir döneme denk geldiğini vurgulamak istiyordu. O zaman, “Benimki de 18 Mart, bakalım hangimizin doğum gününde buluşma olacak,” demiştim. Böylece Çetin arkadaşla aramızda bir “rekabet” havası oluşturmuştuk.

Ve işte bugün 18 Mart. Benim doğum günüm. Bugün artık Başkan’la görüşmeyi bekliyoruz. Alabildiğine sabırsız bir ruh hali içindeyim ve diğer arkadaşların da aynı halde olduklarından adım gibi eminim. Hatta onlar Önderliği ilk kez görecekleri için daha da heyecanlılar. Havalandırma kapısı saat sekizde açıldı. Kendimi dışarıya attım hemen. Çetin arkadaşla seslendim. Bir yandan volta atarken bir yandan da hal hatır sorduk. Ve tabii en çok merak ettiğimiz bugün görüşecek miyiz sorusu gündemde.

“Bugün 18 Mart doğum günüm, hatırlatırım,” dedim. Neyi ima ettiğimi anladı tabii. Yüzünü göremiyordum onun ama gülümsemediğini hissedebiliyordum.

“Galiba şans ibresi senden yana,” gibi bir şeyler söyledi.

Nihayet saat dokuz buçuk sularında ikinci müdür beklediğimiz müjdeli haberi verdi;

“Saat 10.30 ile 11.30 arasında Öcalan ile ortak sohbetiniz var,” dedi.

Yüreğimde ve beynimde peş peşe havai fişekler patladı sanki. Yaşasın! İşte sonunda O’nu görme anı, o büyük an geldi. Artık heyecandan yerimde duramaz olmuştum. Üstüme başıma çeki düzen vermeye, bir sorun, tersli var mı yok mu diye kontrol etmeye çalıştım. Üç günlük sakal var suratımda, tıraş olayım mı diye geçirdim içimden, sonra vazgeçtim hemen. Şimdi tıraş olmaya kalksam kesin bir yerlerimi keser, kanatırım telaştan, bu daha kötü olur. Kendimi sakinleştirmeye çalışıyorum ama nafile! Bir oturup bir kalkıyorum, daracık hücreyi adımıyorum, başım dönecek gibi oluyor. Çıkıp havalandırmada volta atıyorum. Bir gözüm hep saatte. Akreple yelkovanın ayaklarına taş bağlanmış sanırsınız, kımıldamıyor bile.

Günlerdir, hatta aylardır bu anı düşünmüş, kafamda mükemmel planlar yapmış, ilk karşılaşma anında nasıl davranacağımı, neleri nasıl söyleyeceğimi bir bir kurgulamıştım. Lakin heyhat, bütün bildiklerimi unutmuşum, onca kurgularım uçup gitmiş, kafamın içi boş sanki, zonklayıp duruyor.

Belirtilen saate tam bir dakika kala baştaki hücrelerden kapı sesleri gelmeye başladı. Aynı anda benim hücremin kapısı da açıldı. Hayret, karşımda gördüğüm gardiyanlara inat mıdır bilmiyorum, birden bire inanılmaz derecede sakin hissettim kendimi. İki gardiyan üst araması için bekliyor kapı önünde. Malum F-Tipi uygulaması; hücreden her çıkışta ayakkabılar çıkarılıyor, üst araması hem elle, hem dedektörle yapılıyor. Bu işleminden geçip görüşme odasına doğru yöneldik. Ara salonu geçtikten sonra sağdaki kapıdan girdik. Cezaevi standartlarına göre genişçe, dikdörtgen bir oda. Tam ortaya denk gelecek şekilde büyükçe bir yuvarlak masa konulmuş ve etrafında altı adet plastik sandalye var. Masa ve sandalyeler beyaz renkte. İki uzun duvarda masanın bulunduğu hizada karşılıklı iki yağlı boya tablo yapılmış. Doğa görüntülü tablolar tavandan yere kadar iniyor. Tabloların hemen kenarına konan karşılıklı birer büyükçe saksıda adam boyunu

geçen iki kocaman çiçek-ağaç arası bitki dekorasyonu tamamlıyor. Arkadaki dar duvarda küçük çerçeveli bir Atatürk resmi asılı. Aynı duvarın sağ üst köşesinde bir kamera monte edilmiş, odaya bakıyor. Giriş kapısının yanındaki karşı dar duvarın dibine konmuş iki sandalyede iki görevli -yüzleri oturacağımız masaya dönük- oturuyor. Sonradan, biz görüşmeye başlayıp kapı kapandıktan sonra bir görevli daha bunlara eklenecek ve bu üçüncü kişi hep ayakta duracaktır.

Beşimiz birlikte içeri girdik. Masanın yanında ayaktayız. Daha önce sözleşildiği gibi, grup beni öne kapı tarafına almış, öylece dizilmişler diğer arkadaşlar da. Gözlerimiz ve dikkatlerimiz açık duran kapıda. Ara salonda sesini duydum önce, görevlilere bir şeyler söylüyordu. Ve birden kapıda belirdi Başkan. Canlı ve hızlı adımlarla ve güler yüzle bize doğru yaklaşırken,

“Geldiniz ha?” dedi. Ve benden başlayarak sırayla her birimizin elini tuttu, tokalaştı ve öptü yanaklarımızdan. Sarıldık ona biz de. Sonra,

“Buyrun oturalım,” diyerek masanın öbür yanına geçti.

“Burası benim yerim,” dedi ve oturdu. Bize dönerek eliyle sandalyeleri işaret etti,

“Haydi buyrun oturalım, oturalım,” diye tekrarladı. Bizler de, gürültü çıkarmamasına dikkat ederek birer sandalye çekip oturduk. Bu ilk oturma düzenimiz bir daha değişmeyecekti. Yuvarlak masayı bir saat kadranı gibi düşünürsek; Önderlik 12 noktasında, ben tam karşısında saat 6 noktasındayım. Önderliğin sağında saat 10 noktasında Nasrullah ve solunda 2 noktasında Ömer Hayri arkadaşlar oturuyor. Benim sağımdaki saat 4 noktasında Çetin ve solumdaki 8 noktasında da Veysi arkadaş oturuyor. Bu, kalıcı bir oturma düzenimiz oldu. Atatürk portresi ve kamera Başkan’ın arkasındaki duvarda kalıyor, görevlilerin dibinde oturduğu duvar ise onun karşısına denk geliyordu.

Hepimiz oturunca Başkan, sağında Nasrullah arkadaşın olduğu yeri işaret ederek,

“Burası Şêxmus’un yeri,” dedi gülerek. Ardından diğer arkadaşların her birinin de nerede oturduğunu tarif etti. Belli ki bizden önceki arkadaşlarla da oturma düzeni hep sabit kalmış.

Elindeki pet şişe suyunu ve cebinden çıkardığı kol saatini önüne, masaya koydu. Bu arada O’nu tepeden tırnağa süzüyorum. Üzerinde kalınca bir kışlık eşofman takımı var. Altı pantolon, üstü mont cinsinden ve rengi lacivert-mavi karışımı. Benimki gibi üç-dört günlük bir sakal var yüzünde, akları belirgin.. Saçları her zaman gibi elle parmaklar geçirilerek arkaya yatırılmış ama çok da yatmayı kabullenmemiş gibi duruyor ve fazla kısa değil. Aşağı yukarı son resimlerinde görüldüğü gibidir. Bıyıklar yine öyle gür ve saçlar gibi kırlaşmış. Kaşlarda aklar çok az, tek tük denebilecek düzeyde ve hep olduğu gibi yine gür ve sık oldukça belirgin. Ses tonu yirmi üç yıl önce duyduğum gibi; tınısı yüksek, vurgular net ve keskin. Gözleri ışıktan kamaşıyormuş gibi yarı kapalı... Ara ara kâğıt mendille sildiğine göre, eskiden beri var olan sinüzit illetinden dolayı göz ve burun akıntısı belli ki devam ediyor.

Ben kaşla göz arasında bu gözlemleri yaparken, Önderlik söze oturduğumuz yuvarlak masadan giriş yaparak başladı. Masayı Kral Arthur’un şövalyeleri ile toplantı yaptığı yuvarlak masaya benzetti.

“Hiyerarşi yok, bize daha uygun,” dedi gülerek. Sonra “nereden başlayalım” der gibi, -o çok iyi bildiğim- bir keskin bakış gezdirdi üzerimizde ve;

“Tek tek arkadaşlarla tanışma işiyle başlayalım,” dedi. Devamla “Kısaca kendinizi tanıttın,” diye ilave etti. Ve hemen “buradan başlayalım” dercesine sağ yanında oturan Nasrullah arkadaşına döndü. Tanışma faslına geçmiş olduk böylelikle.

Nasrullah arkadaş kendi öz geçmişini anlatmak üzere söze başladı. Başkan dinlerken arada bazen sorular da soruyordu. Aile durumu, mensup olduğu aşireti, gerillada veya Önderlik sahasında kalıp kalmadığı yönündeki sorularla diyalogu yönlendiriyordu. Böyle sorulu cevaplı diyaloglarla Nasrullah arkadaşın anlatımı birkaç dakika devam ettikten sonra,

“Şimdilik kâfidir,” dedi Başkan. Ve yanındaki Veysi arkadaşına çevirdi bakışlarını. Aynı şekilde Veysi arkadaş da bir özgeçmiş özeti sunarak kendini tanıttı. Böylelikle ben de arkadaşların yeterince bilemediğim yönleri hakkında bilgi sahibi oluyordum. Ön-

derliğin sorduğu birkaç soruyu da yanıtladıktan sonra Veysi arkadaşları da geçti. Önderlik başıyla işaret edip bana dönerek, “Evet, Mehmet Sait, seni tanıyoruz biraz, ama yine de hafızayı tazeleyebiliriz, buyrun,” diyerek sözü bana verdi. Ben daha konuşmaya başlamadan O tekrar devam etti;

“Haa, kitabını da okudum bu arada söyleyeyim.” Bu sürprizi hiç beklemiyordum, inanılmaz derecede sevindim buna. Başkan’ın gülümseyerek söylemesi ve kafasını olumlamış gibi sallamasından kitabı beğendiği sonucunu çıkardım. Çıkarsamamın pek de yanlış olmadığını sonra öğrenecektim. Kendimi hazırlamıştım zaten, hemen söze başladım Çewlik-Kanîreş doğumlu olduğumu söylerken, diğer arkadaşlara sorduğu gibi bana da aile, aşiret durumuna ilişkin sorular sordu Başkan. Sorularını yanıtlayarak devam ettim. 1970’li yıllarda Ankara’daki üniversite dönemine gelince, Başkan ve küçük grubu sonrasında 1976-77’lerin AYÖD’ünün durumundan söz ettik. 1975 öncesi ADYÖD’den ne kadar geri konumda olduğu vb. hususlar konuşuldu kısaca.

Daha sonra M. Hayri DURMUŞ arkadaşla tanışıklığımızdan ve onun kişiliğinden etkilenerek harekete sempati duyduğumu anlattım. Önderlikle birlikte kaldıkları Kurtuluş’taki evden, bizi o zaman Önderlik’le tanıştırmak istediğini ama bunun gerçekleşmediğini anlattım.

Başkan burada araya girerek, sömürgecilik konusunda ilk kapsamlı değerlendirmesini o evde yaptığını ve Hayri arkadaş tarafından yazıya geçirildiğini söyledi. Biraz içeriğinden ve çerçevesinden bahsetti ve;

“Bu bizim ilk değerlendirmemizdir, okudunuz mu?” diyerek Xebat arkadaşla bana soran bakışlar yöneltti. İkimiz de okumadığımızı belirttik. Ben o dönemlerde, ideoloji ve politika nedir adlı bir broşürümüzün Serxwebûn özel sayısı gibi çıkarıldığını söyledim. Başkan, sözünü ettiği değerlendirmenin o olmadığına işaret ederek şunları ekledi;

“İlk ciddi, temel değerlendirmemizdir. Bugün o değerlendirmeyi yeniden okumak, nereden nereye geldiğimizi, o günden bugüne nasıl bir değişim ve gelişme yaşadığımızı anlamak istiyorum.”

Ve ardından,

“Bizim ya da devletin arşivlerinde var mıdır, bulabilir miyiz?” diye sordu.

Yıllarca çalıştığım Serxwebûn ve Berxwedan arşivlerinde de böyle bir broşüre hiç rastlamadığımı, başka parti arşivlerinde bulunup bulunmadığı konusunda bir bilgim olmadığını belirttim.

Daha sonra kendi özgeçmiş yolculuğumu anlatmaya devam ederken, 1985’te yurtdışına çıkışımdan, üçüncü kongre sürecinden sonra, yani 80’li yılların sonları ile 90’ların başındaki Avrupa çalışmalarından, Düsseldorf davasından biraz bahsettik. Sonra Şam, Bekaa ve Akademi sürecini anlatırken,

“Sana da diploma verdim değil mi?” diye sordu gülerek.

“Evet Başkan’ım, vermiştiniz,” diye yanıtladım.

92’de ülkeye gelişimi, Amed Eyaleti’ni anlatırken,

“Şemdin’in pratiğine sen de tanık oldun, evet,” dedi, kafasını sallayarak. En son 1994 sonbaharında Erzurum Eyaleti’nde, tedavi sorunu için Önderlik’le yaptığımız büyük cihaz görüşmesinden söz ettim. O zaman Başkan, büyük cihaz muhaberesinde, “İmkân varsa Serhat üzeri Doğu Kürdistan’a çıkarın, yoksa metropole gitsin,” demişti. Bunu söylediğimde;

“Evet, o durumu, öyle bir konuşmayı hatırlıyorum,” dedi.

“Kaç yılın doluyor içerde?” diye sordu.

“Yirmi birinci yıla girdim Başkan’ım,” dedim.

“İki buçuk yıl da Almanya cezaevinde, toplam yirmi üç yılı geçiriyor,” diyerek hoşnutsuz bir yüz ifadesiyle başını salladı.

“Peki, devam edeceğiz, birçok şeyi tartışacağız sonra, şimdilik yeterlidir,” diyerek bakışlarını yanımdaki Çetin arkadaşına çevirdi. Çok genç yaşta cezaevine giren Çetin arkadaşın önceki yıllarda uzun bir pratiği olmadığından, hızlı ve kısaca bir özgeçmiş anlatımı yaptı. Ve böylece son kalan Xebat arkadaşla geldi sıra.

Xebat arkadaş da daha önce Önderlik sahasında kalmış, Kuzey’in çeşitli eyaletlerinde ve Güney’de gerilla alanlarında kalmış, en son Küçük Güney yani Rojava’da faaliyet yürütürken, Suriye hükümeti tarafından 2004 yılında Türkiye’ye teslim edilmişti. Ön-

ceki süreçlerini anlatırken biraz hızlı geçildi, ama Suriye hükümetinin kendisini teslim ettiği döneme ilişkin Başkan hayli ayrıntılı sorular sorarak, bu olayda Beşar Esat dâhil hangi Suriyeli devlet yetkilisinin nasıl rol oynadığını anlamak, netleştirmek istiyordu. Bizim bilmediğimiz, tanımadığımız ama Başkan'ın soru ve yanıtlarından dost yahut karşıt olduklarını anlayabildiğimiz birçok Suriyeli devlet yetkilisi hakkında, onların komplo sonrası tavır ve tutumları hakkında ayrıntılı sorular sorarak Xebat arkadaştan öğrendiğince geniş bilgi almak istiyordu. Sonuçta, bilgi yetersizliğinden ötürü şimdiye kadar çözemediği kimi düğümleri çözmüş ve netleştirmiş olmanın verdiği rahatlıkla şöyle dedi;

“Evet anlaşıldı. Başkan yardımcısı A. Halim Haddam ve ekibi bize ihanet etmemiş. O ve ekibi tasfiye edildikten sonra, Beşar Esat İngilizlerin dayatmasıyla ihanet etti.”

Zaten Xebat arkadaşın verdiği son bilgi, Önderliğin bu analizini yüzde yüz teyit eder nitelikteydi. Esat'ın Londra ziyaretinin hemen dönüşünde, Suriye'deki temsilcimiz sıfatıyla Xebat arkadaşı resmi görüşme için Şam'a davet ediyorlar ve orada yanındaki bir arkadaşla birlikte derdest ederek Türkiye'ye teslim ediliyorlar.

Tanışma faslı böylece sonra erdi. Başkan, arada bir önündeki saate göz atarak sohbeti yönlendiriyordu. Bu kez, bizlerden önce Ada'da beş yıl kadar kalan arkadaş grubumuz hakkında sorular sordu, değerlendirmeler yaptı. Bu arkadaşları tanıyıp tanımadığımızı merak ediyor ve onlar hakkında bilgilenmek istiyordu. Öyle anlaşıyor ki, özellikle Ş. ve C. arkadaşların bazı gerilikleri ve olumsuzlukları ile ham ve çığ davranışları Önderliğin canını epey sıkıyordu. Ş.'nin katı, dogmatik, anlamaya gelmeyen tutumlarının zorlayıcı olmasına rağmen, onu burada beş yıl idare ettiğini, bu davranışlarının nedenini ise tam çözemediğini ifade etti. C. arkadaş ise, Nasrullah arkadaş yakından tanıyordu ve durumu hakkında Başkan'ı detaylı bilgilendirdi. Birkaç ay önceki görüşme notlarında geçtiği şekliyle, geçmişte Sabri arkadaşın yanında öyle üst düzeyde görev yapmış olma vb. bir durumunun olmadığını aktarınca; Önderlik, o arkadaşın kendi gerçekliğini objektif yansıtmama duru-

munu ilginç bir gözükaralık olarak değerlendirdi ve hayretle karşıladı biraz da. H.'yi tanıyanımızın olup olmadığını sordu. Kendisini değil ama aile çevresini tanıdığını söyledi Xebat arkadaş. Epey katılım ve şehitleri olan bir aile olduğunu aktardı. Aile çevresi hakkında ben de arkadaşın söylediklerini teyit ettim.

Bu diyaloglar devam ederken Başkan arada bir göz ve burun akıntılarını kağıt mendille siliyor ve saate de göz atıyordu.

Bir başka konuya geçerek bu defa haftalık görüşme düzenimiz hakkında bilgilendirme yaptı. Haftada üç kez bu mekânda sohbet etkinliğine çıkacağımızı, iki kez de sportif faaliyetler için açık alana çıkacağımızı, şimdilik programın bu şekilde devam edeceğini belirtti. Birer saatlik sohbet toplantılarımızda daha çok güncel gelişmeleri tartışacağımızı, haberleri birlikte değerlendirebileceğimizi söyledi.

O arada sekreteryaya meselesine de değindi. Mevcut uygulama şekliyle, yani böyle haftada üç beş saat görüşerek sekreteryaya işlevinin görülemeyeceğini, ancak bunun görüşme heyetiyle ele alınıp çözülecek bir mesele olduğunu ve konuyla kendisinin ilgileneceğini ifade etti. Ayrıca sekreteryaya çalışmasına kadın arkadaşlardan da katılımının olması gerektiğini, hatta bu amaçla devlet heyetine iki kadın arkadaşın isminin de verilmesini, ancak gelip gelmeyecekleri noktasında henüz somut bir gelişme olmadığını ekledi.

Bu sırada kapıyı açıp içeri giren bir görevli, vaktin dolduğunu söyleyince Başkan son cümlelerini tamamlayıp ayağa kalktı. Bizler de kalktık. Ve Başkan masadaki su şişesiyle saatini aldı, “Tekrar görüşürüz,” deyip gülümseyerek bize el salladı ve geldiği gibi canlı adımlarla odadan ayrıldı. O çıktıktan sonra bizler de bulunduğumuz kısıma, hücrelerimize döndük.

Odaya döndüğümde saat 11.30'u birkaç dakika geçmişti. Belli ki Ada'nın görevlileri işlerini çok dakik yapıyorlar. Fiziken hücreme dönmüştüm ama, düşünce ve ruhumla halen görüşme odasındaki yuvarlak masanın başındaydım. Hiçbir anını atlamayayım, gözden kaçırmayayım, unutmayayım diye, başka herhangi bir şeyle uğraşmadan, havalandırmada gözlerim yarı kapalı ağır adımlarla dolaşarak o bir saati başından sonuna kadar bir kere de düşün-

cede yaşadım. Böylelikle hafızamda iyice yer etsin istiyordum. Yalnız bugün ve bu ilk görüşme için değil, her görüşme sonrası için bu şekilde bir planlama yaptım; dönüşte bir kez daha baştan sona her ayrıntıyı düşünerek ön notlar alacak ve aynı günün akşamı da detaylarıyla günlüğe geçecektim.

Bu düşüncelerle yarım saatten fazla dolaşmış olmalıyım ki öğlen yemeği için açılan mazgal sesiyle ayıldım. Servis tabağını verip yemeği yine mazgaldan aldım. Bir yandan yemek yerken bir yandan da TV’den haberleri, gelişmeleri izlemeye çalışıyordum. Fakat epey bir süre geçtikten sonra fark ettim ki izlediğim haber bültenlerinden, spikerlerin hararetle anlattığı olay ve gelişmelerden bir şey anlamamıştım. Çünkü halen yaptığımız bu ilk görüşme anındaydım, Önderlik’ten kopamamıştım halen.

Yemekten sonra çıkıp havalandırmada voltaya başladım. Aynı zamanda doğum günüm olan bu 18 Mart gününün ılık öğle sonu saatlerinde kendimi ruhsal ve düşünsel açıdan uzun zamandır hiç olmadığım kadar huzurlu, rahat ve dingin hissediyordum. Sanki Önderliği görmem, O’na dokunmam, sesini işitmiş olmam, ruhumda huzursuzluğa yol açan, stres yaratan, sıkıntıya neden olan ne var ne yoksa alıp götürmüştü. Bu ruhsal dinginlik ve durulmuşluk, daha sağlıklı ve daha verimli düşünmemi sağlıyordu.

Başkan APO’ya dokunmanın yarattığı bu zihin açıklığıyla bir iç hesaplaşma yapıyordum kendimle. İmralı’ya, Önderliğin yanına gelmiş olmayı sıradan bir durum gibi ele alacaksam eğer, ki kesinlikle almamam gerekiyor, o zaman kişiliğimde ve yaşamımda ciddi, nitel bir değişiklik yaratmalıdır. Binlerce arkadaşımın dünyada en çok arzu edip de ulaşamadığı, yakalayamadığı bir fırsatı yakalamıştım. Şans bana gülmüştü. Ve hiç kuşku yok ki, bu tarihi bir fırsattı. O halde bunu doğru ve hakkını vererek kullanmalıydım. İmralı’ya gelişi, Başkan APO’yla tarihin bu kritik aşamasında yeniden buluşmayı sıradan ele almak, kelimenin tam anlamıyla bir gaflet olurdu benim için.

Bugünkü ilk dersim bu olsun dedim. Bunun ilk ve olmazsa olmaz koşulu, bugünden itibaren artık “an”ı doğru yaşamam ge-

rektiğiydi. İkincisi ise, tarihsel anlam yüklediğim bu buluşmanın önem ve ciddiyetine uygun bir hedefleşme ve kararlaşma olmalıydı. Önderlik, İmralı sürecini “Üçüncü Doğuş” olarak değerlendirmektedir. Otuz yılı aşkındır kör topal da olsa bu hareketle yürüyen, partiinin bir neferi ve kadrosu olarak benim açımdan da hedeflerin en anlamlısı; İmralı sürecini kendi açımdan da bir yenden doğuş, üçüncü doğuş gibi ele almak ve buna denk bir ciddiyet, çaba ve yoğunlaşmayı esas almak olacaktı.

Her şeyden önce “Üçüncü Doğuş”u doğru anlamak önemlidir. Başkan APO’nun üçüncü doğuş süreci, O’nun direniş ve savaşım tarzının sıradan ve kaba direniş örneklerinden ne kadar farklı olduğunu açık ve net bir biçimde ortaya koymuştur. Üçüncü doğuş, insanlık tarihinde ulaşılan bir düşünsel zirvedir. Felsefe, sosyoloji, siyaset ve bir bütün zihniyet bağlamında böyledir. Bunun somut ifadesi ve ürünü toplam dokuz ciltlik İmralı Savunmaları’dır. On altı yıllık zaman diliminde ortaya çıkan ve binlerce sayfayı bulan görüşme notları da bunu tamamlayıcı düşünce, analiz ve değerlendirmelerdir.

Savunmalar aynı zamanda Önderliğin uluslararası komploculara verdiği tarihsel bir cevap, onun havadaki uçağının yeryüzüne inmesini bile çok gören kapitalist-emperyalistlere, onların modernist paradigmasına vurulan ölümcül bir darbe olmuştur. Kapitalist modernizmin hegemon efendilerinin düşünsel, ideolojik ve felsefik temeline balta vurup yepyeni bir paradigma, tüm insanlığa hitap eden evrensel bir alternatif sistem geliştirerek, gerçek devrimci direniş ve tarihsel hesaplaşmanın ne demek olduğunu gözler önüne sermiştir. Bu anlamıyla yeni bir İbrahimi çıkış olduğu kesindir.

İmralı savunmalarında somut ifadesini bulan yeni paradigma ile Önderlik beş bin yıllık devletçi uygarlık sistemini çözümleyerek yeni bir evrensel alternatif sistem ortaya koyarken, aynı zamanda uluslararası komploculardan -soyadına yaraşır bir tavırla- intikam almış oluyordu. Kapitalizmle bundan daha anlamlı bir tarihsel hesaplaşma olabilir mi?

Fakat şu bir gerçek ki, bu yeni paradigmayı anlamada bizim halen sorunlarımız var. Önderliğin üçüncü doğuş sürecinde geliştirdiği yeni

paradigma -reel sosyalizm veya klasik marksizm gibi- modernist paradigmanın bir versiyonu, kapitalist sistemin bir uzantısı, ona bir eklemleme değildir. Tam tersine, modernist mitolojiyi her yönüyle aşan, onun çanına ot tıkayan yepyeni bir evrensel alternatif sistem, tüm insanlık adına geliştirilmiş bütünlüklü bir evrensel çözümdür. Ve bu düşüncenin temeli de hareketin daha ilk çıkışında, onun mayasında mevcuttur. Bu hakikatin doğru anlaşılması çok önemlidir. Çünkü bu konuda iki bariz yanlış veya çarpıtma söz konusudur. İlki, yeni paradigmayı sistemin bir devamı, ya da burjuva liberalizmine dönüş gibi algılayıp siyasette sağa savrulmaktır. İkincisi de, yeni paradigmayı eskinin inkârı ve bütünüyle reddi gibi sanmak, öyle göstermek ve bunu geçmişe, PKK'yi PKK yapan -somut ifadesini Kemal Pir ve Beritanlar'da bulan- asıl ruh ve ilkelere saldırının bir gerekçesi yapmaktır. Bizler, bu hareketin kadro ve sempatizanları paradigmayı eksik, yüzeysel ve yetersiz kavramaktan ötürü bu yanlışlara düşüyoruz. Ama tasfiyeciler ve yeminli PKK ve APO düşmanları özellikle ve bilinçli olarak çarpıtmak istemektedir. Bu ikincisinin daha anlaşılır olduğu açıktır.

Bu sabahki diyalogumuzda Önderliğin 70'li yıllarda, Ankara-Kurtuluş'taki evde yaptığı ilk değerlendirmesini sorması, o broşürü görmek istemesi bana çok anlamlı ve öğretici geldi. Çünkü Başkan, bugün ulaştığı düşünce düzeyini o günün devamı, o günkü değerlendirmelerinin daha da geliştirilmiş hali olarak görüyor ve nereden nereye gelebildiğini daha somut görebilmek, hatırlayabilmek için o değerlendirmeyi yeniden görmek, okumak istiyordu.

Dikkat edilirse bahsedilen broşür, partinin ilk manifestosundan ve programından bile önce yapılmış bir değerlendirmedir. Nitekim Cuma arkadaş da bir yerde bu değerlendirmeden bahsederken aynı noktaya dikkat çekerek şunları söylemektedir;

“Ankara'dan ülkeye gideceğimiz zaman, Önderlik, sömürgecilik tarihi broşürünü bantlara konuşuyor, Hayri de çözümünü ve redaktesini yapıp broşür haline getiriyordu. O broşür bizim ilk yazılı belgemizdi.”*

* Güneşin Sofrasında: Anılarla Abdullah Öcalan; Çetin Yayıncılık; İstanbul; 2004.

Demek ki, üçüncü doğuş öyle geçmişin inkârı, geçmişten kopuk ve köksüz değildir; bilakis temeli bu hareketin daha ilk değerlendirmesinde vardır.

Altı çizilmesi gereken önemli bir nokta da, Önderliğin bakış açısındaki evrensellik boyutudur. İmralı'da Kürt sorununa çözüm geliştirilirken Önderlik sorunu dar bir bakış açısıyla tekil bir mesele olarak ele almıyor. Bütünlüklü bir evrensel sistem çözümünü esas alıyor. Demokratik Modernite veya Demokratik Ekolojik Cinsiyet Özgürlükçü Toplum paradigması, yalnız Kürt sorununun çözümünü ve Kürt halkının kurtuluşunu değil, bir bütün olarak insanlığın kurtuluşunu öngören ve hedefleyen bir sistemdir. Önderliğin bu bakış açısının kökenini ve izlerini de O'nun daha yirmi otuz yıl önceki çözümlemelerinde görebilmek mümkündür.

Örneğin, daha 1980'li yılların ortalarında ve ikinci yarısında reel sosyalist sistemin durumu ve sorunlarını irdeleyip çözümlerken, sistemin yaşadığı tıkanıklığın temel nedenlerinden birinin de, “proleteryanın kendini insanlık durumuna getirmemesi” olduğunu belirtiyordu. Yani sistemin bütün insanlığın sorunlarına da çözüm üreten evrensel bir alternatif haline gelmeden, demir perde ve duvarlarla kendini yaşatma arayışına girerse kalıcı olmayacağını, kendisini de ayakta tutamayacağını vurgulayan Önderlik, daha o yıllarda SSCB ve diğer reel sosyalist ülke yönetimlerini uyarıyordu. Sosyalizm olgusuna bu denli dar yaklaşımın kendilerini de felakete götüreceğini açıkça ifade ediyordu.

Şunu çok iyi hatırlıyorum; reel sosyalist sistemin Doğu Avrupa ülkeleri şahsında domino taşları misali peş peşe devriliş yıkıldığı süreçte, yani 80'li yılların sonu 90'ların başında Avrupa'daydım. Sosyalizme gönülden bağlı ve inanmış insanların, reel sosyalizmin bu çözülüş ve hazin çöküşüne anlam veremediği için nasıl bir demoralizasyon ve bunalım yaşadıklarına yakından tanıklık etmiştim. Tam o süreçte, Önderliğin sosyalizmin sorunlarını ve reel sosyalist sistemin durumu üzerine geliştirmiş olduğu çözümlemelerden bir ikisini batı dillerine çevirip dağıtmıştık. Sonraki günlerde Köln kentinde Kürdistan Komite büromuzun önünde, “Bay Öcalan'ın yeni

yazıları yok mu?” diye soran insanların kuyruk oluşturdıklarına tanıklık etmiştik. Sistemin çözülüş nedeninin sosyalizmde değil, tersine onun dar ve yanlış yorumlanması ve uygulanmasında olduğu gerçeğini Önderliğin değerlendirmeleriyle daha iyi anlayan Avrupalı sosyalist insanlar, böylelikle anlamsızlık girdabından çıkarak bir nevi rahatlıyorlardı. Onun içindir ki, susuz insanların suyu arayışı gibi, Önderliğin değerlendirmelerine ulaşmaya çalışıyorlardı.

“PKK bir insanlık davasıdır!” şiarından da çok iyi bildiğimiz gibi, evrensellik, yeni paradigma ile birlikte edinilen bir özellik değil, Önderlik öğretisinin doğuşunda ve PKK’nin mayasında var olan bir özelliktir.

Ak saçlı bilge ile yıllar sonraki bir saatlik bu buluşmada bile hakikati tekrar görmek, anlamak ve yaşamak mutluluk vericiydi, güzeldi...

ÜÇÜNCÜ GÜN HEBA OLAN BİR GÖRÜŞME...

19 Mart, Perşembe...

Dünkü ilk görüşmenin verdiği ruhsal dinginlik ve huzur, ayrıca bugün yine bir görüşmemizin olacağı bilgisi dün geceyi rahat bir uyku uyuyarak geçirmemi sağladı. Bugün öğleden sonra saat 15.30 ile 16.30 arası bir saatlik spor aktivitemiz var. Ortak spor alanımızı da görmüş olacağız böylelikle. Kısacası keyifli başlıyorduk güne. Bir de yağmur yağmasa tamamdır diyorduk.

Bugün sıcak su günümüz aynı zamanda. Saat 7.30’dan 9.30’a kadar iki saatliğine sıcak su verilecek. Amed’den yola çıktığım cumartesi günü sabah banyo yapmışım en son. Üzerinden beş gün geçti. Uzun zamandır zindanda bu denli uzun ara vermemiştim yıkanmaya. İlginçtir, zindan koşullarının insan bedeninde yarattığı tahribatların bir sonucu olsa gerek, bir gün bile yıkanmadığımda vücutta, özellikle de kafada sivilce ve yaralar oluşuyor hemen. Oysa dağda bir seferinde eylül ayından bir dahaki yılın mayıs ayına kadar tam dokuz ay -birkaç defa saç yıkama hariç- yıkanmadığımı hatırlıyorum. Üstelik onca “çete”leri de bünyemizde misafir ettiğimiz halde hastalık nedir bilmezdik.

Bu meseleyi bir gün Akademi’de Şehit Ozan (Ömer Özsökmenler) arkadaşla tartıştığımızı hatırladım. 1992 kışı son derece sert geçiyordu. Kar çok yağmıştı. Lübnan’da bile görülmedik bir şekilde yollar kardan kapanmış, yaşam durmuştu adeta. Yaşamlarında karla pek haşır neşir olmamış komşu kamplardaki Filistinli gerilla grupları perperişan bir haldeydiler. Burunlarını dahi kapıdan dışarı çıkaramıyorlardı. Isınmak için mazotları bittiğinde, ancak bizim kadın takımındaki arkadaşların peşinden sürüklene sürüklene, onların aç-

tığı yoldan komşu köylere gidebiliyorlardı. Kışın Akademi'nin su ihtiyacı da tankerle karşılanıyordu. Ve uzun süre yollar kapalı kaldığından tanker gelememişti. Banyo yapamamaktan dolayı bitlendiğimiz günlerdi. Böyle haftalarca yıkanma olanağı bulamadığımız halde, bir hastalanma vb. durum yaşanmamıştı.

Yine gökten kürekle boşanırcasına lapa lapa karın yağdığı, her yanın karla kaplı olduğu bir gün, revir odasında, petrol sobasının başında oturmuş sohbet ederken, Ş. Ozan arkadaşla bu meseleleri tartışıyorduk. Sağlık konularında hayli bilgiliydi. Ona, Avrupa'da kaldığımız evde yirmi dört saat sıcak su aktığı halde ve her gün banyo yapmamıza rağmen, bir keresinde uyuz kapığımızı anlattım. Ama burada haftalardır yıkanamıyoruz, üstelik her yanımız çete kaynıyor, ama hastalanan yok. Neden diye sormuştum. Ş. Ozan arkadaş, bu durumun hava ve çevrenin temizliğiyle bağlantılı olduğunu söylemişti. Kentlerde, hele hele Avrupa'nın sanayi kentlerinde hava kirliliği hastalık üretiyordu. Oysa burada Akademi'de dağ havasında yaşıyoruz, yani steril bir havada yaşıyoruz. Her türlü mikroptan arınmış olduğundan kolay kolay hastalık olmuyor demişti. Ve mantıklı bir izahtı doğrusu.

Zindan koşullarında da benzer bir etken söz konusu olmalıydı. Kapalı ortam, ağır ve kirli hava bolca mikrop ve bakteri üretmeye elverişli olduğundan, çabuk hastalık üretiyor. Neyse ki bu defa beş gün geçmesine rağmen, pek bir rahatsızlık söz konusu olmamıştı. Bu da büyük olasılıkla İmralı yolunda olmanın coşkusundan kaynaklıydı.

Sabah yedide bu düşüncelerle kahvaltı ettim. Banyodan önce tıraş olmam da gerekiyordu. Bir daha dünkü gibi Önderliğin huzuruna tıraşsız çıkmamalıydım. Tıraştan sonra banyoya girdim. Hücremin eski sakini Ş. yoldaştan kalan küçük metal çöp kutusu iğrenç kir ve kokular içinde banyonun köşesinde duruyordu. Hazır sıcak su bulmuşken, çöp kutusunu da birkaç sudan geçirerek bol suyla iyice yıkayıp pakladım. Şekli şemali değişti tenekenin, kokusu da gitti, pırıl pırıl oldu. Artık rahat dokunup kullanabilirdim.

Havalandırma kapımız yine dünkü gibi saat sekiz buçukta açıldı. Kapı açıldığında ilk işlerimizden biri yan komşum Çetin ar-

kadaşla günlük rutin görüşmemizi yapmak oluyordu. Bugün de yine ilk işimiz rögar kanalından sohbete başlamak oldu. Önce dünkü görüşmenin coşkusunu paylaştık biraz. Önderliği ilk kez görmüştü Çetin arkadaş, dolayısıyla ondaki etki daha da yoğundu. Bu onu daha konuşkan yapmıştı sanki.

Ardından sözü öğleden sonraki görüşmemize getirdik. Bu sportif faaliyet olacağı için, elbiseyle mi yoksa eşofman giyerek mi gitmek uygun olur? Bunu tartıştık aramızda. Ve muhtemelen voleybol oynayacağımızdan, eşofman ve spor ayakkabısıyla gitmek gerekir dedik. Gerçi Çetin arkadaş tereddütlüydü halen. “Ya Önderlik normal kıyafetle gelse?” diye kaygılanıyordu.

Bu arada dün öğleden sonra bizim radyonun haber bültenlerinde, bugün Ada'ya HDP heyetinin geleceği yönünde haberler geçtiğini söyledi. Bu ihtimal güçlüydü, çünkü Önderliğin Newroz günü Amed'de okunacak mektubunu almaları gerekiyordu. Böyle olursa Önderlik'le öğleden sonraki görüşmemiz tehlikeye girecek demektir. Çünkü heyet görüşmeleri çoğunlukla, hatta hemen hemen her zaman öğleden sonraki saatlerde yapılıyordu. Eğer heyet gelirse, muhtemelen bizlerden biriyle de görüşme durumu olabilirdi. Bunun için de hazırlıklı olmamız gerektiğini konuştuk.

Kaç gündür havalandırma kapıları iki saat sabah, iki saat öğleden sonra olmak üzere günde dört saat açık tutuluyordu. Saatleri de belliydi: Sabah 8.30-10.30 arası, öğleden sonra ise 13.30-15.30 arası açık kalıyordu. Bugün bir sürpriz yaşadık. Vakit olduğu halde saat 10.30'da gelip kapıyı kapatmadılar. Belki unutmuşlardır diye biraz bekledim, ama hayır, gelip kapatan olmadı. Çetin arkadaşla sordum, ona da giden olmamış. O zaman anladık ki, bizden bir arkadaşın itirazı üzerine uygulamayı değiştirdiler. Dün bir ara kendi aramızda konu etmiştik. Kapıların günde dört saat açık tutulması uygulaması, ağırlaştırılmış müebbet cezası olanların statüsüdür. Bizim grup, Ömer Hayri arkadaş dışındaki her dördümüz normal müebbetli konumundayız. Ağırlaştırılmışlara uygulanan statü bizim için geçerli değildir. Muhtemelen bugün Nasrullah arkadaşın bu yönlü girişimi oldu, düzelttiler. Dördümüzün havalandırma

kapıları bundan böyle gün boyu açık kalacaktı. Diğer F tiplerindeki uygulama gibi sabah 8.30'dan akşam 18.30'a kadar açık tutulacaktı. Ömer Hayri arkadaş ağırlaştırılmış müebbet cezası olduğundan yine dört saat uygulamasına tabi olacaktı. Önderliğin koşulları da zaten böyleydi.

Öğleden sonraki görüşmemizin olup olmayacağı halen netleşmemişti. Belirsizlik can sıkıntısını artırıyordu. Benim yanımda kitap yoktu. Çünkü Amed'den beraberimde getirmek üzere hazırladığım kitapları, uçak kabul etmiyor diye yanıma alamamıştım. İki kutu dolusu kitaplarım Amed'de kalmıştı. Sonradan kargo ile gönderileceği söylenmişti. Okuyacak bir şeyim olmadığı için günün çoğunu havalandırmada volta atarak ve TV izleyerek geçirdim.

Yaklaşmakta olan Newroz, çözüm sürecine dair tartışmaları da hareketlendirmişti yine. Dikkatler genellikle İmralı üzerine yoğunlaşmış durumdaydı. Önderliğin Newroz'da okunacak mektubu merak ediliyor, tartışılıyor, içeriğine dair çeşit çeşit yorumlar yapılıyordu. Özellikle hükümete yakın isimler ve havuz medyasına mensup yorumcular, silahsızlanma kongresi için tarih verilerek somut çağrı yapılacağı yönünde tahmin yürütürken, aslında bir beklentiyi ifade ediyorlardı.

Dün kantin listesi yapmıştık. Öğleden sonra kantin malzemelerimiz geldi. Cezaevinin kendi kantini bulunmuyor. Ada'da askerlere ait kantin var, ama cezaevi idaresi malzemeleri askeri kantinden almıyor. Dolayısıyla kantin ihtiyaçlarımız haftada bir kez Mudanya'dan cezaevi personeli tarafından alınıp kosterle getiriliyor. Tabii kosterin yahut havanın bozulma ihtimali olduğundan -ki buna hiç yabancı değiliz zaten- kantin listelerimizi bu durumu da göz önünde bulunduracak şekilde yazmamızı daha ilk günlerden hatırlatmışlardı. Özellikle ihtiyaç duyduğumuz temizlik malzemelerinin gelmesi iyi olmuştu. Tabi ketılın yetişmesi de sevindirici bir durumdu, çünkü beş günden beridir şöyle ağız tadıyla bir çay demleyip içememiştik.

Ayrıca dün bize posta trafiği konusunda da bilgi vermişlerdi. Bizim yazacağımız mektup ve faksların haftada sadece bir gün,

perşembeleri alınacağını söylemişlerdi. Dün bu bilginin verilmesi üzerine, bizler de bu hafta her birimiz en azından geldiğimiz alandaki arkadaşlara birer faks yazalım diye karar almıştık. Ve ben de İmralı Adası'ndan ilk faksımı -o gün bunun son faksım da olacağını nereden bilebilirdim ki-, Amed'deki tüm arkadaşlara hitaben Ersan Nazlıer arkadaş adına dün akşam yazmış ve bu sabah postaya vermiştim.

Öğlen yemeği dağıtılmış, yemekten sonra kantin malzemelerini de almıştık. Ancak bugünkü ortak etkinliğin olup olmayacağına ilişkin halen bir açıklama yapılmamıştı. Beklentili halimiz devam ediyordu. Artık çıkacağımız saat gelip çatığında, yani çok az bir vakit kala, görevliler gelip bugün Önderlik'le ortak spor etkinliğine çıkamayacağımız bilgisini verdiler. Gerekçe olarak da, HDP heyetinin saat 12.30 sıralarında Ada'ya geldiğini görüşmeler uzun süreceği için etkinliğe vakit kalmayacağı belirtildi. Bizler de bunu tahmin etmiştik zaten, böylece kesinleşmiş oldu.

Gün akşama devriliş havalandırma kapılarının kapanma saati yaklaştığında, bizim gruptan kimseyle görüşme olmadığını da rutin "hava yolu" diyaloglarımız sonucu anlamış olduk. Yalnız öğle saatlerinde ve akşamüzeri saat beş, altı civarlarında iki kez helikopter sesi duyulması, sadece HDP heyeti değil, devlet heyetinin de geldiğine işaret ediyordu.

Kuşkusuz heyetlerin gelişi önemliydi. Böyle de olsa, Önderliği bugün görememiş olmak bizim için tatsız bir durum olmuştu. Üstelik sekreteryaya işlevi ile geldik, heyetlerle yapılan görüşmelere artık bizim de katılmamız gerekiyor, daha ne bekliyorlar sanki? Böyle için için öfkelenirken, bir yandan da "neyse, yarın hem sabah hem öğleden sonra etkinlik var, Başkan'la iki kez görüşeceğiz" diyerek kendimi avutuyordum.

DÖRDÜNCÜ GÜN BİR GÜNDE İKİ BULUŞMA...

20 Mart, Cuma...

Bir terslik olmazsa eğer, bugün Önderlikle iki kez buluşacağız. Sabah bir saat sohbet, öğleden sonra bir saat spor etkinliğimiz var.

Bugünkü ilk işim, kendime okuyacak bir şeyler temin etmek oldu. Burada Önderliğin zengin bir kütüphanesi var. On altı yıldır kendisine gelen ve Başkan'ın okuduğu kitap ve dergilerden oluşturulmuş çok seçkin bir kütüphane.. Üç bin kadar kitap ve çok sayıda da dergi var; Bilim Teknik, Atlas, National Geographic türü bilimsel dergilerin yanı sıra Özgür Halk, Demokratik Modernite gibi siyasal, düşünsel içerikli olanlar, Cogito gibi dış basımlı yayınlar da kütüphanede mevcuttur. Kitap ve dergilerin listesi cezaevi idaresi tarafından katalog biçiminde düzenlenmiştir. Bu listeyi alıp bizim de haftada dört adet kitap isteme ve kütüphaneden bu temelde yararlanma olanağımız bulunmaktadır. Dün görevli personelden listeyi isteyip almış ve dört kitap sipariş etmiştim. İstedğim kitaplar bu sabah verildi. Böylece okuyacak materyal sorunumu çözmüş oldum. Diğer arkadaşlar kitaplarını birlikte getirdikleri için, şimdi-lik aciliyet arz eden bir sorunları yoktu zaten.

Sohbet saatimiz yaklaştıkça sabırsızlanıyordum. Dünkü görüşmemiz heyetin gelişi yüzünden heba olmuştu, bugün de bir sorun çıkar mı diye kaygılıydım. Düşünceme hücum eden kötü senaryoları, aksilikleri hızla kovuyordum kafamdan. Neyse ki, bir terslik olmadı. Tam saatinde, yani on buçukta kapılarımız açıldı. Bir F-Tipi klasiği olarak hücreden her çıkışta yapılan seremoni gerçekleşti; el ve dedektörle üst araması ve ayakkabı çıkarma işlemi tamamlandı. Arkadaşlarla tokalaşıp hal hatır sorarak artık yolunu

bildiğimiz sohbet odasına doğru yöneldik. Gardiyanların eşliğinde doğallıkla.

Odaya geçip yuvarlak masanın kıyısında ayaküstü bir iki dakika laflayalım derken, Başkan yine o heybetli hızıyla içeri girdi. Selam verip yerine doğru geçerken,

“Ayakta beklemeyin, gelince oturabilirsiniz,” dedi. Aynı kıyafetleri vardı üzerinde. Ama bugün O da sakal tıraşı olmuştu. Elindeki su şişesini ve saatini her zamanki yerine bıraktı. Oturma sistemimiz artık belli, bu düzene göre biz de yerlerimizi aldık. Başkan ilk bana dönerek başladı bugünkü konuşmasına;

“Mehmed Sait, kalp sorunundan dolayı cezaevi müdürü kaygılı olduklarını belirtiyor. Buranın şartlarının kaldırmayabileceğini söylüyor. Gerekirse değiştirilmesi düşünülebilir diyor. Hatta hasta listesine dâhil edip, gidişi olaksa dışarıya çıkış şeklinde olabilir diyorlar.”

Bu da nerden çıktı? Hiç beklemediğim bir durumdu, şaşırıp kaldım bir an. Sonra hızla kendimi toparlayıp araya girerek, durumumun son derece iyi olduğunu, buradaki koşullar açısından da hiçbir sorun olmayacağını belirttim.

“Lütfi Taş arkadaş gibi tatsız bir durum yaşanmasın,” dedi Başkan.

Önce Lütfi Taş arkadaşın durumunu, nasıl aniden rahatsızlanıp birkaç saat içerisinde şehit düştüğünü anlattım. Arkadaşın ciddi hiçbir sağlık sorunu ve şikayeti olmadığını, bir kalp rahatsızlığı olduğunun ve böyle bir sorun yaşadığının farkında bile olmadığını, tehlikenin de aslında buradan kaynaklandığını ve ani şahadetin bu temelde yaşandığını izah ettim. Benim durumumun ise farklı olduğunu, kalp damarlarında belli oranda bir tıkanma olsa da bu durumu 7-8 yıldan beri bildiğimi, yani sorunun farkında olup ilaç kullandığımı, belli aralıklarla tahliller yaptırıp kontrol altında tutmanın olanaklı olduğunu, dolayısıyla Ada’da kalma açısından da asla risk teşkil etmediğini uzun uzun ve kararlıca anlattım. Anlatıklarımı sabır ve dikkatle dinleyen Başkan, bunun üzerine;

“Tamam,” dedi, “O zaman müdürle sen de bu anlattığın çerçevede bir konuşursun. Burada kalman iyi olur tabii.”

Bir yandan “bu sağlık belası da nereden çıktı?” düşüncesiyle

öfkelenip can sıkıntısı yaşarken, öte yandan durumu izah etmem üzerine Önderliğin ikna olmasına da sevinmiştim. Bu konu böylece kapanmış oldu ve genel sohbet gündemine geçildi.

Başkan ilkin dün gelen heyet konusuna değinerek söze başladı. Heyetin bizlerle de görüşmek istediğini fakat önceden bakanlıktan izin alınmadığı için bunun gerçekleşemediğini söyledi. Bizlere selam ilettiklerini de ekledi. Gelen heyetle Newroz mektubunu gönderdiğini belirtti, ama içeriği hakkında herhangi bir açıklamada bulunmadı. Fazla zaman ayırmadan bu konu geçildi.

Bugünkü sohbetimizin ana konusu, partimiz içerisinde, uluslararası komplonun hemen ardından 2000’li yılların başında yaşanan tasfiyecilik süreci idi. Sohbet saatimizin en geniş dilimi bu süreçte yaşananları tartışmayla geçti. Önderlik o süreci her yönüyle, bütün ayrıntılarıyla bilmek, anlamak istiyordu. Belli ki, koşullardan dolayı o döneme dair Önderliğe kapsamlı ve doyurucu bilgilendirmeler henüz yapılamamış, buna imkân olmamıştır. Tamamen devletin denetimindeki bilinen ilişki ve imkânlarla ancak çok genel bazı bilgilerin aktarılabilceği anlaşıldır. Ancak Önderlik o süreci bütün boyutlarıyla en ince ayrıntılarına ve tek tek bireylerin durumuna kadar bilmek istiyordu. Gruptaki beş kişiden dördümüz de o yılları içeride geçirmiştik. Dolayısıyla ayrıntılarına çok fazla hakim değildik, bizim bildiklerimiz de sınırlıydı. Bu konudaki tek istisnamız Ömer Hayri arkadaştı. Çünkü tasfiyeciliğin yaşandığı süreci dışarıda geçiren ve olup bitenlere bizzat yaşayarak tanıklık edenimiz oydu. Diyaloglar da doğal olarak daha çok Ömer Hayri arkadaşla geliyordu. Başkan’ın sorularının muhatabı oydu ve elden geldiğince doyurucu yanıtlar vermeye çalışıyordu.

Önderlik, Yürütme Konseyi üyeleri ve hareket yönetiminin üst düzeyinde görevli bilinen isimler dışında, üst ve orta düzey kadrolardan -ki adlarını bildiklerimiz de bilmediklerimiz de vardı- hem kadın hem erkek yapısından kimlerin tasfiyecilerin peşinden gittiğini öğrenmek istiyordu. Xebat arkadaş bu konuda bilebildiği kadar ayrıntılarıyla durumu Başkan’a aktarmaya çalışıyordu. En çok da kadın arkadaşları merak edip tek tek ve ismen soruyordu Önderlik.

Yine özellikle kadın arkadaşlardan hangilerinin o sürecin başından sonuna kadar hiç sağa sola sapmadan, yalpalamadan sağlam ve doğru bir duruş sahibi olduğunu bilmek istiyordu. Bu bağlamda da isim vererek tek tek bazı kadın arkadaşların durumunu sordu. Ve Xebat arkadaş da her bir arkadaşın durumu hakkında gerekli bilgileri sundu Önderliğe. İlginç olan şuydu ki, Önderlik kimlerin olumsuz konum sergilediği, kimlerin zorlanıp yalpalanabileceği, kimlerin kararlı ve doğru tutum sahibi olabileceği konusunda pek de yanılmamış, hemen hemen her kişinin tavrını ve duruşunu doğru tahmin etmişti. Yine de beklentisi olduğu anlaşılan arkadaşlar hakkında olumlu ve pozitif yargılar duyduğunda memnuniyeti mimiklerinden hemen anlaşılıyordu. Başkan yine arada bir önündeki saate göz atıp zamanı kontrol ederek sohbeti yönlendiriyordu. Sözü bizim eski gruba getirdi, tekrar bizden önce burada kalan arkadaşların durumlarından bahsetti. Öyle anlaşıyor ki, bu konuda kafasında yerli yerine oturmamış bazı şeyler, tam çözümleyemediği pürüzler kalmış. Ve bu arkadaşlar hakkında bizlerden alacağı bilgilerle durumu anlayıp çözümleyerek pürüzleri ortadan kaldırmak istemektedir. Bu, Önderliğin çok yakından bildiğimiz özelliği, aşına olduğumuz her zamanki yaklaşımı ve tarzıdır. O, büyük-küçük, çok önemli-az önemli, çapı ve boyutu ne olursa olsun, bir durumu, sorunu, bireyi ya da olayı kafasında tam netleştirip çözümleyerek yerli yerine oturtmadan rahat etmez.

Özellikle Ş. ve C. arkadaşların burada sergiledikleri bazı ilginç tutum ve davranışların nedenini anlamak istiyor, niçin böyle davrandıklarını çözmeye çalışıyordu. Söz konusu arkadaşları ben hiç tanıımıyordum. Ama Çetin ve Nasrullah arkadaşlar birlikte kaldıkları için yakından tanıyor, özelliklerini de biliyorlardı. Bu arkadaşların yaptıkları bilgilendirmeler neticesinde pürüzler netleşmiş oldu. Ve kişilik özelliklerinden kaynaklı kimi davranışları da Önderlik tarafından çözümlenmiş oldu. Ortak kanımız şuydu; bu grubumuzun seçimi ve belirlenmesi zaten devletin tercihiydi. Ve devletin de bu tercihi yaparken esas aldığı kriterin, gelecek arkadaşların burada kaldıkları sürece Öndeliğe fazla yarar ve katkıları-

nın olmaması, hatta olabilirse zaman içinde biraz da kendileriyle uğraştırma potansiyeli bulunan kişilikler olmasıdır. Özetle bu şekilde ifade edilen ortak kanaatimizi Önderlik de olumladı ve kafasındaki düğümü çözmüş olmanın rahatlığıyla;

“Evet doğrudur,” dedi ve ardından “Peki anlaşıldı,” diyerek bu konuyu da geçebiliriz manasında bir el hareketi yaptı. Ne çabuk da geçti bir saatlik zaman. Bu İmralı Adası’nda saatler biraz şaşkın galiba. Görüşmeyi beklerken kaplumbağa hızıyla ilerliyor, görüşme anında ise, yüz metre koşucusu sanki. İşte yine görevli personel içeri girerek vaktimizin dolduğunu haber verdi. Başka bir konuya geçmeye fırsat olmadı, kalktık. Başkan;

“Öğleden sonra tekrar görüşeceğiz,” dedi ve gülümseyerek el sallayıp çıktı. Arkasından da bizler hücrelerimizin yolunu tuttuk. Bu yuvarlak masadan kalkış anları her seferinde bende, lezzetli yemeklerle donatılmış bir sofradan doymadan, aç karınla kalkıyorum gibi bir duygu yaratıyordu.

Hücrelerimizin bulunduğu bölüme geldiğimizde, gardiyana müdürle görüşmek istediğimi söyledim. Önderliğin sözünü ettiği bu sağlık meselesini konuşacaktım. O sırada gardiyanlarla birlikte bize eşlik eden sivil giyimli, bürokrat tipli, otuzlu yaşlarda gençten esmer biri yanaşarak,

“Buyrun,” dedi, “Ben ikinci müdürüm.”

Onu ilk kez görüyordum. İlk geldiğimizde bizi karşılayan ve sonradan da daha çok bizimle muhatap olan diğer ikinci müdürdü. Ayrıca önceki gün birinci müdür de odalarımıza uğramış, bizlere “hoş geldiniz” demişti, ayaküstü tanışıp konuşmuştuk biraz. Ben, birinci müdürle bu sağlık meselesini konuşmak üzere görüşeceğimi söyleyince, birinci müdürün şu anda cezaevinde olmadığını, kendisiyle konuşabileceğimi belirtti.

Sağlık dosyamdaki rapor ve bilgiler, kullandığım ilaçlar ve genel sağlık durumum hakkında kendisine durumu genişçe izah ettim. Öyle kaygı duyulduğu gibi tehlike arz edecek, risk oluşturacak bir durum olmadığını, ayrıca ada iklimi ve nem sorununun da Diyarbakır’ın 45-50 derecelere varan sıcaklığı kadar zorlayıcı olamayacağı vb.

açıklamalarla kaygılanmalarına gerek olmadığını uzun uzun anlatmaya çalıştım. Beni dinledikten sonra ikna olmuşçasına bir tavırla;

“Tamam, senin için sorun yoksa, bizim açımızdan da bir problem olmaz. Senin adına kaygılanmıştık,” dedi.

Ardından bizim grubun gelişinden kendilerinin de hoşnut olduğunu, benim kalmamdan memnun olacağını, durumu birinci müdüre de aktaracağını, bir sorun olmayacağını söyledi ve el sıkışarak ayrıldık. Sorunun böylece hallolduğu rahatlığıyla ben de hücreme döndüm.

Öğleden sonra spor etkinliğine çıkacağız. Ve bu ilk sportif deneyimimiz olacak. Çıkacağımız alanın nasıl bir yer olduğunu merak ediyorduk. Sohbet dönüşü aramızda ayaküstü bir karar almıştık, spor etkinliğine eşofmanla çıkacağız. Her zaman olduğu gibi dakik bir uygulamayla saatler tam 15.30’u gösterirken kapılarımız açıldı. Bu defa ters yöne, hücrelerimizin bulunduğu koridorun soluna doğru gittik. Bizim Veysi arkadaşın kaldığı 6 nolu hücrenin bitişiğindeki kapıdan girdik. Aynı zamanda revirin de karşısı oluyordu. Burası kendi içinde üç küçük hücreli, ama havalandırması tek ve ortak olan bir odaydı. Hücrenin birinden geçip havalandırmaya çıktık. Evet, spor alanımızın burası olduğu anlaşılıyor.

Ebatları bir F-tipi cezaevi odasının havalandırmasından biraz daha genişçe bir yer. Cezaevi görmeyenler için şöyle tanımlayabilirim; nizami bir voleybol sahası genişliğinde, uzunluğu belki iki üç metre daha fazla bir beton zeminli alan. Ortada bir voleybol filesi gerilmiş durumda. Karşı duvarda ise bir basketbol potası monte edilmiş.

Bizler böyle bir iki dakika mekânı taramaya çalışırken Önderlik de geldi. O da kıyafetlerini değiştirmiş; üzerinde farklı bir eşofman takımı ve ayağında daha hafif bir spor ayakkabı var. Siyaha çalan eşofmanın üzerine de elle örüldüğü anlaşılan gri renkli bol ve uzunca bir hırka giymişti. Gelir gelmez hemen bir saatlik spor etkinliğimizin program çerçevesini çizdi. Buna göre önce basket oyunu olacak, arkasından voleybola geçeceğiz.

Basket oyunumuz bilinenden farklı, bireysel yarışma gibi değişik bir oyun. Şöyle: Herkes sırayla potaya yirmi atış yapacak, yirmi

atıştan kaç basket olursa bu onun sayı skoru olacak. Ve bu skora göre herkes derece almış olacak.

Oyunu ve kuralları izah ettikten sonra ilkin Önderlik aldı basket topunu. Peş peşe yirmi atış yaptı. Hakemliği ben üstlendim, her atıştan sonra hem kaçınıcı atış olduğunu hem de skoru yüksek sesle sayıyorum. Başkan’ın yirmi atışından altısı basket oldu.

O’nun arkasından Xebat arkadaş aldı topu ve atışlarını yaptı. O da yirmi atıştan dördünü sayı yaptı. Sıra bana geldi. Ne de olsa lise yıllarında az buçuk aşinalığım var diyerek hayli kendinden emin potanın karşısında topu birkaç kez yere vurduktan sonra atmaya başladım. Peş peşe müthiş yirmi atış yaptım ve sıkı durun, skor sıfır... Bir tane lanet top bile çembere girmedi. Başkan bazen gülererek araya giriyor, “Kalbin var Mehmet Sait, fazla heyecanlanma,” diyerek takılıyordu. Attığım birkaç top çemberim içinde döndüğü halde basket olmayıp dışarı düşünce, “Şansın da pek yaver gitmiyor,” dedi Başkan. Tabi ya, işte Önderlik de söyledi, mesele şanssızlıktı, yoksa ben hiç sıfır skor yapacak sporcu muyum?! Benden sonra Nasrullah, Veysi ve Çetin arkadaşlar da atışlarını yaptılar. Onların her biri de üçer, dörder sayı yapabildiler ancak. Dolayısıyla kimse Başkan’ı geçemedi. Böylece Başkan birinci, Xebat arkadaş da ikinci oldu; diğer arkadaşlar da onu takip ettiler. Benim derecem net: Sondan birinci...

On dakika kadar sürdü basket oyunumuz. Bu defa voleybol maçına geçtik. Hemen rastgele üçerli iki takım olduk. Başkan’ın yanına Veysi ve Nasrullah arkadaşlar geçti. Biz de Xebat ve Çetin arkadaşlarla onlara rakip olduk. İlk sette Xebat arkadaş o muhteşem oyunuyla bizi batırdı, seti kaybettik. İkinci setin daha başlarında -şanssızlık bugün yakamızı bırakmıyor anlaşılan- ters bir hareket yapan Çetin arkadaşın dizi sakatlandı ve oyundan çıkmak zorunda kaldı. Veysi’yi bize verdiler, karşı takım iki kişi kalmasına rağmen, bu seti ve dolayısıyla maçı da kaybettik.

Voleybol maçımız da yirmi dakika kadar sürmüştü. Zamanımız böylece yarılanmış oldu. Kalan yarım saatlik vaktimiz, bütün buluşmaların en hoş en verimli ve nispeten en özgür anıydı artık. Basket potasının bulunduğu uzak duvar dibinde, Önderliği orta-

mıza alıp sahayı enlemesine kat edecek şekilde volta attığımız, bir yandan da en verimli güzel sohbetler yaptığımız andı.

O günkü volta sohbetimize yeni, güncel gelişmeleri tartışarak başladık. Tayyip Erdoğan'ın "Kürt sorunu yoktur" şeklindeki sözleri ile izleme komitesine dair yaptığı açıklamalar gündemdeydi. Önderliğin iki buçuk yıla yakın süredir Türkü, Kürdü ve diğer bütün renkleriyle Türkiye toplumuna karşı büyük bir sorumluluk duygusuyla ve yine büyük emek, çaba ve özenle yürütmüş olduğu görüşme ve diyalog sürecinde böyle bir noktaya gelmiş olmasından derin üzüntü duyduğu, söz ve tavırlarından açıkça okunabiliyordu.

Hemen anında ve de son derece açık, sade ve net bir üslupla teşhisi koydu;

"Erdoğan, bu sözlerle süreci bitirdi," dedi Başkan. Ve ardından seçimlere kadar artık bir gelişme olmayacağını, bir adım atılmayacağını ilave etti. Sözümona Başbakan olan Davutoğlu'nun bir zavallı durumuna düşürüldüğünü ve Erdoğan'a karşı bir tavır takınamayacağını vurguladı. Hükümetin ve devletin tavrının değişeceğine işaret etti. İzleme komitesini savsaklama, Ada'ya gelen heyetleri engelleme; hatta Önderliğe, harekete, halka yönelme olasılığının göz ardı edilmemesi gerektiğine dikkat çekti. Ve ardından şöyle tamamladı sözlerini;

"Zaten sıkıldım bu heyetlerden, aylardır oyalamadan öteye bir türlü geçmiyor. İzleme heyeti olmadan bu şekilde gelirlerse bir daha kovacağım, böyle gelmemelerini söyleyeceğim."

Bir an kafamdan hızla şu düşünce geçti; o anda aslında tarihe tanıklık ediyorduk. Önderliğin ilk elden ve ayaküstü yapmış olduğu birkaç cümlelik bu kısa değerlendirme, tarihe düşülen son derece önemli bir nottu. Bunu takip eden haftalarda ve aylarda Türkiye ve Kürdistan'da yaşananlar, o günden sonra Önderlik üzerinde uygulanan tecrit ile birlikte göz önüne getirildiğinde ne demek istediğimiz ve Önderliğin sözlerinin ne denli hayati önem taşıdığı daha iyi anlaşılacaktır.

Sohbetimizi her zaman olduğu gibi yine Önderlik yönlendiriyor ve zamanı bir kuyumcu titizliğiyle değerlendirerek bunu yapı-

yordu. Yukarıdaki değerlendirmelerinden sonra hemen Rojava'ya ilişkin güncel haber ve gelişmeleri sordu. Başkan o günlerde iki konuyu özellikle ve hassasiyetle izliyordu. Biri, seçim süreci ve çalışmalarıydı. Bu konuda HDP'nin barajı aşmasının önemine vurgu yapıyordu. Ayrıca aşacağından da kuşku duymuyordu, emindi. Tek kaygısı ciddi boyutta seçim hilesi yapılabileceğiydi, bunun için önemle tedbir alınması gerektiğini belirtiyordu. Bir de birtakım provokasyonlar yapılması ihtimalinin yüksek olduğunu, buna karşı duyarlı olunmasının önemine dikkat çekiyordu. 7 Haziran seçimleri öncesinde yaşananlar, özellikle de seçime iki gün kala HDP'nin Amed mitinginde patlayan bombalar, Önderliğin öngörü ve uyarılarının ne kadar isabetli ve önemli olduğunu göstermiştir.

Önemle takip ettiği ikinci konu ise, Rojava'nın durumu ve Rojava'daki savaşın seyriydi. Buradaki savaş günün gününe, ayrıntılarıyla ve büyük bir dikkatle izliyordu. O günlerde Kobanê merkezi IŞİD çetelerinden kurtarılıp temizlenmiş, köylerin peyderpey kurtarılması sağlanıyordu. Başkan o coğrafyayı köyleri, yolları, nehirleri, tepeleri ve düzlükleriyle neredeyse avucunun içi gibi biliyordu. Xebat arkadaş da oralarda kaldığı için alanı biraz tanıyordu. Rojava'ya ilişkin haberleri her gün aktardığımızda, Xebat arkadaşlara ayrıntılı sorular soruyordu. Güçlerimizin Girê Spî'ye doğudan ve batıdan ne kadar yaklaştığı, Rakka ile Girê Spî arasındaki yola ne zaman ulaşıp kesilebileceği, Kobanê ve Cizîrê güçlerinin ne zaman birleşerek Girê Spî'ye yönelebileceği; yine bizim isimlerini bilmediğimiz noktaları belirterek, filan köye, filan yola, filan dereye, ırmağa ne kadar yaklaşıldığı vb. ayrıntılara varana dek sorup öğrenmek istiyordu. Adeta savaş koordinatı eden karargâhta oturan bir komutan titizliğiyle takip ediyordu.

Genellikle bütün haber ve gelişmeleri, özellikle de Rojava'da devam etmekte olan savaş haberlerini hem Mezopotamya radyosu, hem de tüm TV kanallarından dikkatle takip ediyor ve Önderliğe aktarıyorduk. Bunun için kendi aramızda bir planlama da yapmıştık. O gün derlediğimiz haberleri de bu çerçevede aktardık. Güçlerimizin bugün itibarı ile hangi yöne doğru ilerlediği, hangi köylerin

kurtarıldığı bilgisini verdiğimizde; bir an önce Girê Spî'nin düşürülüp Cizîrê ve Kobanê kantonlarını birleştirmenin önemini anlattı. Daha sonra IŞİD'in durumu için;

“IŞİD'in Jitem olduğunu en başta söyledim, arkadaşlar bunu anlamadılar, geç anlaşıyorum...” dedi esefle. Ses tonu, yüz ifadesi öfkeliydi. Değerlendirmelerine aynı tonda devam etti:

“Kandil halen grup dönemi havasında. Ya da 80'li, 90'lı yılların savaş mantığı ve tarzıyla hareket ediyorlar. Oysa günümüzde gelişmeler çok farklı, çok hızlı ve günlük tutum almayı gerektiriyor. Geçen günlerde arkadaşlara 25 sayfalık bir mektup yazdım, ama dışarı verilmedi. AKP'nin nasıl bir özel savaş hükümeti olduğuna, olası tutum ve yönelimlerine dikkat çekmiştim. Her açıdan güçlü konumdayız. Değerlendirilebilirse, askeri başarı siyasi zafer kesindir. Bölgesel gelişmeler her açıdan lehimize. Uluslararası güçler bize ilişkin yeni tutum almak durumunda kaldılar. ABD'nin bu tarz davranışı ve bu düzeyde müdahalesi pek beklenebilecek bir durum değildi. Gelişmeler hızlı ve adım atmaya zorluyor...”

Önderliğin konuşmaları son derece çarpıcı, önemli ve akıcıydı. Bizler iki yanında O'nunla birlikte yürürken can kulağıyla ve tek bir kelimesini dahi kaçırmamaya özen göstererek dinliyorduk. Söz bir ara tasfiyeci-çete eğiliminin iki binli yılların başlarında yaptığı tahribatlara geldi. Osman ve Botan unsurlarının nasıl komplocu güçlerin oyuncağı haline geldiğinden bahsederken çok kızgındı Önderlik. Osman'ı kast ederek;

“Bunu kullanıp beni ‘kardeş katili’ konumuna getirmek istedikler, ama buna gelmedim,” dedi ve konuşmasını şöyle sürdürdü;

“Osman en büyük alçaktır. Havva'yı bile kullanmak istedi. En son Havva üzeri bana mektup göndermişti. Aslında burada devleti üzerimize süren o alçaktır. Beni de kendisi gibi yapmalarını, kendi çizgilerine getirilmemi sağlamalarını istiyordu.”

O tasfiyecilik sürecine ilişkin değerlendirmeler yaparken, arada kimi sorular da yöneltip bilgi almak istiyordu. Daha sonra Şemo ve Nasır'dan bahsetti. Xebat arkadaşına Nasır'ın nasıl cezalandırıldığını, o dönemde yaşananları sordu. Son durumunu, pratiğini,

hatta kişilik özelliklerini daha yakından bilmek istiyordu. Xebat arkadaş o sürece dair bilgiler aktarıyordu. Ben de Nasır'ı daha ilk katıldığı dönemlerde tanıdığımı, 1985 yılı sonlarında Almanya'da bir kadro eğitim devresine birlikte katıldığımızı, daha sonra ülke içi pratikteki durumunu birlikte kaldığı birçok arkadaştan dinlediğimi ve tüm bunları bir araya getirdiğimizde kişilik yapısı ve özelliklerinin, gözükkara iktidarcılık hırsının tahripkârlığının Şemo'nunkine çok benzediğini söyledim. Xebat arkadaş da benzer görüşler ifade etti. Son zamanlarda sorun yaşadığı dönemdeki bazı somut olayları anlattı. Önderlik de belirttiklerimizi onaylar şekilde, ikisinin ortak kişilik özelliklerine sahip olduğunu, bununla nasıl zarar verdiklerini belirtti.

Voltada sohbetimiz bu minvalde devam ederken görevli gardiyan yine zamanın dolduğunu haber verdi. Birlikte çıkışa doğru yöneldik. O arada Nasrullah arkadaş;

“Başkan'ım, yarın Newroz. Newroz bayramınızı şimdiden kutluyoruz,” dedi.

“Haa, tamam,” diye gülerken karşılık verdi Önderlik ve devam etti;

“Bunları daha konuşuruz. Mektubun içeriğini yarın televizyondan izlersiniz.”

Tam gidecekken bana dönüp,

“Kütüphaneden kitap aldın mı?” diye sordu.

“Evet Başkan'ım, bugün dört adet kitap aldım,” diye yanıtladım.

“İyi,” dedi ve bizlere el sallayarak çıktı kapıdan. Hemen arkasından bizler de topluca odalarımıza döndük. Odaya döndükten on, on beş dakika sonra mazgal açıldı, gardiyan mazgaldan elindeki kalınca bir kitabı uzattı ve;

“Öcalan bu kitabı sana gönderdi,” dedi. Söylediğini duymuştum ama anlamamış gibi yaparak,

“Kim gönderdi dediniz?” diye sorunca;

“Önderliğiniz gönderdi, Önderliğiniz,” dedi bu kez. Biraz da vurgulayarak söyledi. Onun anlamayacağı şekilde mırıldanarak “Aferin ya, üslubunu da ne güzel düzeltmişsin,” diyerek uzattığı kitabı aldım ve;

“Çok teşekkür ederim,” dedim.

Bu, beklemediğim güzel bir sürpriz oldu. Tam bir Newroz hediyesi... Bundan daha anlamlı ve hoş bir Newroz hediyesi mi olur? Adına baktım kitabın: “BARİŞİ KONUŞMAK/Teori ve Pratikte Çatışma Yönetimi”. ODTÜ’den bir grup öğretim üyesinin yazılarından derlenmiş bir kitap. Biraz karıştırdım, içindekiler sayfasına göz attım. Dünyadaki değişik çatışma örnekleri, buradaki çözüm, uzlaşma ve barış süreçlerini ele alan yazılardan derlenmiş hacimli bir kitap. Tam da sürecimize denk düşen bir eser. Hızla okumalıyım...

BEŞİNCİ GÜN BUGÜN NEWROZ!

21 Mart 2015, Cumartesi...

Bugün Newroz. Newroz piroz bel!

Newroz’un ilk çıkışı, yani Devrimci Kawa’nın Dehaq’ı haklaması efsanesi nasıl ki insanlığın soluksuz bırakıldığı bir karanlık çağı yırtıp insanlığı aydınlığa çıkarmışsa; günümüz Newroz’u da benzer bir biçimde, Başkan APO’nun öğretisiyle aydınlanan ve ayağa kalkan Kürt halkı öncülüğünde, kapitalist modernizmin ağır bunalıma sürüklediği insanlığı 2600 küsur yıl sonra bir kez daha aydınlığa ve düze çıkarma misyonunu gerçekleştiriyor.

Kutlu olsun!

Bu Newroz benim İmralı’da ilk ve Önderlik’le birlikte geçireceğim ikinci Newroz oluyor. Başkan ile birlikte ilk Newroz’u 1992 yılında Bekaa’da Helvê köyü civarındaki Mahsum Korkmaz Akademisi’nde karşılamıştım. O dönemde devlet Kürdistan’da Newroz kutlamalarına izin vermiyordu. Newroz ateşleri, halkın büyük kararlılık, özveri ve muazzam direnişleriyle ve de büyük bedeller ödenerek yakılıyordu. Öyle ki, Nusaybin, Cizre, Şırnak gibi kentlerde Newroz serhıldanlarında onlarca yurtsever insan yaşamını yitiriyordu. Devlet en azgın şiddet yöntemlerine başvurarak, oluk oluk kan akıtarak Newroz’u yasaklamaya, kutlamaları engellemeye çalışıyordu. Şimdi bakmayın “Nevruz bizim Orta Asya’dan beri kutladığımız bayramımızdır” denilerek valilere ve diğer kelli-felli devlet erkânına 21 Mart’larda ilkokul çocuklarının müsamere örneğindeki gibi demir dövdürülüp ateşin üzerinden atlama numaralarına... Ne de olsa bu topraklar Nasrettin Hoca’yı yetiştiren coğrafya. Eşekten

düşen hocanın “zaten inecektim” pişkinliği ile bu devlet de yıllar yılı her türlü baskı, şiddet, katliam ve her türden hukuksuzluğa başvuru olarak bastırmak, yasaklamak için bütün maharetini ortaya koydu. Buna rağmen milyonların direnişi karşısında yasaklar yerle bir olunca, bu kez “Nevruz zaten bizim de bayramımızdır” deyip demir dövme merasimleri düzenlemeye başladılar.

İşte 1992 Newroz süreci de, Kürdistan’da boydan boya bir serhildan ve isyan süreci olarak yaşanıyordu. Aynı dönemde Bekaa’daki Mahsum Korkmaz Akademisi üzerinde de TC devleti ve hükümetinin Suriye nezdinde yürüttüğü yoğun bir diplomatik baskı faaliyetleri söz konusuydu. “PKK ve APO’yu barındırıyor-sunuz” gerekçesiyle Ankara-Şam ilişkilerinde gerilim zirvedeydi. Dönemin işleri bakanı İsmet Sezgin’in Şam ziyaretinde Hafız Esat’ın masasına, Başkan’ın kaldığı evin adresini koyduğu yönünde haberler geçiliyordu bültenlerde. Yine Suriye yetkililerinin aksi yöndeki beyanlarına rağmen, Akademi’nin faal olduğu ispatlanmaya çalışılıyor ve buranın kapatılması isteniyordu. Ayrıca tehditler de savruluyordu. Kapatılmadığı takdirde TC-İsrail işbirliği ile kampın havadan vurulacağı yönünde bir hava estiriliyordu. Bu baskılar karşısında zorlanan ve bunalan Suriye ise, Bekaa’daki kampta herhangi bir faaliyetlilik olmadığını iddia ediyor ve bunu kanıtlamak için de Türk basınının Akademi sahasına gidip gözlemlerde bulunmasına izin vereceğini açıklıyordu.

Tüm bu olup bitenlerden ve yaşanan diplomatik kavgadan ötürü o yılın Newroz sürecinde biz de Akademi’de intişar halindeydik. Hem her an saldırı olasılığına karşı, hem de basın mensuplarının ani gelişleri nedeniyle adeta diken üzerindeydik. Sabah erkenden henüz tan ağarmadan altı yüze yakın mevcudumuzla alanı terk edip araziye, çevredeki stratejik noktalara çekiliyor, akşam karanlık bastıktan sonra tekrar yerlerimize dönüyorduk. Dolayısıyla Akademi’deki normal yaşam ve eğitim programı ister istemez aksaklığa uğruyordu. Olağanüstü günler yaşıyorduk kısacası.

Tam da böyle bir atmosferde, hiç beklemediğimiz ve ummadığımız bir anda Önderlik çıkageldi. Şaşırmıştık. Çünkü bize sorulsa

öyle bir zamanda Başkan kesinlikle Akademi’de olmamalı der, bunun çok ciddi risk teşkil ettiğini söyledik. Oysa O’nun hareket tarzında böyle sürprizlere, şaşırtıcı davranışlara her zaman yer vardı zaten. Bu havada Akademi’ye gelişi de her ne kadar kaygılandırmış olsa da, bizler için böyle tatlı bir sürpriz olmuştu.

Yukarıda değinmeye çalıştığım bütün tehdit ve tehlikeler devam ettiği halde, O’nun gelişiyle birlikte alarm-intişar gerginliğimiz bir anda dağılıvermişti. Normalde Önderliğin Akademi’de olması, orada bulunduğu bilinmesi, tehlike ve saldırı ihtimalini kat kat artırarak, dolayısıyla çok daha temkinli, tetikte ve gergin olmayı gerektirecek bir durumdu. Ama tam tersi olmuş ve hepimiz daha da rahatlamıştık. Günlük programımız tekrar normale dönmüştü. Bunun neden böyle olduğunu, O’nun gelişiyle birlikte adeta mistik bir etkiyle sakinleşir gibi neden ortama bir huzur, güven geldiğini doğrusu o zaman da düşünmüş, pek çözememiştik. Bu durumu sonraki yıllarda da kendi kendime çok düşünmüştüm. Vardığım sonuç şuydu: Önderliğin, uzun yılların deneyimiyle kanıtlanmış, birçoğumuzun defalarca tanık olduğu muazzam bir öngörüsü vardı. Ve biz buna sonsuz derecede inanıyor ve güveniyorduk. Şimdi de bütün o diken üstü ruh hallerimize rağmen, Önderlik Akademi sahasında ise, burada bulunuyorsa, ciddi bir tehlike yok demektir. Olsa, zaten O bunu öngörür ve burada olmazdı; bizlerin de günlük normal yaşam programını uygulamamıza izin vermezdi. Kısacası bu inanç ve Önderliğin öngörüsüne olan sonsuz güvendi bizi rahatlatan.

92’nin o harareti Newroz günlerini birlikte geçirmiştik. Akademi’nin o devresinde sayımız altı yüze yaklaşmıştı. Açık ve berak bir bahar gününde güneş alan bir yamaçta, baharın etkisiyle yeni yeni kaban sünger gibi bir toprağın üzerinde sıralar halinde bağdaş kurup oturmuş, Başkan APO’nun karşımızda ayakta gâh durup gâh dolaşarak yaptığı Newroz çözümlemelerini can kulağıyla dinlemiştik.

O yılki Newroz’a dair belleğimde kalan, unutamadığım bir tablo da, Şehit Zamani (Mustafa Gezgör) arkadaşın kutlama etkinliğinde

şiiir okumasıydı. Kadın takımlarının kaldığı dolun arkalarında yine tribün gibi bir yamaca dizilmiş, hazırlanan Newroz şenlik programını keyifle izliyorduk. İşte o programın bir yerinde “Zamanı arkadaş şiiir okusun” diye ısrarla talepler gelince çıktı sahneye. Kendisi şiiir yazıyordu, biliyordum. Ama o an okuduğu şiiir kendisinin miydi, başkasının mı bilemiyorum. Harika okudu. Bazen yükselen, bazen fısıltı şeklinde alçalan ama vurgulu bir sesle ve etkileyici mimiklerle, el-kol hareketleriyle de desteklediği kadifemsi sesiyle okuduğu şiiir hepimizi etkilemiş ve müthiş alkış almıştı. Newroz’dan birkaç gün sonra ülkeye yolcu etmiştik; aynı yıl şehit düşeceğini nereden bilebilirdik...

Şimdi, neredeyse çeyrek asır sonraki bir Newroz’da tekrar Başkan APO’yla buluşmuş olmak, İmralı koşullarında olmanın yarattığı acı ve burukluğa rağmen, benim açımdan harika bir duygu. Bugün görüşme olanağımız yok. O da şu an birkaç adım ötemde ve kendi hücrelerinde... Acaba hangi Newroz’u düşünüyor, bu Newroz gününde O ne hissediyor? Bunu merak ediyorum bir yandan da.

Evet, bugün cumartesi, bugün ve yarın ortak etkinliğimiz yok. İki gün Başkan’ı göremeyeceğiz. Biz göremeyeceğiz ama O bütün Kürdistan ve Türkiye’nin, bölgenin ve dünyanın gündeminde bugün. Çünkü herkes bugün Amed Newroz meydanında okunacak mektubu bekliyor; adeta nefesler tutulmuş durumda... O sadece çözüm sürecinin başmüzakerecisi ve mimarı olarak değil, bölge siyasetinin baş aktörü olarak büyük düşünsel, ideolojik, politik gücüyle inisiyatif ele geçirmiş ve güne damgasını vurmuş bulunuyor. Bu, dünyada eşi benzeri görülmeeyen tecrit ve izolasyon koşullarında bile O’nun ülke ve bölge politikalarında bu denli etkili olduğunu görmek, buna bizzat O’nun yanı başında tanık olmak, tarihe canlı tanıklık etmek demektir.

Devlet de bu gerçekliğin farkında; hazmedemiyor, kabullenemiyor ve gölgelemeye çalışıyor. İktidarı ve çeşitli muhalefetiyle devlet zavallı bir çırpını içinde, sefilleri oynuyor adeta. Günlerdir kolları sıvamış plan, program yapmakta, Newroz günü Amed’de okunacak mektubun ve Başkan APO’nun başat biçimde ön almasının etkisini biraz azaltabilmek, kırabilmek için uğraş vermektedirler. MHP, Anka-

ra’da toplayacağı kongresini özellikle Newroz gününe denk getirmiş; Başbakan Davutoğlu Amed Newroz etkinliğiyle aynı gün ve aynı saatlerde İstanbul’da “bahar bayramı kutlaması” adıyla bir program düzenlemiş. Bunlar da yetmemiş olacak ki Cumhurbaşkanı Erdoğan, Denizli’de aslında yarın için planlanmış açılış mitinginin tarihini bir gün öne çekerek Newroz gününe denk getirmiş.

Özcesi devlet bütün olanaklarıyla seferber olmuş dikkatleri Amed Newrozu’ndan, orada Başkan APO’nun vereceği mesajlardan uzaklaştırmaya çalışıyor. Bütün kanalların canlı yayın kameraları Ankara, İstanbul, Denizli üçgeninde dolanıp duruyor sabahtan beri. İmralı’da İMC kanalını izleme olanağımız bulunmuyor. Diğer resmi, özel, havuz, holding kanallarının tümü de tam kadro bahsettiğim üçgende... Arada bir Amed’e uzanıp bir kaç saniyeliğine bağlanan olsa da, hemen geri üçgene dönüyorlar. Bir ara kaygılanmaya başlıyorum, acaba Önderliğin mektubunu canlı yayınlı verecekler mi diye...

Ama hayır, devletin, sistemin bütün çaba ve çırpınıları nafile.. Kürsüden, Başkan APO’nun mektubunun okunacağı ilan edilir edilmez, bütün kanalların canlı yayın kameraları Amed Newroz alanındaki platforma kilitlendi. Ne Bahçeli, ne Davutoğlu, ne de Erdoğan... Bütün Kürdistan, Türkiye, bölge ve dünya Başkan APO’nun mesajına kulak veriyor şimdi. Yani GÜNEŞ DOĞDU, BÜTÜN GÖLGELER YERE SERİLDİ... Gerçek aktörler çıkınca tarih sahnesine, sesleri ve gürültüleri ile yitip gidiyor, kayboluyor figüranlar. Ve hakikat hükmünü bir kez daha icra ediyor.

Newroz meydanında ilginç bir tesadüf daha yaşandı. Sabahtan beri yoğun bulutlarla kapanmış gökyüzü, tam Önderliğin mektubu okunmaya başlandığı anda aralandı birden ve güneş yüzünü gösterdi. Mektubu okuyan Sırrı Süreyya’da taşı gediğine koydu hemen:

“Sayın Öcalan’ın daha mektubu okununca güneş açtı, bir de kendisi gelse neler olur,” dedi. Ve o an Newroz alanını dolduran milyonluk kitlenin deniz gibi dalgalanıp uğuldaması görülmeye değerdi.

Dünkü görüşmede bize, “Mektubu yarın televizyondan izlersiniz,” demişti Önderlik. Pazartesi günü yapacağımız görüşmede büyük ihtimalle içeriğini nasıl bulduğumuzu soracak, düşünele-

rimizi öğrenmek isteyecektir. Bu düşünceyle, mektubu dikkatle dinledikten sonra, Önderliğin muhtemel sorusuna hazırlıklı olmak için günlüğüme şu notu duyuyorum:

“Önderliğin mesajı son derece güçlü, etkili ve toplumun hemen tüm kesimlerine hitap edecek, dokunacak nitelikteydi. Temel stratejik noktaların tümüne iki sayfalık mektupta yer vermiş durumda. Vurgular amaca uygun ve yerli yerinde yapılmış, dolayısıyla amaçlanan etkiyi toplum üzerinde fazlasıyla yarattı. Silahları gündemden çıkarma amaçlı kongrenin toplanması için -devlet tarafından- yapılması gereken temel işleri tek cümlede eksiksizce ifade etmekten tutalım, Eşme vurgusuyla Türk toplumunun bam teline dokunusuna kadar Önderliğin güçlü üslubu hükmünü icra etmiştir.”

Başkan APO’nun büyük düşünme gücü, derin yoğunlaşma düzeyi kadar, bunu yazılı veya sözlü ifade etme yetkinliğinin benzersiz mükemmellikte olduğunu yakından bilenlerden biriyim. Yıllarca konuşmalarını kasetten yazıya dökerek Serxwebûn’da yayınladığımız için biliyorum. Ancak bunu ilk defa fark etmem, ilginç ve çarpıcı bir örnek olmuştur. Hatırladığım kadarıyla 1987 yılının yaz aylarıydı. Düsseldorf’ta Berxwedan büromuz vardı; legal ve yasal bir büro olduğu için diplomasi alanındaki birçok ilişki ve bağlantılar da bu büro üzerinden sağlanabiliyordu. Londra’dan BBC radyosunun Türkçe servisinden bizi arayıp Başkan APO’yla röportaj yapma istediklerini bildirmişlerdi. Biz de yardımcı olup bunu sağladık. Yayın gün ve saati belli oldu. Önemsiyorduk. Çünkü Önderlik ilk kez kendi sesiyle direkt canlı yayında BBC’ye konuşacaktı.

Yayın saatinde biz de Berxwedan bürosunda radyoyu açtık, teybimiz de hazır. Önderliğin konuşmasını kasete alacaktık. Yayın başladı, Başkan’la bağlantı sağlandı ve yaklaşık beş, altı dakika kadar konuştu. Çok güzel bir konuşmaydı ve BBC radyosundan ilk kez Önderliğin sesini duymaktan mutlu olmuş, gururlanmıştık. Fakat asıl şaşkınlığı daha sonra yaşayacaktık. Önderliğin konuşmasını kaydettiğimiz kasetten yazıya döktüğümüzde, dinlerken pek fark etmediğimiz bir gerçekliğin ayırdına varmıştık. Topu topu beş, altı dakikalık bir konuşmanın içine bu kadar çok, bu kadar önemli, bu kadar de-

rinlikli ve bu kadar çarpıcı konuların sığdırılabilmiş olmasına ilk kez tanık olmuş ve çok şaşırmıştık. Ancak sonraları Önderliğin tarz ve temposunu biraz anlayınca; düşünme, söyleme ve yapma süreçlerinin O’nda nasıl iç içe geliştiğini fark edince, o kadar şaşırdığımız örneğin O’nun için çok sıradan bir olay olduğunu görecektik.

Newroz mektubunda da böyle bir yoğunluklu içerik vardı. İki sayfalık bir mektupta verdiği mesajın gücüyle, iktidar ve muhalefet temsilcilerinin o şaşaalı salonlarda ve devasa meydanlarda canhıraş bir gayretle ve tevazudan uzak bir kibirle sarf ettikleri bütün o büyük sözlerinin bir anda ipliğini pazara çıkaran Başkan APO; şu anda hücrelerinde, iki üç metre karelik daracık bir alanda muhtemelen gülümseyerek onların durumlarını izliyordur. Daha dün ortak alanda birlikte voleybol oynadığımız, son derece mütevazı kıyafetleri, üzerindeki gri hırkasıyla bütünleşen dervişane duruşu ve bilgece tavırlarıyla o peygamber Mani kadar sade kişinin, yalnızca iki sayfalık bir mektubu ile toplum üzerinde bunca etki yaratan büyük lider olduğunu, dışarıdan bakan biri asla anlayamazdı.

Diğer yandan bu büyüklük karşısında ezilen, kompleksi, egosuyla bu tabloyu kolay kolay içine sindiremeyeceği tahmin edilen Erdoğan, böyle düşünenleri yanıltmayıp kendisinden bekleneni yaptı. Sürece sekte vuran beyanlarına bugün de devam etti. İzleme heyetinin “İmralı’yı meşrulaştıracağı”nı öne sürüp oluşmasına ve Ada’ya gelişine engel olmaya çalışırken, esasında İmralı’ya göndermelerde bulunarak hasarlı egosunu onarma uğraşı veriyordu. Her ne kadar hükümet adına Bülent Arıncı, Erdoğan’ın bu tür söylemlerinden rahatsız olduğunu hissettiren açıklamalarda bulunsada, hükümetin sürecin arkasında duracak irade ve kararlılığı Erdoğan’a rağmen sergileyebileceği oldukça şüpheli. Sistem ve AKP içinde birtakım çelişki ve çatışmaları da göze aldığı anlaşılan Erdoğan’ın ne kadar tehlikeli oynadığı çok net görülmektedir.

Özcesi, Önderliğin Newroz mesajının gücü Erdoğan ve AKP hükümetinin yüzündeki maskeyi düşürürken, daha ilk günden sistemi de sarsmaya yetmiştir.

ALTINCI GÜN PAZAR TEMİZLİĞİ...

22 Mart 2015, Pazar...

İmralı'da da bugün tatil, mesai yok. Dolayısıyla Başkan'la görüşme de yok. Bütün gün içerideyiz yani.

Kaç gündür Ada'da hava kapalı ve ara ara yağmur yağıyor. Ama bugün hava açık, güneşli ve ılık. Dünden planlamıştım, hava iyi olursa kapıyı bacayı açacak, her şeyi dışarı çıkaracak ve kapsamlı bir temizlik yapacaktım. Kahvaltıdan sonra planımı hayata geçirmek üzere kolları sıvadım. Bugün sıcak su günümüz aynı zamanda. Ayrıca lazım olacak temizlik malzemelerinin hepsi geçen gün kantinden geldi. Yerleri, kapı pencereyi, mutfak tezgâhını, mutfak dolabının içini-dışını, lavaboyu, banyo ve tualeti, her köşe bucağı önce sıcak su ve deterjanla iyice fırçalayıp yıkadım. Ardından da çamaşır suyuyla dezenfekte ettim. Böylelikle Şêxmus yoldaşın yıllardan beridir özenle koruduğu ne kadar kir, pas varsa hepsinden kurtuldum nihayet. Yaklaşık iki saat kadar süren bu temizlik operasyonu hayli yordu beni.

Temizlik faaliyeti esnasında bir yandan da dışarıda, havalandırmada açık duran radyodan çünkü Amed Newroz'unun yankılarını dinliyordum. Bugün Dengê Mezopotamya radyomuz çıışmış adeta, son derece net ve parazitsiz çekiyor. Arada hoş müzik parçaları da çalıyor. Bu da temizlik faaliyetini keyifle yapmamı sağlıyordu.

İşleri bitirdim... Öğlen yemeğine daha vakit var. Havalandırmada güneşin tatlı ılkılığı altında oturup Önderliğin gönderdiği "Barış Konuşmak" kitabından birkaç makale daha okudum. Kitabı bir an önce bitirmeliyim diye düşünüyordum. Belki yazılanlar üzerine Baş-

kan bir şeyler sormak, tartışmak ister. Ola ki, “kitabı okudun mu, nasıl buldun?” gibi bir soru sorduğunda, “hayır, daha bitirmedim” türünden tatsız bir cevap vermek durumunda kalmamalıydım.

Öğlen yemeği sırasında ve sonrasında televizyondan haberleri izlerken, başbakan yardımcısı Bülent Arınç’ın açıklamalarına denk geldim. Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın çözüm sürecine ilişkin söylemlerine dair konuşuyordu Arınç.

Tayyip Erdoğan ilginç bir biçimde süreç karşıtı açıklamalarına devam ediyor. Ne yapmaya çalışıyor, doğrusu anlamak güç. Salt seçimlere dönük bir taktik manevra gibi yorumlayanlar olsa da, durum pek de öyle gözüküyor. Dün, izleme kuruluna karşı olduğunu beyan etmişti. Bugün uçakta basın mensuplarına konuşurken, Dolmabahçe’de yapılan ortak toplantıya da karşı olduğunu, yine o toplantıda okunan ortak metindeki on maddenin demokrasi ile bir alakası olmadığını, tersine yeni talepler içerdiğini söylüyor. Bununla da yetinmeyip, hükümetin bu tutumlarıyla “İmralı’yı meşrulaştırdığını” öne sürerek hükümeti eleştiriyor. İmralı kompleksi her tavır ve hareketine yansımış, bilinçaltına işlemiş gibi görünüyor.

İşte Arınç, Erdoğan’ın bu söylem ve suçlamalarına cevaben açıklamalar yapıyordu. Gözler, Erdoğan’ın bu olumsuz tavrı karşısında hükümetin ne kadar dik duracağı, bir tutum sahibi olup olmayacağındaydı. Arınç bu konularda sorumluluğun hükümette olduğu yolunda hatırlatmalarda bulunarak cılız da olsa bir tavır alıyor, atılan adımları sahiplenir gibi bir duruş sergiliyordu. Genellikle yorumcular Arınç’ın bu açıklamayı Başbakan’ın bilgisi ve onayı dâhilinde yaptığını söylüyor ve bunu hükümetin bir tutumu gibi görüyorlardı. Eğer hükümet bunu yapmaz ve attığı adımları cesaretle savunup üstlenmezse, zaten tüm etkisini ve ciddiyetini yitirecekti.

Önderlik, hükümetin böyle tutarlı bir duruş sergileyemeyeceğini daha ilk anda ve bir çırpıda çözmüş, Davutoğlu’nun bir zavallı konumuna düşürüldüğünü belirtmişti. Nitekim izleyen günlerin gelişmeleri de gösterdi ki, Arınç hükümet adına değil, bireysel olarak hareket etmiştir. Zaten onu da bu açıklamaları yaptığına pişman edecek yönelimler AKP içinde boy vermekte gecikmedi. Arınç ko-

laylıkla susturuldu ve hükümet Erdoğan karşısında boyun bükerek tükürdüğünü yalayan bir zavallı konumuna düştü.

Siyaset merkezlerinde yer alanlar, siyaset arenasında boy gösterenler ne kadar farkındadır bilemiyorum ama, tekrar da olsa altı çizilerek vurgulamak gerekiyor ki, içinde bulunduğumuz şu günlerde tarih yazılıyor. Hem de Kürdistan ve Türkiye halklarının geleceğini belirleyen kader tayin edici tarihin sayfaları yazılıyor. Marmara Denizi’nin ortasındaki ücra bir adanın ücra bir hücresinde bile olsa, Başkan APO’nun yanında ve yakınında bu gerçekliği iliklerine dek hissedebiliyor insan. Başkan APO’nun ne büyük bir sorumluluk duygusu, ne kadar kararlı bir barış ve demokrasi savunuculuğu, ne kadar derin ve ısrarcı bir tutumla olası çatışmaların önünü alıp tarihi barışçı-demokratik bir çözüm yönüne evirmeye çalıştığının canlı tanıkları olduk.

Bizler, beş kişilik bir grup sekretarya olarak Ada’ya gelmiştik. Aynı günlerde, oluşturulacak gözlemci heyet de netleştirilmek üzereydi. Hatta isimler üzerinde son mutabakat dahi sağlanmıştı. Newroz’dan hemen sonra, İmralı’daki görüşmeler gözlemci heyet ve sekretaryanın da katılımıyla resmi müzakere evresine dönüşecekti. Böylelikle tarihi bir eşik aşılmış olacaktı. Aynı zamanda Dolmabahçe mutabakatında tespit edilen başlıklar temelinde peyderpey somut konular tartışılıp pratik adımları atılacak ve eş zamanlı olarak PKK de tek gündemle kongresini toplayacak ve Türkiye’de silahlı mücadeleyi sona erdirdiğini ilan edecekti.

İşte tarihin tam da bu kritik dönemecinde Tayyip Erdoğan, bilinen olumsuz müdahalesini yaptı ve yılların emek ve çabasıyla olumlu bir noktaya getirilen süreci tersyüz ederek, yeniden kanlı çatışmaların önünü açmış oldu. Bu, sadece bugünkü Türk ve Kürt toplumuna değil, Türkiye’de yaşamakta olan bütün halkların gelecek nesillerine karşı da büyük bir sorumsuzluk örneği, günah ve suçtur. Ve hiç kuşkusuz tarih ve toplum bunun muhasebesini ve yargısını mutlaka yapacaktır. Günü geldiğinde bu yargının sağlıklı yapılmasına mütevazı bir katkı amaçlı da olsa, bugünden tarihe not düşmekte yarar olacağı inancındayız.

Bu kritik eşikte, Erdoğan'ın son birkaç gün içinde yaptığı şu ilginç açıklamaları hatırlayalım:

Önce, “Artık Kürt sorunu diye bir sorun yoktur,” cümlesini dillendirdi.

Ardından “İzleme komitesinin oluşturulması ve İmralı'ya gitmesine karşıyım. Bu, İmralı'ya meşruiyet kazandırır,” dedi.

Ve bugün de, “Dolmabahçe görüşmesi yanlıştı, on maddelik metinde de demokrasiyle ilgili bir şey yok,” diyor.

Oysa bu gelişmeler ve Dolmabahçe fotoğrafıyla diyalog sürecinde geline olumlu nokta, hem genel kamuoyu nezdinde, hem de AKP ve hükümet içinde olumlu karşılanmış, benimsenmişti. Toplumun genelinde barışçı çözüm olacağına dair bir umut ve iyimserlik yaratmıştı. Peki, Erdoğan bile isteye neden bu olumlu gidişata ve toplumun büyük çoğunluğunun beklentilerine balta saldı? Bu, akıntıya karşı kürek çekmek anlamına gelmiyor mu?

Şüphesiz bu soruların cevapları ileride kapsamlıca tartışılacak, irdelenecektir. Ama daha bu ilk günden de söylenebilecekler var. Mesela seçim faktörü bir etken olabilir. HDP'nin parti olarak seçime girmesinin ve barajı aşma ihtimalinin konuşuluyor olmasının, Erdoğan'ın uykularını kaçırdığı bir sır değildir. Bu çıkışla seçimi lehe çevirme hesapları yapılmış olabilir. Peki, ülkenin geleceğini karartma riski taşıyan, tekrar kanlı çatışmalara yol açabilecek bir tutum, seçim kazanma ve iktidarda kalma uğruna sergilenebilir mi? HDP'nin yükselişiyle başkanlık hayallerinin suya düştüğünü fark ettikçe “benden sonrası tufan” mantığıyla mı çözüm masasını tekliyor? Mutlak iktidar ihtirasının yarattığı mutlak bozulmayı mı yaşıyor? Bunlar olabilir.

Dünkü Newroz mektubu, Önder APO'nun nasıl güçlü bir bölgesel aktör olduğu gerçeğini bir kez daha gözler önüne serince, kendini gölge gibi silik hissedenden Erdoğan'ın şişkin egosu çok incindi de, bunun öfkesiyle mi böyle hırçınlaştı? Bu da bir etken olabilir belki.

Doğrusu sonraki günlerde, yeni sarayının merdivenlerinde “tarıhteki on altı Türk devletini temsilen” dizili iki sıra tuhaf kıyafetli insanın arasında takım elbiseli ve kravatlı olarak, gayet ciddi bir ta-

vırla ağır ağır inerek değme karikatüristlere taş çıkaran bir görüntü veren Tayyip Erdoğan figürünü görünce, “ne kadar çok iktidar, o kadar çok bozulma” diyalektiğinin etkisi de pek yabana atılacak bir seçenek gibi görünmüyor.

Bu keskin virajlı politik dönüşün bir tek Erdoğan'la izah edilmesinin çok da sağlıklı bir analiz olmayacağı açıktır. Nihayetinde bir devlet politikasının söz konusu olduğu, devletin en azından bir kesiminin de Erdoğan'ın yanında yer aldığı düşünülmelidir elbet.

Ancak nedeni ve boyutu ne olursa olsun, Erdoğan'ın olumsuz tutumunun çözüm sürecini olumsuz etkileyeceği, Türkiye'nin demokratikleşmesi sürecine de ket vurarak toplumun daha çok ve ağır bedeller ödeyerek acı çekmesine yol açacağı açıktır. Zira değişik ad ve tanımlamalarla da olsa yıllardır sürdürülmekte olan “çözüm süreci”nin iki temel aktörünün Öcalan ve Erdoğan olduğu yönünde bir söylem, Türkiye siyasetinin değişik kulvarlarında yer alan birçok çevre tarafından sıkça dile getirilen bir olgudur. Şimdi bu aktörlerden biri olarak kabul edilen Erdoğan'ın bu hezeyan hali, süreci mutlaka yaralar ve zora sokar. Aynı şekilde toplumun gerilmesinin ve tehlikeli çatışma zeminleri oluşmasının da önünü açar.

Burada hükümetin duruşu, yürütülen barış sürecine sahip çıkış hayati önem arz ediyor olsa da, realiteye baktığımızda, Erdoğan'a rağmen bir duruş sergileyeceğini beklemek pek gerçekçi gözükmemektedir. Ne yazık!

Görünen o ki, yeni bir tufan bekliyor Türkiye'yi. Ve buna en çok üzülen, hayıflanan; olası bir tufanı durdurmak, engellemek için olağanüstü bir çabayla en çok uğraşan kişi de Başkan APO'dur. O'nun da böylesine katı bir tecrit altında tutulması yanlışlığın ve gelecek nesiller adına talihsizliğin en büyüğüdür.

YEDİNCİ GÜN...

NEWROZ MESAJI SİSTEMİ SARSTI

23 Mart 2015, Pazartesi...

İki günlük uzunca bir aradan sonra bugün yeniden sohbet alanına çıkacağız. Önderlik'le her buluşma saati yaklaştığında duyduğumuz coşkunun galiba bir ilki ve sonu olmayacak. Her gün bir ilk gün gibi, her gün yeni bir başlangıç olacak yani. Fena mı peki? Kuşkusuz hayır, hiç de değil. Başkan APO'yla buluşma zaten başka türlü olmaz ki..

Görüşmenin olmadığı son iki günün gelişmeleri hayli yoğun oldu. Bunları birlikte değerlendireceğiz mutlaka. Ve muhtemelen Önderlik bu konularda her birimizin görüş ve değerlendirmelerini almak isteyecektir. Ortak görüşme yerine giderken beraberimizde kâğıt, kalem, not vs. götüremediğimizden, konuları kafamda toparlamaya, sistemleştirmeye çalışıyordum. Biliyorum ki, aktarım yaparken derli toplu, hızlı ve ayrıntılara girmeden esas noktaları vurgulamak gerekiyor. Başkan öteden beri her zaman buna dikkat edilmesini isterdi zaten. Dağınık biçim gibi dağınık üsluptan da hazzetmezdi hiç. Burada zamanın bir saatle sınırlı olması, bu noktalara daha çok özen göstermeyi zorunlu kılıyor.

Her zamanki gibi tam vaktinde, saat 10.30'da hücre kapılarımız açıldı ve bu hazırlık ve duygularla yuvarlak masamızın etrafında bir araya gelmek üzere çıktık hücrelerimizden. Sohbet odasında bilinen düzenle yerlerimizi aldıktan sonra Önderlik hemen söze başladı. Öfkeliydi. Ve hareket yönetimimizden başlayarak içe dönük çözümleme, değerlendirme ve eleştirilerde bulunuyordu. Tipik bir Başkan APO tarzı ve yöntemine tanık oluyorduk aslında. Ne zaman ve nerede işler gereği gibi yürümüyor, bir olumsuzluk yaşanıyor, karşı taraf

hamle yaparak bizi geriletmeye darbelemeye çalışıyorsa, bunun çare ve çözümünü kendinde yaratma, bunun için dönüp kendini sorgulama yaklaşımı Önderlik tarzının en başat özelliklerinden biridir.

Belli ki, Erdoğan'ın şu son günlerdeki fütursuzca açıklamalarıyla, süreci geriye çekip sekteye uğratan pratik ve söylemleri iki gündür Önderliğin de kafasını hayli meşgul etmiş ve canını sıkıyordu. Önderlikle temel bir yaklaşım farkımızı, daha doğrusu O'nu yeterince anlayıp uygulayamadığımız bir hususu, bir geriliğimizi bugün daha iyi görebilmekteyim. Zira şu son günlerde olup bitenleri, yani aynı gelişmeyi izlerken biz daha çok karşı tarafı baz alarak olaya bakıyoruz. Bizim tepkimiz daha ziyade Erdoğan'ın iyi niyetli olmamasına öfkelenmek, devletin aslında çözüme istekli olmadığı, tasfiyeyi amaçladığı gibi yorumlarla yetinmek oluyor. Bu yaklaşımın hiçbir çözüm yaratmadığı, yaratamayacağı dolayısıyla pek bir anlamının da olmadığı açıktır. Oysa Önderliğin tarz ve yöntemi bambaşkadır; daima bir çözüm yaratmaya dönüktür. Karşı taraf binbir emek ve çabayla bir noktaya getirilen süreci böyle pervasızca heba edecek adımlar atıyorsa, bunu mutlaka bizim mücadele tarzımızdaki veya politikadaki zaafımıza dayanarak, oradan güç ve cesaret olarak yapıyordur. O zaman çözüm; bu zaafı görüp gidermekten, varsa bir açık-gedik bunu bir an önce kapatmaktan geçecektir. O nedenle Önderliğin öfkesi son derece anlamlı ve anlaşılardır.

Başkan, hareket merkezimizden başlayarak tüm ileri kadro yapısını eleştiriyor, neden Önderlik tarz ve temposunun yakalanamadığını soruluyor. Bu yönlü eleştirilerini Kandil'e de iletliğini ifade etti. "Benden daha dürüst, cesaretli ve fedakârsınız, ama dönemin tarz ve temposundan bihabersiniz," diye sürdürdü konuşmasını. Önderlik tarzını uygulamak yerine, kendini esas alma, kendini uygulama ve kendine sevdalılık durumu yaşandığını belirtti. Tabi en büyük beklentisi konsey üyesi arkadaşlardandı, onların isimlerini telaffuz ederek;

"Cu. arkadaş kırk yıldır özeleştiri yapıyor, peki ne zaman doğru temsil yapılacak? Ce. arkadaşta bir günde yüzlerce mayını sökecek cesaret var, ama bununla Önderlik misyonu yerine getirilemez," dedi.

Uluslararası ve bölgesel koşulların önümüze çok büyük fırsatlar çıkardığını, ama bunları görüp değerlendirecek bir stratejik bakış,

bir Önderlik misyonu sergilenemediğini belirtti. Örneğin, Rojava'da kanton ilanı yapıldığının üzerinden geçen son iki yılda çok yönlü, güçlü hazırlıklar yapılması gerekiyordu. Ama zamanında böyle bir hazırlık yapılmadığını; kantonlardaki kent ve köylerin siyasi, sosyal-komünal örgütlenmesinin ihmal edildiğini, öz savunma ve askeri tedbirlerin alınmadığını belirtiyor ve bu durumu eleştiriyordu.

Bugünkü sohbette Önderlik, Rojava'da yürütülen savaş tarzı ve stratejisine ilişkin de önemli değerlendirmelerde bulundu. Rojava'da IŞİD'e karşı yeterince başarı ve doğru bir savaşın söz konusu olmadığını belirtti. Dar ve sığ bir askeri bakış açısıyla, 20 kişilik takımlarla savaşıma düzeyini bir türlü geçemediğimizi ifade etti. Var olan güçlerin koordineli ve etkili bir biçimde doğru yerde ve zamanda neden kullanılmadığına öfkelenildi. Kobanê savaşırken örneğin Efrin ve Qamişlo'daki binlerce güç aynı anda devreye sokulup harekete geçirilerek belli noktalarda yoğunlaştırılırdı, IŞİD anında durdurulur, geriletilir ve sonuç alınır dedi. Bunun için imkân, para, silah olmadığını kimse söyleyemez. Olmayan ya da eksik olan şey, büyük düşünen, büyük savaşan ve kazanan Önderlik misyonudur.

Yine Rojava savaşında, özellikle de Kobanê direnişinde yer yer görülen fedai eylem tarzını tasvip etmiyordu. "İntihar gerillacılığı"nın bizim tarzımız olmadığını, olamayacağını vurgulayarak, kendini tankların önüne atma vb. pratiklerin yüceltilmesinin doğru olmadığına dikkat çekti. Genç savaşçıların kahramanlığı emsalsiz ve tartışmasızdır, burada eleştiri konusu olan öncü komuta tarzıdır. Doğru bir hazırlık, doğru bir askeri strateji ve komuta öncü pratiğinin olmayışı, o gençlerin fedaice çıkış yapması gibi bir sonuca yol açmıştır.

Buradan Güney Kürdistan'daki duruma, o alanda yaşanan durumu ve bazı gelişmeleri değerlendirmeye geçti Önderlik. Bu çerçevede, bir süre önce Kandil'den yapılan "Gerekirse gerillayı Güneyden çekeriz" yönündeki açıklamayı ve bu tutumu -taktik yönlü olsa da- doğru bulmadığını belirtti. Güçleri Güney'den çekme tartışmaları bir yana, tam tersine daha çok büyütülüp konumlandırılması gerektiğine vurgu yapıyordu. Hatta Rojava'daki özgün yerel güçler gibi, neden Güney'in de bir YPG'si oluşturulmadığı noktasını sorguluyordu. Bu

tutumun aslında Barzani'ye karşı bir zaafı duruşu ifade ettiğini, bununla da esasında tükenmiş bir çizginin güçlendirilerek tekrar bir sorun haline getirildiğini belirtiyordu. Sonradan bizlere, masanın etrafındakilere dönerek;

“Ben sizin gibi değilim, yutmam bunları!” dedi kızgınlıkla. Ve ardından şunları ekledi:

“Adeta benim buradan savaşı yönetmem isteniyor. Bu yanlış ve imkânsız. Koşullarım belli. Savaşılar da ben mi engel oldum?”

Belli ki Önderlik bu konularda oldukça dolu; en tepeden en alta kadar kadroların kendi dönemsel rol ve misyonlarının gereğini yapmıyor olmasına öfkeli. Sorgulayıcı bakışlarını Xebat arkadaşla bana çevirerek;

“Yıllardır her gün benim adıma ant içerek güne başladınız, neden beni doğru uygulamıyorsunuz,” diye sordu. Ve bizim cevap vermemize fırsat bırakmadan sürdürdü konuşmasını.

“Önderlik gerçeğini o kadar anlattım size. İkiniz de dinlediniz değil mi?”

Masadaki diğer arkadaşları işaret ederek;

“Neden bu arkadaşlara anlatıp kavratmadınız?”

“Başkan’ım, biz yeterince anlayıp uygulayamadık ki...” diye söze girmek istedim.

“Neden? Çünkü kendinize, özelliklerinize sevdalısınız,” dedi. Ben devam ettim;

“Başkan’ım tabii ki Önderliğin belirttiği geri özelliklerimiz büyük oranda ayakbağı oluyor. Ama bu olmasa dahi, Önderliğin düşünsel-politik gücü ve yoğunlaşma düzeyi ile performans çıtası evrensel ölçülerin bile zirvesindedir. Bizler açısından ulaşılması çok da olanaklı ve kolay değildir. Bu tarz ve temponun tarihte bile örnekleri azdır.”

Önderlik, “Evet, benim tarzımda evrensellik öne çıkan, önemli bir yöndür,” dedi.

Ben, sözlerime bazı tarihe mal olmuş sosyalist kişiliklerden örnek vererek sürdürme niyetindeydim. Fakat Önderlik, sanki içimden geçenleri okumuşçasına şöyle devam etti.

“Abartmıyorum, sadece mütevazı bir sosyalist kişilik olduğumu belirtiyorum. Ama evrensel sosyalist değerleri doğru temsil ediyorum.”

Aslında yıllardır farkında olduğum, zaman zaman kafama takılan, bir gün Önderlik’le tartışma olanağı bulabilir miyim diye düşündüğüm konu için tam da fırsat doğmuştu. Yazık ki, vakit bugün buna el vermeyecekti. Çünkü Başkan, yukarıdaki sözlerini tamamladıktan sonra başka bir gündeme geçti.

O’nunla tartışmayı çok arzuladığım husus, Başkan’ın benzersiz bir özelliği idi.

Önder APO kişilik ve kimliğinde ifadesini bulan, tarihte bile benzeri pek görülmeyen, ulaşılması güç özellik neydi? Temsil etmek için önce anlamak gerektiğine göre, biz Önderliği gerçekten ne kadar anlayabiliyoruz? Her ne kadar O, son derece mütevazı bir yaklaşımla kendini sadece bir sosyalist kişilik olarak tanımlasa da, bu O’nun hakikatini ifade eder mi?

Sosyalizme gönül veren ve inanan devrimciler için örnek teşkil edebilecek en seçkin devrimci önder kişiliklerin başında Marks, Engels, Lenin, Mao isimleri gelir. 1970’li yılların ikinci yarısının üniversite gençliğini temsil eden ve sosyalizm idealini zirvede yaşayan bizim kuşağın idolleri en başta saydığım bu liderlerdi. Daha başka halk önderleri ve tarihi kişilik örnekleri de sayılabilir. Saydığım liderlerin tüm eserlerini yutarcasına okurduk, her birinin özel yaşamlarını anlatan belgesel niteliğindeki çok sayıda kitaplar da okuduk. İnceleyebildiğim kadarıyla gördüğüm şudur ki; düşünsel, felsefi açıdan en yaratıcı potansiyele ve kavrayış gücüne sahip olan Marks dahil, ikinci bir Başkan APO örneği bulabilmek zordur.

Bilindiği üzere Marks, gençlik yıllarından başlayarak felsefeye ilgi duyuyor. Mevcut felsefi akımları inceliyor, hızla kavlıyor ama tatmin edici bulmadığı için yeni arayışlara yöneliyor. Bu hızlı kavrama ve aşama özelliği Önderliğininkiyle hayli örtüşüyor. Marks, arayışını Hegel’e, Alman idealizminin zirve noktasına kadar sürdürüyor. Ama Hegel’le de yetinmeyip onu da aşmaya çalışıyor. Kendi “diyalektik ve tarihsel materyalizm” esasına dayalı felsefesini, marksist-materyalist felsefeyi oluşturuyor. Buna rağmen, bugün görüyoruz ki, pozitivist olguculuğun bilimsellik tuzağından kurtulmayı başaramamıştır. Yine de yaratıcılık özellikleriyle Önderliğe en yakın kişilik olduğu inancındayım.

Lenin, sovyet devriminin hem teorik hem de politik öncülüğüne damgasını vuran önder kişiliktir. Rus devriminin teorik temelini oluşturmak için geliştirdiği “emperyalizm” teziyle Marks’ı aştığı da ifade ediliyor. 20. yüzyıla girerken kapitalizmin emperyalist aşamaya geçtiğini, dolayısıyla Avrupa dışında dünyanın başka yerlerinde de -emperyalizmin zayıf halkasında- devrimin objektif koşulları bulunduğunu kanıtlamak istiyor. “Emperyalizm” adıyla kitaplaştırılan bu tezin hacmi yüz sayfa civarındadır. Bunu yazabilmek için Lenin, o dönem yaşadığı İsviçre’den İngiltere’ye gidiyor. Aylarca Londra kütüphanelerine kapanıp bu kitabı yazabiliyor.

Mao, Çin devriminin yine hem teorik babası hem pratik önderliği konumundadır. Onun da Marks ve Lenin gibi evrensel önderlik özellikleri ve temsiliyeti söz konusudur. “Uzun süreli halk savaşı” stratejisi Mao’nun yarattığı olup Çin’in sınırlarını aşarak evrensel bir boyut kazanmıştır. Uzun yürüyüş döneminde Mao, parti içinde yaşanan ideolojik-örgütsel sorunlara açıklık ve çözüm geliştirmek amacıyla bir makale yazması gerektiğinde, kendini günlerce inzivaya kapatıp yemeden-içmeden bile kesmek suretiyle ancak yazabiliyor.

Oysa Başkan APO’nun yüzlerce ciltlik eserinin hemen hemen tümü, küçük bir öğrenci-dinleyici gruba hitaben yapılmış konuşmalardan ibarettir. Sosyalizmin evrensel, felsefik sorunları gibi en ağır ideolojik konulardan tutalım, en karmaşık ve yakıcı örgütsel sorunlara ve en derinlikli toplumsal ve bireysel çözümlemelere kadar, bu yüzlerce ciltlik eserlerin tümü O’nun konuşmalarından derlenmiştir. Yıllarca Serxwebûn’da çalışan, bu çözümlemeleri Serxwebûn için yayına hazırlayan ve Önderliğin konuşmalarını kasetlerden yazıya dökme işini bilfiil yürüten biri olarak şunu da ilave etmeliyim ki, bu konuşmaları yazıya dökerken, redakte ihtiyacı anlamında çoğu zaman tek bir virgül ilave etme gereği bile olmamıştır. Ve yine tanık olanlar, dinleyenler bilmektedir ki, Önderlik bu konuşmaları yaparken hiçbir zaman önünde bir kitap, belge, kâğıt, tek satırlık bir not dahi bulunmamaktadır.

Tarihte ve günümüzde bunun bir örneği daha yoktur. Bu, olağanüstü bir yoğunlaşma, ışık hızıyla bir düşünme, algılama ve yine

derya gibi bir çözümleme gücü, benzersiz bir öz disiplin varlığı demektir. Başkan APO’nun yaşam ve çalışma tarzı, pratik uygulama temposu da aynı şekilde ancak ışık hızıyla ifade edilebilir.

İşte bugün zaman elvermiş olsaydı, Önderliğe bunun sırrı nedir diye sormak isterdim. Ayrıca böyle bir hız ve tempoya biz parti kadroları ve militanlarının ulaşabilmesi mümkün olabilir mi gerçekten? Bir de bunu tartışmak isterdim... Önderlik de kimi zaman ben bu çağın, bu dünyanın insanı değilim diyordu. Geriliklerimizle O’nu nasıl zorladığımızı, nasıl nefes dahi alamaz hale getirdiğimizi daha biraz önce Rojava pratiği örneğinde ifade etmişti zaten. Bu realite, hareketimizin ilk çıkışından günümüze kadar yaşanan bir gerçeğimiz, bir sorunumuzdur.

Yazık ki, bunları bugün tartışma, aktarma imkânı olmadı. Başkan, sadece mütevazî bir sosyalist kişilik olduğu cümlesini tamamlar tamamlamaz, “Bu konuları daha çok tartışacağız,” diyerek başka bir gündeme geçti.

Sözü Newroz’ların nasıl geçtiğine ve Newroz mesajına getirdi. Bu yılki Newroz’ların özellikle nitelik boyutuyla da daha ileri ve doyurucu olduğunu söylediğinde,

“Evet, nitelik güçlüydü,” dedi Önderlik.

Sonra yöntem olarak, sol yanında oturan Xebat arkadaştan başlayıp konuya ilişkin düşüncelerimizi sırayla kısa ve öz belirtmemizi, zamanı böyle değerlendireceğimizi söyledi. Xebat arkadaş hemen söze başlayarak, Newroz mesajının güçlü olduğunu, beklenen etkiyi yarattığını aktardı.

O esnada, saatini getirmeyi unuttuğunu söyleyerek bir saat istedi Başkan. Hepimiz kolumuzdaki saatlere davrandık, en hızlımız Çetin arkadaş herkesten önce uzatıverdi saatini. Önderlik önüne koyduğu saate göz atınca planlama değişti. Xebat arkadaş daha aktarımlarını bitirmeden ve söz ikinci sıradaki Çetin arkadaşına geçmeden tekrar Başkan değerlendirmeler yapmaya devam etti.

Erdoğan’ın peş peşe yaptığı olumsuz açıklamalara, Dolmabahçe mutabakat metnindeki demokratik taleplere ilişkin sarf ettiği negatif sözlerine dair şunları söyledi:

“Ne bizimkiler anlıyor beni, ne de devlet. Herkes sorumluluğundan kaçıp işi bana yüklemeye çalışıyor. Erdoğan aklı sıra Davutoğlu’nun çok taviz verdiğini, kendisinin bunu yapmayıp dik durduğunu demeye çalışıyor. Göreceksin... Bu şekilde, kayda değer bir ilerleme olmadan heyetlerin gelişinden de sıkıldım artık. Bir daha heyet gelirse, bu şekilde gelmemelerini söyleyeceğim. Aklı sıra tehdit ediyor bizi. Ama ne olursa olsun demokrasiden asla taviz vermeyeceğim. Yönelebilirler de... İsterse öldürsünler... Ben tüm toplumun demokratik haklarını savunuyorum. (Duvar dibinde oturan ve konuşmalarımızı dinleyen iki görevliyi işaret ederek) Bu görevlilerin de demokratik hakkını savunuyorum. Asla hegemonyaya gelmem. Bana hegemonya dayatma diye altı yıl önce söyledim Erdoğan’a.”

Zaman bugün her günküden de daha hızlı geçmiş, Hêzıl suyu gibi akmış adeta. Görevlinin sesiyle vaktin bittiğini anladık ve kalktık.

Önderliğin Newroz mesajının yarattığı etkileri dünki notlarımda yazmıştım. Güneşin doğuşuyla gölgelerin nasıl silinip gittiği açıktı. Bunları bugün aktarmayı planlıyordum, ancak buna fırsat olmadı.

Hücreye dönüp öğlen haber bültenlerine kulak verdiğimde, üzerinden iki gün geçmesine rağmen bir büyük depremin artçı sarsıntıları gibi, mesajın etkisi ve yankılarının halen devam ettiğini izledim. Uzun zamandan beri asker güncel siyasal meseleler hakkında olur olmaz konuşma, laf yetiştirme alışkanlığını terk etmiş gibiydi. Şimdi asker de bu suskunluğunu bozarak eski geleneğine dönüş yapıyor, Önderliğin Newroz mektubunda dile getirdiği “Eşme ruhu” konusunda aksi yönde açıklamalarda bulunuyordu.

Öyle anlaşılıyor ki; Ergenekon, Balyoz davaları nedeniyle hayli bozulmuş olan AKP hükümeti ile asker ilişkileri yeni bir renk alıyordu. Erdoğan’ın kısa bir süre önce harp akademisinde yaptığı konuşmada sarf ettiği “aldatıldım” söylemine bakılırsa, askerle ilişkileri düzeltmek istediği, hatta bu yönlü bir mesafe alındığını da göstermektedir. Bu durum, aynı zamanda Tayyip Erdoğan’ın son çıkışlarının orduyla birlikte MGK’de alınan ortak tutumun bir ifadesi olduğunu işaret ediyor. Dolayısıyla daha riskli ve tehlikeli bir gelişme...

SEKİZİNCİ GÜN FORTUNA TAG

24 Mart 2015, Salı...

Bugün spor etkinliği günümüz, saat 15.30’da spor alanına çıktık. Bir iki dakika sonra Başkan da geldi. Üzerinde aynı spor kıyafeti ve gri hırkası vardı. Ama dün sabah gördüğümüzden bu yana önemli bir değişiklik var, hemen göze çarpıyor. Saç tıraşı olmuş Başkan. O’nu bu kadar kısa saçlı ilk kez görüyorum. Kamera görüntüleri ve fotoğraflarında bile böyle kısa saçlı hiç görmemiştim. Üstte, eskisi kadar gür olmayan, artık seyrelmeye yüz tutmuş saçlar geriye doğru taralı. Belli ki, hep yaptığı gibi el parmaklarını geçirerek taramış, ama kısa olduğundan tam yatmamış arkaya, dik duruyor. Yanlar ve ense kısmı ise makineyle oldukça kısaltılmış.

Yine her zamanki canlılığıyla gelip selam verdikten sonra, hemen basket oyununa geçtik. Herkesin geçen günkü düzene göre durmasını istedi Başkan. Ve basket topunu aldı eline, ilk o başlayacak. Topu yere vurup atış hazırlığı yaparken bir yandan da,

“Oynamak istemeyen varsa, oynamayabilir,” dedi. “Ş. oynamıyordu mesela.” Başıyla karşı duvarı işaret ederek, “Orada öyle duruyordu, tuhaf bir insandı,” diye ekledi.

Bunu söylerkenki yüz ifadesinden Ş.’nin yaşamın her alanında Önderliği ne kadar sıkıldığını anlıyordu insan. İçimden “Allah kahretmesin seni Ş.,” diye geçirdim.

Bu arada Başkan atışlarına başladı. Ben yine hakem olarak yüksek sesle saymaya başlıyorum. Performansını daha da ilerletmiş olan Önderlik, bugün yirmi atıştan yedisini sayı yaptı. Arkasından Xebat arkadaş topu aldı ve daha düşük bir performansla sadece üç sayı yapabildi.

Ve sıra bana geldi. Sabah hücremde, basket oyunundaki bu talihsizliği mutlaka kırmalıyım, bugün de sıfır çekersem sporculuk kariyerim onulmaz bir yara alır diyerek, kendimi motive etmeye çalışmışım. Hatta havalandırmada hayali topla hayali potaya atış denemeleri bile yapmışım. Böyle bir motivasyonla topu aldım. İlk atışımı yaptım, sayı... İkinci atış, yine tam isabet, ikide iki oldu. Başkan gülerek,

“Ha, iyi iyi Mehmet Sait, talihsizliğini yendin bugün,” dedi.

Acayip keyiflenmiş, havalara uçuyordum. Sonraki atışları nasıl yaptığımı bile hatırlamıyorum. Sonuçta beş basket yapmış ve Önderliğin arkasından günün ikincisi olmuşum. Evet, bugün şans günümdü.

Basket oyunu bittikten sonra voleybol maçına geçtik. Çetin arkadaşın dizindeki sorun devam ediyor, o nedenle oynayacak durumda değildi. Yine Başkan’la Nasrullah arkadaşına karşı üçümüz olduk. İlk seti onlar aldı, ikincisini biz. Üçüncü set epey çekişmeli geçti, sonuçta yine onlar alıp maçı kazandılar. Ama biz de “heyfimizi” Nasrullah arkadaşından aldık. Hep onun üzerine oynayıp ileri geri koşturarak terden su gibi yaptık. Maçtan sonra nefes nefese kalmış haliyle “görürsünüz” gibisinden bakışlar atan haliyle pek sevimliydi.

Böylelikle sıra voltaya ve “özgür sohbet anı”na gelmişti. İki yanında yerimizi alıp voltaya başladığımızda, Başkan’ın “Haberleri aktarın hemen,” söylemi üzerine, yaptığımız iş bölümü gereği “Rojava uzmanı” olarak tanımladığımız Xebat arkadaş, savaş cephesinden son haberleri aktarmaya başladı. Arkasından bizler de radyo ve TV bültenlerinden önemli gördüğümüz haberleri aktardık. Gazeteler haftada bir toplu verildiği için, henüz gazete alabilmiş değildik. Muhtemelen perşembe günü gelecekti. O arada söz gazete ve dergilere gelince Başkan bilgilendirdi bizi; Gündem gazetesinin yirmi günde bir toplu olarak verildiğini, diğerlerinin ise yedi günde bir verildiğini açıkladı. Ayrıca kendisine ait kütüphanede Özgür Halk ve Demokratik Modernite dergilerinin tüm sayılarının bulunduğunu, istersek alıp okuyabileceğimizi de ilave etti.

Serxwebûn’un hâlâ düzenli olarak çıkıp çıkmadığını sordu bana. Her ay düzenli olarak çıktığını, bazı cezaevlerine de ulaştığını be-

lirttim. Serxwebûn’un kaçınıcı sayıya ulaştığını merak ediyordu. Şu sıralar 400. sayıya ulaştı ya da ulaşmak üzere olduğunu söyleyince;

“Sen Avrupa’da iken kaçınıcı sayıları çıkıyordu, hatırlıyor musun?” diye sordu.

“Başkan’ım Serxwebûn’un 100. sayısını Abbas arkadaşla birlikte özel bir heyecanla hazırladığımızı hatırlıyorum,” dedim.

Kadın dergilerinden hangilerinin yayınlandığını, düzenli çıkıp çıkmadığını sordu; bunları da merak ediyordu. Takip eden arkadaşlar bu konuda da bilgi verdiler.

Bizim kaldığımız hücrelerde İMC-TV kanalı yoktu. Acaba Önderlik bu kanalı izleyebiliyor mu diye de merak ediyorduk. Kaç gündür kendi aramızda, bir fırsat doğarsa Başkan’a soralım diye konuşmuştuk. İşte şimdi tam da yayınlardan söz açılmışken, Çetin arkadaş kaş göz işaretiyle bunu sormamı hatırlattı. Arada fırsat bulup sorduğumuzda, Önderliğin de bu kanalı izleyemediğini öğrenmiş olduk.

Bunun üzerine Başkan, buradaki koşulların ağırlığına ve uygulanmakta olan tecridin katılığına dikkat çekerek, bunu iyi anlamak gerektiğini söyledi. Önderliğin on yılı aşkın bir süre tek başına ve sadece bir FM kanalı radyo ile yaşadığını düşününce büyük bir acı ve isyan duygusu sardı tüm ruhumu ve bedenimi. Toplum için, insanlığın geleceği için bu denli önemli ve özgürleştirici fikirler barındıran ve üreten bir beynin sahibini, bırakalım bunca yıl katı tecride tabi tutmayı, tek bir dakika bu koşullarda tutmanın büyük bir insanlık suçu ve tüm insanlığa yapılmış bir zulüm olduğunu şimdi, O’nunla yan yana yürürken daha iyi anlıyor, iliklerime dek hissediyorum.

Önderlikle voltada daldığımız tadına doyum olmayan sohbetimiz su gibi akıyordu. Erdoğan’ın son günlerdeki olumsuz tutumunu ve bunun AKP içinde yarattığı kaotik durumu konuşurken, tekrar bir süre önce arkadaşlara yazdığı ama dışarıya iletilmeyen 25 sayfalık mektubundan bahsetti. Ve o mektupta Erdoğan ve AKP’nin nasıl bir özel savaş yürüttüğüne dikkat çektiğini, dışarıyı uyarmak istediğini anlattı. Söz konusu mektuba bu ara hemen her vesile ile değiniyordu. Bugün daha bir vurguyla, altını çizerek dikkat çekmek istiyordu. Er-

doğan'ın çekirdekten yetiştirilen bir özel savaş elemanı olma olasılığının kesine yakın olduğunu; ayrıca Erdoğan-Kılıçdaroğlu-Bahçeli üçlüsünün sistemi korumak amacıyla özellikle seçilmiş olduklarını, yani bunun bir özel savaş dizaynı olabileceğini belirtiyordu. Mektubunda, bu özel savaş hükümeti ve dizaynının Çiller-Güreş-Ağar örneğinden daha tehlikeli olduğundan bahsettiğini de söylüyordu. Buradan ayrılan arkadaşlara da bu durumları anlattığını, fakat onların ne kadar anlayıp algılayabildiklerinden emin olmadığını belirtti.

“Bu özel savaş hükümetinin burada yıllardır bizi nasıl zorladıklarını, burada nasıl bir mücadele yürüttüğümüzü kimse pek anlamıyor,” diyordu.

Kuşkusuz üzerinde çok düşünülmesi gereken ve kendimizi bin kere sorgulamamız gereken bir durum. Önderliğin bugünkü anlamları, bu konudaki anlayışsızlık ve yüzeyselliğimizi öfkelenme ile esef etme arası bir yüz ifadesiyle dile getirmesi, hepimizi derinden sarsmıştı.

Önderliğin bir anlık soluklanmasından yararlanarak araya girdim.

“Başkan'ım gerçekten buradaki mücadelenin mahiyetini ve şiddetini yeterince anlamadık. Yüzeysel bir anlama olduysa da, gereğini yapmadık, lafta kaldı. Ama Önderliğin bir iki ay önceki bir görüşmede AKP'nin tutumunun Fatma'ya benzediği yönündeki belirlemesi bizim açımızdan çok öğretici, kavraticı oldu,” dedim.

Başkan birden gülerek;

“Haa, Pervin bunu da mı yazmış? Basına mı yansıdı?” diye sordu.

Basına yansımadığını, görüşme notlarından okuduğumuzu izah ettik. Görüşme notlarının içeriye bizlere de ulaştığını böylece öğrenmiş oldu Önderlik ve bundan çok hoşnut oldu. Notların bize yansıyan çerçevesini, basına ne ölçüde yansıdığını vb. konularda da açıklayıcı bilgiler sunduk. Bunların olumlu olduğunu ifade etti. Fatma ile yaşanan yıllardan, o dönemlerden bahsetti sonra. O yılları anlatırken, Önderlikten ilk defa duyduğum şu cümleleri ağır ağır ve vurgulu bir tonla peş peşe sıraladı;

“Hiç kimse PKK tarihini (tam) bilmiyor. Tam bilmeniz mümkün değil. Daha yazılmadı PKK tarihi. Benim yaşadıklarımı, duygu,

düşünce dünyamı bilmiyorsunuz çünkü. APO'nun ruhunu kim bilebilir ki?”

Fatma ile yaşadıklarını anlatmaya devam ediyordu Başkan,

“Arkadaşlar bilirler, Cuma arkadaş iyi bilir. Bir ara bizi zehirleyeceği kuşkusu da olmuştu.”

Örgütü, yaşamı, Hayri ve Kemal arkadaşları ne kadar zorladığını, ama kendisinin -arkadaşların ısrarlarına rağmen- nasıl tahammül ettiğini anlattı. Ve ardından şu ilginç benzetmeyi yaptı;

“Düşünün, tam on yıl bir odanın içinde kara bir yılanla yaşamak gibi... Öylesine soğuk ve öylesine tehlike arz ediyordu.”

Cuma günü sabahki sohbetimizde Önderlik, Pilot'a ilişkin yeni bir bilgi aldığını ve bunu çok önemsediyiğini söylemişti. Sonra şöyle devam etmişti;

“Yeni aldığım bir duyuma göre Pilot öldüğünde son sözleri ‘değerlere ihanet etmeyin’ şeklinde olmuş. Çok ilginç.. Eğer gerçekten böyleyse, bu çok önemli. O dönem Ankara'da bütün grubu besleyen oydu.”

Bugün parti tarihi konuşulurken yine sözü Pilot'a getirdi;

“Yeni öğrendim,” dedi, “Kaza geçirirken hemen ölmemiş. Oğluna, ‘değerlere bağlı kalın’ demiş ve son sözü bu olmuş. Bunu çok önemsiyorum. Mutlaka öğrenilmesini istedim. Eğer bahsettiği, devletin değerleri değil de bizim değerlerimiz ise, bu çok çok önemli ve mutlaka bunu öğrenmeliyiz.”

Önderliğin bu hassasiyeti beni de çok etkilemişti. Parti tarihimizde kırk yıldır Pilot'un ajan-provokatör olduğunu, devletin ve MİT'in içimize sızdırdığı biri olduğunu yazıp söylüyoruz. Pilot üzerine Önderliğin yüzlerce sayfalık çözümlemesi vardır. Buna rağmen aldığı bu yeni bilgiye bu denli önem vermesi, Önderliğin tarihi netleştirme tutkusu kadar, O'nun saplantılardan uzak, değişime açık özelliği ve daha da önemlisi adalet ve vicdan duygusunun derinliğini gösteren bir olgudur.

Sohbetimiz ve haber aktarımımız seçim gündemine geldi. Seçim süreci ve çalışmalarına ilişkin gelişmeler de, sohbetlerimizin önemli bir gündemi olmaya devam ediyordu hep. Yapılan anket sonuçlarını ilgiyle takip ediyor, izleyemediklerini de bizlere soru-

yordu Başkan. Çetin arkadaş, dün bir kanalda anket sonuçları verildiğini, izleyip izlemediğini sorunca, Başkan;

“Evet, bir ara baktım,” dedi.

Hükümet yanlısı şirketlerin aslında gerçek bulgularını vermediğini, bilinçli olarak yanlış sonuçlar yayınladığını, böylelikle de halkta barajı aşma umudunu kırmaya çalıştıklarına dikkat çekti. Dolayısıyla bu anketlere fazla takılmamak gerektiğini, HDP’nin kolaylıkla barajı geçeceği gibi, iyi çalışılırsa yüzde 15’i bile bulmanın mümkün olduğunu dile getirdi. HDP’nin seçim kampanyasındaki zayıflıklara değindi sonra. Ve bunun neden aşılamadığını sordu. O sıralarda sol adına kimi çevrelerin HDP üzerinden bir algı yaratma eğilimi vardı. Önderliğe bundan bahsettik. Bazı kesimlerin HDP’yi, AKP ile işbirliği yaptığı, yapacağı söylemleri ile töhmet altında bırakmak istediğini ve HDP’nin de bu tür söylemlerden etkilenmiş görüldüğünü, o nedenle kimi zaman AKP’ye karşı aşırı sert, gereğinden fazla sivri üslup kullandığını, hükümet çevrelerinin de bunu istismar ettiği yönünde düşünce ifade ettiğimde, Önderlik;

“Çok gereksiz tabii,” dedi. “Biz onlarla müthiş savaşıyoruz. Zaten barış ve müzakere savaşanlar arasında olur.”

Bu tür kaygılara gerek olmadığını söylerken tarihten de örnekler vererek, “Stalin bile Hitler’le görüşmedi mi?” diye sordu ve “Hatta anlaşma bile yaptı,” şeklinde tamamladı sözlerini.

Vaktimizin azaldığını, tükenmek üzere olduğunu hissediyordum ama saate bakmak da hiç gelmiyordu içimden. Sanki baksam zaman daha çabuk geçecekmiş gibi... Genelkurmayın Eşme meselesine ilişkin dünkü açıklamasını Önderliğin nasıl değerlendireceğini merak ediyordum. Bir uygun an yakalayıp bunu hatırlattığımda, beklediğimin aksine, Başkan’ın bunu pek de önemsemeyip kaale almadığını gördüm. Önemseyeceğini düşünüyordum, hiç de öyle olmadı. Pek önemli değil kabilinden şöyle bir el sallayıp geçti. İyi ki bu konuyu hatırlatıp merakımı gidermişim. Zira tam bu sırada görevli gardiyan zamanımızın dolduğunu haber verdi. Ve önce Başkan, arkasından da bizler dönüyoruz odalarımıza.

Hücreye döndüğümde bir an durup düşündüm. Dünden beri devlet ve hükümet kanadının sivil, asker çeşitli temsilcilerinin

olumsuz beyanları oldukça can sıkıcıydı. Saat 15.30’da görüşmeye çıkarkenki ruh ve moral durumumla, Başkan’la bir saat kalıp döndükten sonra şu andaki ruh halimi karşılaştırdım. Arada Çiyayê Şerefdînê kadar fark olduğunu hissettim. Çok eskiden bir defa şöyle dediğini hatırladım:

“Bir arkadaşınızın eleştirisini bile kaldıramıyor, günlerce etkisinde kalıyorsunuz. Ya bana yöneltilen bunca saldırılar ve yakıştırılan sıfatların binde biri size söylense ne yapardınız?”

Dış söylem ve eylemler O’nun çelik iradesine etki etmiyor. O’nun yanındayken sen de biraz öyle oluyorsun. Bu duruma ve bu duyguya hiç de yabancı değilim. Daha önce de yaşamıştım. Evet, nasıl tarif edeyim? Önderliğin yanında ve yakınında bulunmak böyle bir şey işte...

Akşam, haber bültenlerine ve tartışma programlarına göz atıyorum. Bir haber kanalında çözüm süreci, izleme heyeti meselesi tartışılıyor. Bazı çokbilmiş alleme tipler yine bildik AKP güzelleme faaliyetine devam ediyor. Bunlardan biri, işlerin nasıl ilerlediğini ballandırarak anlatırken, sekreteryaya görevi yapacakların geçen haftadan beri Ada’ya gittiklerini, görüşmelere dâhil olduklarını söyleyip, her şey tamam işler yolundaymış havasıyla ahkâm kesiyordu. Fakat hemen ardından HDP heyetinin yaptığı açıklamada, son Ada’ya gidişlerinde yapılan görüşmelere sekreteryanın katılmadığı belirtilince, bizim allemenin iddiaları havada kaldı.

Dün Genelkurmay’ın Eşme çıkışı olmuştu. Bugün haber bültenlerinde askerlerin Mardin-Mazıdağı’nda operasyona çıktığı duyuruluyor. İstanbul-Gazi’de de polis operasyonlarının başlatıldığı yönünde haberler geçiliyor. Bunların hepsi alt alta konulduğunda bir anlam kazanıyor. Anlaşılan o ki, devlet savaş çıkarma eğiliminde. Bunu seçimden önce mi, sonra mı yapacak?

DOKUZUNCU GÜN AMA BEN YASAK ELMA YEMEDİM Kİ!

Dokuzuncu gün Ada'daki son günüm...

Ada'daki son günümü yazarken yöntemi değiştiriyorum. O günkü ruh halimi, duygu ve düşüncelerimi olduğu gibi yansıtın diye, o güne ait günlüğe hiç dokunmadan öylece vermek daha iyi olur diye düşünüyorum.

25 Mart 2015, Çarşamba.

Şimdiye kadarki İmralı günlüklerimi mavi kalemle tuttum. Bugüne ait günlüğümü siyah kalemle yazıyorum.

Yastır siyah... Karalar bağlama deyimiyle ifade edilen. Siyah kalem ya-kıştır bugünün günlüğünü yazmaya...

Neden mi?

Yüreğim bana ihanet ettiği için...

Bir insanın yüreği kendisine ihanet eder mi, demeyin hiç. Benimki etti.

Şöyle etti: Bugün öğleden sonra saat 13.00 sıralarında, kalp rahatsızlığım var gerekçesiyle İmralı'dan gideceğimi, başka cezaevine sevkim çıktığını söylediler.

Daha ne olsun? Bundan öte ihanet olur mu?

Öğlen yemeğini az önce yemiştim, olacaklardan habersiz. Yemekten önce demlediğim çay, demini almıştı. Çay içmek üzere kalkıp bardağı aldım. Çay doldurmaya daha fırsat olmadan, bardak öylece elimdeyken hücremin kapısı açıldı ve ikinci müdürlerin ikisi birden içeri girdi. "Merhaba," deyip elimi uzattım, ikisiyle de tokalaştık. Yüz ifadesi tubaftı ikisinin de. İçimden "hayırdır acaba" demeye kalmadan, Ada'ya ilk vardığımız sabah bizi karşılayan müdür,

"Sevkiniz çıktı," dedi.

Bir an neye uğradığımı şaşırdım. Öylece donup kaldım. Aradan gün mü, saat mi, saniye mi geçti bilmiyorum. Sonra kesilen elektrik akımı geri gel-

miş gibi, düşünce sistemim çalışmaya başladı. Geçen cuma günkü görüşmede Önderlik bu konuyu açınca tartışmıştık. Öyle yansıtıldığı kadar riskli bir durum olmadığını söylediğimde, konuyu müdürle de konuşmamı kararlaştırmıştık. Ve aynı gün sobbet dönüşü, şu anda karşımda duran iri kıyım müdürle meseleyi konuşmuştuk. Kendisi de “Tamam, bizim açımızdan sorun yok,” demişti.

Aradan cumartesi, pazar günleri geçti. Pazartesi ve salı günkü görüşmelerde Başkan da bir daha bu konuda bir şey belirtmeyince artık rahatlamış ve kaygım kalmamıştı. Bugün sabah yine Önderlik’le sobbete çıkmıştık; bir sorun, terslik yoktu. On bir buçukta hücreye dönmüş, on iki civarında öğlen yemeği yemiştik ki işte karşımdaki müdürler içeri girip bu uğursuz haberi verdiler.

Şoke olmuşum. “Nasıl olur?” dedim, “Geçen hafta konuşmuş, ballet-miştik bu meseleyi.”

Kendilerinden kaynaklı olmadığını, konuştuklarımızın yukarıya aktarıldığını, Ankara’dan sağlık dosyamın istendiğini ve sevk kararının da oradan geldiğini söylediler. Ardından da,

“Bolu F-Tipi’ne çıkmış sevkini, hemen hazırlanın, biraz sonra çıkmanız gerekecek. Koster sizi bekliyor,” dediler.

Ben, bu işin öyle apar-topar olmayacağını, Önderliğimizin haberi olmadığını, durumdan hemen haberdar edilmesi gerektiğini; ayrıca Ankara’daki beyetimizle de irtibatlanmanın şart olduğunu söyledim.

“Heyetin durumdan haberi var zaten. Önderliğimize de şimdi haber vereceğiz. Seni gitmeden önce O’nunla da görüştüreceğiz,” dediler.

Ve benim hazırlanmamı söyleyip Başkan’a haber vermek üzere çıktılar. Ben öylece orada ne yapacağımı bilmez halde kalakaldım. Hani bıçak vursan kan gelmez denir ya, öyle işte... Neden sonra havalandırmaya çıkıp Çetin arkadaşa seslendim ve durumu bildirdim.

“Şaka mı yapıyorsun?” diyerek inanmadı önce. Ama ben durumun gerçek olduğunu anlatınca, ses tonumdan da halimi fark etmiş olmalı ki, o da bir süre bir şey söyleyemeden öylece kaldı. Müdürlerin durumu Başkan’a haber vermeye gittiklerini söyleyip içeri, odaya döndüm.

Eşyalarımı toparlamaya elim varmıyordu. Zaten müdürlere, Önderlik’le görüşmeden eşyalarımı toplamayacağımı söylemiştim. Ne yapacağımı bilemez halde

hücrenin içinde dolanıyor ve içimden, “ne olur bu bir kötü şaka, riya filan olsun” diye geçiriyordum.

Eğer gerçekten bu denli risk teşkil eden ciddi ve ağır bir kalp sorunun varsa, işte şimdi tam sırası.. Durmalıydı. Şuan en çok arzu ettiğim şey buydu.

Yukarıdaki satırları 25 Mart günü yazmışım gibi anlaşıyor. Ama hayır, öyle değil. Ne günlerden Mart’ın yirmi beşi ve ne de ben şu an İmralı’dayım.

Bugün 28 Mart 2015, Cumartesi ve ben şimdi Bolu F-Tipi cezaevinin bir hücresinde yazıyorum bu satırları. Üç gün oldu Ada’dan ayrılalı... Elim bir türlü varmıyordu Ada’daki son günüme ait günlüğümü yazmaya. Şu anda da kendimi zorlayarak yazıyorum. Çünkü yazmasam bazı şeyleri untabilirim diye korkuyorum. Oysa o son günün en küçük bir ayrıntısının dahi unutulmasını istemiyorum.

Şimdi tekrar Ada’ya, 25 Mart günü öğlen sonrası saatlerine ve kaldığım yere dönüyorum. Hücrenin ortasında öyle şaşkın dikilip durmuşken, yan tarafta Çetin’in seslendiğini duydum. Önderlik’ten bir haber gelip gelmediğini merak ediyordu. Henüz dönen olmadığını söyledim. O da üzüntü ve şaşkınlığını ifade ederek beni teselli amaçlı bir şeyler söylemeye çalışıyordu. Ama ben ne kadar anlıyor, nasıl cevaplıyordum hiç bilmiyorum.

Oysa daha bu sabah da her şey ne güzel başlamıştı.

25 Mart Çarşamba günü de her günkü rutin program dâhilinde saat 6.30’da kalkmış, kahvaltıyı almış, ortalığı toparlayıp elimi yüzümü yıkadıktan sonra kahvaltıyla oturmuşum. Bir yandan da televizyonda ilk sabah bültenlerini, haberlerini dinliyor, gazete başlıklarına bakıyordum. Saat 8’de havalandırma kapısı açılınca kadar haberleri ve basın özetlerini izledim. Saat 10.30’da sobbetimiz var bugün. Dün akşam TV kanallarından ve bizim rad-

yonun 19.00 bülteninden aldığım haber notlarını ayıklayıp düzenledim. Görüşmede Önderliğe sunum yapacak çerçevede hazırladım. Daba sobbete gitmeye vakit vardı. Başkan'ın geçen hafta gönderdiği "Barış Konuşmak" kitabından kaldığım yerden birkaç bölümü daha okudum. Cuma günkü sobbete kadar bitirmeyi planlamıştım. Bir yandan da kitap üzerine bilahare Başkan'la konuşurken değineceğim önemli noktaları bir kenara not ediyordum. Sobbete çıkmamıza yarım saat kalmıştı. Görüşme vakti yaklaştıkça, her zamanki gibi Önderliği göreceğim olmanın coşkusuyla depresiyor, yerimde duramaz oluyordum.

Elimdeki kitabı kapatıp bıraktım. Çıkıp havalandırmada volta atmaya başladım. Bir yandan da aktarımlar için aldığım notlara göz gezdiriyor, kafamda toparlıyor, sistemleştirmeye çalışıyordum. Görüşmeye giderken beraberimizde kâğıt, kalem, not götürebilme mevzusunu dün Nasrullah ve Çetin arkadaşla aramızda yine tartışmıştık. Bunu müdürle konuşup netleştirmeyi düşünüyorduk. Ama henüz bir girişimimiz olmadığı için bugün de yanımıza bir şey almadan çıkacaktık.

Ve saat tam 10.30'a gelirken komşu hücre kapılarının gürültüsüyle açılmasının sesiyle birlikte elektronik üst arama cihazının tanıdık sinyal sesleri duyulmaya başladı. Ve hemen ardından hücremin kapısı da açıldı. Elle üst araması, ayakkabı çıkarma giyme, cihaz araması tamamlandı. Arkadaşlarla selamlaşıp tokalaştık ve her zamanki gibi topluca kendi koridorumuzdan çıktık. Sağa dönüp içinde koltuklar, sehpa bulunan, duvarında kocaman bir LCD TV'nin monte edildiği oturma salonu gibi düzenlenmiş bölümden geçerek sobbet odamıza girdik. İki gardiyan duvar dibinde her zamanki yerlerinde oturuyordu. Hep bizden önce gelip yerlerini alıyorlar zaten. Geçip yuvarlak masamızın başında durduk. Ayakta sobbet ediyor ve gözlerimiz de kapıda Başkan'ın gelmesini bekliyorduk. Bir dakika ancak geçmiş geçmemişti ki, Başkan her zamanki gibi gülümseyerek ve hızlıca girdi içeri.

"Merhaba," deyip yerine geçtikten sonra bize dönüp "Oturalım," dedi. Bizler de her zamanki yerlerimize oturduk.

25 Mart Çarşamba günkü sobbet etkinliğimiz böylece başlamış oluyordu.

Nereden bilecektim bu benim Önderlik'le katılacağım son sobbet top-

lantısı olacağını? Bilsydim eğer, kendimi bela eder, hiç değilse o son bir saatin bütününü, her dakika ve saniyesini arkadaşlardan koparır, kendime alır, el koyardım. Muhtemelen Önderlik de o bir saati farklı değerlendirirdi. Ama ben kendi cephemden bakacaktım. Yıllardır içimde Önderliğe söylemek istediğim o kadar çok şey var ki... O kadar çok şey biriktirmiştim ki... Nasılsa bolca vakit olacak ve hepsini bir bir aktaracağım düşüncesiyle hiç acele etmemiştim. Nerden bilecektim rüyanın bu kadar kısa süreceğini? Hiç değilse o sabah bunun son görüşme olduğunu bilsem, o bir saatte bile anlatacağım çok şey olabilirdi belki. Olmadı, olmadı...

Başkan, bugünkü sobbete yine Önderlik gerçeğinden söz ederek başladı. Kaç gündür her sobbete zamanın hemen hemen üçte birini bu konuya ayırıyor. Önderlik ve PKK ruhunun büyüklüğünü, tarz ve temposunun sonuç alıcılığını vurgulu sözlerle ifade ederken, bu dönemin başarı ve zafer anahtarının da burada olduğuna işaret ediyordu. Parti ve mücadele taribimizin istisnasız tüm önemli süreçlerinde, bütün kader tayin edici demeclerinde başarı ve başarısızlığın en temel ve belirleyici etkeni, kadroların kendi rollerini oynayıp oynayamaması olmuştur. Yani düşüncede, eylemde ve yaşamda APOCU tarzı ne ölçüde hayata geçirebildiğine bağlı olmuştur. Günümüzde, mücadelemizin bu yakıcı ve kritik sürecinde de aynı sorunla ve aynı hakikatle karşı karşıyayız. Dolayısıyla temel dersimiz yine Önderlik Gerçeği dersidir.

Başkan bu değerlendirmeleri yaparken şunu düşünüyordum; Önderlik neredeyse kırk yıldır yaz demeden kış demeden, durmadan dinlenmeden, gece demeden gündüz demeden bizlere bu hakikati anlatmaya çalıştı. Bazen üç kişiye, bazen üç yüz kişiye, bazen üç yüz bin kişiye hitaben konuştu ve anlattı. Kimi zaman Sokratik bir akademi bahçesinin ağaçları altında bir filozof gibi anlattı; sevecenlikle, bilgece... Bazen bir askeri kamp dershanesinde öfkeli, kızgın bir başkomutan edasıyla anlattı. Bazen milyonlara hitap eden son derece yetkin ve ciddi, karizmatik bir siyasi önder gibi konuştu. O'nu dinleyen milyonlardan birkaçı; hadi halkı ve kitleleri geçelim, binlerce, on binlerce parti kadrosundan üç-beş kişi doğru anlayıp doğru uygulaysaydı eğer Başkan bugün İmralı cehenneminde aynı hakikati bize hâlâ anlatıyor olacak mıydı? Bu soru; ve İmralı cezaevinin

bir odasında, etrafında oturduğumuz bu yuvarlak masada, ağarmış saçlarına rağmen aynı heyecan ve kararlı ses tonuyla beş kişilik grubumuza hâlâ aynı hakikati anlatmaya çalıştığı bu tablo dayanılması güç bir vicdani azap veriyor bana. “Bu nasıl yoldaş olmaktır?” sorusunu geçiyorum; “Bu nasıl insan olmaktır?” diye soruyorum kendime.

O arada Önderlik, neden APOCU ruh, tarz ve tempoya ulaşmadığımızı sorgulamaya devam ediyor. Ve bunu artık ne zaman başaracaksınız diye özellikle hareket yönetimimizi ve bütün parti kadrolarını kast ederek sorarken, arada bir Xebat arkadaşla bana dönüp o soran bakışları, gülümseyen yüz ifadesi ve baş hareketiyle bizden cevap beklediğini de gösteriyordu. Bu cevap bekleme de aslında öznel ve kişisel değildi; yani Xebat ve Munzur olarak sormuyordu bize Önderlik. Bütün PKK kadroları adına, bütün O’nu seven, sevdiğini söyleyen yoldaşları adına, her gün O’nun adına yemin ederek güne başlayan militan arkadaşları adına cevap istiyordu bizden. Bunun farkındaydım, ama ne diyebilir, nasıl cevap verebilirdim O’na? Kem küim etmekten başka...

“Başkan’ım, sistemin ve modernizmin kişiliklerimizin üzerinde ağır etkileri var, aşmamışız...” diyorum.

“Neden bununla mücadele edip aşmıyorsunuz?” diyor.

“Büyümemize, Önderlik tarzına ulaşmamıza engel olan kişilik özelliklerimiz, geleneksel toplumdaki alınan geriliklerimiz var...” diyecek oluyorum.

“Peki, neden aşmıyorsunuz?” diye soruyla karşılık veriyor tekrar.

“Bireycilik, kendine görecilik vb. vb.” daba birçok partileşmeyen özelliklerimizi sayacak oluyorum.

O yine,

“İyi ya işte, ben de neden bunları giderip aşmadığımızı soruyorum. Daba ne zaman bekliyorsunuz? Daba ne zaman aşacaksınız?” diye soruyor.

Şunu anlıyoruz ki, Önderliğin bu NEDEN sorusuna doğru ve anlamlı bir cevap veremediğimiz, veremediğimiz için O’nu daima yalnız bıraktık; dünya gericiliğinin hedefi haline böyle getirdik. Hiç değilse şimdi artık O’nu anlayıp, bize bu denli engin bir cömertlikle sunduğu ruhundan beslenmesini becererek sorduğu bu soruya artık doğru bir yanıt geliştirmek zorundayız. Aksi halde, nefes almak, yemek-içmek ve yaşamak baramdır.

Kuşkusuz bu sorun öyle birkaç soru-cevapla çözülecek bir sorun değildi. Başkan da öyle doyurucu bir cevap vermemizi beklemiyor zaten. Düşün-

meye, yoğunlaşmaya sevk ederek Önderlik gerçeği derslerine devam edecek belli ki, nitekim, “Daba tartışacağız bu konuları,” diyerek gündemi değiştirdi, güncel gelişmeleri konuşmaya, değerlendirmeye geçiyoruz.

Yine önce Xebat arkadaş Rojava savaş cephelelerindeki duruma ilişkin raporunu sundu. YPG-YPJ güçlerinin IŞİD çetelerine yönelik operasyon ve eylem haberlerini aktardı. Dün itibari ile Kobanê ve Cizîrê kantonlarıyla Şengal alanında kurtarılan köyler, çatışmalarda öldürülen çetelerin sayısı, ele geçirilen silahların bilançosunu özetledi. Eksik kalan yanları da bizler tamamladık. Anlatılanları dikkatle dinlerken bir an araya girerek;

“IŞİD bunca silahı ve mühimmatı nereden getiriyor? Bitmiyor mu bunların silah kaynakları?” diye sordu Başkan.

Musul başta olmak üzere işgal ettiği Irak ve Suriye kentlerinde ele geçirdikleri çok miktarda silah olduğunu söyledik. Ama O sorgulamasını adeta sesli düşünerek sürdürdü;

“Suudi, Katar, Ürdün gibi ülkelerden elde etme imkânı daraldı şimdi. Eskiden ÖSO gibi diğer muhalif gruplar üzerinden temin etme imkânları vardı; şimdi bu imkânlar da yok. Geriye Türkiye ve Suriye kalıyor. TC halen de her şeyiyle onları besliyor, silah vb. malzemeler de aktarıyor. Bunun zaten sır olmadığını herkes biliyor. Ama belki Suriye de bunlara silah veriyor olabilir mi? Hatta TC ile Suriye görünürde böyle kanlı-bıçaklı iken alttan alta anlaşarak IŞİD’i silahlandırıyor olabilirler mi?”

Bu tür sorularla yorumunu sürdürürken,

“Bir gün böyle bir durum ortaya çıkarsa hiç şaşmam,” diye ekleyip bizleri şaşırttı epey. Önderliğin yorum ve analiz yapma açısı ve perspektifi bizim düşünce ufuklarımızı çok aşıyordu.

Önündeki saate bir göz attı Başkan. Ben de masanın altından baktım kolumdaki saate; zamanımız yarılanmıştı. Geriye kalan yarım saatte de, yaklaşımakta olan 7 Haziran seçimleri ve adaylar meselesini konuştuk. Seçim takvimi gereğince partilerin aday listelerini netleştirip bildirmesi gereken son günlerdeydik artık. HDP heyetinin bu seferki gelişlerinde son biçimi verilen aday listeleri konusunda Başkan’a da bilgi sunulacak, O’nun düşünce ve önerileri de alınacaktı. Önderlik de bu çerçevede bizimle konuşup tartışmak, görüş ve değerlendirmelerimizi almak istiyordu.

İlkin Kürdistan’ın batı hattında yer alan illerin durumu değerlendirildi.

Potansiyeli şimdiye kadar en az değerlendirilen bu bölge için Önderliğin daha önce yaptığı değerlendirmeler biliniyordu. Uygun adaylarla yeni bir seçim çalışması yürütülerek bu illerden alınacak pozitif sonuç, barajın aşılmasında etkili rol oynayacaktı. Bu bağlamda Maraş, Adıyaman, Antep, Malatya, Elazığ illeri için genel anlamda nasıl aday figürlerinin uygun olabileceği üzerinde tartışıldı. Hangi il için nasıl bir aday profili olacağı, nerelerde hangi özellikte kadın veya erkek adaylar göstermek gerektiği, yine belli yerler için bazı aday isimleri konusunda bizlerin düşüncelerini sordu. Arkadaşlar bu çerçevede görüşlerini ifade ettiler, o arada Dengir Fırat, Celal Doğan ve Ahmet Özal isimleri üzerinde de yorum ve değerlendirmeler oldu.

Ayrıca Bitlis, Urfa, kısmen de Amed illeri için nasıl adaylar ve hangi isimler tercih edilmesi gerektiği, yine azınlıklara mensup adayların nerelerde ve hangi sıralarda gösterilmesinin uygun olacağı hususunda değerlendirmeler oldu. Önderliğin önemle üzerinde durduğu bir konu da buydu. Hem Türkiye, hem Kürdistan illerinde bu konuda uygun bir düzenleme yapılması gerektiğine vurgu yapıyordu. O arada Avrupa'dan Remzi ve Zübeyir arkadaşların dönüş koşulları olup olmadığı, olacaksa nereler için düşünülebileceği üzerine de değerlendirmeler yapıldı. Önderlik bu konuya olumlu yaklaşmakla birlikte, bunun için biraz daha bekleyip koşullara bakmak gerektiğini belirtiyordu.

Son olarak da Başkan, aday olma arzusu ve eğilimindeki kadro arkadaşlar konusunda da görüşlerimizi almak istedi. Her arkadaş bu konuya ilişkin görüşlerini dile getirirken, Önderlik kimi eski kadro ve zindan çıkışlı arkadaşın durumunu da merak edip soruyordu. Genelde kadro arkadaşların adaylık vb. konulardaki heves ve eğilimlerine Önderliğin pek sıcak bakmadığını, hatta esefle karşıladığını fark edebiliyorduk.

Görevliler zamanımızın dolduğunu haber verince Başkan, "Yarın da bu konuyu tartışmaya devam ederiz," diyerek kalktı. O çıktıktan sonra bizler de hücrelerimize döndük.

Bundan sonraki anları yukarıda anlatmaya çalışmıştım zaten. En son Çetin arkadaşla konuşup içeriye döndüğümde, yine öyle ne yapacağımı bilemez bir halde

hücrenin içinde dolanıp duruyor, Önderlikle görüşmeye çağrılarını bekliyordum. İçimin ta derinlerinde Başkan'ın devreye girmesiyle sevinçle durdurulabileceği umudunu yeşertmek istiyordum. Realiteyi göz önünde bulundurunca bunun çölde kardelen yeşertmek kadar zor ve olanaksız olduğunu da görüyordum. Ama yine de bir umut işte! Umut da az arsız değilmiş hani.. Olmadık yer ve zamanlarda bile göz kırptabiliyor insana.

Neden sonra gelip Önderlik'le görüşmeye çağırdılar. Çıktım. Hani kös kös gitme diye bir tabir vardır ya, öylece koridorda görevlilerin arasında yürüyordum. Her zamanki ortak sohbet alanına gideceğimizi düşünüyordum. Ama hayır öyle olmadı, ara salondan sağa dönmedik, düz doğru yürüyerek Başkan'ın kaldığı bölüme yöneldik.

İmralı cezaevinin bu bölümüne ilk kez -ve aynı zamanda son kez- adım atıyor, giriyordum. Düz, doğru yürüyüp o bekleme salonu gibi döşenmiş salonu geçtikten sonra bir ara giriş yeri vardı. Boş ve eşyasızdı. Bir küçük salon ebatındaki bu girişte birkaç gardiyan ayakta bekliyorlardı. Sola doğru bir koridor Önderliğin kaldığı kısıma uzanıyordu. Hemen karşıdaki açık duran kapıdan bir salona girdik. Salonun orta yerinde uzunlamasına konulmuş, iki yanında karşılıklı sandalyeler düzgün bir şekilde dizilmiş, üstü örtüyle kaplı ve birkaç küçük vazanın da yerleştirilmiş olduğu bir masa vardı. Bu masa, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın daha birkaç gün evvel "yok" dediği görüşme masasıydı. Üst kattaki yeni salonun yapılıp devreye girdiği bir ay öncesine kadar, uzunca bir süre heyetlerle görüşmeler bu mekânda ve bu masa etrafında yapılmıştı. Soldaki duvar dibi boyunca da, gerektiğinde kullanılmak üzere aynı cins ve renkte birkaç sandalye daha dizili duruyordu. Cezaevlerinde kullanılan plastik sandalyelerden değil, meşin veya maroken kaplı daha nitelikliydi. Dış duvar hemen hemen boydan boya pencereli ve pencerelerde de tavandan yere kadar sarkıtılan kalınca tül perdeler asılıydı. Orta-üst düzey bir bürokrat, bir genel müdür makamındaki toplantı masasını andırıyordu.

Açık duran kapıdan cezaevi ikinci müdüriünün eşliğinde girdiğimde, Önderlik o uzunca masanın kapıya doğru olan köşesinde, sırtı pencereye dönük ve yüzü kapıya bakacak şekilde oturuyordu.

"Gel, gel," dedi. Ve masanın karşısına değil de, bir sandalye çekerek yakınına, hemen dizinin dibine oturmamı işaret etti. Müdür masanın öteki ucunda, arkada ayakta bekliyordu. Duvarın dibindeki sandalyelerden birini

çekerek işaret ettiği yerde oturdum. Dizlerimiz 20-30 santim mesafedeydi. Önünde, sol kolunu dayadığı masanın üzerinde bir kitap ve kitabın üzerinde de metalden krom renkli kalınca bir kalem duruyordu.

“Çok kızdım müsteşara; madem bu kadar ağır, ciddi hastalığı var neden o zaman yıllardır içerde tutuyorsunuz? Zaten Lütfi arkadaşın şahadetini üzerine de burada onlarla sert tartışmalarımız olmuştu,” dedi.

Az önce bizim hücrelerin havalandırma tarafından bile duyulan Önderliğin yüksek tondaki öfkeli sesini, muhtemelen cezaevi müdürüyle tartışıyorlardı şeklinde yorumlamıştık. Ama bu sözleriyle, duyduğumuz o sesin müdürle değil, müsteşarla konuşması olduğunu anladım.

“Çok kaygılılar, çok ısrar ve rica ediyorlar. Burada herhangi bir istenmeyen durum yaşanır, Roboski kadar infiale yol açabileceğini ve bunu kaldıramayacaklarını söylüyorlar,” diye devam etti konuşmasına.

Hâlâ öfkeli olan ses tonu giderek yumuşadı, ikna edici, daha sakin bir tona büründü. Onların sıkıntılarını da anlamamız gerektiği, onlar açısından güç bir durum olduğu vb. yönünde, benim de anlam verip fazla üzülmemem için bazı telkinlerde bulundu. Gideceğim yerde mutlaka sağlık ve tedavi meselesi için girişimlerde bulunmamı, madem sağlık koşulları cezaevine uygun değil o zaman dışarıda tedavi olmak için bırakmaları yönünde her yolu deneyip bak-kımı aramamı söyledi. Kendisinin de buradan beyetle görüşmelerde üzerinde durup durumu takip edeceğini, gündemde tutacağını belirtti. Ardından da,

“Eğer girişimler neticesinde tabliye etmeyip sağlığın cezaevinde kalmaya uygundur derlerse, o zaman beni İmralı’ya geri götüreceksiniz diye dayatacağın,” dedi.

Başkan’ın bu konuşmalarıyla artık sevki kabul edeceğimiz ve Ada’dan ayrılacağım anlaşılıyordu. Kendimi zorlayarak ben de bir şeyler söylemeye, Önderliğin belirttiği çerçevede hareket edeceğimi belirtmeye çalıştım. Burada, Önderliğin yakınında kaldığım şu sekiz-on günlük zamanki kadar kendimi hiç sağlıklı hissetmediğimi belirttim. Ayrıca yüz kere dışarı bırakılsalar da, şu anda buradan serbest bırakılsalar da burada kalmayı tercih ettiğimi, çünkü hiçbir yerde burada olduğu kadar kendimi özgür hissetmeyeceğimi söyledim. Sonra, gelirken Amed havaalanında askerlere söylediğimi aktardım.

“Biliyorum, biliyorum,” dedi Önderlik sevecenlikle gülümseyerek. İçimde cebennem kazanı kaynıyordu sanki, ama O’nun karşısında ağlamamak

için kendimi zorluyordum. Çok güçlükle de olsa öz kontrolü sağlamayı başardım, içindeki ateşle kurutarak gözlerimde yaş görüntüsüne izin vermedim.

“Anladım, tamam Başkan’ım. Önderlik böyle uygun gördükten sonra bir sorun yok,” dedim.

İkna ve karar faslı böylelikle tamamlanmış oldu sanki, veda faslına geçtik.

Ve Önderlik konuşmasını, daha önce yazdığım “Uygarlığın Doğuşunda Kültür ve Kürtler” adlı kitabım üzerine değerlendirmeler yaparak sürdürdü. “Nitelikli ve çok iyi bir çalışma” olduğunu söyledi ve şöyle devam etti;

“Gözlerim zorlanmasına rağmen okudum, iyi bir araştırma yapmışsın.”

Sonra odanın arka tarafında masanın öteki ucunda ayakta duran müdüre dönerek,

“Entelektüel derinliği olan çok iyi bir kitap yazmış Mehmet Sait, bizim kütüphanede var, görmüşsünüzdür,” dedi.

Müdür, gördüğünü söyledi ve onaylayıcı anlamda bir şeyler belirtti.

Veda görüşmemizin bu anında hiç beklemediğim ilginç bir durum daha yaşandı. Şöyle ki; söz konusu kitabı yazarken yaptığım araştırmalar sonucunda ulaştığım veriler, bir konuda Önderliğin Sümer Rabip Devleti 1. ve 2. ciltleri ile Bir Halkı Savunmak adlı ilk savunmalarındaki tespiti uy-muyordu. Konu şuydu: Savunmalarda insanın evrim süreci anlatılırken, Doğu Afrika’da homo genusu olarak yakın türlerden ayrıldığı; sırasıyla Homo Habilis, Homo Erektus ve Homo Sapiens süreçlerini bu coğrafyada tamamladıktan sonra, önce eski dünyanın ardından da yeni dünyanın diğer kıtalarına yayıldığı belirtiliyordu. Oysa benim araştırmalarımda vardığım sonuç; Doğu Afrika’dan Homo Erektus aşamasında iken eski dünyaya yayıldığı; ve daha sonra Ortadoğu’da “Altın Hilal” coğrafyasında Homo Sapiens sürecine evrildiği yönündeydi. Ve kitabımda da bu tezi savundum.

O tarihlerde bu durumu bir mektupla Önderliğe de yazmıştım. Önderlik savunmalarının son beş ciltlik yeni kitapları çıkınca, fark ettim ki, bu konudaki tespit dikeat çektiğim paralelde değiştirilmişti; yani Homo Sapiens sürecine Ortadoğu’da geçildiği belirtiliyordu. Mektubumun Önderliğe ulaşıp ulaşmadığını bilmiyordum. Ama bu değişikliği fark etmek beni inanılmaz derecede mutlu etmişti.

İşte şimdi, bu duygulu veda anında Başkan’ın bu meseleye değinmesi, sözü Homo Sapiens konusundaki tartışmaya ve dört-beş yıl önce kendisine yazdığım mektuba getirmesi, benim için çok hoş bir sürpriz olmuştu.

“O konuda haklısın,” dedi. “Homo Sapiens aşamasına geçişin Ortadoğu coğrafyasında olduğu tezi daha doğru ve mantıklı olanıdır.”

Bu sözlerinden, mektubumun ulaşmış olduğunu da anlamış oldum. O teşkale anında nereden aklına geldi, nasıl hatırladı ve bu meseleye değindi! Buna bir yandan çok şaşırdım, ama Önderliğin bu beğenisi ve takdiri de beni müthiş sevindirdi, onurlandırdı. Daha sonra bu kitabın devamını yazmayı düşünüp düşünmediğimi sordu. Hatta “Yazmaya başlamış mısın?” gibi bir ifadeyle sordu. Yazmayı planladığımı, henüz başlamadığımı; isim ve içerik olarak da bu defa “Tarihte Demokrasi ve Kürtler” bağlamında bir çerçeveye tasarladığımı belirttim.

“Olabilir,” dedi. “Sadece tarihsel boyutuyla değil, güncelle bağlantılı ele alınabilir.”

Ardından, daha uygun bir isim arayışı ve içeriğin neleri ihtiva etmesi gerektiğine dair sesli düşünüyormuş gibi bir ifadeyle şunları ilave etti;

“Kürt sorunu ve demokratik çözüm... Ya da Kürtler ve demokrasi bağlantısının tarihsel boyutu ve demokratik çözümle de güncelleştirilmesi... gibi de olabilir. Yani tarihsel ve günceli birlikte işlemek daha iyi olabilir.”

Bunları belirttikten sonra, masada önünde duran Müslim Yücel’in “Abdullah Öcalan, Amara’dan İmrâlı’ya” kitabını eline aldı.

“Gideceğin Bolu cezaevindeki bütün arkadaşlar adına da senin için imzaladım,” dedi ve kitabın ön sayfasında yazdığı satırları gösterip konuşmasını sürdürdü.

“Bu konuyu sabahki görüşmemizde de konuşmuştuk. Buraya da yazdım, bu kitap sadece benim morfolojimdir. İkinci cildi de yazılacak; Sırrı (Süreya Önder) da katılacak, sen de bu çalışmaya katılıp katkı sunabilirsin.”

Ve kitabı kalemle birlikte uzattı bana. Aldım.

Şimdi o kitap önümde duruyor. Önderlik ilk sayfadaki boşluğa siyah kalemle şunları yazmış:

“Kısa süre de olsa yeniden tanışma ve diyaloglardan fazlasıyla memnun oldum. Entelektüel çabalarını takdir ediyor ve devamını diliyorum. Aynı başarıyı demokratik siyaset sahalarında da sürdüreceğine olan inançla daimi sağlık temennimle selamlıyorum.

25 Mart 2015

İmrâlı Cezaevi

A. Öcalan

(imza)

Not: Kitap morfolojik bilgi veriyor. 25 Mart 2015’teki sobbette de ruhumu yansıtmak istedim. Anlaman dileğiyle A.Ö.”

Kitabı ve kalemi elinden aldıktan sonra O, konuşmasına Bolu cezaevindeki arkadaşlarla ilgili sözleriyle devam etti;

“Nitelik gücü olan bir cezaevidir, onlardan nitelikli mektuplar alıyorum. Hepsine ayrı ayrı cevap yazma olanağım yok, biliyorsunuz. Ama arkadaşlar yoğunlaşmalarını sürdürmelidirler. Bu temelde kendilerine selamlarımı iletirsin.”

Biraz soluklanıp devam etti konuşmasına;

“Ayrıca tüm Çenlik ve Kanîreş halkına da selamlarımı iletirsiniz. Ailenize, şehit yeğenin Mazlum Hayri’nin anne ve babasına da özel selamlarımı söylersiniz.”

Bu sözlerinden sonra ayağa kalkmak üzere doğrulurken;

“2015, ya barış ya da amansız bir savaş yılı olacak,” dedi. Bunlar, O’ndan duyduğum son sözler oldu.

Ben de kalktım. Ayırmak zamanı gelmişti artık. İçimden bana öyle ihanet eden yüreğime de, şanssızlığuma da veryansın ediyordum. İsyan ediyordum için için.

Tam karşı karşıya ayakta duruyorduk. İlk defa bu kadar yakından ve doğrudan O’nun gözlerinin içine bakıyordum. O gözlerdeki yoğun ifadeyi ve derin anlamı ne benim anlatmaya gücüm yeter, ne de anlatmaya kalksam bile buna kâğıt ve kalem yeter...

Artık söz bitmişti. Elini uzattı Önderlik... Ben de uzattım elimi ama bir yandan da son anda Önderliğin karşısında su koy vermemek için bütün gücümle zorluyordum kendimi.

Tokalaştık, öpüştük ve kucaklaştık.

Döndüm, kapıdan ara giriş yerine çıktım. Cezaevi müdürü, diğer görevliler ayakta, dağınık şekilde durmuş bizi izliyorlardı; sessizdiler. Başkan kendi kal-

diğr bölüme doğru giderken, ben de ters istikamete, diğr kapıya yöneldim. Çok ağır adımlarla yürüyor, bir yandan da dönüp dönüp geriye bakıyor, O'nun koridorda gidişini, uzaklaşmasını seyreliyordum. Bir an O da dönüp geriye baktı. Benim de baktığımı görünce, gülümseyerek el salladı. Aynı tabloyu, 1992 Ha-ziranında Akademi'den ülkeye giderken, tam Bekaa vadisine inerken dönüp geriye baktığımda da gördüğümü hatırladım.

Son görüntüsü böylece beynimde bir tablo gibi donup kaldı. O an, keşke dünyanın en ünlü ressamı olsaydım diye müthiş bir istek duydum. Az önce gözlerinde gördüğüm okyanus derinliğindeki anlamı da nakşederek bu tabloyu resmedebilseydim aah!

Eşyalarımı toplamak üzere hücreme döndüm. Gardiyanlarla birlikte ikinci müdür de yine eşlik ediyordu. Görevlilerden biri hücre kapısını açarken diğeri üst araması yapmak üzere önümde durdu. Müdür eliyle "gereksin yok, kenara çekil" anlamında bir işaret yaptı. Diğr arkadaşlarla da vedalaşmak istediğimi söyledim.

"Tamam," dedi müdür. Önce Veysi arkadaşın kapısına geldik. Gardiyanın mazgalı açmaya davrandığını görünce, müdür;

"Hayır, hayır. Kapıyı aç, görüşsünler," dedi. Böylece Veysi'den başlayarak sırasıyla Ömer Hayri, Nasrullah ve Çetin arkadaşların hücrelerine uğrayıp her biriyle kucaklaşarak vedalaştık. Her arkadaşım teselli edici bir şeyler söylüyorlardı. Ama ben pek anlayacak ve algılayacak durumda değildim.

Hücreme geri döndük. Eşyalarımı aceleyle ve karman çorman iki valize doldurdum. Ve valizleri alıp çıktım. Sonradan, birçok şeyi unutup ortalıkta bıraktığımı, Nasrullah arkadaşına bırakacağım radyomu valize koyup birlikte getirdiğimi fark edecektim.

X-ray cihazının bulunduğu çıkış kapısına geldiğimizde, askerlerin de orada bizi beklediklerini gördüm. Çıkış formaliteleri ve aramalar biraz daha yüzeysel tarzda ve aceleyle yapıldı tamamlandı. Yetkili asker;

"Herhangi bir eksik, sorun vs. var mı?" diye sordu.

"Hayır, yok," dedim.

Keleçe taktılar. Valizleri taşımama yardım eden askerlerle birlikte çık-

tık. Kapının önünde bekleyen askeri araca bindik ve askeri kontrol noktasına uğramadan direkt iskeleye doğru yol aldık araç.

TV görüntülerinde sıkça gösterilen İmralı Adası'nın o uzunca ve bir yerinde hafifçe dirsek yaparak sağa doğru uzanan iskelesi üzerinde o son dönemci de geçince araç durdu.

İndik araçtan. Az ileride koster demir almış bekliyordu. Askerler valizlerimi kostere taşıırken ben durdum ve döndüm, son bir kez Ada'ya, geldiğimiz yola, cezaevinin bulunduğu ağaçlık alana uzun uzun baktım. İskeleden bakınca cezaevinin bulunduğu yerin TV'deki görüntüsünden daha sık bir ormanlık gibi göründüğünü fark ettim. Ağaçlardan cezaevi binası görünmüyordu. Sık ağaçlık alandan yukarıya, tepeye doğru tek tük binalar görünmüyordu. En tepede antenvari uzun bir direk tüm manzaranın üzerine tük dikercesine öylece gökyüzüne uzanmış, duruyordu.

İmralı Özgürlük Adası'ndan, Özgür İnsan'ın yanından kovuluyordum...

Adem, cennetten kovulurken herhalde tam böyle bir duygu hissetmiştir diye düşündüm.

Ama ben yasak elma yememiştik ki!

VE SON BİRKAÇ SÖZ

Başkan APO'nun 1999 yılı Şubat ayından bu yana, ilk on yılı tek başına olmak üzere on yedi yıldır tutulduğu İmralı Adası ve İmralı tek kişilik cezaevi nedir diye sorulursa, bu mekânda dokuz gün kalmış biri olarak verebileceğim en kısa ve en öz yanıt şu olacaktır:

İmralı bir cehennemdir.

Ve aynı zamanda da bir cennettir.

Cehennemdir, çünkü mevcut İmralı işkence sisteminin bir benzeri ne tarihte ne de günümüz dünyasında vardır. Tarihin hiçbir döneminde bir adada, tek kişilik bir zindanda tek başına yıllarca tutulan bir insan olmamıştır. Siyasi tutsaklık kapsamında tarihte en çok bilinen ada hapsi örneklerinden biri, Napolyon'un İngilizler tarafından St. Helena adasında tutulması örneğidir. İmralı sistemi ile karşılaştırıldığında, buna neredeyse cezaevi demek bile zordur. Tek başına değildir bir kere Napolyon, kendi savaş kurmayından komutan arkadaşları, onların eşleriyle birlikte kalıyor, ada içinde dolaşma serbestisine sahip, hatta atlarla gezinti dahi yapabiliyorlardı. Buna rağmen ada ikliminin nemli, ağır ve çürütücü koşullarına uzun yıllar dayanamayıp yaşamını yitirdiği bilinmektedir.

Başkan APO, İmralı tek kişilik cezaevinde, içinde sadece ve sadece iki metrekarelik hareket alanı bulunan bir hücrede tam on yılı tek başına geçirmiştir. Günde sadece bir veya iki saat küçük bir avluda nefes alabilme dışında günün yirmi dört saati o daracık hücrede ve dünyadan bütünüyle izole edilmiş bir konumda tutulmuştur. Ve tek kişilik bir ada cezaevinde kaldığı o on yıl boyunca cezaevinin iç ve dış görevlilerinin tümü, yani etrafındaki bütün insanlar, her an ve her durumda O'nunla temas halinde olan muhatapların istisnasız hepsi seçilmiş özel savaş elemanlarıydı.

2009 yılı sonlarında beş kişilik bir grup arkadaşın Ada'ya gittiği sü-
reçten sonra bu görevliler değiştirilmiş olsa da, devlet ve hükümetin
kendi hukukunu ve mevcut yasalarını dahi ayaklar altına alarak yap-
tığı uygulamalarla işkence sistemi kesintisiz sürdürülmüştür. Kimi
zaman yıllara yayılan katı tecrit uygulamaları, hücre içinde hücre ce-
zaları, keyfi biçimde avukat ve aile görüş haklarının gasp edilmesiyle
İmralı'nın nasıl bir cehenneme dönüştürüldüğünü görmek ve anla-
mak zor değildir.

Buna bir de Ada'nın ağır, çürütücü iklimi ve fiziki koşullarını ek-
leyerek düşündüğümüzde, neden İmralı işkence sistemi ve cehen-
nem denildiğini daha iyi anlamak mümkün olacaktır. Ve o zaman,
iki binli yılların başlarında Türkiye'de idam cezasını kaldırma tartış-
malarının yapıldığı günlerde dönemin MGK sekreteri Tuncel Kı-
lınç'ın "idam etmek yerine yavaş yavaş öldüreceğiz" mealindeki
sözlerinin altında yatan zihniyet de daha iyi anlaşılacaktır. Tam da ce-
hennem zebanilerine yaraşır bir zihniyet olduğu açıktır.

Bu anlatılanların bir abartı olmadığı, İmralı koşulları ve realitesi-
nin somut ifadesi olduğu gerçeği, benim 2015 Martındaki dokuz
günlük İmralı serüvenimde bir kez daha açık ve net biçimde açığa
çkmıştır. İmralı Adası'na adım attığımızın ikinci günü, sağlık dos-
yamdaki bazı raporları farkedene cezaevi idaresi ve adalet bakanlığı
telaşa kapılarak ve adeta alarm durumu yaratarak harekete geçtiler.
Ben her ne kadar bütün sorumluluğu üstleneceğimi, gerekirse sözlü-
yazılı her türlü taahhütte bulunabileceğimi ve Ada'da kalmak istedi-
ğimi ısrarla söylediysem de, onlar ikna olmaya, Ada'da kalmamı
kabule yanaşmadılar. Bana hep şunu söylediler: "Burası İmralı
Adası, denizin ortasındadır, yaz-kış nemden nefes dahi alamazsın,
sen buranın koşullarına dayanamazsın."

Düşünün, tam yirmi bir yıldır cezaevindeyim. Bu süre içinde,
45 derecelere varan yakıcı kavurucu sıcaklarıyla Amed ve eksi 30-
35 derecelere varan dondurucu soğuklarıyla Erzurum dâhil bir-
çok cezaevlerinde kaldım. Ve o raporlar hep sağlık dosyamda
duruyordu, halen de durmaktadır. Ona rağmen bunca yıldır hiç
oralı olmayan ve bunu hiç umursamayan devlet, bahse konu İm-

ralı Adası ve İmralı cezaevi olunca, hemen harekete geçiyor, hayati
tehlike ve risk altında olduğum gerekçesiyle bir hafta içerisinde
sevkim çıkarılarak alelacele Ada'dan geri getiriliyorum. Peki, ko-
şulları bu denli ağır, riskli ve dayanılmaz ise, Önder APO neden
tam on yedi yıldır bu cehennemde tutuluyor?

Diğer yandan İmralı bir cennettir. Çünkü Önder APO kendi
bağımsız, özgür kişiliği, görkemli duruşu ve direnişi, büyük yo-
ğunlaşma ve düşünce gücü ile İmralı cehennemini cennete dön-
üştürmüştür. Bu yönüyle de İmralı kapitalist modernitenin
toplumu tüketen ağır cenderesinde tahrip edilip karartılan mev-
cut dünyamızın Dilmun'u, özlenesi cennetidir. Önder APO'nun
yakından bildiğimiz o heybetli duruşu ve özgür ruhuyla o ölüm-
cül ve karanlık mekânı nasıl dünyanın en özgür mekânı haline ge-
tirdiğini bizzat gördüm, yaşadım ve tanık oldum. O kadar ki, hiç
abartısız ve bütün kalbimle söyleyebilirim, İmralı'da geçirdiğim
dokuz gün, altmış yıllık ömrümün en anlamlı, en huzurlu ve en
mutlu günleriydi. Bundan zerre kadar bir kuşku yoktur. Başkan
APO'nun, o artık ak saçlı olan Bilge'nin yanında kendimi gerçek-
ten cennette hissetmişim.

Ayrıca, gerçek anlamda özgürleşmiş bir ruh ve böyle bir ruha
sahip kişiliğin; halkı ve bütün insanlık için düşünen bir beynin ve
çarpan bir yüreğin, İmralı cehenneminde dahi olsa tutsaklaştırıla-
mayacağını gözlerimle gördüm ve iliklerime dek hissettim. İki met-
rekarelik hareket alanı olan bir hücrede ve dünyadan izole edilmiş
koşullarda, Atina ve Urfa savunmalarını da sayarsak toplam on
cildi bulan savunmalarında, hiç tartışmasız insanlık tarihinde dü-
şünce düzeyinin zirvesine ulaşan bir hakikatin başka nasıl bir an-
lamı ve tanımlaması olabilir ki? İmralı cehenneminde de olsa O,
kelimenin tam anlamıyla ÖZGÜR İNSAN'dır.

Ve öyle inanıyorum ki, Başkan APO'nun, İmralı'nın dayanılmaz
derecede ağır ve çürütücü koşulları karşısında gösterdiği fiziki di-
rencin sırrı da, bu büyük düşünsel gücü ve özgür ruhunda saklıdır.

EKLER

Ek:1

Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah ÖCALAN'ın
2015 NEWROZ MEKTUBU:

TÜM HALKLARIMIZA

Barışın, eşitliğin, özgürlük ve demokrasinin yanında yer alan tüm halklarımız ve dostlarımızın Newroz'unu selamlıyorum.

Emperyalist kapitalizmin ve despotik yerel işbirlikçilerinin tüm dünyaya dayattığı neo-liberal politikaların yol açtığı kriz, bölgemiz ve ülkemizde çok yıkıcı bir şekilde yaşanmaktadır. Halklarımız ve kültürlerinin etnik ve dini farklılıkları bu kriz ortamında anlamsız ve acımasız kimlik savaşlarıyla tüketilmektedir. Ne tarihi, ne çağdaş, ne de vicdani ve siyasi değerlerimiz bu tabloya asla sessiz ve bigâne kalamaz. Bilakis acil bir müdahale, dini inançlarımız, siyasi ve ahlaki sorumluluğumuzun gereğidir.

Ülkemiz halklarının demokrasi, özgürlük, kardeşlik ve onurlu barışı için yürüttüğümüz mücadele bugün tarihi bir eşiktir. Kırk yıllık hareketimizin acılarla dolu geçen bu mücadelesi boşa gitmediği gibi, aynen sürdürülemez bir aşamaya da varmış bulunmaktadır. Tarih ve halklarımız bizden dönemin ruhuna uygun bir demokratik çözümü ve barışı talep etmektedir. Bu temelde tarihi Dolmabahçe Sarayı'nda hepimizce resmen ilan edilen on maddelik deklarasyon temelinde yeni bir süreci başlatma görevi ile karşı karşıyayız.

Deklarasyon gereği ilkelere mutabakat oluşmasıyla birlikte PKK'nin Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı yaklaşık kırk yıldır yürüttüğü silahlı olan mücadeleyi sonlandırmak ve yeni dönemin ruhuna uygun

siyasal ve toplumsal strateji ve taktiklerini belirlemek için bir kongre yapmalarını gerekli ve tarihi görmekteyim. Umarım ilkesel mutabakata en kısa sürede varıp Parlamento ve İzleme Heyeti'nden teşkil eden bir Hakikat ve Yüzleşme Komisyonu'ndan geçerek bu kongreyi başarıyla realize etme durumunu yaşarız. Bu kongremizle birlikte artık yeni dönem başlamaktadır. Bu yeni dönemde, Türkiye Cumhuriyeti dâhilinde özgür ve eşit anayasal yurttaşlık temelinde demokratik kimlik sahibi demokratik toplum olarak, barış içinde ve kardeşçe yaşama sürecine giriyoruz. Böylelikle doksan yıllık cumhuriyet tarihinin çatışmalarla dolu geçmişini aşıp gerçek barış ve evrensel demokrasi kriterleri ile örülmüş bir geleceğe yürüyoruz. Newroz'un gerçek tarihine yaraşan da, huzurunuzda böyle bir aşamayı selamlamaktır. Ve lakin ülkemiz ve halklarımız için doğru olan olgular, aynı zamanda kutsallarla dolu bölgemiz için de geçerli olma durumundadır. Kapitalist emperyalizmin genelde son iki yüz yıllık gerçeği şudur: Ulus devlet milliyetçiliği temelinde etnik ve dini kimlikleri özüne ters biçimde içe doğru kapatıp birbirine düşman etmek, yani böl-yönet politikasına uygun olarak varlığını acımasızca günümüze kadar sürdürmek!

Bilmeliyiz ki, Ortadoğu üzerindeki emellerinden vazgeçmeyen emperyalist güçlerin yol açtığı son zorbalık IŞİD görüntüsünde ortaya çıkmıştır. Barbarlığın bile anlamını zorlayan bu örgüt, kadın-çocuk demeden, Kürtler, Türkmenler, Araplar, Êzidiler ve Asuri-Süryaniler başta olmak üzere bütün bölge halklarına ve inançlarına dönük vahşice katliamlar sergiledi.

Artık gün bu acımasız ve yıkıcı tarihi sonlandırıp gerçek geçmişimize uygun barış, kardeşlik ve demokrasiye geçiş yapma günüdür. Doğru bildiğim bu inancım gereği; çatışmacı, tüketici, yıkıcı milliyetçiliğin doğurduğu ulus-devletleri demokratik siyasetle aşarak açık demokratik kimliklerle bir ortaklaşmaya geçmenin mecburiyetidir. Bunun için ulus-devletleri kendi içinde demokratik siyasetle demokratik ortaklaşmanın yeni bir türünü gerçekleştirmeye ve yine ulus-devletleri kendi aralarında Ortadoğu'nun Demokratik Ortak Evini inşa etmeye çağırıyorum.

Ayrıca bugün vesilesi ile mahşeri topluluğunuzun ezici çoğunluğunu teşkil eden özgürlüğe kanat çırpın kadınları ve gençleri önümüzdeki dönemin ekonomik, sosyal, siyasal ve güvenlik alanlarında özgürlük ve eşitlik mücadelesinde en aktif bir biçimde yer almaya ve başarmaya çağırıyorum. Ayrıyeten hem bölgemiz için hem de uluslararası dünya için büyük anlamı olan Kobanê direnişini ve zaferini selamlıyorum. Bu temelde gelişen "Eşme ruhunu" halklarımız arasında yeni tarihin sembolü olarak selamlıyorum. Yukarıda belirtmeye çalıştığım tüm bu saptamalar tek cümle ile tarihimizin ve güncelliğimizin toplum olarak yeniden revizyonu, restorasyonu ve yeniden inşası için değerli bir çağrıdır.

Tekrar bu tarihi Newroz'un şahsında tüm insanlık için büyük hayırlara vesile olması dileğiyle, selamlıyorum.

Yaşasın Newroz!

Yaşasın Halkların Kardeşliği!

21 Mart 2015

Ek:2

Bolu F-Tipi Cezaevi'nden Önderliğe yazdığım faks:

Çok Sevgili ve Saygıdeğer Başkan'ım,

Zaman olgusunun sizin için önemini ve gözlerinizin okumada zorlandığını bildiğimden kısa ve öz yazmaya çalışacağım.

Yirmi yıllık cezaevi yaşamımda Önderliği anlamamanın sonuçları üzerinde kendimce çok yoğunlaştım; yüreğimde ve beynimde biriktirdiklerimi bir gün Önderlik'le paylaşabilmek, en büyük arzumdur. 25 yıl sonra bu hayalim gerçekleşip Önderliği görme şansına erişmişken, dokuz gün sonra ayrılmak zorunda kalışımın ağır etkisini halen tam aşamadım. Aşmaya çalışıyorum.

Bunun ancak doğru bir yoğunlaşma ile ve o dokuz günün her saniyesine doğru anlam verme ile mümkün olabileceğini biliyor ve anlıyorum. Bu hakikati “İmrâlı'da Dokuz Gün” adıyla bir kitap çalışması biçiminde yazmayı, tarihe mal etmeyi düşündüm. En kısa zamanda tamamlamayı planlıyorum.

Sağlığım konusunda tavsiyeniz çerçevesinde dışarıda tedavi olma yönünde başvuruda bulunacak, girişimlerimi sürdüreceğim. Olumsuz yanıt verirlerse yeniden İmrâlı'ya gelme talebinde ısrarlı olacağım. Şu hakikati bir kez daha ruhumun en derininde anladım ki, ruhsal, düşünsel, fiziksel her açıdan Önderliğe yakın olmak gerçek anlamda özgürlüğe yakın olmaktır. Bunun mekânı İmrâlı dahi olsa, hakikat budur ve değişmez.

Bu duygularla sizi büyük sevgim ve en derin saygılarımla selamlıyor, gerçek bağlılık eşittir başarı düsturunun rehberim olacağını belirtiyorum.

15 Nisan 2015
Bolu F-Tipi Cezaevi

Ek:3

Amed D-Tipi Cezaevi'nden Önderliğe yazdığım 4 Nisan 2010 tarihli mektup:

Merhaba Öcalan Arkadaş,

Bugün 4 Nisan... Doğumunuzun kimlik ve onur sahibi bir birey ve halk olarak bizim de doğuşumuz, varlık ve özgürlüğümüzün miladı olduğu derin bilinciyle doğum gününüzü kutluyor, en içten duygularla sevgi ve saygılar sunuyorum.

(...)

İzninizle acılı bir anımı kısaca aktaracağım;

16 Şubat 1999 günü saat 11.00'de dönemin başbakanı Ecevit, titrek adımlarla canlı yayın kameraları önündeki mikrofona yürüdü, cebinden çıkardığı bir kağıdı titrek ellerle açtı ve titrek bir sesle, “Abdullah Öcalan dün gece saat sıfır üç itibarıyla Türkiye'dedir” cümlesiyle başlayan bir metni okumaya başladı. Beynim zonklıyor ve sonraki cümlelerini sağırlaşmış kulaklarım artık duymuyordu. O anda Mani'ye ilişkin tarihin bir sayfası canlandı gözlerimin önünde. Şahpur'un daveti üzerine saraya gitmekteydi Mani. Şahpur'un göz kamaştırıcı sarayının girişinde Mani'nin heyecanlandığını fark eden arkadaşı usulca kulağına eğilerek Mani'ye şöyle der, “Soğukkanlı ol Mani! Bil ki, bin yıl sonra Şahpur'dan bahsedilecekse sen onun sarayından geçtiğin için edilecektir.”

İşte o 16 Şubat'ın kara sabahında Erzurum zindanında Ecevit'i izlerken içimden şöyle demiştim, “Bacaklarının, ellerinin ve sesinin böyle titremesi normaldir ey başbakan Ecevit! Eğer bin yıl sonra tarih senden bahsedecekse, işte bugün Öcalan adını andığın için bahsedecektir.”

(...)

Ben de son dönemlerde savunmalar eksenli yaptığım araştırma-inceleme çalışmalarımı bir kitap olarak düzenleyip yayınevine göndermiştim. Kitap geçtiğimiz hafta “Uygarlığın Doğuşunda Kültür ve Kürtler” adıyla çıktı. ... Bu çalışma sırasında ulaştığım ve dik-

katinize sunmayı önemsemediğim bazı hususlar var. Bu mektupta birinden bahsetmeyi istiyorum.

Bu konu, insanın evrimleşme sürecinde Homo Sapiens aşamasına hangi coğrafyada geçiş yaptığına ilişkindir. Savunmalarda Siz, bunun da Habilis ve Erektus aşamaları gibi Doğu Afrika Rif Vadisi'nde olduğunu belirtiyorsunuz. Konuya ilişkin kaynaklar da genelde bu görüşe ağırlık vermekle beraber, bazı antropolog ve arkeologların en son ve en yeni araştırmalarda elde ettiği bulgular Sapiens türüne ilk geçiş mekânının da Ortadoğu ve Zagros Habitatı olduğuna işaret ediyor. Kitap çalışmamda bu konuyu (kaynaklarını da ortaya koyarak) işledim.

Sapiens aşamasına geçişte ibrelerin bir kez daha Ortadoğu coğrafyasını, Toros-Zagros kavşını göstermesi, doğrusu bana da tarihin mantığına uygun ve anlamlı geldi. Çünkü bilimin yeni yeni fark ettiği bu gerçeği Kitab-ı Mukaddesler de kendi dillerinde belirtmiştir aslında. Özellikle sizin her üç dine bugün halen geniş inanlar kitlesi olduğu, bunun doğru anlaşılması gerektiği yönündeki uyarınız ve kutsal kitapların insanların derin hafızası olduğu tespitiniz, bu yeni tezi anlamlı kılıyor. Çünkü Homo Sapiens'i bilim modern insanın atası, bu anlamda insanın ilk anlamlı başlangıcı olarak değerlendiriyor; dinlerde ise ilk ata Adem'dir. Dolayısıyla Adem'in yaşadığı memleket olan Aden cenneti, cennetten kovulduğunda ayak bastığı yer Harran, hatta ikinci ata olan Nuh'un Cudi yahut Ararat bağlantısı vb. hepsinin aynı Altın Hilal coğrafyasıyla bağlantılı anlatımı bir tesadüf olmasa gerek diye düşünüyorum. Kısacası, bana öyle geliyor ki, kutsal kitapların çoktandır anlattığı bir gerçekliği bilim yeni keşfedebildi. (...)

Sizi özgür görmenin büyük özlemi ve sabırsızlığıyla, tekrar en derin sevgilerimle selamlıyor, saygılar sunuyorum.

4 Nisan 2010
M.Sait YILDIRIM
Diyarbakır D-Tipi Cezaevi

Ek:4

İmralı F-Tipi Cezaevi'nin bir günlük yemek listesi örneği
(24 Mart 2015 günü)

Sabah: Süt, peynir, reçel, 1 dilim sucuk

Öğle: Yoğurtlu çorba
Et yemeği
Pilav
Yoğurt
1 Adet çikolata

Akşam: Çorba
Yoğurtlu ıspanak
Makarna
Aşure
1 Adet gofret

Ek:5

**ETKİNLİKLERİN TOPLU TEBLİĞİ
TUTANAĞI**

HÜKÜMLÜ ADI SOYADI: MEHMET SAİT YILDIRIM
ODA NO: A-2
TEBLİĞ TARİHİ: 17.03.2015

SOHBET ETKİNLİĞİ	
GÜNÜ	SAATİ
PAZARTESİ	10.30 - 11.30
ÇARŞAMBA	10.30 - 11.30
CUMA	10.30 - 11.30

BASKETBOL ETKİNLİĞİ	
GÜNÜ	SAATİ
SALI	15.30 - 16.30

VOLEYBOL ETKİNLİĞİ	
GÜNÜ	SAATİ
CUMA	15.30 - 16.30

Ek:6

MİKTUP VE FAKS PİRŞİMİ GÜNLERİ TOPLANACAK
YEMEK SAATLERİ HAFTA İÇİ 06:30 KAHVALTI HAFTA SONU KAHVALTI 07:30
YEMEK SAATLERİ HAFTA İÇİ VE HAFTA SONU ÖĞLEN YEMEĞİ 11:30 AKŞAM 17:30
HAVALANDIRMA SAATLERİ SAAT 08:30 - 10:30 13:30 - 15:30
KANTİN DİLEKÇELERİ ÇARŞAMBA GÜNÜ TOPLANACAK
SICAK SU SAATLERİ SALI VE PERŞEMBE GÜNLERİ SAAT 06:00 - 08:00 CUMARTESİ 19:00 - 21:00
ÇÖP TOPLAMA PAZARTESİ VE CUMA GÜNLERİ TOPLANACAKTIR.

Hükümlü İmza

Ek:7

23-MAR-2015 11:42 From:

To:5591837

Page:4

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
(İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı)

Karar Tarihi : 23/03/2015

Karar No : 2015/33

DİĞER KARARLAR

İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü İdare ve Gözlem Kurulu Kurul Başkanı Ahmet Duzman başkanlığında aşağıda isim ve ünvanları yazılı mevcut üyelerin iştiraki ile toplandı.

Hükümlüye Ait Bilgiler :

Adı ve Soyadı : MEHMET SAİT YILDIRIM
Doğum Tarihi : 25/04/1952
Ana - Baba Adı : HAYRİYE - MAHMUT
Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer : BİNGÖL

Ceza Bilgileri :

Kararı Veren Makam : Diyarbakır(Kapatılan) 3. Devlet Güvenlik Mahkemesi
Karar Tarihi : 27/06/1996
Esas/Karar No : 1995/278 /1996/283
Suç/Suçlar : Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmaya çalışmak
Ceza Miktarı (Yıl, Ay, Gün) : MÜEBBET AĞIR HAPİS
Uygulanan Kanun Maddesi : Türk Ceza Kanunu (Mülga) 125
Suç Grubu : Sol Terör

Tahliye Tarihleri : Hakederek Tahliye 27/02/2031 3713 S.K. Göre Tahliye 27/02/2025

KARAR :

5275 Ceza ve Güvenlik Tedbiri Hakkındaki Kanunun 63. Üçüncü Maddesinin ikinci fıkrasında, "Her hükümlüye yoresel iklimine uygun nitelikte tek tip yatak ve yeterli sayıda yatak takımı verilir" Hukmü ile aynı Maddenin dördüncü fıkrasında " Oda ve kısımlarda iklim koşulları göz önüne alınarak yeterli yer, ışık, ısıtma, havalandırma ve hijyen sağlanır" Hukmü bulunmaktadır. Bu kanuna dayanılarak hazırlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Tüzüğün 112. İnci Maddesinin birinci fıkrasında " Hükümlü ve Tutukluların kişisel bakım ve temizliklerinin sağlanmasına yönelik tedbirler Kurum idaresince elzır" Hukmüne yer vermiştir.

Yukarıda anılan emir hüküm gereğince Kuruma ait çamaşır Makinesinden Ceza İnfaz Kurumumuz A Blok A 2 koğuşunda bulunan hükümlü Mehmet Saıt YILDIRIM Cumartesi günü 11.00 - 14.00 saatleri arasında kişisel temizliği yapmasına, itiraz yolu açık olmak üzere oy birliği ile KARAR verilmiştir.

Başkan
Kurum Müdürü-31757
e-imza

Üye
Kurum 2.Müdürü-61464
e-imza

Üye
Onur YAZICI
e-imza

Üye
Sosyal Çalışmacı-33843
e-imza

Üye
İnf.Kor.Baş.Mem-56053
e-imza

UYAP Bilgi Sistemlerinde yer alan bu dokümanın http://evrendas.uyap.gov.tr adresinden 8AXbWjq - 621BtUj - Lre+dTA - xO/IEPw= kodu ile erişebilirsiniz.

Ek:8

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
(İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı)

Karar Tarihi : 18/03/2015

Karar No : 2015/24

DİĞER KARARLAR

İmralı F tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlülerin açık havadan yararlandırılması konusunda görüşülmesi için Ceza İnfaz Kurumu Müdürü Ahmet DUZMAN Başkanlığında aşağıda isimleri yazılı üyelerin iştiraki ile Kurum Müdürü Odasında toplandı.

Hükümlüye Ait Bilgiler :

Adı ve Soyadı : MEHMET SAİT YILDIRIM
Doğum Tarihi : 25/04/1952
Ana - Baba Adı : HAYRİYE - MAHMUT
Nüfusa Kayıtlı Olduğu Yer : BİNGÖL

Ceza Bilgileri :

Kararı Veren Makam : Diyarbakır(Kapatılan) 3. Devlet Güvenlik Mahkemesi
Karar Tarihi : 27/06/1996
Esas/Karar No : 1995/278 /1996/283
Suç/Suçlar : Devletin egemenliği altında bulunan topraklardan bir kısmını devlet idaresinden ayırmaya çalışmak
Ceza Miktarı (Yıl, Ay, Gün) : MÜEBBET AĞIR HAPİS
Uygulanan Kanun Maddesi : Türk Ceza Kanunu (Mülga) 125
Suç Grubu : Sol Terör

Tahliye Tarihleri : Hakederek Tahliye 27/02/2031 3713 S.K. Göre Tahliye 27/02/2025

KARAR :

Ceza İnfaz Kurumumuzun İç Yönetmenliğinin " Hükümlü ve Tutukluların günlük yaşamı başlıklı 5.inci bölümünde 16- ve 25. Maddelerinde belirtilen günlük program ve havalandırma bahçesine çıkma ve hükümlülerin Kurumdaki yerleşim planları" Hükümleri dikkate alınarak

İHÜKÜMLÜ ADI	CEZASI	ODA NO	SABAH BAHÇE ÇIKIŞ	AKŞAM BAHÇE KAPAMA
ÇETİN ARKAŞ	MÜEBBET	A- 1	SABAH SAYIMI	AKŞAM YEMEĞİ
MEHMET SAİT YILDIRIM	MÜEBBET	A- 2	SABAH SAYIMI	AKŞAM YEMEĞİ
NASRILAH KURAN	MÜEBBET	A- 4	SABAH SAYIMI	AKŞAM YEMEĞİ
VESİ AKTAŞ	MÜEBBET	A- 6	SABAH SAYIMI	AKŞAM YEMEĞİ

Saatleri arasında olmak üzere, 17.03.2015 tarihinden itibaren hükümlülerin açık havaya çıkarılmasına, oy birliği ile karar verildi.

Kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde karara itiraz hakkının olduğu tebliğ edildi.

Başkan
Kurum Müdürü-31757
e-imza

Üye
Kurum 2.Müd.49157
e-imza

Üye
İdare Memuru-16529
e-imza

Üye
Sosyal Çalışmacı-33843
e-imza

Üye
İnf.Kor.Baş.Mem-56053
e-imza

P Bilgi Sistemlerinde yer alan bu dokümanın http://evrendas.uyap.gov.tr adresinden 5jZPZlt - vG4wg5i - ntiODR - 2m4qa4= kodu ile erişebilirsiniz.

